

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

ONDERZOEKSKADER 2021

voor het toezicht op het middelbaar beroepsonderwijs

Geldig per 1 augustus 2021

Inhoud

Samenvatting	7
1. Inleiding	13
1.1 Inleiding	13
1.2 Waar houden we toezicht op?	13
1.3 Begripsbepalingen.....	14
1.4 Niveaus in het toezicht	14
1.5 Werking en evaluatie.....	15
2. Visie en uitgangspunten voor het toezicht	17
2.1 Inleiding	17
2.2 Visie	17
2.3 Uitgangspunten voor het toezicht	18
2.3.1 Verbeteren stelselkwaliteit	18
2.3.2 Verantwoordelijkheid bij besturen	18
2.3.3 Waarborgen.....	19
2.3.4 Stimuleren	19
2.3.5 Proportionaliteit en maatwerk	19
3. Stelseltoezicht	21
3.1 Inleiding	21
3.2 Stelselkwaliteit en stelseltoezicht	21
3.2.1. Een stelsel van onderwijsvoorzieningen	21
3.2.2. Stelseltoezicht	21
3.3 Raamwerk voor stelselkwaliteit	22
4. Waarderingskader besturen	25
4.1 Inleiding	25
4.2 Opbouw van het kader.....	25
4.3 Kwaliteitsgebied en standaarden	26
5. Waarderingskader opleidingen.....	31
5.1 Inleiding	31
5.2 Opbouw van het kader.....	31
5.3 Kwaliteitsgebieden en standaarden.....	32
5.4 Overige wettelijke vereisten	41
6. Oordelen en waarden	43
6.1. Inleiding	43
6.2. Stimuleren op stelselniveau	43
6.3 Oordelen en waarden standaarden bestuur en opleidingen	43
6.4 Oordelen en waarden op bestuursniveau	44
6.5 Oordelen en waarden op opleidingsniveau.....	44
6.5.1 Wettelijke norm Zeer zwak onderwijs	45
6.5.2 Normering bij niet te beoordelen resultaten.....	45

6.6	Oordeelsvorming	45
6.6.1	Beoordelen naleving deugdelijkheidseisen	45
6.6.2	Waarderen van ambities	46
6.6.3	Omgeving van bestuur en opleiding	46
7.	Werkwijze toezicht	47
7.1	Inleiding	47
7.2	Stelseltoezicht	47
7.2.1	Werkwijze van het stelseltoezicht	47
7.2.2	Monitoring en analyse van ontwikkelingen	47
7.2.3	Agenderen en interveniëren	48
7.3	Toezicht op besturen en opleidingen	49
7.3.1	Werkwijze toezicht op besturen en opleidingen	49
7.3.2	Proportionaliteit en maatwerk	49
7.3.3	Jaarlijkse prestatie- en risicoanalyse	50
7.4	Toezichtsactiviteiten bij besturen en opleidingen.....	50
7.4.1	Vierjaarlijks onderzoek bestuur en opleidingen.....	50
7.4.2	Onderzoeken op opleidingsniveau	52
7.4.3	Onderzoeken specifiek gericht op financieel beheer	53
7.4.4	Overige toezichtsactiviteiten	53
7.5	Vervolgtoezicht, intensivering en sancties.....	54
7.5.1	Vervolgtoezicht bij herstelperiode	54
7.5.2	Escaleren	55
8.	Communicatie en rapportage	57
8.1.	Inleiding	57
8.2.	Communicatie	57
8.3.	Rapportage	57
8.3.1.	Stelselniveau	57
8.3.2.	Bestuursniveau	58
8.3.3.	Opleidingsniveau	58
8.4.	Openbaarmaking, zienswijze en bezwaar.....	59
9.	Specifieke toepassingen van het onderzoekskader.....	61
9.1	Inleiding	61
9.2	Niet-bekostigd mbo	61
9.2.1	Inleiding	61
9.2.2	Aanpassingen waarderingskader en normering	61
9.2.3	Werkwijze	63
9.3	Toezicht op vavo en particuliere zelfstandige exameninstellingen (B2-scholen).....	64
9.3.1	Inleiding	64
9.3.2	Aanpassingen waarderingskader en normering	64
9.3.3	Werkwijze	66
9.3.4	Werkwijze start kwaliteitsonderzoek.....	66

9.4	Overige educatie.....	66
9.4.1	Inleiding	66
9.4.2	Aanpassingen waarderingskader en normering	66
9.4.3	Werkwijze start kwaliteitsonderzoek.....	68
9.5	Doorlopende leerroutes vmbo-mbo.....	68
9.5.1	Inleiding	68
9.5.2	Aanpassingen waarderingskader en normering	68
9.5.3	Werkwijze	70
9.6	Onderwijs in Caribisch Nederland	70
9.6.1	Inleiding	70
9.6.2	Aanpassing waarderingskader en normering	70
9.6.3	Werkwijze	71
9.7	Het samenwerkingscollege	71
9.7.1	Inleiding	71
9.7.2	Aanpassing waarderingskader en normering	72
9.7.3	Werkwijze	72
9.8	Zelfstandige exameninstellingen	72
	9.8.1 Aanpassing waarderingskader en normering	72
	9.8.2 Werkwijze	73
	Bijlage 1 Normering en beoordeling onderwijsresultaten	75
	Bijlage 2 Waarderingskader niet-bekostigd mbo	79
	Bijlage 3 Waarderingskader vavo en particuliere zelfstandige exameninstellingen (B2)	91
	Bijlage 4 Waarderingskader overige educatie	105
	Bijlage 5 Waarderingskader doorlopende leerroutes vmbo-mbo.....	113
	Bijlage 6 Waarderingskader middelbaar beroepsonderwijs Caribisch Nederland	131

Samenvatting

Inleiding

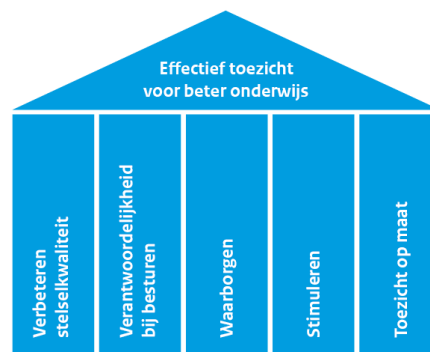
Toezicht vereist actualisatie en continue verbetering om effectief te zijn en te blijven. Op basis van evaluaties, ervaringen en actuele ontwikkelingen heeft de Inspectie van het Onderwijs daarom het Onderzoekskader 2017 aangepast.¹ Het vernieuwde toezicht dat toen in werking trad, nam de verantwoordelijkheid van besturen voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen als uitgangspunt. Die ontwikkeling zetten we (hiermee wordt in dit document de inspectie bedoeld) door en wordt met dit aangepaste kader verder verstevigd.

In het onderzoekskader is beschreven hoe het toezicht op het onderwijs is ingericht. Het omvat het waarderingskader op grond waarvan we oordelen en waarderen en omschrijft de werkwijze daarvoor.

Visie

Centraal in het toezicht op het onderwijs staan de belangen van de leerlingen en studenten. Het doel is het stelsel zo te laten functioneren dat het voorziet in de bagage die voor leerlingen en studenten nu en in hun verdere onderwijsloopbaan en leven essentieel is. Iedereen heeft recht op onderwijs van voldoende kwaliteit en moet erop kunnen vertrouwen dat het onderwijs op een school of opleiding op orde is. Onze missie, 'Effectief toezicht voor beter onderwijs', sluit daarop aan. In ons toezicht waarborgen we de kwaliteit van het onderwijs en stimuleren we de verbetering ervan.

Onze missie wordt gedragen door vijf uitgangspunten. De uitgangspunten hangen met elkaar samen en borduren op elkaar voort. Met elk uitgangspunt afzonderlijk, maar vooral in die samenhang beoogt het toezicht bij te dragen aan de verbetering van de kwaliteit van het onderwijsstelsel. Daarnaast sluit het toezicht aan bij de verantwoordelijkheid die besturen hebben voor het onderwijs, bewaakt het in aanvulling daarop de basiskwaliteit (waarborgen) en wil het beter onderwijs bevorderen (stimuleren). We bepalen de intensiteit van het toezicht per bestuur (proportionaliteit) en houden bij de uitvoering rekening met de organisatiekenmerken en omstandigheden van het bestuur (maatwerk).

Toezicht op de kwaliteit van het onderwijs richt zich op drie niveaus, die voortvloeien uit onze wettelijke opdracht(en): op het stelsel, op besturen en op hun scholen. Hierna wordt per niveau toegelicht hoe het toezicht is ingericht.

Toezicht op het onderwijsstelsel

Toezicht op de kwaliteit van het onderwijs richt zich op de context waarbinnen besturen en hun scholen hun werk doen: we spreken dan over het onderwijsstelsel als geheel. Voor de werking en de kwaliteit van het stelsel beschouwen we onderdelen ervan en de verbanden daartussen. We geven daarmee invulling aan de reflectieve functie van het toezicht: vanwege onze wettelijke taak op stelselniveau reflecteren we op de kwaliteit van het stelsel.

Het stelseltoezicht gaat uit van het belang dat de samenleving als geheel heeft bij het onderwijs: het publieke belang. Als onderdeel daarvan geven we in het toezicht aandacht aan specifieke kansen en bedreigingen, specifieke onderdelen van het stelsel of groepen leerlingen. Als toezichthouder moeten we daarom weten hoe het onderwijs zich ontwikkelt en, als er iets niet goed loopt, de samenleving informeren. De kernfuncties van het onderwijs (kwalificatie, socialisatie en allocatie, waaronder selectie

¹ Over de evaluatie van ons toezicht is een rapport geschreven: Evaluatie vernieuwd toezicht. Voortgangsrapportage 2018/2019. U kunt dit rapport vinden op onze website (www.onderwijsinspectie.nl).

en gelijke kansen) nemen we in ons toezicht als uitgangspunt voor de omschrijving van de kwaliteit van het onderwijsstelsel.

Stelseltoezicht was al onderdeel van het toezicht van de inspectie, maar nieuw is dat we de kwaliteit hebben gedefinieerd in een raamwerk. Dat is geen kader waarmee we een individueel bestuur of een individuele school of opleiding beoordelen of waarderen, het is een raamwerk om het onderwijs als geheel te beschouwen. Het biedt sturing en focus voor het krijgen van zicht op trends en knelpunten in het stelsel. Op basis daarvan agenderen we de risico's en interweniëren we, op het niveau van het stelsel, wanneer dat vanuit de stimulerende functie van het toezicht passend of nodig is.

We duiden en waarderen jaarlijks in 'De Staat van het Onderwijs' hoe het met de kernfuncties en voorwaarden van het onderwijsstelsel is gesteld. Daarnaast maken we vaak aparte themarapporten.

Toezicht op het bestuur en zijn opleidingen

Besturen zijn ervoor verantwoordelijk dat het onderwijs op hun scholen van voldoende kwaliteit is en dat het financieel beheer op orde is. Door het aangepaste onderzoekskader worden besturen daarnaast nog nadrukkelijker gestimuleerd om na te denken over hun eigen ambitie. Elke vier jaar onderzoekt de inspectie in het 'Vierjaarlijks onderzoek bij bestuur en opleidingen' de mate waarin het bestuur deze verantwoordelijkheid neemt en of de (be)sturing op de kwaliteit van de scholen op orde is.

We beoordelen de kwaliteit van de besturing in het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie. De kern van het kwaliteitsgebied is dat het bestuur zorgt voor besturing van de onderwijskwaliteit op de scholen en voor een goede organisatie en kwaliteitscultuur. Uit het oordeel op dit kwaliteitsgebied blijkt of het bestuur in staat is om met zijn (be)sturing de kwaliteit en het financieel beheer van het onderwijs op de scholen te waarborgen en verder te ontwikkelen. Wat nieuw is, is dat het financieel beheer integraal onderdeel van de standaarden in dit kwaliteitsgebied is.

Om te onderzoeken in hoeverre de besturing door het bestuur op orde is, ondernemen we onderzoeksactiviteiten op bestuurs- en school/opleidingsniveau die we vooraf vastleggen in een onderzoeksplan. Met verificatie-activiteiten toetsen we bij besturen en scholen in hoeverre het bestuur zicht heeft op de kwaliteit van zijn onderwijs, het financieel beheer en hoe het bestuur daarop stuurt. Zo spreken we onder andere met de medezeggenschapsraad of studentenraad en het interne toezicht. Daarnaast voeren we activiteiten op scholen uit, zoals het voeren van gesprekken met leerlingen of studenten, ouders en schoolleiders of management van de opleiding, of het afleggen van lesbezoeken. Ook kunnen we een risico-onderzoek of een onderzoek naar de waardering Goed uitvoeren. Het onderzoek leidt tot een oordeel of waardering per standaard. Op basis van de beslisregels beoordelen we de besturing ook op het niveau van het gehele kwaliteitsgebied. Dit laatste is voor sommige sectoren nieuw ten opzichte van 2017. De waardering Goed kunnen we zowel op het niveau van de standaard als op het niveau van het kwaliteitsgebied toekennen als het bestuur niet alleen voldoet aan de deugdelijkheidseisen, maar ook ambities realiseert die daarboven uitstijgen. Het rapport van het onderzoek, inclusief de oordelen en waarderingen, maken we openbaar via onze website.

Afhankelijk van de kwaliteit van de besturing en eventuele tekortkomingen bepalen we het vervolgtoezicht. Er kan gekozen worden om het toezicht te intensiveren of juist minder intensief te laten zijn. Dit vervolgtoezicht kan uitgevoerd worden door het bestuur of door de inspectie. Daarnaast is het mogelijk dat er een tussentijds onderzoek plaatsvindt, als dit op basis van bepaalde informatie, zoals signalen of financiële kengetallen, nodig blijkt. Bij een bestuur dat er niet in slaagt zijn besturing op (delen van) de kwaliteit van scholen te waarborgen, voeren wij zelf (delen van) het tussentijds onderzoek uit.

Toezicht op individuele opleidingen

Het bestuur is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs op zijn scholen of opleidingen, waarbinnen schoolleiders of het management van opleidingen hun verantwoordelijkheid voor de sturing van de kwaliteit op school of opleiding vormgeven. De waarborgfunctie van de inspectie sluit daarop aan. Deze waarborgfunctie wordt versterkt door meer en beter gebruik te maken van signalen en andere gegevens en informatie, waaronder opleidingseigen informatie. Het toezicht op individuele opleidingen is daarmee ook aanvullend op wat het bestuur zelf uitvoert en waarover het bestuur zich verantwoordt. Naast verificatie-activiteiten op opleidingen waar we onderdelen van de kwaliteit onderzoeken, is het

mogelijk dat we op het niveau van een opleiding op (een selectie van) standaarden oordelen geven of een waardering uitspreken. Dit doen we bij een onderzoek naar risico's en bij een onderzoek naar de waardering Goed. Wanneer wij risico's signaleren, voeren wij (afhankelijk van de aard van de risico's) het onderzoek op de opleiding geheel of gedeeltelijk uit. Dit kan zowel binnen als buiten het vierjaarlijks onderzoek plaatsvinden. Op verzoek van het bestuur kunnen we tevens een onderzoek naar de waardering Goed uitvoeren indien het bestuur onderbouwt waarom de betreffende opleiding de waardering Goed verdient.²

Wanneer we een onderzoek naar risico's of naar de waardering Goed uitvoeren, gebruiken we standaarden uit het waarderingskader voor opleidingen. We beoordelen standaarden binnen de kwaliteitsgebieden Onderwijsproces, Veiligheid en schoolklimaat, Onderwijsresultaten en Sturen, kwaliteitszorg en ambitie.³ De standaarden krijgen een oordeel of waardering. Daarnaast kan een opleiding, op basis van een beslisregel, het eindoordeel Zeer zwak, Onvoldoende, Voldoende (basiskwaliteit) of de waardering Goed krijgen. De oordelen en/of waarderings, die vaak onderdeel zijn van het rapport van het vierjaarlijks onderzoek, maken we openbaar via onze website.

Net zoals bij besturen is ook op opleidingen vervolgtoezicht mogelijk bij tekortkomingen en bij het oordeel Onvoldoende of Zeer zwak. Ook bij scholen is het, zoals hierboven aangegeven, mogelijk dat we tussentijds een onderzoek naar risico's uitvoeren, bijvoorbeeld bij ernstige signalen. De intensiteit van het vervolgtoezicht hangt net als bij besturen af van de kwaliteit van het bestuur. We gaan er namelijk van uit dat het bestuur er in eerste instantie zelf voor zorgt dat er effectieve maatregelen worden getroffen. Een laatste type onderzoek waarbij we scholen bezoeken, is het themaonderzoek. De uitkomsten van themaonderzoeken brengen we op verschillende manieren onder de aandacht van besturen, scholen en de samenleving.

Afsluiting

Hierboven is het toezicht op het funderend onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs beschreven. Voor elke sector is een specifiek onderzoekskader gemaakt op basis van de relevante wet- en regelgeving en de ontwikkelingen in de sector. Daarnaast zijn er specifieke toepassingen van en uitzonderingen op het reguliere onderzoekskader, zoals bij de samenwerkingsverbanden voor passend onderwijs en bij onderwijssoorten en voorzieningen waarvoor specifieke wet- en regelgeving geldt.

In het onderzoekskader is beschreven hoe het toezicht is vormgegeven en wat de inspectie verwacht van het onderwijs. Uiteindelijk begint de verantwoordelijkheid voor beter onderwijs voor alle leerlingen en studenten op de school en opleiding zelf. Het bestuur kan scholen en opleidingen daarin activeren en dit borgen. De inspectie zal hierop toezien, zo nodig ingrijpen en verdere kwaliteitsverbetering stimuleren.

² In het middelbaar beroepsonderwijs kan dit uitsluitend binnen het vierjaarlijks onderzoek.

³ In het middelbaar beroepsonderwijs gaat het ook om Borging en afsluiting.

1. Inleiding

1.1 Inleiding

Het onderwijs verandert voortdurend door nieuwe ontwikkelingen in de samenleving. Daarom is het nodig het toezicht op (de kwaliteit van) het onderwijs regelmatig aan te passen. In 2017 is het toezicht vernieuwd. Sinds die tijd is de verantwoordelijkheid van besturen voor de kwaliteit van hun opleidingen het uitgangspunt voor het toezicht. In het toezicht op het onderwijs in Nederland gaat het om de leerlingen en studenten⁴.

De inspectie heeft inmiddels enkele jaren ervaring opgedaan met het onderzoekskader van 2017. Na evaluatie stellen we het toezicht bij. Dit doen we niet alleen op grond van de opgedane ervaringen, maar ook op basis van actuele ontwikkelingen, verbetero suggesties vanuit het onderwijsveld en aanpassingen in beleid en wet- en regelgeving. In het voorliggende onderzoekskader zijn deze bijstellingen verwerkt. Hierin gaan we uit van de wettelijke taken van de inspectie en de voorschriften in wet- en regelgeving zoals deze voor de desbetreffende sectoren gelden. Daarnaast zijn de uitgangspunten voor het toezicht, zoals al geformuleerd in het Onderzoekskader 2017, verder verankerd in dit herziene onderzoekskader.⁵

Het door de minister vastgestelde Onderzoekskader 2021 (hierna: onderzoekskader) van de Inspectie van het Onderwijs (hierna: inspectie) beschrijft hoe het toezicht op het middelbaar beroepsonderwijs is ingericht. Het onderzoekskader omvat het kader, op grond waarvan we oordelen en waarderen, en de werkwijze. Het onderzoekskader is bedoeld om de werkwijze van de inspectie voor anderen inzichtelijk te maken en het toezicht transparant uit te voeren.

In dit eerste hoofdstuk beschrijven we de wettelijke basis van het onderzoekskader en geven we de belangrijke begrippen in het toezicht weer. In hoofdstuk 2 gaan we in op de visie en de uitgangspunten voor ons toezicht. Daarna volgt in hoofdstuk 3 de invulling van het stelseltoezicht en in de hoofdstukken 4 en 5 de waarderingskaders voor het toezicht op bestuurs- en opleidingsniveau. Vervolgens beschrijven we hoe we tot oordelen en waarderungen komen (hoofdstuk 6), onze werkwijze (hoofdstuk 7) en communicatie (hoofdstuk 8). Tot slot geven we een overzicht van onderwijsvoorzieningen waarvoor specifieke wetgeving geldt en waar het waarderingskader en de werkwijze afwijken (hoofdstuk 9). Deze afwijkende waarderingskaders zijn te vinden in de bijlagen.

1.2 Waar houden we toezicht op?

In de Wet op het onderwijstoezicht (WOT) staat in artikel 3, eerste lid, onder meer dat de inspectie toeziet op de naleving van de onderwijswet- en regelgeving, de taak heeft om de ontwikkeling van het onderwijs en de kwaliteit daarvan te bevorderen, en de taak heeft om de financiële rechtmatigheid, doelmatigheid en continuïteit te beoordelen en bevorderen.

Het onderzoekskader heeft betrekking op alle besturen en opleidingen die onderwijs verzorgen op basis van de onderwijswetten, zoals in onderstaand tekstkader weergegeven.⁶ Daarnaast houdt de inspectie toezicht op de besturen van samenwerkingsverbanden passend onderwijs. Besturen, scholen, opleidingen en besturen van samenwerkingsverbanden zijn onze objecten van toezicht.

⁴ In dit onderzoekskader wordt de algemene term 'student(en)' gebruikt voor degenen die in het mbo onderwijs volgen, ook als het volgens de wettelijke definitie gaat om een 'deelnemer' (aan educatie) of een 'vavo-student'.

⁵ We baseren ons op de versie die op 22 juni 2020 is vastgesteld. Het onderzoekskader wordt namelijk elk jaar geactualiseerd vanwege wijzigingen in de wet- en regelgeving.

⁶ Hieronder vallen: besturen van en opleidingen voor middelbaar beroepsonderwijs, niet-bekostigde instellingen, voortgezet algemeen volwassenenonderwijs, overige educatie, besturen en opleidingen betrokken bij een leerroute vmbo-mbo, en instellingen voor het onderwijs in Caribisch Nederland.

Wettelijk kader toezicht op middelbaar beroepsonderwijs

De Wet op het onderwijstoezicht vormt de grondslag voor het toezicht. In deze wet is het toezicht op het onderwijs opgedragen aan de inspectie en heeft de inspectie de taak toe te zien op de naleving van wet- en regelgeving, de kwaliteit van het onderwijs te bevorderen en het financieel beheer te beoordelen⁷ en te bevorderen zoals bedoeld in de volgende wetten:

- Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB);
- Wet educatie en beroepsonderwijs BES (WEB BES);
- Leerplichtwet 1969 (LPW 1969);
- Wet overige OCW-subsidies.

1.3 Begripsbepalingen

Hieronder definiëren we een aantal begrippen die belangrijk zijn voor het toezicht.

Toezicht

De activiteiten van de inspectie, ten aanzien van scholen en samenwerkingsverbanden, die redelijkerwijs voortvloeien uit de taken op grond van artikel 3 van de WOT.

Besturen

Het bevoegd gezag bestaat uit het uitvoerend deel van het bestuur en het interne toezicht. Hoewel deze functies gescheiden zijn, zorgt men er, ieder vanuit zijn eigen rol en verantwoordelijkheid, samen voor dat de kwaliteit van hun scholen gewaarborgd is en er sprake is van deugdelijk financieel beheer. Voor de leesbaarheid spreken we over het bestuur als aanduiding voor het bevoegd gezag als geheel.

Deugdelijkheidseisen

Deugdelijkheidseisen zijn bij of krachtens de wet geregelde algemene kwaliteitsnormen, gericht aan besturen. Deugdelijkheidseisen hebben betrekking op de onderwijskwaliteit (in ruime zin) en het financieel beheer.

Waarborgen

Vanuit de waarborgfunctie van het toezicht ziet de inspectie erop toe dat de bij of krachtens een onderwijswet gegeven voorschriften (de deugdelijkheidseisen) worden nageleefd. Dit gaat over wat het bestuur en de opleiding moeten. Een opleiding die niet voldoet aan die voorschriften, biedt onderwijs van onvoldoende kwaliteit. Onvoldoende onderwijskwaliteit en/of onvoldoende financieel beheer kan leiden tot vervolgtoezicht en sancties.

Stimuleren

Vanuit de stimuleringsfunctie onderzoekt de inspectie hoe eigen ambities bijdragen aan (de continue en duurzame verbetering van) de onderwijskwaliteit. Hiermee bevorderen we de kwaliteit op het niveau van opleidingen, besturen en zo ook het stelsel. Eigen ambities hebben betrekking op de ambities en doelen die een bestuur/opleiding zichzelf stelt.

Interventies

Bij alle handelingen die we ondernemen, spreken we van interventies. We onderscheiden:

- interventies vanuit onze waarborgfunctie: het gaat dan om het naleven van de wet;
- interventies vanuit onze stimuleringsfunctie: gericht op de eigen ambities;
- interventies op stelselniveau: het agenderen van stelselproblemen.

Stelseltoezicht

Het beschouwen van de werking van het stelsel noemen we de reflectieve functie van het toezicht, oftewel stelseltoezicht.

1.4 Niveaus in het toezicht

We onderscheiden verschillende niveaus in het toezicht: onderwijsstelsel, besturen en opleidingen.

⁷ We doelen hier op de taak van de inspectie zoals bedoeld in artikel 3, eerste lid, sub c, WOT.

Onderwijsstelsel

Omdat de kwaliteit van het onderwijsstelsel als geheel meer is dan de optelsom van de kwaliteit van de besturen en opleidingen, richten we ons op de werking van het onderwijsstelsel. Vraagstukken overstijgen in toenemende mate de reikwijdte van individuele scholen, opleidingen en besturen en vergen, om deze het hoofd te bieden, bredere samenwerking. We definiëren het onderwijsstelsel als het geheel van scholen, instellingen, besturen, schooltypen en opleidingen. Als inspectie kijken we wat daarin goed gaat en waar zich knelpunten voordoen. Deze knelpunten analyseren en agenderen we op landelijk en regionaal niveau. Het beschouwen van de werking van het stelsel als geheel noemen we de reflectieve functie van het toezicht.⁸ De Staat van het Onderwijs is daarvan een voorbeeld.

Besturen

Besturen zijn ervoor verantwoordelijk dat het onderwijs van hun opleidingen van voldoende kwaliteit is. En ook dat het financieel beheer op orde is. In het toezicht gaan wij na of besturen hier zicht op hebben en of zij hieraan sturing geven, zodat besturen waarborgen dat de studenten op hun opleidingen onderwijs krijgen van voldoende kwaliteit.

Besturen vormen een belangrijk schakelpunt: door te werken aan de kwaliteit van hun opleidingen dragen zij bij aan de werking en de kwaliteit van het onderwijsstelsel als geheel. Zo moeten studenten, om zelfstandig te kunnen functioneren in de samenleving, in staat worden gesteld om te kunnen slagen in het vervolgonderwijs en op de arbeidsmarkt. Het onderwijs zorgt ervoor dat studenten de school voldoende geletterd en gecijferd en met de benodigde kennis en vaardigheden verlaten. Bovendien is het belangrijk dat zij gelijke kansen krijgen op een passend aanbod, waarbij het geen verschil maakt wie hun ouders zijn, waar zij vandaan komen of waar zij onderwijs volgen. Ook is het belangrijk dat leerlingen en studenten zich als persoon ontwikkelen; het onderwijs draagt eraan bij dat ze zichzelf en hun omgeving kennen en zelfstandig keuzes kunnen maken. Zo leren zij ook zelf om bij te dragen aan de sociale samenhang in de samenleving.

Opleidingen

Samen met het bestuur streven opleidingen kwaliteitsdoelen en ambities voor het onderwijs aan hun studenten na. In ons toezicht sluiten we aan bij de opleidings-eigen informatie daarover. Kernvragen voor de kwaliteit van het onderwijs zijn: leren studenten genoeg, krijgen ze goed les en zijn ze veilig?

1.5 Werking en evaluatie

Dit onderzoekskader is van kracht met ingang van 1 augustus 2021 en is vastgesteld op [xxxx 2021]. Het is overeenkomstig artikel 13, derde lid, van de WOT bekendgemaakt in de Staatscourant (xxxx 2021) en is gepubliceerd op de website van de Inspectie van het Onderwijs en op www.wetten.nl.

Het onderzoekskader is vastgesteld op grond van artikel 13 van de WOT en is een beleidsregel als bedoeld in artikel 1:3, vierde lid, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap legt met dit onderzoekskader de werkwijze van de inspectie vast met betrekking tot de uitoefening van haar onderzoekstaken en -bevoegdheden. Ook is het onderzoekskader een wetsinterpreterende beleidsregel. Bij de uitwerking van de deugdelijkheidseisen in het waarderingskader is uitgegaan van een redelijke uitleg van de wet en de daarop gebaseerde lagere regelgeving.⁹ Over zowel de uitleg van wettelijke voorschriften als de werkwijze is overleg gevoerd met het veld conform artikel 13, tweede lid van de WOT.

Lopende toezichtsinterventies, waaronder die op basis van het Onderzoekskader 2017 of die tot 1 augustus 2021 voortvloeiend uit specifieke onderzoeken zijn gemaakt, blijven van toepassing. Wetsartikelen die op de dag van publicatie van dit kader in de Staatscourant nog niet in werking zijn getreden, zijn tussen blokhaken ([]) geplaatst.

⁸ De Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) pleit ervoor de reflectieve functie van het toezicht te versterken. Het gaat de WRR erom dat het toezicht periodiek reflecteert op ontwikkelingen, kansen, risico's en bedreigingen binnen en buiten het domein die van invloed kunnen zijn op het eigen functioneren, op de prioritering en/of op het krachtenveld (WRR, 2013). Het kabinet ondersteunt in zijn reactie het pleidooi van de WRR om de reflectieve functie van het toezicht te versterken en daarmee de feedback-rol van het toezicht (Kabinetsreactie, september 2014).

⁹ Bijvoorbeeld de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (RJO).

Vóór 1 januari 2025 evalueren we de werking en de effecten van het onderzoekskader. Ervaringen met dit onderzoekskader en ontwikkelingen in de samenleving, in de verschillende sectoren of in politiek en beleid kunnen leiden tot eerdere bijstelling van (delen van) het onderzoekskader. In beginsel is de geldigheidsduur van het Onderzoekskader 2021 vier jaar. Ieder jaar wordt het onderzoekskader in ieder geval geactualiseerd naar aanleiding van wijzigingen in de wet- en regelgeving. Om zicht te hebben op ervaringen en ontwikkelingen raadpleegt de inspectie periodiek het veld.

2. Visie en uitgangspunten voor het toezicht

2.1 Inleiding

Beter onderwijs voor alle studenten, daar staan wij als inspectie voor. We gaan uit van onderwijs in brede zin: het onderwijs óp school en ook op afstand door school. In de wet staat aan welke eisen het onderwijs ten minste moet voldoen. Als inspectie zien we erop toe dat deze basiskwaliteit, via besturen, wordt gewaarborgd: besturen waarborgen de kwaliteit van de opleidingen, wij waarborgen op onze beurt de kwaliteit van de sturing door besturen (het bestuurlijk handelen). Dit doen we door het beoordelen van hun zicht op kwaliteit en op de sturing op kwaliteit die we van elk bestuur verwachten. Waar nodig intensiveren we het toezicht op de besturen. Daarnaast stimuleren we besturen en opleidingen om hun ambities waar te maken en om een hogere kwaliteit dan basiskwaliteit te realiseren. Als inspectie willen we laten zien wat er goed gaat bij besturen, opleidingen en ook in het onderwijsstelsel. We reflecteren dan ook op de werking van het stelsel als geheel. In dit hoofdstuk beschrijven we onze visie op het toezicht (paragraaf 2.2). Daarna beschrijven we de uitgangspunten die we in de uitvoering van het toezicht hanteren (paragraaf 2.3).

2.2 Visie

Onderwijs vervult een belangrijke taak in de samenleving. Het onderwijs begeleidt leerlingen en studenten naar vervolgonderwijs of werk, als werknemer of ondernemer. Ook moet het onderwijs ervoor zorgen dat kinderen leren hoe zij als burger volwaardig deel kunnen uitmaken van de samenleving. Om elke student daadwerkelijk in staat te stellen te werken en mee te doen, geeft het onderwijs hun de benodigde kennis en vaardigheden mee. Het is immers aan het onderwijs om de talenten van álle studenten tot bloei te laten komen. Anders gezegd: het leren (kwalificatie), de vaardigheden aanleren om mee te doen en bij te dragen aan de samenleving (socialisatie), en de weg vrijmaken naar vervolgonderwijs en arbeidsmarkt (allocatie, waaronder selectie en gelijke kansen), zijn de kernfuncties van het Nederlandse onderwijs.

Visie en missie

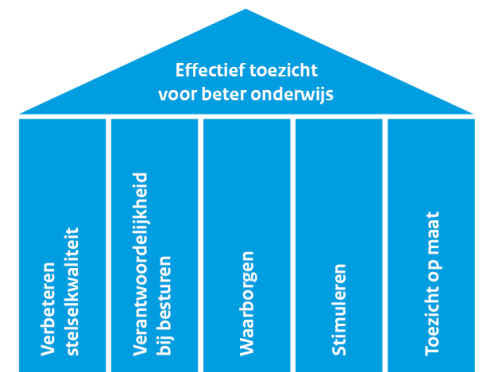
Iedereen heeft recht op onderwijs van voldoende kwaliteit. Elke dag zetten leraren, besturen en andere professionals zich met dit doel in voor hun leerlingen en studenten. Al deze inspanningen dragen bij aan de werking en daarmee de kwaliteit van het onderwijsstelsel om zo een goede onderwijsloopbaan voor alle leerlingen en studenten te realiseren. Onze missie, 'Effectief toezicht voor beter onderwijs', sluit daarop aan. In ons toezicht waarborgen én stimuleren we de kwaliteit van het onderwijs. We richten ons daarbij op de werking van het stelsel als geheel (stimuleren) en op besturen en hun scholen en opleidingen waarborgen en stimuleren). Besturen waarborgen de kwaliteit van hun opleidingen en het onderwijs aan de studenten. De intensiteit van het toezicht en het vervolgtoezicht stemmen we af op de mate waarin het bestuur de deugdelijkheidseisen naleeft en de kwaliteit van zijn opleidingen waarborgt. Alle besturen, scholen en opleidingen maken deel uit van het onderwijsstelsel en dragen daarmee bij aan de werking ervan. Het beschouwen van de werking van het stelsel noemen we de reflectieve functie van het toezicht, oftewel stelseltoezicht.¹⁰ De versterking van de rol van het toezicht hierin is bepleit door de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) en wordt ondersteund door het kabinet.

¹⁰ Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (2013). Toezien op publieke belangen. Naar een verruimd perspectief op rijkstoezicht (nr. 89). Den Haag/Amsterdam: Amsterdam University Press.

2.3 Uitgangspunten voor het toezicht

Onze missie, 'Effectief toezicht voor beter onderwijs', wordt gedragen door vijf uitgangspunten (zie figuur 2.3a). De uitgangspunten hangen met elkaar samen en borduren op elkaar voort. Met elk uitgangspunt afzonderlijk, maar vooral in die samenhang beoogt het toezicht bij te dragen aan de verbetering van de kwaliteit van het onderwijsstelsel. Daarnaast sluit het toezicht aan bij de verantwoordelijkheid die besturen hebben voor het onderwijs, bewaakt het in aanvulling daarop de basiskwaliteit (waarborgen) en wil het beter onderwijs bevorderen (stimuleren). We bepalen de intensiteit van het toezicht per bestuur (proportionaliteit) en houden bij de uitvoering rekening met de organisatiekenmerken en omstandigheden van het bestuur (maatwerk). We lichten de uitgangspunten hierna toe.

Figuur 2.3a Uitgangspunten van het toezicht

2.3.1 Verbeteren stelselkwaliteit

Opleidingen en besturen maken onderdeel uit van het onderwijsstelsel. Het stelsel vormt ook de context waarbinnen zij hun werk doen. Onder stelselkwaliteit verstaan we de mate waarin alle besturen, scholen en opleidingen er samen met anderen in slagen om voor alle leerlingen en studenten bij te dragen aan de realisatie van de kernfuncties van het onderwijs. Zij zorgen er samen voor dat deze kernfuncties van onderwijs (kwalificatie, socialisatie en allocatie, waaronder selectie en gelijke kansen) met succes én in evenwicht gerealiseerd worden.

Stelseltoezicht (stimuleren) en het toezicht op besturen en opleidingen (stimuleren en waarborgen) hangen met elkaar samen, elk met een eigen plaats in het toezicht. Besturen en opleidingen zijn afzonderlijke objecten van toezicht. Het stelseltoezicht richt zich vanuit een stimulerende en agenderende invalshoek vooral op de samenhang: zowel de inspanningen van besturen, scholen, opleidingen en samenwerkingsverbanden als andere zaken die meespelen bij de totstandkoming van de kernfuncties van het onderwijs, zijn daarin belangrijk. We gebruiken de kernfuncties van het onderwijsstelsel om inhoud te geven aan het stelseltoezicht. Dat kan leiden tot stimulerende interventies op stelsel-, bestuurs- en opleidingsniveau.

De werking van het stelsel omvat dus meer dan de optelsom van de resultaten van het toezicht op besturen en scholen en opleidingen. Daarom monitoren we ook de ontwikkelingen op stelselniveau, bijvoorbeeld de mate waarin alle kinderen gelijke kansen krijgen in het onderwijs. We onderzoeken en agenderen positieve voorbeelden en knelpunten en kijken hoe we in afstemming met het onderwijsveld de kwaliteit van het stelsel kunnen verhogen. Jaarlijks rapporteren we over de kwaliteit van het stelsel in 'De Staat van het Onderwijs', een taak die ons in de Wet op het onderwijstoezicht (WOT) is toebedeeld. Ook bespreken we tijdens onderzoeken, in een open dialoog, met besturen hoe zij met de opleidingen aan de kwaliteit van het stelsel bijdragen, zonder dat dit tot oordelen of een waardering leidt. Bij opleidingen onderzoeken we via themaonderzoeken ook thema's die de kernfuncties raken. Dit alles samen noemen we stelseltoezicht.

2.3.2 Verantwoordelijkheid bij besturen

Onder 'bestuur' verstaan we het bevoegd gezag van een of meer opleidingen. Dit omvat ook het interne toezicht. Omdat we besturen aanspreken op hun verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs op hun opleidingen, noemen we het toezicht bestuursgericht. Besturen waarborgen de kwaliteit van hun opleidingen en het onderwijs aan de studenten. In de uitoefening van hun taken zijn zij ervoor verantwoordelijk dat het onderwijs op hun opleidingen van voldoende kwaliteit is en dat het financieel beheer deugdelijk is.

Besturen hebben daarnaast een wettelijke verantwoordelijkheid voor passend onderwijs. De kern daarvan is dat voor alle studenten met een specifieke onderwijsbehoefte zo passend mogelijk onderwijs wordt gerealiseerd.

Wij zien erop toe dat besturen hun taken (het bewaken en bevorderen van de basiskwaliteit en de continuïteit) voldoende uitvoeren. Gebeurt dat niet of in onvoldoende mate, dan houden we verscherpt toezicht op het bestuur en de opleidingen. Dat maakt onderdeel uit van onze waarborgfunctie. In aanvulling op dit bestuursgerichte toezicht, onderzoeken en beoordelen we ook opleidingen als het

besturen niet lukt de basiskwaliteit te realiseren. Verder geeft het bestuur met het onderwijs ook invulling aan eigen ambities, waaronder vaak ook ambities die de kernfuncties van het onderwijsstelsel raken. Daarop sluiten we aan vanuit onze stimulerende rol.

2.3.3 Waarborgen

De samenleving moet erop kunnen vertrouwen dat leerlingen en studenten onderwijs volgen dat van voldoende kwaliteit is. Temeer omdat er een leerplicht geldt voor leerlingen tot 16 jaar en een kwalificatieplicht tot 23 jaar.¹¹ De norm voor basiskwaliteit is dat besturen en opleidingen voldoen aan de deugdelijkheidseisen voor de onderwijskwaliteit, de kwaliteitszorg en het financieel beheer. Deze eisen hebben we in het waarderingskader voor besturen en opleidingen opgenomen (zie hoofdstuk 4 en 5).

Zo spreken we besturen die het onvoldoende lukt om de basiskwaliteit van hun opleidingen te waarborgen, aan. Waarborgen zij de basiskwaliteit niet of onvoldoende, dan geven wij het bestuur een of meerdere herstelopdrachten. Dat kan betekenen dat we ons dan ook op opleidingen richten. Bij een of meerdere onvoldoendes op standaarden krijgen opleidingen, na toepassing van de beslisregels, een eindoordeel Onvoldoende of Zeer zwak. Waar nodig intensiveren we het toezicht.

2.3.4 Stimuleren

Naast ingrijpen waar het niet goed gaat, stimuleren we ook verdere ontwikkeling van het onderwijs en de kwaliteit ervan. We doen dit op meerdere niveaus. Op stelselniveau monitoren we met onderzoek en gegevensverzameling hoe de kernfuncties van het onderwijs zich ontwikkelen. Als we hierin risico's signaleren, agenderen we deze, passend bij de urgentie ervan. We signaleren en agenderen belangrijke onderwerpen in bijvoorbeeld 'De Staat van het Onderwijs' en in themarapportages. Op stelselniveau geven we kansen en mogelijkheden voor verbetering aan, waarmee we het stelsel beogen te stimuleren. We brengen de uitkomsten en analyses van onderzoek op verschillende manieren en bij verschillende betrokkenen onder de aandacht, om zo bij te dragen aan inzicht en oplossingen voor gesignaleerde problemen. Soms is het belangrijk dat betrokkenen rond een thema samen in gesprek gaan. We brengen de uitkomsten ook onder de aandacht van besturen en opleidingen door met hen in een open dialoog te bespreken of zij kansen zien om bij te dragen aan het verbeteren van een stelselknelpunt.

Naast stimuleren door aan te geven wat er beter kan, doen we dat ook door goede kwaliteit zichtbaar te maken. We onderzoeken ook de kwaliteit van besturen en opleidingen die boven basiskwaliteit uitstijgt. We kunnen daarvoor de waardering Goed toekennen. We geven deze waardering op het moment dat een opleiding of bestuur niet alleen voldoet aan de wettelijke vereisten maar ook aanvullende ambities realiseert. Op verzoek van het bestuur onderzoeken we of de onderwijskwaliteit van een opleiding de waardering Goed kan krijgen. Ten slotte nemen we de (realisatie van de) ambities van het bestuur mee in de onderzoeken en streven we ernaar om tijdens het uitvoeren van onze onderzoeken en in de rapportage daarvan stimulerend te werk te gaan: we geven op een positieve manier feedback en benoemen naast wat er beter moet of kan, ook wat er goed gaat.

2.3.5 Proportionaliteit en maatwerk

Besturen en opleidingen verschillen van elkaar. De kwaliteit die ze realiseren is anders en ook kunnen ze anders georganiseerd zijn. De manier van ontwikkelen en hun omstandigheden kunnen ook verschillend zijn. Wij sluiten daar in ons toezicht op aan: de intensiteit van het toezicht bepalen we proportioneel in relatie tot de kwaliteit van het bestuur. Daarnaast is de uitvoering van het onderzoek op maat, rekening houdend met de kenmerken van het bestuur en de opleidingen. Zo komen we zo effectief mogelijk tot een deugdelijk oordeel en beperken we de toezichtslast.

De samenleving verwacht dat besturen en opleidingen voldoen aan de basiskwaliteit. Voor het toezicht is het belangrijk hoe effectief het bestuur is in het zorgen voor basiskwaliteit op zijn opleidingen. Het gaat dan om de kwaliteit van het onderwijs, de wijze waarop de professionaliteit van de instelling en het bestuur is gewaarborgd, om de mate van naleving van wettelijke voorschriften en de financiële situatie van de instelling. Naarmate een bestuur er beter in slaagt de kwaliteit van de opleidingen te bewaken en te bevorderen, is het toezicht minder intensief. Dan ligt het accent bijvoorbeeld meer op gesprekken over ambities over hun maatschappelijke opdracht en vragen we het bestuur vanuit zijn zicht op de kwaliteit

¹¹ Voor een leerling die nog geen startkwalificatie heeft, geldt een verlengde leerplicht tot 18 jaar en een kwalificatieplicht tot 23 jaar.

te rapporteren over kwaliteitsontwikkeling en –verbetering. Indien dit aan de orde is, vragen we het bestuur ook over herstel van tekortkomingen te rapporteren.

Wanneer een bestuur er minder of niet in slaagt de kwaliteit van opleidingen te realiseren, intensiveren we het toezicht (proportioneel). We kunnen dan bijvoorbeeld in een kort tijdsbestek meerdere onderzoeken naar onderwijskwaliteit uitvoeren of meerdere personen of instanties binnen of rondom het bestuur bij het onderzoek betrekken.

In het kader van onze waarborgfunctie monitoren we jaarlijks de ontwikkeling en de prestaties van een bestuur en de opleidingen. Op basis van eerder toezicht en kwaliteitsgegevens die we hebben vanuit monitoring, houden we de kwaliteit van bestuur en opleidingen in beeld. Dit is van belang voor de uitvoering van onze waarborgfunctie.

Bij de uitvoering van het (proportionele) toezicht stemmen we de onderzoeksactiviteiten af op de omstandigheden van het bestuur. Dat is het maatwerk. Hoe we proportionaliteit en maatwerk inzetten, beschrijven we in hoofdstuk 7. Dat hoofdstuk gaat over onze werkwijze.

3. Stelseltoezicht

3.1 Inleiding

Toezicht op de kwaliteit van het onderwijs richt zich ook op de context waarbinnen besturen en hun opleidingen hun werk doen: we spreken dan over het onderwijsstelsel als geheel. Voor de werking en de kwaliteit van het stelsel beschouwen we onderdelen ervan en de verbanden daartussen. We geven daarmee invulling aan de reflectieve functie van het toezicht: vanwege onze wettelijke taak op stelselniveau, reflecteren we op de kwaliteit van het stelsel. Uitkomsten daarvan gebruiken we voor stimulerende interventies op stelsel-, bestuurs- en opleidingsniveau. In dit hoofdstuk geven we in een raamwerk weer wat we verstaan onder stelselkwaliteit. Dit raamwerk is opgebouwd aan de hand van de kernfuncties van het onderwijs.

In paragraaf 3.2 definiëren we eerst wat we verstaan onder stelselkwaliteit en stelseltoezicht. We geven aan welke wettelijke taken daarbij van belang zijn. Paragraaf 3.3 bevat het raamwerk voor stelselkwaliteit.

3.2 Stelselkwaliteit en stelseltoezicht

3.2.1. Een stelsel van onderwijsvoorzieningen

In Nederland zorgt de overheid voor de inrichting en het functioneren van een stelsel van onderwijsvoorzieningen. We willen als samenleving dat studenten kennis en vaardigheden opdoen die bij hun mogelijkheden en talenten passen, zodat zij kunnen bijdragen aan de samenleving en de arbeidsmarkt. Goed onderwijs is essentieel om ervoor te zorgen dat alle kernfuncties van het onderwijs gerealiseerd worden. Dit is nodig voor een pluriforme samenleving. Onderdeel van goed onderwijs is dat alle studenten zich maximaal kunnen ontwikkelen en gelijke kansen hebben. Het gaat erom dat ons onderwijsstelsel goed werkt en er voor alle leerlingen en studenten in slaagt de kernfuncties van het onderwijs te realiseren: kwalificatie, socialisatie en allocatie, waaronder selectie en gelijke kansen.

Binnen het stelsel van onderwijsvoorzieningen is er sprake van wederzijdse afhankelijkheid: onderwijssectoren zijn nauw met elkaar en met andere voorzieningen in de samenleving verweven. Belangrijke maatschappelijke problemen raken onderwijsinstellingen en ook knelpunten op instellingsniveau en vragen om een breder stelselperspectief.

Om de werking van het stelsel te kunnen duiden, beschrijven we de kwaliteit van het onderwijs als geheel aan de hand van de kernfuncties van het onderwijs (paragraaf 3.3). Zowel stelselkwaliteit als stelseltoezicht vindt een basis in de stelselverantwoordelijkheid van de overheid (artikel 23, Grondwet en artikel 3, eerste lid, sub d, artikel 4, vierde lid, en artikel 8, eerste lid, WOT). Hierbij gaat het om een stimulerende rol en de reflectieve functie van het toezicht.

We omschrijven stelselkwaliteit als de mate waarin het stelsel van besturen, opleidingen en andere actoren erin slaagt de kernfuncties van het onderwijs (kwalificatie, socialisatie en allocatie, waaronder selectie en gelijke kansen) met succes én in evenwicht te realiseren. Deze kernfuncties nemen we in ons toezicht als uitgangspunt voor de omschrijving van de kwaliteit van het onderwijsstelsel.

3.2.2. Stelseltoezicht

Het toezicht gaat uit van het belang dat de samenleving als geheel heeft bij het onderwijs: het publieke belang. Als onderdeel daarvan geven we in het toezicht aandacht aan specifieke kansen en bedreigingen, specifieke onderdelen van het stelsel of groepen studenten. Als toezichthouder moeten we daarom weten hoe het onderwijs zich ontwikkelt, daarop reflecteren en, als er iets niet goed loopt, de samenleving informeren. Wij vatten stelseltoezicht dan ook op als het beschouwen van de werking en de kwaliteit van het stelsel als geheel. Omdat dit het niveau van individuele besturen overstijgt, ondernemen we activiteiten die tot doel hebben de werking en de kwaliteit van het stelsel te stimuleren. We doorlopen een cyclus van waarnemen (monitoren), analyseren, agenderen en stimulerend interveniëren en zien daarmee toe op de kwaliteit van het stelsel. De uitkomsten van het stelseltoezicht zijn van belang voor

de samenleving, het parlement en de regering en helpen ons om gericht en slagvaardig toezicht uit te oefenen. Informatie op stelselniveau laat zo zien hoe het totale onderwijsstelsel functioneert en met welke problemen besturen en opleidingen te maken hebben. Bij besturen en opleidingen stellen we deze problemen aan de orde en bespreken we hoe zij hiermee omgaan in een open gesprek.

Onderzoeken naar de kwaliteit van het stelsel doen we ook in samenhang met de onderzoeken naar besturen en opleidingen. De informatie daaruit vormt een bron voor 'De Staat van het Onderwijs', voor afzonderlijke publicaties (bijvoorbeeld themarapporten) en voor stimulerende interventies.

Het stelseltoezicht is gebaseerd op de taken van de inspectie zoals beschreven in de WOT. Zo ligt er een taak voor de inspectie in het rapporteren over de ontwikkeling van, in bijzonder van de kwaliteit van, het onderwijs en over de uitoefening van de taken door de instellingen, de samenwerkingsverbanden en de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven, in het bijzonder over de kwaliteit daarvan (artikel 3, eerste lid, sub d, WOT).

Vanuit onze ervaring in de onderwijspraktijk zien wij hierbij het verband met een andere inspectietaak: het bevorderen van de ontwikkeling, in het bijzonder van de kwaliteit, van het onderwijs aan en het bestuur van instellingen als bedoeld in de onderwijswetten (artikel 3, eerste lid, sub b, WOT).

Ook is de taakuitoefening van de inspectie er mede op gericht betrokkenen te informeren over de ontwikkeling, in het bijzonder van de kwaliteit, van het onderwijs (artikel 4, vierde lid, WOT). Verder is omschreven dat "[d]e inspectie [...] desgevraagd en uit eigen beweging [rapporteert] aan Onze Minister over de ontwikkeling, in het bijzonder van de kwaliteit, van het onderwijs en doet op grond daarvan voorstellen die zij in het belang van het onderwijs nodig acht" (artikel 8, eerste lid, WOT).

Hoewel stelseltoezicht een grondslag heeft in de WOT, verschilt het van het toezicht op besturen en opleidingen. In het toezicht op besturen en opleidingen gaat het om toezicht op de naleving van onderwijswet- en regelgeving. Daarmee kunnen we besturen en opleidingen, waar nodig, met onze oordelen en herstelopdrachten aanzetten om het onderwijs te verbeteren. In het stelseltoezicht daarentegen kunnen we stelselproblemen signaleren, agenderen en op diverse manieren stimuleren¹², maar daarbij geven we geen opdrachten tot herstel. Het gaat hierbij immers niet om toezicht op naleving.

In hoofdstuk 2 gaven we aan dat het stelseltoezicht raakvlakken heeft met het toezicht op besturen en opleidingen, vooral waar het de ambities van besturen en opleidingen raakt. Knelpunten op stelselniveau, zoals bijvoorbeeld blijkt uit een themaonderzoek, kunnen in dat geval aan de orde komen in het stimulerende toezicht op besturen en opleidingen.

3.3 Raamwerk voor stelselkwaliteit

Om de kwaliteit van het stelsel te monitoren, hanteren we een raamwerk. Dit raamwerk beschrijft de werking en de kwaliteit van het stelsel aan de hand van de kernfuncties van het onderwijs. Dit biedt focus voor het krijgen van zicht op de kwaliteit van de werking van het stelsel als geheel en op de trends en knelpunten. Het raamwerk geeft de thema's aan voor de activiteiten die we ondernemen op het gebied van waarnemen, analyseren en agenderen. Om de kwaliteit van het onderwijsstelsel op niveau te houden en te bevorderen, zijn inspanningen nodig van alle betrokkenen samen. Daarbij helpt het om de aandacht te richten op wat belangrijk is met het oog op de studenten en de samenleving, maar ook op wat urgent is, gegeven de actuele ontwikkelingen en trends op de langere termijn. We formuleren daarom focuspunten om andere actoren te stimuleren om samen aan het oplossen van knelpunten te werken. Enkele voorbeelden: 'Elke student (digitaal) geletterd en gecijferd', 'Elke student krijgt gelijke kansen op een passend aanbod', 'Studenten zijn toegerust om bij te dragen aan de samenleving', 'Studenten slagen in het vervolgonderwijs en op de arbeidsmarkt' en 'Studenten kennen zichzelf en hun omgeving, en kunnen zelfstandig keuzes maken'. Deze vormen ook onderwerp van gesprek met besturen en raken het onderwijs op de opleidingen.

¹² Voor het beschrijven van de stimulerende taak van de inspectie wordt consequent de aanduiding 'de ontwikkeling, in het bijzonder van de kwaliteit, van het onderwijs' gehanteerd. Deze omschrijving ziet zowel op de ontwikkeling en de kwaliteit van het onderwijsstelsel als op het onderwijs aan afzonderlijke instellingen. De formulering sluit eveneens aan bij het voornemen van de regering om naast de momentopname ook de ontwikkeling in de kwaliteit van het onderwijs aan instellingen beter inzichtelijk te maken. Tweede Kamer vergaderjaar 2014-2015, 33862, nr. 12.

In het onderstaande Raamwerk voor stelselkwaliteit hebben we de kernfuncties weergegeven. In de beschrijving onderscheiden we drie kernfuncties: kwalificatie, socialisatie en allocatie, waaronder selectie en gelijke kansen. Persoonsvorming maakt daarbij onderdeel uit van de kernfunctie socialisatie. Naast de drie kernfuncties beschrijven we ook de voorwaarden die cruciaal zijn voor realisatie van de kernfuncties. De beschrijving geeft de essentie van de kernfunctie weer. In hoofdstuk 7 (Werkwijze) werken we uit hoe we invulling geven aan het stelseltoezicht.

RAAMWERK VOOR STELSELKwalITEIT

Kernfunctie Kwalificatie

Het onderwijs brengt studenten kennis, houdingen en vaardigheden bij die aansluiten bij de behoeften van de arbeidsmarkt en de samenleving en bij de mogelijkheden en talenten van studenten.

Beschrijving

De leerprestaties en het bereikte niveau van alle studenten samen hebben een optimaal niveau, voor diverse groepen en voor sectoren. Onderdeel daarvan is dat elke student zo veel mogelijk over een startkwalificatie beschikt. De leerprestaties sluiten aan bij de behoefte van de samenleving, zodat elke student uiteindelijk goed kan functioneren in de samenleving. In vergelijking met (eerdere) trends, nationaal en internationaal, is er stabiliteit of een ontwikkeling in de richting van de ambities van de samenleving. De kwaliteit van afsluiting en examinering leidt tot relevante en betrouwbare uitspraken op stelselniveau over niveau en prestaties van studenten. De kwaliteit van het onderwijsaanbod omvat kennis, houding en (digitale) vaardigheden en wordt regelmatig getoetst aan de actualiteit en aan (internationale) wetenschappelijke maatstaven.

Kernfunctie Socialisatie

Het onderwijs draagt bij aan de verwerving van de sociale en maatschappelijke competenties die nodig zijn om optimaal te kunnen deelnemen en bijdragen aan de samenleving.

Beschrijving

De kennis, houding en vaardigheden van studenten liggen op het niveau dat nodig is om goed te kunnen functioneren in de pluriforme samenleving en de democratische rechtsstaat. Het gaat daarbij om de sociale en maatschappelijke competenties en om de basiswaardenⁱ van de democratische rechtsstaat die nodig zijn om hieraan succesvol te kunnen deelnemen. Bij de waardering van de bijdrage aan de samenleving zijn eerdere resultaten van het onderwijsstelsel, internationale vergelijking en inhoudelijke eisen leidend, net als de behoeften en ambities van de samenleving. Een vrije en pluriforme samenleving vraagt om burgers die de democratische spelregels in acht nemen, zelfstandig kunnen oordelen, verantwoordelijkheid willen nemen en die toegerust zijn om op een goede manier met diversiteit om te gaan. Voor jongere studenten in het mbo heeft socialisatie deels een andere, bredere, inhoud dan voor reeds volwassen studenten.

Kernfunctie Allocatie, waaronder selectie en gelijke kansen

Studenten volgen een onderwijsloopbaan die past bij hun mogelijkheden en talenten én bij de arbeidsbehoeften van de samenleving.

Beschrijving

Het onderwijs zorgt ervoor dat studenten een passende onderwijsloopbaan volgen en een gelijke kans hebben om terecht te komen op het onderwijsniveau en de opleidingsrichting die bij hen past en bij de vraag vanuit het (regionale) bedrijfsleven. Het onderwijs zorgt ervoor dat studenten slagen in het (vervolg)onderwijs en een diploma halen waarmee ze een passende plek op de arbeidsmarkt of een passende vervolgbestemming vinden. De advisering, opleidingskeuze, overgangen en aansluiting binnen het (passend) onderwijs zijn doelmatig en werpen geen belemmeringen op voor doorstromen. Met andere woorden: het onderwijs is in gelijke mate toegankelijk en beschikbaar voor alle studenten die er gezien hun mogelijkheden thuishoren. In vergelijking met (eerdere) trends, nationaal en internationaal, is er stabiliteit of een ontwikkeling in de richting van de ambities van de samenleving.

Voorwaarden voor realisatie van de kernfuncties

Het onderwijs is zodanig toegerust en georganiseerd dat het voor continuïteit kan zorgen en kan bijdragen aan de drie kernfuncties.

Beschrijving

Het onderwijs heeft zich zo georganiseerd dat het in staat is in een gezamenlijke dynamiek en samenwerking de drie kernfuncties van het stelsel te realiseren. Goede sturing en visie op wat bereikt moet worden zijn daarbij van belang. Ook samenwerking tussen instellingen, zoals bijvoorbeeld ten gunste van de realisatie van passend onderwijs, is zodanig dat ze bijdraagt aan de kwaliteit van het onderwijs aan studenten. Middelen en mogelijkheden worden voldoende ingezet en benut. Er is voldoende personeel dat is toegerust voor de gevraagde onderwijstaken. Het niveau van middelen, organisatiewijze en personeel ligt op een geaccepteerd niveau in vergelijking met (eerdere) trends, nationaal en internationaal, of ontwikkelt zich in de richting van de ambities van de samenleving.

4. Waarderingskader besturen

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk beschrijven we het kader voor de beoordeling van de besturing door het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag bestaat uit het uitvoerend deel van het bestuur (hiermee wordt in het middelbaar beroepsonderwijs het college van bestuur bedoeld) en het interne toezicht. Hoewel de functies gescheiden zijn, zorgt men er, ieder vanuit zijn eigen rol en verantwoordelijkheid, samen voor dat de kwaliteit van hun opleidingen gewaarborgd is en er sprake is van deugdelijk financieel beheer. Voor de leesbaarheid spreken we over het bestuur als aanduiding voor het bevoegd gezag.

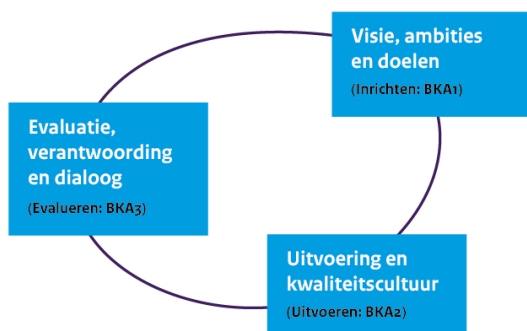
We willen nagaan of het bestuur in staat is de basiskwaliteit van het onderwijs op zijn opleidingen te borgen, verder te verbeteren en te zorgen voor deugdelijk financieel beheer voor continuïteit in de toekomst. We beoordelen de kwaliteit van de besturing op basis van de geldende wet- en regelgeving (hierna: wettelijke vereisten) die is genoemd in het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie. Ook de invulling van de kernfuncties van het stelsel door het bestuur (zie hoofdstuk 3) heeft hier een plek. Uit het oordeel op dit kwaliteitsgebied blijkt of het bestuur in staat is om met zijn (be)sturing de kwaliteit van het onderwijs op de opleidingen te waarborgen en verder te ontwikkelen. Met deze kennis over de kwaliteit van de sturing, richten we het (vervolg)toezicht proportioneel in (zie hoofdstuk 7).

Naast het waarderingskader met standaarden voor besturing, kwaliteitszorg en ambitie op bestuursniveau (BKA) zijn er ook standaarden voor sturen, kwaliteitszorg en ambitie op school- en opleidingsniveau (SKA). Deze standaarden zijn opgenomen in het waarderingskader voor opleidingen en beschrijven we in hoofdstuk 5. We maken onderscheid tussen besturen en opleidingen, omdat de besturing (van een of meerdere opleidingen) door het bestuur en de sturing (op een opleiding) van elkaar verschillen. Met dit onderscheid kunnen we het toezicht beter laten aansluiten bij de verantwoordelijkheden en werkwijzen van besturen en opleidingen. Deze niveaus staan allermindst los van elkaar. Het bestuur geeft de kaders voor kwaliteit en financieel beheer aan waarbinnen de opleidingen hun verantwoordelijkheid voor de sturing van de kwaliteit op opleidingsniveau vormgeven. Het bestuur en de opleidingen zorgen gezamenlijk voor het behalen van beoogde resultaten rondom onderwijskwaliteit en financiële kwaliteit.

In paragraaf 4.2 lichten we toe hoe het waarderingskader voor besturen is opgebouwd. In aansluiting daarop beschrijven we in paragraaf 4.3 de inhoud van dat waarderingskader.

4.2 Opbouw van het kader

De kern van het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie (BKA) is dat het bestuur zorgt voor besturing van de onderwijskwaliteit op de opleidingen en voor een goede organisatie en kwaliteitscultuur.

Dat maakt dat studenten kunnen leren en zich kunnen ontwikkelen in een veilige omgeving. Ook het financieel beheer, waaronder financiële continuïteit, rechtmatigheid en doelmatigheid, is hiervan integraal onderdeel. Wij beschouwen de besturing als een cyclisch proces. De drie standaarden van het waarderingskader samen geven zicht op de kwaliteitscyclus van het bestuur. Als deze cyclus op orde is, is het bestuur in staat de basiskwaliteit te realiseren en te borgen, het onderwijs te verbeteren en te zorgen voor deugdelijk financieel beheer. Hiermee draagt het bestuur bij aan de kernfuncties van het stelsel.

Bovendien bestaat er dan een ontwikkelingsgerichte kwaliteitscultuur: beleid wordt opgevolgd en na evaluatie bijgesteld.

In de eerste standaard (BKA1) beoordelen we de manier waarop het bestuur de besturing en de randvoorwaarden inricht aan de hand van een visie op onderwijs, uitgewerkt in ambities en doelen. Dit raakt ook de kernfuncties van het stelsel, zoals verwoord in hoofdstuk 3. In de tweede standaard (BKA2) staat de uitvoering centraal: hoe stuurt het bestuur op het realiseren van de visie, ambities en doelen en wat voor kwaliteitscultuur is er? In de derde standaard (BKA3), ten slotte, onderzoeken we hoe het bestuur evalueert en analyseert, verantwoording aflegt aan anderen en de samenleving, reflecteert op de resultaten en erover in gesprek gaat. Dit leidt tot bijstelling en verdere ontwikkeling van de visie, ambities en doelen, zoals bedoeld in de eerste standaard, en maakt de cyclus van (in)richten, uitvoeren en evalueren compleet. De kwaliteitscultuur is van belang voor een effectieve sturing op deze cyclus (de standaarden samen). Daardoor wordt de kwaliteit van het onderwijs gewaarborgd.

4.3 Kwaliteitsgebied en standaarden

Het waarderingskader voor besturen, het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie (BKA), is onderverdeeld in drie standaarden die (in)richting, uitvoering en evaluatie omvatten. Deze standaarden zijn met elkaar verbonden en vertegenwoordigen samen het stelsel van kwaliteitszorg. Dit betekent dat we deze standaarden in samenhang onderzoeken.

Bij elke standaard geven we aan wat we onder basiskwaliteit verstaan en wat de wet van besturen vraagt (wat moet het bestuur?). We gaan ervan uit dat besturen (be)sturen vanuit visie en ambitie. Naast de ambities die besturen hebben om de wettelijke verplichtingen na te leven, zijn er ambities die meer omvatten dan de basiskwaliteit. Wij noemen dit de aanvullende ambities. Ook over deze ambities gaan we met besturen in gesprek. We kunnen daaraan een waardering koppelen, namelijk de waardering Goed. Het is de invulling van de stimulerende functie van het toezicht. In het waarderingskader komt dit tot uitdrukking in vragen naar de realisatie van aanvullende ambities van het bestuur. Met het geheel aan ambities dragen besturen bij aan de kernfuncties van het onderwijsstelsel.

KWALITEITSGEBIED BESTURING, KWALITEITSZORG EN AMBITIE (BKA)

BKA1. Visie, ambities en doelen

Het bestuur heeft een visie op kwaliteit, heeft hiervoor ambities en doelen opgesteld en stuurt op het behalen daarvan.

Basiskwaliteit

Het bestuur heeft een visie op goed onderwijs en op de besturing daarvan. De visie is concreet en passend vertaald naar ambities, doelen en daarmee samenhangend beleid. Deze vertaling maakt sturing mogelijk op de kwaliteit en resultaten van het onderwijs en de voorwaarden. Daartoe is een stelsel van kwaliteitszorg ingericht dat het bestuur in staat stelt de basiskwaliteit van het onderwijs te waarborgen.

De doelen betreffen in elk geval de naleving van wettelijke eisen, waaronder de wettelijke vereisten voor het onderwijsaanbod, het onderwijsleerproces en de manier van afsluiten en diplomeren. De visie, ambities en doelen omvatten uitwerkingen van eerdere evaluatieresultaten en resultaten van interne en externe dialoog.

Het bestuur zorgt er met betrokkenheid van de opleidingen voor dat de visie, ambities, doelen en het beleid sturend zijn voor de verbetering van het onderwijs aan studenten. Opleidingen formuleren op hun beurt doelen die aansluiten bij wat studenten nodig hebben met het oog op hun doorgaande onderwijsloopbaan.

Het bestuur richt de voorwaarden in om de doelen te bereiken, waaronder de inzet en het beheer van de (financiële) middelen voor het waarborgen van de kwaliteit van het onderwijsproces, de diplomering, het schoolklimaat en de resultaten. Het bestuur heeft daartoe een meerjarenbegroting waarin de relatie met het beleid en de doelen duidelijk zijn toegelicht. Er is voor de sturing op (financiële) kwaliteit een functionerende verantwoordelijkheidsverdeling tussen de interne

toezichthouder, het bestuur en de opleidingen afgesproken, op basis van de geldende wet- en regelgeving.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities in relatie tot de visie en doelen en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: Het bestuur richt een stelsel van kwaliteitszorg in en beoordeelt aan de hand daarvan het onderwijs, waaronder maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid onderhoudt.
- Artikel 2.2.1, derde en vierde lid, WEB: Het bestuur besteedt de rijksbijdrage aan exploitatiekosten en huisvestingskosten rechtmatig.
- Artikel 2.5.3 WEB: Het bestuur stelt jaarlijks een jaarrekening op. Uit de jaarrekening dient te blijken dat sprake is van een rechtmatige en doelmatige aanwending van de rijksbijdrage.
- Artikel 2.5.4 WEB en artikel 4, vierde lid, RJO: Het bestuur maakt jaarlijks een bestuursverslag waarin de resultaten van het financieel beleid en de continuïteitsparagraaf staan opgenomen.
- Artikel 9.1.4, derde lid, sub e, WEB: De interne toezichthouder ziet erop toe dat het bestuur de middelen doelmatig en rechtmatig besteedt en aanwendt.
- Artikel 9.1.7 WEB: Er is een bestuursreglement waarin ten minste de interne organisatie en bevoegdheidsverdeling is vastgelegd.
- RJO, jo. artikel 2.5.3, WEB: De wijze waarop door het bestuur verslag wordt gedaan van het financieel beheer gebeurt overeenkomstig de daarvoor in de RJO gestelde regels.

BKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur

Het bestuur realiseert samen met de opleidingen de doelen voor kwaliteit, bevordert een kwaliteitscultuur, zorgt voor randvoorwaarden en stuurt, waar nodig, tussentijds bij.

Basiskwaliteit

Het bestuur geeft als onderdeel van zijn stelsel van kwaliteitszorg met de opleidingen effectief uitvoering aan de visie en de doelen voor onderwijskwaliteit. Aan de transparante, integere kwaliteitscultuur is zichtbaar dat deze bijdraagt aan de gestelde doelen.

Het bestuur bevordert een op samenwerken, leren en verbeteren gerichte kwaliteitscultuur, zodat de doelen en ambities gerealiseerd kunnen worden. Het bestuur zorgt ervoor dat het onderwijskundig leiderschap op alle niveaus herkenbaar verankerd is in de organisatie. Ook bevordert het bestuur dat de directie en teams gezamenlijk werken aan hun professionaliteit in relatie tot de bekwaamheidseisen en aan een verbetercultuur.

Binnen de kwaliteitscultuur geeft het bestuur uitvoering aan kwaliteitszorg gericht op de kwaliteit van het onderwijs en de naleving van wettelijke voorschriften. Het bestuur bewaakt en bevordert dat de uitvoering in overeenstemming is met het beleid, zodat de doelen worden bereikt. Het bestuur houdt zicht op de uitvoering van het beleid en op de nagestreefde verbeteringen en stuurt daarop, zo nodig, tussentijds bij.

De beschikbare (financiële) middelen dragen bij aan de realisatie van de door het bestuur gestelde doelen en worden doelmatig en rechtmatig aangewend. Als onderdeel van zijn taak ziet de interne toezichthouder daarop toe. Het bestuur stuurt op effectief financieel beheer, zodat de continuïteit van het onderwijs gewaarborgd is en bekostiging rechtmatig verkregen wordt.

Het interne toezicht geeft onafhankelijk en deugdelijk invulling aan zijn taak en wordt daarin gefaciliteerd door het uitvoerend deel van het bestuur. Het bestuur zorgt voor goed functionerende medezeggenschap en opereert volgens de Branchecode goed bestuur in het mbo of legt in het jaarverslag¹³ verantwoording af over hoe het met deze code omgaat. Ook stelt het bestuur de

¹³ Volgens artikel 1, sub c, RJO: het geheel van verslaggevingsdocumenten bestaande uit de jaarrekening, het bestuursverslag en de overige gegevens, bedoeld in artikel 392, titel 9, boek 2, BW.

examencommissie in en benoemt de leden. Als laatste zorgt het bestuur voor een doeltreffende verwerking van interne en externe signalen en klachten.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de sturing op uitvoering en kwaliteitscultuur en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6 WEB: Het bestuur richt een stelsel van kwaliteitszorg in en beoordeelt aan de hand daarvan het onderwijs, en maakt regelmatig beleid openbaar in het licht van de beoordeling van de onderwijskwaliteit.
- Artikel 1.3.6, eerste lid, jo. artikel 4.2.1, WEB: Het bestuur zorgt voor bevoegd personeel en maakt het onderhouden van de bekwaamheid mogelijk.
- Artikel 1.3.6a WEB: Het bestuur zorgt voor personeelsbeleid, voor zover het de duurzame borging van de kwaliteit van het onderwijspersoneel betreft.
- Artikel 2.2.1, derde en vierde lid, WEB: Het bestuur besteedt de rijksbijdrage aan exploitatiekosten en huisvestingskosten rechtmatig.
- Artikel 2.5.3, tweede lid, WEB: Uit de jaarrekening moet blijken dat de bekostiging doelmatig en rechtmatig is aangewend.
- Artikel 2.5.4, eerste lid, WEB: Het bestuur handelt volgens de branchecode voor goed bestuur en verantwoordt in het bestuursverslag over de omgang met deze branchecode.
- Artikel 2.8.3 WEB: Het bestuur beheert de middelen van de instelling op zodanige wijze dat een behoorlijke exploitatie en het voortbestaan van de instelling zijn verzekerd.
- Artikel 4, vierde lid, RJO: Het bestuur zorgt voor een continuïteitsparagraaf in de jaarverslaggeving.
- Artikel 4.1.3 WEB: Het bestuur stelt een professioneel statuut op ter verbetering van de professionaliteit van het personeel, in overeenstemming met vakorganisaties.
- Artikel 4.1a.1, vierde lid, WEB: Het bestuur maakt met de docenten afspraken over de wijze waarop de zeggenschap van docenten wordt georganiseerd, waarbij de professionele standaard van de beroepsgroep in acht wordt genomen.
- Artikel 7.4.5 WEB: Het bestuur zorgt voor een examencommissie die voldoet aan de inrichtingsvereisten.
- Artikel 7.4.5, derde lid, WEB: Het bestuur waarborgt dat de examencommissie deugdelijk en onafhankelijk kan functioneren.
- Artikel 7.4.8a WEB: Het bestuur heeft een openbare klachtenregeling die leidt tot behoorlijke klachtbehandeling.
- Artikel 9.1.4, eerste lid en artikel 9.1.8, WEB: Er is een (functionele) scheiding tussen het uitvoerend deel van het bestuur en het toezicht.
- Artikel 9.1.4, tweede lid, WEB: Er mag geen belangenverstrengeling zijn binnen de raad van toezicht en het uitvoerend deel van het bestuur.
- Artikel 9.1.4, derde lid, WEB: De raad van toezicht houdt toezicht op de uitvoering van de taken en bevoegdheden van het uitvoerend deel van het bestuur, staat het uitvoerend deel van het bestuur met raad terzijde en heeft ten minste deze bij wet bepaalde taken.
- Artikel 9.1.4, vierde lid, WEB: Het uitvoerend deel van het bestuur voorziet de raad van toezicht van onafhankelijke administratieve ondersteuning.
- Artikel 9.1.4, vijfde lid, WEB: De raad van toezicht moet op basis van zijn taken, samenstelling en bevoegdheden deugdelijk en onafhankelijk toezicht kunnen houden.
- Artikel 9.1.7 WEB: Er is een bestuursreglement waarin ten minste de interne organisatie en bevoegdheidsverdeling is vastgelegd.
- Artikel 8a.1.4, WEB: Het bestuur zorgt ervoor dat binnen de instelling een volwaardige, goed functionerende en effectieve medezeggenschap plaats kan vinden waarbij ten minste wordt voldaan aan de bij wet bepaalde eisen.

BKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog

Het bestuur evalueert en analyseert systematisch of het de doelen realiseert en verantwoordt zich hierover. Het stelt wanneer dat nodig is het beleid bij en betreft daartoe interne en externe belanghebbenden in een goed functionerende dialoog.

Basiskwaliteit

Het bestuur evalueert en beoordeelt als onderdeel van zijn stelsel van kwaliteitszorg in hoeverre de ambities, de doelen en het beleid worden gerealiseerd. Op deze manier krijgt het bestuur zicht op de gerealiseerde (financiële) kwaliteit en de resultaten van het onderwijs aan studenten. Bij de evaluatie en beoordeling van het beleid en de onderwijskwaliteit betreft het bestuur interne en onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden en gebruikt deze informatie bij de evaluatie en beoordeling. Op basis van de evaluatie reageert het bestuur tijdig op mogelijke kansen en bedreigingen, stelt wanneer nodig (verbeter)beleid op en treft passende maatregelen om de kwaliteit van het onderwijs op de opleidingen te borgen.

Het bestuur legt verantwoording af door middel van accurate, actuele en openbaar toegankelijke informatie over de gerealiseerde kwaliteit. Het brengt minimaal jaarlijks verslag uit aan zijn in- en externe belanghebbenden over zijn doelen en de resultaten van de opleidingen. De verantwoording in het jaarverslag is betrouwbaar en (de inhoud van) het jaarverslag voldoet aan de wettelijke vereisten.

Het bestuur verantwoordt zich daarbij ten minste over het onderwijsaanbod, het onderwijsleerproces, de manier van afsluiten en diplomeren en het financieel beheer. De reflectie op de uitkomsten van de evaluatie geeft alle lagen van de organisatie, intern toezicht en de medezeggenschap voldoende inzicht in de effectiviteit van de besturing en uitvoering. Het bestuur analyseert en beoordeelt de uitkomsten van de evaluatie en verantwoording. Vervolgens verwerkt het bestuur deze wanneer nodig in bijstelling van ambities, (verbeter)doelen en beleid of nieuwe ambities zodat de opbrengst van de dialoog bijdraagt aan ontwikkeling en verbetering van het onderwijs en de sturing daarop. Het bestuur organiseert ook de dialoog hierover met interne en externe belanghebbenden, waarbij in elk geval studenten, personeel, het regionale bedrijfsleven en de interne toezichthouder zijn betrokken. Het bestuur werkt bovendien actief samen met andere partijen aan doelen die het bestuurlijk belang overstijgen en de kernfuncties raken.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de evaluatie, verantwoording en dialoog en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: Het bestuur betreft bij de beoordeling van de onderwijskwaliteit ten minste het oordeel van studenten en betreft daarbij ook onafhankelijke en deskundigen en belanghebbenden.
- Artikel 1.3.6, tweede lid, WEB: Het bestuur maakt regelmatig een openbaar verslag over de beoordeling van de uitkomsten van de beoordeling bedoeld in het eerste lid, en van het voorgenomen beleid in het licht van de uitkomsten.
- Artikel 1.3.6, tweede lid, WEB: Het verslag over de kwaliteit van de examens wordt jaarlijks openbaar gemaakt.
- Artikel 2.5.3 WEB: Het bestuur stelt jaarlijks een jaarrekening op.
- Artikel 2.5.3, vijfde lid, WEB: Het bestuur maakt het jaarverslag openbaar. Bij ministeriële regeling kunnen nadere voorschriften worden gegeven over de wijze en het tijdstip waarop openbaarmaking van het jaarverslag plaatsvindt.
- Artikel 2.5.4, eerste lid, WEB: Het bestuur verantwoordt in het bestuursverslag als er van de branchecode voor goed bestuur wordt afgeweken.
- Artikel 2.5.4 WEB en artikel 1 en artikel 3, sub f, RJO: Het bestuur informeert jaarlijks interne en externe belanghebbenden over het gevoerde en voorgenomen beleid en de uitkomsten van het gevoerde beleid.
- Artikel 2.5.4 WEB en artikel 4, vierde lid, RJO: Het bestuur maakt jaarlijks een bestuursverslag waarin naast de resultaten van het financieel beleid ook verantwoording wordt gegeven over toekomstige ontwikkelingen van het onderwijs.
- Artikel 8a.2.1, derde lid, WEB: De studentenraad ontvangt tijdig alle inlichtingen van het bestuur om zijn taak te kunnen vervullen.
- Artikel 8a.2.2, derde lid, WEB: Het bestuur heeft voorafgaande instemming nodig van de studentenraad bij bepaalde aangelegenheden.

- Artikel 8a.2.2, vierde lid, WEB: Het bestuur moet de studentenraad vooraf in de gelegenheid stellen om te adviseren over besluiten bij bepaalde aangelegenheden.
- Artikel 9.1.4, achtste lid, WEB: De raad van toezicht overlegt minimaal tweemaal per jaar met de studentenraad en de ondernemingsraad.
- RJO, jo. artikel 2.5.3, WEB: De wijze waarop door het bestuur verslag wordt gedaan van het financieel beheer gebeurt overeenkomstig de daarvoor in de RJO gestelde regels.

5. Waarderingskader opleidingen

5.1 Inleiding

In het vorige hoofdstuk beschreven we het kader voor de beoordeling van de besturing door het bestuur. In dit hoofdstuk beschrijven we het waarderingskader voor het beoordelen van de kwaliteit op opleidingen. Deze kaders hangen nauw met elkaar samen. Het bestuur geeft de kaders voor kwaliteit en financieel beheer aan waarbinnen opleidingen hun verantwoordelijkheid voor de sturing van de kwaliteit vormgeven. Dit waarderingskader bevat naast standaarden over sturen en kwaliteit ook standaarden over het onderwijsproces, het schoolklimaat en de onderwijsresultaten. De standaarden over sturen, kwaliteitszorg en ambitie op opleidingsniveau (SKA) hangen samen met die over besturing, kwaliteitszorg en ambitie op bestuursniveau (BKA) en zijn toegespitst op de wettelijke eisen op opleidingsniveau.

We gebruiken het waarderingskader voor opleidingen wanneer we onderzoek doen op opleidingsniveau.

We beschrijven de opbouw van het kader in paragraaf 5.2. In paragraaf 5.3 is vervolgens het waarderingskader op opleidingsniveau opgenomen. In de laatste paragraaf, 5.4, gaan we in op de overige wettelijke vereisten, die niet aan een standaard zijn gekoppeld.

5.2 Opbouw van het kader

In het waarderingskader middelbaar beroepsonderwijs op opleidingsniveau onderscheiden we vijf kwaliteitsgebieden: Onderwijsproces, Veiligheid en schoolklimaat, Borging en afsluiting, Onderwijsresultaten, en Sturen, kwaliteitszorg en ambitie. Met het waarderingskader krijgen we antwoord op de drie elementaire vragen over het onderwijs voor studenten: krijgen ze goed onderwijs (Onderwijsproces), voelen ze zich veilig (Veiligheid en schoolklimaat), en leren ze genoeg (Onderwijsresultaten)? Daarnaast kijken we naar de borging van de diplomering (Borging en afsluiting) en de sturing op en de verbetering van de kwaliteit (Sturen, kwaliteitszorg en ambitie). Dit zijn belangrijke aspecten voor de kwaliteit en ontwikkeling van het onderwijs aan studenten. We beoordelen bij de kwaliteit van het onderwijs het geheel van de prestaties van de opleiding op deze vijf gebieden. Het financieel beheer beoordeelt de inspectie op het niveau van het bestuur.

Het waarderingskader middelbaar beroepsonderwijs heeft de volgende opbouw:¹⁴

KWALITEITSGEBIEDEN EN STANDAARDEN MBO OPLEIDINGSNIVEAU	
OP	ONDERWIJSPROCES
OP1	Aanbod
OP2	Ontwikkeling en begeleiding
OP3	Pedagogisch-didactisch handelen
OP5	Beroepspraktijkvorming
VS	VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT
VS1	Veiligheid
VS2	Schoolklimaat
BA	BORGING EN AFSLUITING
BA1	Borging diplomering
BA2	Afsluiting
OR	ONDERWIJSRESULTATEN

¹⁴ De waarderingskaders zijn in alle sectoren zo veel mogelijk gelijk. Voor de kwaliteitsgebieden worden in alle sectoren dezelfde lettercodes gehanteerd. De nummering van de standaarden loopt niet altijd door, omdat de sectoren verschillen in de uitwerking van de kwaliteitsgebieden en soms ook in het aantal standaarden dat een kwaliteitsgebied omvat.

OR1	Studiesucces
OR3	Vervolgsucces
SKA	STUREN, KWALITEITSZORG EN AMBITIE
SKA1	Visie, ambities en doelen
SKA2	Uitvoering en kwaliteitscultuur
SKA3	Evaluatie, verantwoording en dialoog

5.3 Kwaliteitsgebieden en standaarden¹

Het waarderingskader op opleidingsniveau telt per gebied een aantal standaarden, in totaal dertien. Bij elke standaard is aangegeven wat we verstaan onder de basiskwaliteit (wat móet de opleiding op orde hebben?).¹⁵ Ter onderbouwing van de eisen voor basiskwaliteit geven we per standaard de wettelijke eisen weer die van toepassing zijn. We noemen de wettelijke eisen ook wel deugdelijkheidseisen.

In de praktijk hebben opleidingen ambities die raken aan basiskwaliteit. Opleidingen doen echter vaak meer. Naast de ambities binnen de basiskwaliteit hebben opleidingen ook ambities die daarboven uitstijgen en die opleidingen met het bestuur hebben geformuleerd. Over het geheel aan ambities gaan we met de opleidingen in gesprek. We kunnen daaraan een waardering koppelen, namelijk de waardering Goed. Dit is de invulling van de stimulerende functie van ons toezicht. In het waarderingskader komt dit tot uitdrukking in vragen naar de realisatie van aanvullende ambities.

Met het geheel aan ambities, zowel voor de basiskwaliteit als ambities die daarboven uitstijgen, dragen opleidingen met hun besturen bij aan de kwaliteit van de kernfuncties van het onderwijsstelsel.

KWALITEITSGEBIED ONDERWIJSPROCES (OP)

OP1. Aanbod

Het aangeboden onderwijsprogramma bereidt de studenten voor op de beroepspraktijk, het vervolgonderwijs en de samenleving.

Basiskwaliteit

De opleiding bereidt studenten voor op de beroepspraktijk, het vervolgonderwijs en de democratische samenleving. Het biedt een breed en op het kwalificatiedossier gebaseerd programma aan, waarin ook de beroepspraktijkvorming, de keuzedelen en eventuele wettelijke beroepsvereisten zijn opgenomen en de opleidings- en vormingsdoelen die de opleiding zelf formuleert. Het programma is daarnaast gericht op het verwerven van generieke competenties, waaronder die voor loopbaan en burgerschap. Het programma kent samenhang met de toetsing en examinering op basis waarvan de opleiding kwalificeert en diplomeert. Onder het programma verstaan we alle lesinhouden, ook die digitaal zijn of online aangeboden worden.

Het onderwijsprogramma is afgestemd op de studentenpopulatie en sluit aan bij het niveau van het kwalificatiedossier en de onderwijsbehoeften van de studenten. Bovendien heeft de opleiding de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren verdeeld.

De studenten worden tijdig geïnformeerd over de opbouw en de doelen van de opleiding.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor het aanbod en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.2.1, tweede lid, WEB: Het beroepsonderwijs bevordert de algemene vorming en de persoonlijke ontplooiing van de studenten en draagt bij tot het maatschappelijk functioneren.
- Artikel 7.1.2, tweede lid, WEB: Een beroepsopleiding is een onderwijstraject dat voor een student is ingericht overeenkomstig de eisen van hoofdstuk 7, titel 2, en dat is gericht op het behalen van

¹⁵ We parafraseren de wettelijke vereisten. Voor de letterlijke teksten verwijzen we naar de genoemde wetsartikelen.

een kwalificatie in het beroepsonderwijs alsmede een of meer daarbij behorende keuzedelen, ten bewijze waarvan een diploma wordt uitgereikt.

- Artikel 7.2.4a WEB: Het bestuur stelt de studieduur van de opleiding vast met inachtneming van de gestelde regels.
- Artikel 7.2.6, tweede lid, WEB: Als er voor een beroepsopleiding wettelijke beroepsvereisten zijn vastgesteld, worden studenten in de gelegenheid gesteld om hieraan te voldoen.
- Artikel 7.2.7, vijfde lid, WEB: Het onderwijsprogramma omvat alle onderwijsactiviteiten gericht op het bereiken van de onderwijs- en vormingsdoelen van de opleiding, waaraan door de student wordt deelgenomen onder verantwoordelijkheid en toezicht van het bestuur en bestaat uitsluitend uit voldoende begeleide onderwijsuren en beroepspraktijkvorming.
- Artikel 7.2.7, eerste lid, WEB: Beroepsopleidingen zijn zodanig ingericht dat studenten de kwalificatie en daarbij behorende keuzedelen binnen de vastgestelde studieduur kunnen bereiken en dat het onderwijsprogramma evenwichtig is ingedeeld, alsmede voldoende begeleide onderwijsuren en uren beroepspraktijkvorming omvat.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Artikel 7.4.8, tweede lid, WEB: Studenten worden tijdig geïnformeerd over het onderwijsprogramma, de examens en het ondersteuningsaanbod voor gehandicapte studenten die extra ondersteuning behoeven.

OP2. Ontwikkeling en begeleiding

De opleiding zorgt voor een passende intake en plaatsing. De opleiding houdt de ontwikkeling en voortgang van de studenten in de gaten en biedt waar nodig passende begeleiding en extra ondersteuning.

Basiskwaliteit

Studenten worden voorafgaand aan de aanmelding zo voorgelicht dat zij in staat zijn een passende opleiding te kiezen. Het bestuur stelt verdere regels vast voor de intake.

Wanneer zij zich tijdig hebben aangemeld, hebben studenten recht op een studiekeuzeadvies. De opleiding stemt daartoe, indien van toepassing, af met voorafgaand onderwijs.

Gedurende de schoolloopbaan vindt er gestructureerde en zorgvuldige voortgangsbegeleiding plaats. Daarbij staat de behoefte van de student in combinatie met de vereiste competentieontwikkeling centraal. De opleiding toont daarbij oog te hebben voor de bevordering van gelijke kansen.

Er is een ondersteuningsaanbod voor studenten met extra ondersteuningsbehoeften en de opleiding informeert studenten (en ouders) volledig en tijdig over de mogelijkheden voor extra ondersteuning.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor zicht op ontwikkeling en begeleiding en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.5, sub a, WEB: Instellingen dragen mede zorg voor de toegankelijkheid van het onderwijs, met name voor kansarme groepen.
- Artikel 1.3.5, sub b, WEB: Instellingen dragen zorg voor het aanbieden van doelmatige leerwegen en stemmen daartoe in het bijzonder af tussen vavo-opleidingen en beroepsopleidingen.
- Artikel 6.1.3a, eerste lid, WEB: Het bestuur verstrekt aan aspirant-studenten zodanige informatie dat zij in staat zijn een passende opleiding te kiezen.
- Artikel 7.1.2, tweede lid, WEB: Een beroepsopleiding is een onderwijstraject dat voor een student is ingericht, en dat is gericht op het behalen van een kwalificatie en een of meer keuzedelen.
- [Artikel 7.1.5 WEB: Het bestuur rapporteert over de vorderingen van de studenten aan hun ouders, voogden of verzorgers, dan wel aan de studenten zelf indien zij meerderjarig en handelingsbekwaam zijn.]
- Artikel 7.2.7, eerste lid, WEB: Het bestuur draagt er zorg voor dat beroepsopleidingen zodanig zijn ingericht dat studenten de kwalificatie en daarbij behorende keuzedelen binnen de vastgestelde studieduur kunnen bereiken.

- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Artikel 7.4.8, tweede lid, WEB: De instelling heeft een informatieplicht ten aanzien van het ondersteuningsaanbod voor gehandicapte studenten en studenten die extra ondersteuning behoeven.
- Artikel 8.0.4 WEB: Als de student zich uiterlijk op 1 april aanmeldt en deelneemt aan de intake-activiteiten, dan heeft hij recht op een studiekeuzeadvies.
- Artikel 8.0.4, vijfde lid, WEB: Het bestuur stelt nadere regels vast met betrekking tot de intake-activiteiten die door de instelling worden georganiseerd.
- Artikel 8.1.3 WEB: Het bestuur maakt schriftelijke afspraken met een student over extra ondersteuning in verband met zijn/haar handicap of chronische ziekte. Deze afspraken worden jaarlijks geëvalueerd.
- Artikel 8.1.3, sub g, WEB, jo. artikel 1.3.5, sub a, WEB: Er is een ondersteuningsaanbod indien sprake is van een gehandicapte student of vavo-student.
- Artikel 8.1.3, tweede lid, sub g, WEB: Bij plaatsing van een gehandicapte student wordt de ondersteuning opgenomen in de onderwijsovereenkomst.
- Artikel 8.1.7a, vierde lid, WEB: Het bestuur stelt beleid op met betrekking tot het bindend studieadvies, met inachtneming van het eerste, tweede en derde lid.

OP3. Pedagogisch-didactisch handelen

Het pedagogisch-didactisch handelen van het onderwijsteam stelt studenten in staat om te leren en zich te ontwikkelen.

Basiskwaliteit

Uit het pedagogisch en didactisch handelen van het team blijkt dat er sprake is van een gedeelde visie, dan wel uitgangspunten.

Het onderwijsteam zorgt voor effectieve leersituaties. Het team stemt de instructies, begeleiding, opdrachten en onderwijstijd doelgericht af op de onderwijsbehoeften van groepen en individuele studenten. De afstemming is zowel gericht op (pedagogische) ondersteuning als op uitdaging, afhankelijk van de onderwijsbehoeften van groepen en individuele studenten.

Het team plant en structureert zijn handelen met behulp van informatie die het over studenten heeft. Het maakt didactische keuzes waarbij het niveau en de complexiteit van het onderwijs in lijn is met het onderliggende kwalificatiedossier. Het team realiseert bovendien een evenwichtige verbinding tussen leren in de beroepspraktijkvorming en het leren binnen de instelling. Het team creëert een pedagogisch en didactisch passend en stimulerend leerklimaat, waardoor studenten actief en betrokken zijn. Met geschikte opdrachten en heldere uitleg structureert het team het onderwijsaanbod zo, dat studenten zich het leerstofaanbod eigen kunnen maken. Het team heeft positieve verwachtingen van studenten en geeft hun gerichte feedback op hun leerproces.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor het pedagogisch-didactisch handelen en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 7.1.2, tweede lid, WEB: Een beroepsopleiding is een onderwijstraject dat voor een student is ingericht en dat is gericht op het behalen van een kwalificatie en een of meer keuzedelen.
- Artikel 7.2.7, eerste lid, jo. artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur dient te zorgen voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en dit onderwijsprogramma evenwichtig in te delen, zodat de studenten de kwalificatie binnen de vastgestelde studieduur kunnen bereiken.
- Artikel 7.2.7, vijfde lid, WEB: Het onderwijsprogramma omvat alle onderwijsactiviteiten gericht op het bereiken van de onderwijs- en vormingsdoelen van de opleiding. De student neemt deel aan het onderwijsprogramma onder verantwoordelijkheid en toezicht van het bestuur. Dit onderwijsprogramma bestaat uitsluitend uit begeleide onderwijsuren en beroepspraktijk.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.

OP5. Beroepspraktijkvorming

De voorbereiding, uitvoering en begeleiding van de beroepspraktijkvorming zijn doeltreffend.

Basiskwaliteit

De opleiding maakt afspraken met de student over welke leeractiviteiten de student ontplooit in het kader van de beroepspraktijkvorming en hoe deze bijdragen aan de ontwikkeling van de benodigde competenties en vaardigheden van de student.

De opleiding begeleidt de student bij de voorbereiding en bij de keuze van een beroepspraktijkplaats en stelt hiervoor samen met de student en het leerbedrijf de vereiste praktijkovereenkomst op. De inhoud, de omvang, de periode en de organisatie van de beroepspraktijkvorming worden beschreven in de praktijkovereenkomst.

De opleiding zorgt dat het leerbedrijf de student op de afgesproken wijze begeleidt. De opleiding is op de hoogte van het functioneren van de student op de beroepspraktijkplaats en stuurt zo nodig bij. Ook beoordeelt de opleiding of de student de beroepspraktijkvorming met een positieve beoordeling heeft afgerond.

De instelling draagt zorg voor erkende en adequate stageplekken/praktijkplaatsen.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de beroepspraktijkvorming en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 7.1.2, tweede lid, jo. artikel 7.2.8, tweede lid, sub c, WEB: Een deel van de opleiding vindt plaats in de beroepspraktijk.
- Artikel 7.2.7, eerste lid, jo. artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur dient te zorgen voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma, en het programma evenwichtig in te delen zodat studenten de kwalificatie binnen de vastgestelde studieduur kunnen bereiken.
- Artikel 7.2.8, tweede lid, WEB: De beroepspraktijkvorming wordt verzorgd op grondslag van een overeenkomst, gesloten door de student, de instelling en het leerbedrijf, waarin de rechten en verplichtingen van partijen worden geregeld, en bevat ten minste de wettelijk voorgeschreven onderwerpen.
- Artikel 7.2.8, derde lid, WEB: Het bedrijf dat, of de organisatie die de beroepspraktijkvorming verzorgt, draagt zorg voor de begeleiding van de studenten binnen het bedrijf. Het bestuur beoordeelt of de studenten de beroepspraktijkvorming met een positieve beoordeling heeft voltooid.
- Artikel 7.2.9, eerste lid, WEB: Het bestuur van de instelling draagt zorg voor de beschikbaarheid van de praktijkplaats en de totstandkoming van de in artikel 7.2.8 bedoelde overeenkomst.
- Artikel 7.2.9, tweede lid, WEB: Het bestuur bevordert in overleg met de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) een toereikende vervangende voorziening als er omstandigheden zijn waardoor de beroepspraktijkvorming (bpv) niet naar behoren zal kunnen plaatsvinden.
- Artikel 7.2.10 WEB: Het bestuur zorgt ervoor dat stageplekken/praktijkplaatsen voldoen aan de erkenning voor het leerbedrijf voor de betreffende opleiding afgegeven door de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB).

KWALITEITSGEBIED VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT (VS)

VS1. Veiligheid

De opleiding zorgt voor een veilige omgeving voor studenten.

Basiskwaliteit

De opleiding zorgt voor een veilig leer- en werkklimaat. Er is aandacht voor burgerschapsvorming en vitaal burgerschap in het onderwijsproces. Het biedt veiligheid bij incidenten en zorgt voor fysieke veiligheid. Van de opleiding mag worden verwacht dat het inzicht heeft in de fysieke en sociale veiligheid(sbeleving) van de studenten, hier beleid op voert en effectief handelt bij signalen die de sociale en/of fysieke veiligheid bedreigen, zodat de studenten kunnen profiteren van het geboden onderwijs.

De opleiding hanteert de meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling. Daarnaast komt het de verplichtingen na rond het melden, overleggen en aangifte doen van zedenmisdrijven.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de veiligheid en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6 WEB: De instelling dient een stelsel van kwaliteitszorg in te richten en te beoordelen en daarbij onder andere het oordeel van de studenten te betrekken.
- Artikel 1.3.8 WEB: Het bestuur houdt zich aan de wettelijke verplichtingen ten aanzien van het melden, overleggen en aangifte doen in het geval van een (redelijk vermoeden van een) zedenmisdrijf. Het bestuur treedt hierbij onverwijld in contact met de vertrouwensinspecteur.
- Artikel 1.3.9 WEB: Het bestuur stelt voor het personeel een meldcode vast die aangeeft hoe met signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling wordt omgegaan. Daarnaast moet het bestuur de kennis en het gebruik van de meldcode bevorderen.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, jo. artikel 7.2.7, vijfde en zesde lid, WEB: Het bestuur is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijsprogramma. De begeleide onderwijstijd vindt plaats onder verantwoordelijkheid en met actieve betrokkenheid van het onderwijspersoneel.
- Artikel 8a.2.2, derde lid, sub k, WEB: De studentenraad heeft instemmingsrecht met betrekking tot voorgenomen beslissingen van het bestuur ten aanzien van de regels op het gebied van veiligheid, gezondheid en welzijn van studenten.

VS2. Schoolklimaat

De opleiding geeft in denken en doen uiting aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

Basiskwaliteit

Het personeel geeft in denken en doen uiting aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

Het personeel van de opleiding is in zijn gedrag een voorbeeld voor de studenten: personeelsleden leven de basiswaarden zichtbaar na. Ook signaleert en corrigeert het personeel van de opleiding uitingen van studenten die met de basiswaarden in strijd zijn.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor het schoolklimaat en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 7.1.2, tweede lid, WEB: Een beroepsopleiding is een onderwijstraject dat voor een student is ingericht en dat is gericht op het behalen van een kwalificatie en een of meer keuzedelen, waaronder ook de generieke eisen met betrekking tot burgerschap.
- Artikel 7.2.7, vijfde en zesde lid, WEB: Het onderwijsprogramma omvat uitsluitend begeleide onderwijsuren en beroepspraktijkvorming onder verantwoordelijkheid en toezicht van het bestuur, en met actieve betrokkenheid van het onderwijspersoneel.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.

KWALITEITSGEBIED BORGING EN AFSLUITING (BA)

BA1. Borging diplomering

De examencommissie borgt deugdelijke diplomering.

Basiskwaliteit

Het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie is voldoende gewaarborgd door het bestuur.

De examencommissie stelt op objectieve en deskundige wijze vast of een student voldoet aan de voorwaarden voor het verkrijgen van een diploma of een certificaat. Zij bewaakt, monitort en analyseert de kwaliteit van de processen die hieraan ten grondslag liggen. Hierdoor zijn het niveau, de complexiteit en de inhoud van de door de student geleverde prestaties, afgestemd op de kwalificatievereisten of het certificaat, geborgd.

De examencommissie borgt in alle fasen van de examinering en diplomering de deskundigheid van de betrokken personen.

De examencommissie bewaakt op een cyclische manier haar eigen werkwijze en eigen kwaliteit met betrekking tot de borging van de examinering, diplomering en certificering voor de opleidingen waarvoor zij verantwoordelijk is. Zij geeft betekenis aan de uitkomsten hiervan en acteert hierop. Hierbij betreft zij eventueel onafhankelijke deskundigen. In voorkomende gevallen worden verbetermaatregelen genomen en wordt toegezien op de realisatie ervan. Hierover wordt jaarlijks verslag gedaan.

De examencommissie geeft op deugdelijke gronden instellingsverklaringen af. Tevens geeft zij vrijstellingen voor examenonderdelen op deugdelijke gronden.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de borging van de diplomering en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

De twee standaarden op het gebied van diplomering en afsluiting en de bijbehorende normering in dit waarderingskader komen overeen met de standaarden en normering in de Regeling standaarden examenkwaliteit mbo 2021.¹⁶

BA2. Afsluiting

De opleiding¹⁷ onderbouwt dat de student voldaan heeft aan de voorwaarden voor het diploma, een certificaat of een instellingsverklaring.

Basiskwaliteit

De opbouw en inrichting van de afsluiting voldoen aan de eigen vastgestelde kwaliteitseisen voor een betrouwbare diplomering en certificering. Dit sluit aan op de visie op het onderwijs van het team. De examinering is afgestemd op de kwalificatie-eisen wanneer het gaat om diplomering. Dit is inclusief de keuzedelen en de eisen ten aanzien van generieke examenonderdelen.

De examinering is valide en betrouwbaar en zorgt ervoor dat de student voldoet aan de voorwaarden tot diplomering of certificering. De afnamecondities en de beoordelingen zijn voor studenten gelijkwaardig. De opleiding betreft de beroepspraktijk bij de examinering. De opleiding beoordeelt de bewijzen ten behoeve van de examinering onafhankelijk en deskundig. Deze bewijzen laten in samenhang een passende balans zien tussen vereiste kennis, houding en vaardigheden, waarbij onderdelen van de examinering in de reële beroepspraktijk plaatsvinden. Op basis van de bewijzen stelt de opleiding vast of een student de kwalificatie-eisen in voldoende mate beheerst.

De student is volledig en tijdig geïnformeerd over de kwalificatie-eisen en de eisen die de opleiding stelt aan de examinering en diplomering. Deze informatie is voor alle betrokkenen transparant en eenduidig.

¹⁶ Deze regeling wordt per 1 augustus 2021 van kracht.

¹⁷ Waar we opleiding schrijven, kan ook team worden gelezen.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de borging van de diplomering en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

De twee standaarden op het gebied van diplomering en afsluiting en de bijbehorende normering in dit waarderingskader komen overeen met de standaarden en normering in de Regeling standaarden examenkwaliteit mbo 2021.

KWALITEITSGBIED ONDERWIJSRESULTATEN (OR)**OR1. Studiesucces**

De instelling behaalt met haar studenten leerresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.¹⁸

Basiskwaliteit

De onderwijsresultaten over de afgelopen drie jaar laten zien dat de opleiding studenten voldoende in staat stelt een diploma op het gewenste niveau te behalen. De opleiding zorgt ervoor dat studenten een succesvolle start maken en de studie binnen de vastgestelde studieduur doorlopen. De resultaten laten ook zien dat er doorstroom is naar hogere opleidingsniveaus.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de onderwijsresultaten en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6, jo. artikel 1.3.5, sub b, WEB: Instellingen dienen voorts zorg te dragen voor het aanbieden van doelmatige leerwegen, onder andere door ervoor te zorgen dat de opleiding aansluit op het voorafgaand onderwijs en vervolgonderwijs.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB, jo. artikel 7.2.7, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt ervoor dat beroepsopleidingen zo zijn ingericht dat studenten de kwalificatie en de daarbij behorende keuzedelen binnen de vastgestelde studieduur kunnen behalen. Daarnaast zorgt het bestuur voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma.

OR3. Vervolgsucces¹⁹

De bestemming van de studenten na het (gediplomeerd) verlaten van de opleiding is bekend en voldoet ten minste aan de verwachtingen van de opleiding.

Basiskwaliteit

De opleiding betreft de ontwikkelingen op de (regionale) arbeidsmarkt bij het beleid en de uitvoering daarvan. Het beschikt over gegevens over het vervolg van de loopbaan van studenten die de opleiding (voortijdig of) met een diploma hebben verlaten. Daarbij kan het gaan om de overstap naar vervolgonderwijs (mbo of hbo), een plek op de arbeidsmarkt dan wel een passend vervolg voor studenten met een specifieke onderwijsbehoefte.

Gezien de relatie tussen vervolgsucces en de onderwijskwaliteit mag in het kader van de kwaliteitszorg verder van de opleiding worden verwacht dat het hier inzicht in heeft en beleid op voert. Het vervolgsucces voldoet ten minste aan de verwachtingen van de opleiding in relatie tot de gemiddelde landelijke resultaten van vergelijkbare opleidingen en de situatie op de regionale arbeidsmarkt.

¹⁸ De norm voor studiesucces wordt voor vier jaar vastgesteld, zoals uitgewerkt in bijlage 1 van dit onderzoekskader. We beoordelen het studiesucces aan de hand van deze norm op het niveau van het kwalificatiedossier.

¹⁹ Deze standaard is nieuw; we doen er in 2021 tot 2025 ervaring mee op. Tijdens deze periode zullen we niet oordelen op deze standaard. Bij de doorontwikkeling van deze standaard en het gebruik van data zullen we aansluiten bij de ontwikkelingen in de sector.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor het vervolgsucces en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.5, sub c, jo. artikel 6.1.3a, eerste lid, sub c, jo. artikel 7.1.2, tweede lid, WEB: Kennis van de (regionale) arbeidsmarkt is noodzakelijk om aspirant-studenten over het arbeidsmarktperspectief van de opleiding te kunnen informeren en loopbaanoriëntatie en -begeleiding te kunnen bieden.
- Artikel 1.3.6 WEB: Het bestuur richt een stelsel van kwaliteitszorg voor de instelling in en draagt er in dat verband zorg voor dat (zo veel mogelijk in samenwerking met andere instellingen) wordt voorzien in een regelmatige beoordeling van de kwaliteit van het onderwijs.
- Artikel 6.1.3, eerste lid, jo. artikel 1.3.5, sub b, WEB: Het bestuur zorgt voor doelmatige leerwegen en zorgt ervoor dat een beroepsopleiding alleen wordt aangeboden als er na beëindiging van de opleiding voldoende arbeidsmarktperspectief is voor de studenten. Onder arbeidsmarktperspectief wordt in ieder geval verstaan het perspectief voor gediplomeerde schoolverlaters op het binnen een redelijke termijn vinden van werk op het niveau van de gevolde opleiding.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.

KWALITEITSGEBIED STUREN, KWALITEITZORG EN AMBITIE OPLEIDINGEN (SKA)

SKA1. Visie, ambities en doelen

De opleiding heeft een gedragen visie op goed onderwijs, heeft daarvoor ambities en doelen en stuurt op het behalen daarvan.

Basiskwaliteit

De opleiding heeft, als onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg, een gedragen visie, ambities en doelen gericht op goed onderwijs. De opleiding stuurt systematisch op de doelen om de beoogde resultaten te behalen.

De opleiding sluit met haar visie, ambities en doelen aan op die van het bestuur, op de resultaten van eerdere evaluaties en op bevindingen uit de interne en externe dialoog. De opleiding richt de voorwaarden in om de onderwijskundige ambities en doelen te bereiken. Daarbij is de interne verantwoordelijkheidsverdeling duidelijk.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities in relatie tot de visie en doelen en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: Het bestuur richt een stelsel van kwaliteitszorg in en verbetert aan de hand daarvan het onderwijs.
- Artikel 4.1a.1, vierde lid, WEB: Het bestuur maakt met de docenten afspraken over de wijze waarop de zeggenschap van docenten wordt georganiseerd, waarbij de professionele standaard van de beroepsgroep in acht wordt genomen.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Artikel 7.4.8, derde lid, jo. artikel 7.2.7, vijfde lid, WEB: Het bestuur zorgt ervoor dat opleidingen aantoonbaar voldoen aan enkele eisen, waaronder artikel 7.2.7, vijfde lid, waaruit blijkt dat het onderwijsprogramma moet zijn gericht op het bereiken van onderwijs- en vormingsdoelen van de beroepsopleiding.
- Artikel 9.1.7 WEB: Er is een bestuursreglement waarin de verantwoordelijkheidsverdeling wordt beschreven.

SKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur

De opleiding realiseert de doelen voor goed onderwijs, bevordert een kwaliteitscultuur, zorgt voor randvoorwaarden en stuurt, waar nodig, tussentijds bij.

Basiskwaliteit

De opleiding geeft, als onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg, effectief uitvoering aan de onderwijskundige ambities en doelen en schept de daarvoor benodigde voorwaarden.

De opleiding zorgt op basis van de interne verantwoordelijkheidsverdeling voor een op samenwerken, leren en verbeteren gerichte kwaliteitscultuur, waarin doelen en ambities gerealiseerd kunnen worden. Daarbij is onderwijskundig leiderschap herkenbaar.

Docenten(teams) oefenen daarbij de eigen verantwoordelijkheid bij het inrichten van hun onderwijs uit.

Binnen deze kwaliteitscultuur geeft de opleiding uitvoering aan het stelsel van kwaliteitszorg, zodat gericht wordt gewerkt aan de kwaliteit van het onderwijs en de naleving van wettelijke voorschriften. De opleiding stuurt, waar nodig, tussentijds bij.

De opleiding zorgt ervoor dat de deskundigheidsbevordering van het personeel binnen de gestelde doelen gestalte krijgt.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de sturing op uitvoering en kwaliteitscultuur en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: Het bestuur richt een stelsel van kwaliteitszorg in en verbetert aan de hand daarvan het onderwijs.
- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: De kwaliteit van het onderwijs wordt regelmatig beoordeeld, er worden maatregelen en instrumenten gebruikt om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid onderhoudt.
- Artikel 1.3.6a WEB: Het bestuur zorgt voor personeelsbeleid, voor zover het de duurzame borging van de kwaliteit van het onderwijspersoneel betreft.
- Artikel 4.1.a1, eerste lid, WEB: Docenten zijn binnen het onderwijskundig beleid verantwoordelijk voor het vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogische proces van de instelling.
- Artikel 4.1.a1, derde lid, WEB: Docenten beschikken over voldoende zeggenschap, waaronder de zeggenschap over de inhoud van de lesstof en de wijze waarop de lesstof wordt aangeboden.
- Artikel 4.1a.1, vierde lid, WEB: Het bestuur maakt met de docenten afspraken over de wijze waarop de zeggenschap van docenten wordt georganiseerd, waarbij de professionele standaard van de beroepsgroep in acht wordt genomen.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Artikel 7.4.8, derde lid, jo. artikel 7.2.7, vijfde lid, WEB: Het bestuur zorgt ervoor dat opleidingen aantoonbaar voldoen aan enkele eisen, waaronder artikel 7.2.7, vijfde lid, waaruit blijkt dat het onderwijsprogramma moet zijn gericht op het bereiken van onderwijs- en vormingsdoelen van de beroepsopleiding.

SKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog

De opleiding evalueert en analyseert systematisch of het de doelen realiseert en verantwoordt zich daarover. Ze stelt, wanneer nodig, het beleid bij en betreft interne en externe belanghebbenden in een goed functionerende dialoog.

Basiskwaliteit

De opleiding monitort, evalueert, analyseert en beoordeelt als onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg in hoeverre de doelen en het beleid worden gerealiseerd en informeert het bestuur daarover. Het haalt intern en extern actief informatie op om zicht te krijgen op de uitvoering, de resultaten van het onderwijs voor de studenten en de kansen en bedreigingen voor de verdere ontwikkeling van het onderwijs.

Bij de beoordeling van de kwaliteit betreft de opleiding het oordeel van de studenten, onafhankelijke deskundigen en andere hiervoor relevante betrokkenen.

De opleiding analyseert en beoordeelt de uitkomsten van de evaluatie en verwerkt deze wanneer nodig in het (verbeter)beleid, zodat dit bijdraagt aan de ontwikkeling en verbetering van het onderwijs. Daarnaast gebruikt de opleiding de uitkomsten van de evaluatie om de sturing te verbeteren.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de evaluatie, verantwoording en dialoog en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: Het bestuur richt een stelsel van kwaliteitszorg in en verbetert aan de hand daarvan het onderwijs.
- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: De kwaliteit van het onderwijs wordt regelmatig beoordeeld. De beoordeling vindt ook plaats aan de hand van het oordeel van studenten en door betrokkenheid van onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden.
- Artikel 1.3.6, tweede lid, WEB: Het bestuur verantwoordt zich over de beoordeling en het voorgenomen beleid in het licht van de beoordeling.

5.4 Overige wettelijke vereisten

Niet alle deugdelijkheidseisen zoals die in de onderwijswet- en regelgeving staan vermeld, zijn opgenomen in het onderzoekskader. Dit geldt bijvoorbeeld voor die over de Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) en de vrijwillige ouderbijdrage. De deugdelijkheidseisen die niet aan een standaard in het waarderingskader zijn verbonden, vatten we samen onder de noemer 'overige wettelijke vereisten'.

In ons jaarwerkplan, dat op de website van de inspectie wordt gepubliceerd, geven we aan welke thema's we in dat jaar onderzoeken. Ook op grond van meldingen en signalen kunnen we besturen en opleidingen bevragen op het mogelijk niet-naleven van de overige wettelijke vereisten. Niet-naleving van (een of meer van) de overige wettelijke vereisten kan op opleidingsniveau in dat geval niet leiden tot een oordeel Onvoldoende of tot het oordeel Zeer Zwak. Wel moet de opleiding/het bestuur de tekortkoming binnen een door de inspectie te bepalen termijn herstellen. Om voor de waardering Goed in aanmerking te komen, moet een opleiding, in aanvulling op de wettelijke eisen van de standaarden, ook aan alle overige wettelijke vereisten voldoen.

6. Oordelen en waarderen

6.1. Inleiding

In dit hoofdstuk beschrijven we hoe we oordelen en waarderen. We doen dat zo transparant mogelijk, aan de hand van het waarderingskader op bestuurs- en opleidingsniveau en met de beschrijving van de oordeelsvorming, zoals opgenomen in dit hoofdstuk. Onze oordelen gaan altijd over de gerealiseerde kwaliteit van de (be)sturing en over het onderwijs dat studenten ontvangen.

We gaan in dit hoofdstuk eerst in op hoe we omgaan met het raamwerk van de kernfuncties op stelselniveau (paragraaf 6.2), zoals opgenomen in hoofdstuk 3. Dat hanteren we uitsluitend vanuit onze stimulerende rol. Daarna leggen we uit hoe we op basis van de waarderingskaders voor besturen en opleidingen (hoofdstuk 4 en 5) oordelen en waarderen. In het algemeen bepaalt het al dan niet voldoen aan de deugdelijkheidseisen of een standaard Voldoende of Onvoldoende is. De waardering Goed spreken we uit als ambities, rondom basiskwaliteit en/of daarboven uitstijgend, gerealiseerd worden. We beschrijven dit in paragraaf 6.3. In paragraaf 6.4 zijn beslisregels voor de beoordeling van de standaarden voor het bestuur beschreven, gevolgd door de beslisregels voor de beoordeling van onderwijskwaliteit van opleidingen in paragraaf 6.5.

6.2. Stimuleren op stelselniveau

In hoofdstuk 3 is het stelseltoezicht beschreven. We reflecteren daarop en spreken geen oordelen uit. We gebruiken het raamwerk om de drie kernfuncties van het onderwijs, namelijk kwalificatie, socialisatie en allocatie, waaronder selectie en gelijke kansen en daarnaast de belangrijke voorwaarden daarvoor te beschouwen. We beschrijven jaarlijks in 'De Staat van het Onderwijs' (paragraaf 7.2) hoe het met de kernfuncties en voorwaarden van het onderwijsstelsel is gesteld.

We bespreken deze thema's bij onderzoeken bij besturen en opleidingen. Uit onze gegevens op stelselniveau kan blijken dat de kwaliteit van (een deel van) de kernfuncties in een bepaalde regio in hoge of juist mindere mate gerealiseerd wordt. Door ambities van besturen rondom kernfuncties in een open dialoog te bespreken en te verkennen, leggen we een verbinding tussen opleidingen en hun invulling van de kernfuncties.

6.3 Oordelen en waarderen standaarden bestuur en opleidingen

Voor het beoordelen en waarderen van de kwaliteit van besturen en opleidingen gebruiken we de standaarden zoals beschreven in de hoofdstukken 4 en 5. Een standaard bestaat uit een beschrijving van de basiskwaliteit, gebaseerd op de deugdelijkheidseisen. Per standaard besteden we daarnaast aandacht aan de vragen naar aanvullende ambities.

Of een standaard als Voldoende of Onvoldoende wordt beoordeeld, is gebaseerd op de vraag of het bestuur/de opleiding voldoet aan de deugdelijkheidseisen en daarmee basiskwaliteit realiseert. Voor de waardering Goed wordt de realisatie van ambities betrokken. Onderstaande tabel geeft aan hoe het oordeel en de waardering op standaardniveau tot stand komt:

Oordeel/waardering standaard	Norm voor standaarden
Goed	Het bestuur of de opleiding voldoet aan de deugdelijkheidseisen en realiseert ook ambities die daarboven uitstijgen.
Voldoende	Het bestuur of de opleiding voldoet aan de deugdelijkheidseisen en realiseert daarmee basiskwaliteit.
Onvoldoende	Het bestuur of de opleiding voldoet niet aan de deugdelijkheidseisen.

6.4 Oordelen en waarden op bestuursniveau

Om basiskwaliteit op de opleidingen te kunnen waarborgen, gaan we ervan uit dat het bestuur in staat is om de kwaliteitscyclus, zoals uitgedrukt in de wettelijke eisen van de drie standaarden van het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie (zie hoofdstuk 4), uit te voeren. Daar waar dat niet het geval is, leidt dit tot een Onvoldoende op het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie. Als het bestuur aan de deugdelijkheidseisen voldoet en ambities realiseert, waarderen we het kwaliteitsgebied als Goed. Hoe het oordeel of de waardering op bestuursniveau tot stand komt, ziet er als volgt uit:

Oordeel/waardering bestuursniveau	Norm kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie
Goed	Twee standaarden uit het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie zijn Goed en de derde is ten minste Voldoende.
Voldoende	Alle drie de standaarden uit het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie zijn ten minste Voldoende.
Onvoldoende	Een of meer standaarden uit het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie is/zijn Onvoldoende.

Het niet voldoen aan een deugdelijkheidseis van financiële continuïteit of rechtmatigheid leidt in alle gevallen tot een herstelopdracht voor het bestuur. Dit geldt ook als de jaarstukken van het bestuur niet zijn ingediend zoals wettelijk vereist is. De mate waarin het oordeel of waardering van de betreffende standaard binnen het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie wordt aangepast is afhankelijk van de ernst van de tekortkoming.

6.5 Oordelen en waarden op opleidingsniveau

Het oordeel of de waardering over de kwaliteit van de opleiding (eindoordeel) komt tot stand op basis van de volgende normen.

Eindoordeel/waardering opleiding	Norm
Goed	Alle standaarden zijn minimaal Voldoende én de standaard Uitvoering en kwaliteitscultuur (SKA2) is Goed, evenals ten minste twee standaarden uit de andere kwaliteitsgebieden van het waarderingskader voor opleidingen. Alle onderzochte overige wettelijke vereisten worden nageleefd én de financiële continuïteit op bestuursniveau voldoet aan de wettelijke vereiste.
Voldoende (basiskwaliteit)	De standaarden Studiesucces, Pedagogisch-didactisch handelen, Beroepspraktijkvorming en Veiligheid zijn Voldoende én niet meer dan één andere standaard in de gebieden Onderwijsproces of Veiligheid en schoolklimaat is Onvoldoende. Ook is de standaard Borging diplomering als Voldoende beoordeeld.
Onvoldoende	Onvoldoende examenkwaliteit: de standaard Borging diplomering en/of Afsluiting is Onvoldoende.
Onvoldoende	De standaard Studiesucces of Pedagogisch-didactisch handelen of Beroepspraktijkvorming of Veiligheid is Onvoldoende, óf meer dan één van de andere standaarden in de gebieden Onderwijsproces of Veiligheid en schoolklimaat zijn Onvoldoende.
Zeer zwak	De standaard Studiesucces is Onvoldoende, én een of meer van de volgende standaarden is Onvoldoende: Pedagogisch-didactisch handelen, en/of Beroepspraktijkvorming en/of Veiligheid.

De waardering Goed is bedoeld om goede kwaliteit op opleidingen te waarderen en te stimuleren. We gaan ervan uit dat deze opleidingen een brede basiskwaliteit hebben. Dat betekent dat er onomwonden een positief antwoord gegeven kan worden op de kernvragen voor goed onderwijs. Deze kernvragen zijn: krijgen studenten goed onderwijs (Onderwijsproces), voelen ze zich veilig (Veiligheid en schoolklimaat) en leren ze genoeg (Onderwijsresultaten)? Dit vraagt een expertoordeel over de integrale kwaliteit van de opleiding. Dit betekent dat wij van goede opleidingen verwachten dat zij aan ons laten zien hoe zij hun visie, ambities en doelen uitvoeren (SKA2) en welke kwaliteit dit in de praktijk oplevert, zoals te zien aan de standaarden voor Onderwijsproces en Veiligheid en schoolklimaat.

6.5.1 Wettelijke norm Zeer zwak onderwijs²⁰

Zeer zwak onderwijs wordt beschouwd als onderwijs van onvoldoende kwaliteit in de zin van artikel 6.1.4 en 6.2.2, WEB (zie verder hoofdstuk 9). Een bestuur kan bezwaar en beroep aantekenen tegen de uit het oordeel Zeer zwak voortvloeiende waarschuwing (artikel 6.1.5 en artikel 6.2.3, WEB).

6.5.2 Normering bij niet te beoordelen resultaten

Als de onderwijsresultaten niet worden beoordeeld of niet kunnen worden beoordeeld, dan baseren we ons oordeel op opleidingsniveau niet op de standaard Studiesucces.

Eindoordeel/waardering opleiding	Norm
Goed	Alle standaarden zijn minimaal Voldoende én de standaard Uitvoering en kwaliteitscultuur (SKA2) is Goed, evenals ten minste twee standaarden uit de andere kwaliteitsgebieden van het waarderingskader voor opleidingen. Alle onderzochte overige wettelijke vereisten worden nageleefd én de financiële continuïteit op bestuursniveau is op orde.
Voldoende (basiskwaliteit)	De standaarden Ontwikkeling en begeleiding, Pedagogisch-didactisch handelen, Beroepspraktijkvorming en Veiligheid zijn Voldoende én niet meer dan één andere standaard in de gebieden Onderwijsproces of Veiligheid en schoolklimaat is Onvoldoende. Ook is de standaard Borging diplomering als Voldoende beoordeeld.
Onvoldoende	Onvoldoende examenkwaliteit: de standaard Borging diplomering en/of Afsluiting is Onvoldoende.
Onvoldoende	De standaard Ontwikkeling en begeleiding of Pedagogisch-didactisch handelen of Beroepspraktijkvorming of Veiligheid is Onvoldoende, óf meer dan één van de andere standaarden binnen de gebieden Onderwijsproces of Veiligheid en schoolklimaat zijn Onvoldoende.
Zeer zwak	Twee van de volgende standaarden zijn Onvoldoende: Ontwikkeling en begeleiding, Pedagogisch-didactisch handelen, Beroepspraktijkvorming, Veiligheid.

6.6 Oordeelsvorming

6.6.1 Beoordelen naleving deugdelijkheidseisen

Bij onze oordeelsvorming hanteren we bovengenoemde normering als richtlijn. De mate waarin de onderwijspraktijk de essentie en de bedoeling van met name de deugdelijkheidseisen tentoonspreidt, is bepalend voor ons oordeel. Voor het oordeel Voldoende gaan we er in principe van uit dat aan alle deugdelijkheidseisen die horen bij de standaard is voldaan. We beoordelen de kwaliteit zoals in de

²⁰ Met het aannemen van het amendement van kamerlid Bisschop (van 26 september 2019) wordt in de wet vastgelegd wanneer sprake is van Zeer Zwak onderwijs in het mbo. Hiermee sluit de WEB aan op de wetgeving voor funderend onderwijs en krijgen besturen de mogelijkheid om ook tegen de beoordeling Zeer Zwak bezwaar en beroep aan te tekenen. Dit amendement wordt door OCW uitgewerkt.

standaard is omschreven integraal en niet elke deugdelijkheidseis van de standaard op zichzelf. Het kan zijn dat een bestuur of opleidingen op een standaard een positief beeld laat zien, maar op een bepaald element van de standaard (nog) niet. Als dit beperkt van invloed is op de aangetroffen kwaliteit van de opleidingen of voor studenten én als de tekortkoming eenvoudig en op korte termijn kan worden hersteld, dan geven we het oordeel Voldoende op de standaard. Het bestuur krijgt dan een opdracht tot herstel (herstelopdracht) voor dit bepaalde onderdeel van de standaard en zorgt voor de naleving. Wanneer niet is voldaan aan de deugdelijkheidseisen van financiële continuïteit of rechtmatigheid, kan de betreffende standaard binnen het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambities niet als Voldoende worden beoordeeld of als Goed worden gewaardeerd.

6.6.2 Waarderen van ambities

Zowel besturen als opleidingen hebben vanuit hun visie ambities. Deze ambities kunnen gaan over de basiskwaliteit en er zijn ambities die daarboven uitstijgen. Naast het voldoen aan de deugdelijkheidseisen, baseren we een waardering Goed op het geheel aan gerealiseerde ambities door het bestuur of door de opleiding bij een betreffende standaard. We onderzoeken of het bestuur (bij een vierjaarlijksonderzoek) of de opleiding (bij een onderzoek op opleidingsniveau) de voorgenomen ambities uitvoert en realiseert. De waardering Goed op opleidingsniveau is vier jaar geldig.

6.6.3 Omgeving van bestuur en opleiding

De omgeving en de condities waarin het bestuur en de opleiding opereren, kunnen in positieve of negatieve zin de onderwijskwaliteit en het financieel beheer beïnvloeden. Omgevingsfactoren en condities zijn bijvoorbeeld de kenmerken en de ontwikkeling van de studentenpopulatie, de beschikbaarheid van personeel, een fusiegeschiedenis, de huisvesting, de organisatieontwikkeling en de ontwikkeling van het bestuur. We verwachten dat besturen en opleidingen met hun visie, ambities, doelen en beleid op deze factoren inspelen om de kernfuncties voor het onderwijs voor al hun studenten te realiseren. Onze oordelen gaan altijd over de gerealiseerde kwaliteit van de (be)sturing en van het onderwijs dat studenten ontvangen. Omgeving en condities spelen hoofdzakelijk een rol bij het bepalen van de invulling van het onderzoek en eventueel bij het vervolgtoezicht.

7. Werkwijze toezicht

7.1 Inleiding

In dit hoofdstuk beschrijven we hoe we het toezicht uitvoeren. We beschrijven in paragraaf 7.2 eerst onze werkwijze voor het stelseltoezicht. Aan de kernfuncties van het stelsel geven besturen en opleidingen invulling. Daarnaast waarborgen besturen de uitvoering en kwaliteit van het onderwijs op de opleidingen onder hun bestuur. In paragraaf 7.3 beschrijven we de werkwijze voor het toezicht op besturen en opleidingen. In paragraaf 7.4 staat welke activiteiten we hiervoor ondernemen. In de laatste paragraaf van dit hoofdstuk gaan we in op onze werkwijze bij het vervolgtoezicht.

7.2 Stelseltoezicht

7.2.1 Werkwijze van het stelseltoezicht

Via het stelseltoezicht geven we een beeld van de kwaliteit van het Nederlandse onderwijsstelsel. We signaleren waar het goed gaat en waar niet, agenderen thema's en dragen bij aan het oplossen van knelpunten. Door het stelsel als geheel in ogenschouw te nemen, krijgen we bijvoorbeeld zicht op onderwijsloopbanen, knelpunten bij overgangen tussen sectoren en (on)gelijkheid van kansen. Zo kunnen we bevorderen dat het onderwijs aan studenten steeds beter wordt. In hoofdstuk 3 is hiervoor een raamwerk met een beschrijving van stelselkwaliteit opgenomen.

In het stelseltoezicht zetten we een aantal stappen (zie figuur 7.2.1a):

- We monitoren trends en ontwikkelingen in het Nederlandse onderwijs.
- We analyseren waar het goed gaat, maar reflecteren ook op de knelpunten die risico's vormen voor de kwaliteit van het stelsel.
- We agenderen welke belangrijke risicovolle knelpunten we zien voor het onderwijsstelsel en rapporteren daarover onder andere jaarlijks in 'De Staat van het Onderwijs'.
- We interveniëren wanneer dat vanuit de stimulerende functie van het toezicht passend is. We doen dat via het stelsel-, bestuurs- en opleidingstoezicht, maar ook door andere activiteiten om het onderwijsveld te stimuleren de kwaliteit te verhogen.

In paragraaf 7.2.2 gaan we verder in op hoe we monitoren en analyseren. In paragraaf 7.2.3 beschrijven we hoe we agenderen en interveniëren.

7.2.2 Monitoring en analyse van ontwikkelingen

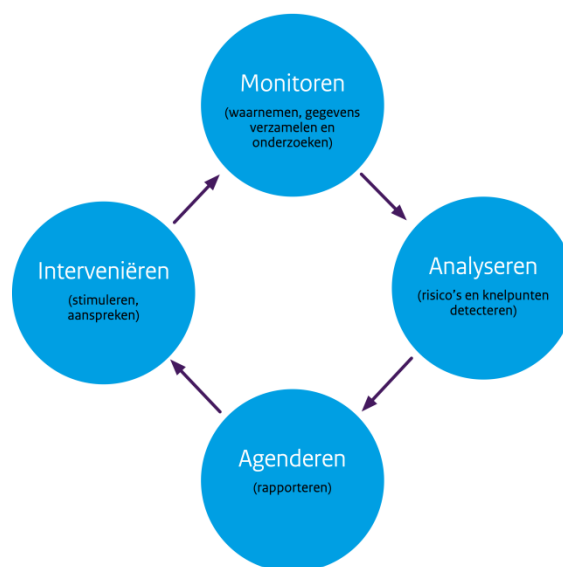
Aan de hand van het raamwerk van de kwaliteitsbeschrijving van het stelsel (zie hoofdstuk 3) volgen we systematisch de ontwikkelingen in het onderwijsstelsel. We kijken naar hoe het geheel van besturen en opleidingen samen de drie kernfuncties vervult: kwalificatie, socialisatie en allocatie, waaronder selectie en gelijke kansen. Ook kijken we naar de essentiële voorwaarden om deze te verwezenlijken: de doelmatigheid, zoals te zien aan beschikbaarheid en besteding van financiële middelen, het personeelsbeleid, de kwaliteitszorg en het bestuurlijk handelen.

Voor de monitoring en aansluitende analyse verzamelen we gegevens uit verschillende bronnen. We gebruiken bestaande gegevens, gegevens uit stelsel- en instellingstoezicht, signalen en we verzamelen zelf gegevens door thematisch onderzoek.

Bestaande gegevens, gegevens uit stelsel- en instellingstoezicht en signalen

We gebruiken gegevens uit het toezicht op besturen en opleidingen, waaronder gegevens die het bestuur zelf beschikbaar heeft. Daarnaast gebruiken we signalen die we over het onderwijs ontvangen. Verder

Figuur 7.2.1a Cyclus stelseltoezicht

maken we gebruik van gegevens van andere organisaties en van wetenschappelijk onderzoek. We analyseren het grootste gedeelte van de gegevens minimaal jaarlijks, maar het kan ook zijn dat we meerdere keren per jaar analyses maken. We analyseren ook prestaties in brede zin en kijken specifiek naar risico's voor de kwaliteit van onderwijs.

Themaonderzoek

We monitoren ontwikkelingen door besturen en opleidingen te onderzoeken of door samen te werken met anderen om gegevens te verzamelen. We noemen dit themaonderzoek. Verschillende doelstellingen voor een themaonderzoek zijn bijvoorbeeld:

- het krijgen van een beeld van de ontwikkeling van de kwaliteit van een bepaald (stelsel)aspect bij besturen of opleidingen;
- het verkrijgen van inzichten en, waar mogelijk, het vinden van verklaringen voor risico's of stelselknelpunten, zoals bij een regionaal probleem of voor een specifieke doelgroep.

We richten het themaonderzoek in op basis van actuele vraagstukken of gesignaleerde stelselproblemen. Dit doen we soms bij een bestuur of een opleiding. In dat geval combineren we het themaonderzoek eventueel met het vierjaarlijks onderzoek bij het bestuur en opleidingen, zoals beschreven in paragraaf 7.3. Ook is het mogelijk dat we op een andere manier onderzoek doen, bijvoorbeeld door vragenlijsten uit te zetten, mee te kijken in het onderwijsproces, gesprekken te voeren met meerdere besturen of opleidingen tegelijk of gesprekken te voeren met bijvoorbeeld wetenschappers en deskundigen.

Met ons thematisch onderzoek willen we in kaart brengen in hoeverre het onderwijsstelsel erin slaagt de eerdergenoemde kernfuncties van het onderwijs te realiseren. Daarbij zoeken we naar verklaringen voor wat niet goed gaat en willen we laten zien wat wel en niet bijdraagt aan het realiseren van de kernfuncties. Hierover gaan we actief de dialoog aan met betrokkenen.

Wat we willen onderzoeken, nemen we op in het Jaarwerkplan. Hierin beschrijven we meerjarige onderzoeksprogramma's en eenmalige themaonderzoeken die gericht zijn op het in beeld brengen van de kernfuncties of gesignaleerde knelpunten in het stelsel. Urgente thema's kunnen leiden tot verschuiving of uitbreiding van onze onderzoeksagenda.

7.2.3 Agenderen en interveniëren

Voor het agenderen en interveniëren in het stelseltoezicht onderscheiden we vier soorten activiteiten. Deze beschrijven we hierna. Agenderen en interveniëren liggen soms dicht bij elkaar, omdat agenderen een vorm van interveniëren is.

De Staat van het Onderwijs

Jaarlijks brengen we 'De Staat van het Onderwijs' uit. Hierin geven we weer hoe het onderwijsstelsel in Nederland ervoor staat. Wat gaat er goed en waar zijn knelpunten, kansen en risico's? Ook de informatie over onze verrichte (thema)onderzoeken maakt deel uit van 'De Staat van het Onderwijs'. Deze rapportagetaak van de inspectie is vastgelegd in de Grondwet (artikel 23, achtste lid) en in de Wet op het onderwijstoezicht (WOT).

Thematisch rapporteren

De uitkomsten van themaonderzoeken brengen we op verschillende manieren onder de aandacht van besturen, opleidingen en de samenleving. Het doel hiervan is om de stand van zaken over het betreffende thema weer te geven en om risico's en knelpunten te agenderen. Ook stimuleren we samenwerking zodat (verdere) verbeteringen kunnen plaatsvinden. Dat doen we vaak in de vorm van een onderzoeksrapport, maar ook in de vorm van een symposium, een bezoek van inspecteurs, een podcast of een webinar. We richten ons hierbij zo direct mogelijk op de doelgroep die het meest betrokken is, zoals leraren of bijvoorbeeld op alle partners in een specifieke regio.

Thema's als onderdeel van het toezicht bij besturen en opleidingen

Bij de uitvoering van ons toezicht bij besturen en opleidingen bespreken we soms thema's, specifieke knelpunten en goede voorbeelden vanuit de regionale of lokale context. Zo hebben we aanknopingspunten om met bestuur en opleidingen over hun ambities die de kernfuncties raken in gesprek te gaan in aansluiting op hun omgeving, of risico's.

Interventies op maat

Naast de hiervoor genoemde activiteiten zetten we waar dat passend is ook specifieke interventies in. Uit diverse bronnen komen onderwerpen van het onderwijsstelsel naar voren die we, met het oog op het publiek belang, willen adresseren. Zo kan er een knelpunt zijn waar op lokaal niveau meerdere besturen, een samenwerkingsverband, groepen werkgevers en de gemeente een rol in hebben. En dan loont het om het knelpunt bij deze actoren samen te agenderen. Voorbeelden daarvan zijn regionale gesprekken over de aanpak van het lerarentekort, krimp of zorg voor specifieke groepen studenten.

7.3 Toezicht op besturen en opleidingen

Bij het toezicht op de besturen en opleidingen staat centraal hoe besturen de (financiële) kwaliteit van het onderwijs waarborgen en bevorderen. Om deze vragen te beantwoorden doen we onderzoek op het niveau van bestuur en opleidingen. We lichten hieronder eerst onze werkwijze toe en gaan vervolgens in op de toezichtsactiviteiten.

7.3.1 Werkwijze toezicht op besturen en opleidingen

De eindverantwoordelijkheid voor de onderwijskwaliteit op de opleidingen ligt bij de besturen. Bij de uitvoering van het toezicht op besturen en opleidingen gaan we uit van proportionaliteit, maatwerk, transparantie en verantwoording. We lichten in paragraaf 7.3.2 proportionaliteit en maatwerk verder toe.

- proportionaliteit: we stemmen de intensiteit van het toezicht op het bestuur en de opleidingen af op de kwaliteit van het bestuur. Dit lichten we in paragraaf 7.3.2 toe;
- maatwerk: omdat besturen en opleidingen sterk verschillen in grootte, (regionale en lokale) omstandigheden en ontwikkeling, bepalen we bij elk onderzoek de inrichting en de opzet. We zetten verschillende onderzoeks- en verificatie-activiteiten in;
- transparantie en verantwoording: bij de start van een onderzoek gaan we in gesprek met het bestuur en onderbouwen we de gekozen onderzoeksopzet. Gedurende het onderzoek informeren we het bestuur over eventuele aanpassingen hierin. We onderbouwen na afloop van het onderzoek de uitkomsten in de rapportage en passen hoor en wederhoor toe. We baseren onze oordelen, voor zover mogelijk, op minimaal drie verschillende bronnen. Dit noemen we triangulatie en daarmee waarborgen we onze onderzoekskwaliteit.

7.3.2 Proportionaliteit en maatwerk

We stemmen de intensiteit van het toezicht af op de kwaliteit van het bestuur. Het toezicht is daarmee proportioneel. Hoe effectiever het bestuur in staat is om te sturen op de kwaliteit van het onderwijs en het financieel beheer, de kwaliteit waarborgt op zijn opleidingen en zich daarover verantwoordt, hoe minder intensief het toezicht. Het omgekeerde geldt ook: hoe minder goed het bestuur in staat is de (financiële) kwaliteit te waarborgen en zich erover te verantwoorden, hoe intensiever we het toezicht inrichten. Urgente signalen of klachten kunnen in alle gevallen aanleiding zijn voor onderzoek, ook als de eerdere kwaliteitsbeoordeling van het bestuur Voldoende of Goed was. Om te bepalen of dit nodig is, zullen wij, indien mogelijk, het signaal eerst bespreken met het bestuur.

We bepalen de intensiteit van het toezicht op basis van onze gegevens over de kwaliteit van het bestuur. Deze inschatting bouwen we op uit een analyse van de bij ons beschikbare gegevens en aanvullende andere bronnen:

- We hebben alle besturen in de afgelopen vier jaar onderzocht en beoordeeld. De uitkomsten daarvan en van andere momenten van onderzoek of contact vormen de start van ons beeld van de kwaliteit van het bestuur en van de kwaliteit van de invulling van hun (interne) waarborgfunctie.
- Dit beeld vullen we aan op basis van gegevens uit de prestatie- en risicoanalyse die we jaarlijks per bestuur en voor alle opleidingen uitvoeren (zie paragraaf 7.3.3). We analyseren de ontwikkeling van deze gegevens in de tijd en ten opzichte van andere besturen.
- Signalen die over een bestuur en de opleidingen bij de inspectie binnenkomen, betrekken we bij de analyse om de kwaliteit van het bestuur in beeld te brengen. Denk hierbij aan actuele ontwikkelingen, zoals mogelijke incidenten of andere berichten.

De analyse van het geheel aan informatie gebruiken we om de intensiteit van het toezicht te bepalen. Het geeft ons zicht op het al dan niet aanwezig zijn van (mogelijke) risico's voor de onderwijskwaliteit en/of risico's voor de kwaliteit van het bestuur. Dit is de basis van waaruit we de proportionaliteit van het toezicht bepalen: het toezicht kan intensief zijn, maar ook minder intensief.

Daarna werken we de toezichtsactiviteiten uit die aansluiten op de omstandigheden van het bestuur. Welke onderzoeksinstrumenten hebben we nodig om bij het desbetreffende bestuur de kwaliteit te beoordelen? Is er sprake van een eenpitter of vallen er meerdere opleidingen onder het bestuur? Bij kleine besturen en eenpitters houden we in onze benadering rekening met de gekozen samenhang van de sturing tussen het opleidings- en bestuursniveau. Met wie voeren we gesprekken, waar en hoe kijken we mee in het onderwijs? Dit is het maatwerk in het toezicht. Hoe dit intensieve en minder intensieve (vervolg)toezicht eruitziet, lichten we toe in paragraaf 7.4 en 7.5.

7.3.3 Jaarlijkse prestatie- en risicoanalyse

De monitoring van de prestaties op het niveau van het bestuur en hun opleidingen helpt ons om tijdig eventuele risico's op het spoor te komen en inzicht te krijgen in het functioneren van het bestuur. We doen dit conform artikel 11 van de WOT aan de hand van een aantal indicatoren. Die indicatoren betreffen onder andere financiële gegevens, gegevens over het personeel, over de veiligheid op opleidingen en de resultaten en doorstroom van studenten. Ten minste eenmaal per jaar voeren we een analyse uit op de data die we met de monitor verkrijgen. Als er een vermoeden van risico's is, voeren we een risicoanalyse uit.

Deze zogeheten expertanalyse bevestigt al dan niet de vermoedens van tekortkomingen ten aanzien van de onderwijskwaliteit en/of het financieel beheer. De analyse wordt uitgevoerd door een expertteam, waarin kennis en deskundigheid op het terrein van data-analyse, onderwijskwaliteit en financieel beheer aanwezig zijn. Zo ontstaat een integraal beeld van de onderwijskwaliteit, de sturingskwaliteit en de financiën.

7.4 Toezichtsactiviteiten bij besturen en opleidingen

Het toezicht op besturen en opleidingen omvat meerdere activiteiten. We onderzoeken besturen eens in de vier jaar. Dit onderzoek heet 'Het vierjaarlijks onderzoek bij bestuur en opleidingen' (hierna: vierjaarlijks onderzoek). Zoals in paragraaf 7.3 is beschreven, doen we dat proportioneel en op maat. Binnen het vierjaarlijks onderzoek kijken we ook naar opleidingen want op opleidingsniveau verifiëren we of de besturing door het bestuur effectief is en of het bestuur (be)stuurt op basis van een actueel beeld van de kwaliteit. We beschrijven dit type onderzoek in paragraaf 7.4.1.

Ook tussentijds doen we onderzoek op opleidingen. Dit doen we als er risico's zijn, bij aanvragen om de waardering Goed te verkrijgen en bij themaonderzoeken die in relatie staan tot het stelseltoezicht. Onderzoeken kunnen zowel aangekondigd als onaangekondigd plaatsvinden. We beschrijven de onderzoeken op opleidingsniveau in paragraaf 7.4.2.

Er kunnen zowel binnen het vierjaarlijks onderzoek bij bestuur en opleidingen als tussentijds onderzoeken plaatsvinden rondom financieel beheer. Dit beschrijven we in paragraaf 7.4.3. Ten slotte zijn er nog enkele andere onderzoeksactiviteiten; die zijn beschreven in paragraaf 7.4.4.

7.4.1 Vierjaarlijks onderzoek bestuur en opleidingen

In het vierjaarlijks onderzoek willen we weten of de (be)sturing door het bestuur op de kwaliteit van de opleidingen op orde is, of er sprake is van deugdelijk financieel beheer en hoe dit bijdraagt aan de kernfuncties van het onderwijs (stelselthema's). We hanteren daarvoor het waarderingskader voor besturen, zoals beschreven in hoofdstuk 4.

Het vierjaarlijks onderzoek bestaat doorgaans uit de onderdelen die in figuur 7.4.1a zijn beschreven. We bepalen de intensiteit van het toezicht (proportionaliteit) op basis van onze gegevens en we houden in de uitvoering van het onderzoek rekening met de specifieke inrichting en context van het bestuur en de opleidingen (maatwerk).

Figuur 7.4.1a Stappen van het vierjaarlijks onderzoek bestuur en opleidingen

Een belangrijk onderdeel van onze werkwijze in het vierjaarlijks onderzoek is verificatie. Met verificatie-activiteiten toetsen we bij besturen, opleidingen en andere betrokkenen in hoeverre het bestuur zicht heeft op de kwaliteit van het onderwijs en het financieel beheer en hoe het bestuur daarop stuurt.

Verificatie-activiteiten

Om te bepalen of het bestuur voldoende stuurt op de kwaliteit van opleidingen en financiële ontwikkelingen voeren we verificatie-activiteiten uit. We verifiëren het gegeven beeld van de kwaliteit en de sturing van het bestuur. We zetten proportioneel diverse verificatie-activiteiten in en passen maatwerk toe. Deze beschrijven we in het onderzoeksplan. Zo verifiëren we het gegeven kwaliteitsbeeld onder andere door lessen te bezoeken en met studenten, docenten of het opleidingsmanagement te spreken. Ook kunnen onderzoeken op opleidingsniveau (zie paragraaf 7.4.2) bijdragen aan de verificatie van het kwaliteitsbeeld. Voor een beeld van financiële of andere ontwikkelingen in relatie tot de ambities, doelstellingen en kwaliteitszorg van het bestuur kunnen we managementinformatie opvragen. Ook kunnen we hierover gesprekken met het bestuur of bijvoorbeeld de controller voeren.

De verificatie-activiteiten dragen bij aan de doelstellingen van het onderzoek, namelijk om de bestuurlijke kwaliteit vast te stellen op basis van het waarderingskader besturen. Anders dan bij onderzoeken naar risico's en de waardering Goed geven we bij verificatie-activiteiten geen oordeel op het niveau van de standaarden of de opleiding. De verificatie draagt namelijk bij aan het oordeel op het niveau van het bestuur. Wel delen we onze bevindingen over de mate waarin de bestuurlijke kwaliteit zichtbaar is bij de opleiding met de opleiding. Signaleren we bij een opleiding risico's, dan bespreken we deze met het bestuur. Wanneer nodig voeren wij een kwaliteitsonderzoek naar risico's uit.

7.4.2 Onderzoeken op opleidingsniveau

Op opleidingsniveau zetten we verschillende typen onderzoeken in, zowel binnen het vierjaarlijks onderzoek (zie paragraaf 7.4.1) als daarbuiten. Wanneer een onderzoek op opleidingsniveau binnen het vierjaarlijks onderzoek plaatsvindt, worden de activiteiten opgenomen in het onderzoeksplan. Dit plan bevat in elk geval verificatie-activiteiten zoals in de voorgaande paragraaf zijn beschreven.

Onderzoek naar de waardering Goed

Een bestuur kan een opleiding voordragen waarvan het de kwaliteit goed vindt. Het bestuur onderbouwt vooraf waarom de betreffende opleiding de waardering Goed verdient. Wij verifiëren en beoordelen dat aan de hand van het waarderingskader op opleidingsniveau (zie hoofdstuk 5). Op basis van de kwaliteit van de onderbouwing van de kwaliteit van de opleiding door het bestuur richten we het onderzoek op maat in.

Zo'n verzoek kan gedaan worden bij aanvang van het vierjaarlijks onderzoek. Om een waardering Goed te verkrijgen, moet het financieel beheer door het bestuur op orde zijn.

Risico-onderzoek

Onderzoeken naar risico's nemen we mee in het vierjaarlijks onderzoek. Maar ze kunnen ook daarbuiten plaatsvinden, naar aanleiding van de jaarlijkse prestatieanalyse en signalen. We houden hiermee zicht op mogelijke risico's, maar we verwachten dat besturen die ten alle tijden zelf ook in beeld hebben, als onderdeel van de kwaliteitscyclus. Bij een bestuur dat de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit goed invult, verwachten we dat als wij mogelijke risico's detecteren, het bestuur zelf de oorzaken onderzoekt, passende maatregelen neemt en zich hierover verantwoordt aan de inspectie. Bij een bestuur dat er niet in slaagt de kwaliteit van het onderwijs te waarborgen, voeren wij (afhankelijk van de aard van de risico's) zelf het risico-onderzoek geheel of gedeeltelijk uit. We onderzoeken en beoordelen dan een of meerdere standaarden van het waarderingskader op opleidingsniveau (zie hoofdstuk 5) en maken afspraken over de rapportage en verantwoording van de bevindingen.

Themaonderzoeken

Meer informatie over thematische onderzoeken is te vinden in paragraaf 7.2, maar we nemen ze hier voor de volledigheid op. Vanuit het stelseltoezicht zijn er thema's die we verder onderzoeken. Hiervoor bezoeken we opleidingen en/of besturen. Deze themaonderzoeken kunnen samenvallen met het vierjaarlijks onderzoek en ook los plaatsvinden. In de regel geven we geen oordelen bij dit type onderzoek.

7.4.3 Onderzoeken specifiek gericht op financieel beheer

Toezicht op financiële continuïteit

Besturen leveren elk jaar een jaarrekening inclusief een bestuursverslag met daarin een meerjarenbegroting aan bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Op basis daarvan analyseren we jaarlijks de actuele en toekomstgerichte financiële kengetallen van elk bestuur. Bij mogelijke risico's voor de continuïteit van het onderwijs starten we een onderzoek naar de financiële continuïteit op bestuursniveau. Dit onderzoek kan ook plaatsvinden tijdens een vierjaarlijks onderzoek. Als daar vanuit de monitoring van financiële kengetallen of vanuit signalen aanleiding voor is, kunnen we op elk moment een onderzoek naar de financiële continuïteit starten.

We stellen aangepast financieel toezicht in wanneer blijkt dat de continuïteit van het onderwijs binnen afzienbare termijn in het geding is en onvoldoende wordt voldaan aan de wet- en regelgeving op dit gebied. In het rapport nemen we op welke herstelopdrachten worden gegeven en welke afspraken met het bestuur worden gemaakt, zoals welke informatie het bestuur op welk moment aanlevert. Deze interventie is erop gericht dat de risico's of tekorten binnen afzienbare termijn zijn opgeheven. Als het bestuur niet in staat blijkt om herstel te realiseren, dan wordt het toezicht geïntensiveerd (zie paragraaf 7.5).

Toezicht op financiële rechtmatigheid

Het bestuur legt verantwoording af over de verwerving en besteding van de rijksbekostiging. Deze verantwoording wordt beoordeeld door een accountant die wordt aangesteld door het interne toezicht. Deze accountant moet opereren volgens de beroepsmaatstaven van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) en volgens het Onderwijsaccountantsprotocol dat door de inspectie in overleg met belanghebbenden²¹ is opgesteld. Elk jaar controleren wij bij een selectie van accountants of hun controle voldoet aan de regels. Aandachtspunten uit deze toezichtactiviteit worden jaarlijks besproken met de NBA en kunnen aanleiding zijn het Onderwijsaccountantsprotocol aan te passen.

Bij signalen van mogelijk onrechtmatige verkrijging of besteding van middelen voeren we onderzoek uit bij een bestuur. Als we oordelen dat sprake is van onrechtmatige verkrijging of besteding, dan volgen daarna in de regel een wijziging in de bekostiging en een terugvordering van de bekostiging.

De inspectie is, naast het toezicht op onderwijswetgeving in een vierjaarlijks onderzoek, ook belast met het toezicht op en de handhaving van de Wet normering topinkomens (WNT) binnen het onderwijs. De WNT is geen onderwijswet, maar wetgeving die van toepassing is op de gehele publieke en semipublieke sector. Het toezicht op onderwijswetgeving in een vierjaarlijks onderzoek en het toezicht op de WNT worden daarom door de inspectie gescheiden van elkaar uitgevoerd.

7.4.4 Overige toezichtsactiviteiten

Specifiek onderzoek

Ernstige signalen of andere informatie kunnen aanleiding zijn om een onderzoek over een specifiek onderwerp in te stellen bij een bestuur of een opleiding. Dit kan tijdens het vierjaarlijks onderzoek of daarbuiten. Bij urgente signalen en ernstige incidenten interveniëren we vanzelfsprekend meteen op een passende manier.

Wij onderzoeken bij een specifiek onderzoek bepaalde aspecten van het besturen, het financieel beheer of het onderwijs (artikel 15, WOT). Ook hier geldt dat we de intensiteit van het onderzoek afstemmen op de kwaliteit van het bestuur.

Bestuursgesprekken

Besturen en inspectie hebben de mogelijkheid om periodiek een gesprek met elkaar te voeren. Aan elk bestuur is een contactinspecteur gekoppeld die het contact onderhoudt. Dit gaat in ieder geval over onderzoeken en vervolgtoezicht (inclusief herstelopdrachten, zie paragraaf 7.5). Ook heeft de contactinspecteur gesprekken met het bestuur over risico's, signalen en incidenten. Het bestuur kan de contactinspecteur hierover informeren. Het kan ook zijn dat de contactinspecteur het bestuur bevraagt of (afhankelijk van de kwaliteit van het bestuur) verzoekt om zelf nader onderzoek te doen bij mogelijke

²¹ Onder andere het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO), onderwijskoepels, de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) en accountantskantoren.

risico's. Daarnaast kan het gesprek gaan over relevante ontwikkelingen binnen of buiten de onderwijsinstelling. We betrekken daarbij ook vraagstukken op het niveau van het onderwijsstelsel als geheel.

Het leggen van het contact is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Het bestuur kan ervoor kiezen de contactinspecteur gedurende het jaar op de hoogte te houden van relevante ontwikkelingen en hem te informeren bij urgente zaken, zoals (ernstige) signalen. Ook kan de contactinspecteur geregeld contact leggen met het bestuur om een vinger aan de pols te houden of urgente zaken te bespreken. De informatie uit deze contacten nemen we mee in de eerdergenoemde monitoring.

7.5 Vervolgtoezicht, intensivering en sancties

Vervolgtoezicht is nodig wanneer er tijdens een vierjaarlijks onderzoek tekortkomingen worden vastgesteld bij het bestuur en de opleidingen of wanneer andere onderzoeken of toezichtsactiviteiten hiertoe aanleiding geven.

7.5.1 Vervolgtoezicht bij herstelperiode

Natuurlijk is vervolgtoezicht lang niet altijd nodig. Als tijdens een onderzoek tekortkomingen zijn geconstateerd, wordt vervolgtoezicht afgesproken. De intensiteit hiervan is ook hier afhankelijk van de kwaliteit van het bestuur. We kunnen tekortkomingen constateren op bestuursniveau en/of op opleidingsniveau.

Geen tekortkomingen

Als uit een onderzoek blijkt dat het bestuur voor basiskwaliteit heeft gezorgd en dat het daarmee aan de deugdelijkheidseisen en financiële voorwaarden voor bestuur en opleiding voldoet, is er geen vervolgtoezicht. Het bestuur en de opleidingen vallen dan onder het reguliere toezicht, waarbij we prestaties en risico's jaarlijks monitoren en elke vier jaar het bestuur beoordelen. Wanneer nodig of gewenst, is er tussentijds contact.

Tekortkomingen bij het bestuur

Bij tekortkomingen op bestuursniveau, bijvoorbeeld bij onvoldoende (financiële) basiskwaliteit en daardoor niet voldoen aan wet- en regelgeving, spreken we met het bestuur af binnen welke termijn de geconstateerde tekortkomingen hersteld moeten zijn. Afhankelijk van de zwaarte en omvang van de tekortkoming verantwoordt het bestuur zich over het herstel aan de inspectie en gaan wij na of de tekortkoming is hersteld. De intensiteit waarmee we dat doen, bepalen we ook in relatie tot de kwaliteit van het bestuur.

Tekortkomingen op opleidingen

Bij tekortkomingen in de basiskwaliteit op een opleiding maken we met het bestuur afspraken over de termijn waarbinnen de kwaliteit hersteld moet zijn. Wanneer de zwaarte en omvang van de tekortkomingen hiertoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij het oordeel Zeer zwak, kunnen we een toezichtsplan opstellen of door het bestuur laten opstellen om het verloop van het herstel te monitoren en voeren we mogelijk zelf een herstelonderzoek uit. Bij kleinere tekortkomingen en als de kwaliteit van het besturen op orde is, verantwoordt het bestuur zich bij ons over het herstel. We spreken, afhankelijk van de kwaliteit van het bestuur, af hoe we omgaan met het herstelonderzoek.

Proportionaliteit en maatwerk bij herstel

Proportionaliteit en maatwerk beïnvloeden ook hoe we in de herstelperiode ons toezicht inrichten. Zo kunnen we voortgangsgesprekken voeren of een plan op (laten) stellen met afspraken over de stappen waarlangs het herstel bij een opleiding zal plaatsvinden.

Bij een bestuur waar de sturing ruimschoots op orde is, leggen we de verantwoordelijkheid voor het waarborgen van de kwaliteit en het herstellen van eventuele tekortkomingen neer bij het bestuur. Dit betekent dat wij niet altijd zelf een herstelonderzoek uitvoeren, maar dit aan het bestuur overlaten. We vragen vervolgens het bestuur te verantwoorden hoe en met welk resultaat het herstel op de opleiding plaatsvond.

Bij een bestuur dat er niet in slaagt zijn sturing op (delen van) de kwaliteit van opleidingen te waarborgen, voeren wij zelf (delen van) herstelonderzoeken uit.

Gevolgen uitkomst herstelonderzoek

Wanneer het herstel of de kwaliteit van de gevraagde verantwoording ontoereikend is, heeft dit gevolgen voor welke toezichtsinterventies we kiezen en hoe we de kwaliteit van het bestuur inschatten. Wanneer we concluderen dat het vermogen van het bestuur om zelf de kwaliteit te waarborgen niet voldoende is, neemt de intensiteit van ons vervolgtoezicht toe. Ook dit is proportioneel.

Bovenstaande geven we in tabel 7.5.1a schematisch weer. De invulling is maatwerk per onderzoek.

Tabel 7.5.1a Inrichting vervolgtoezicht

Uitkomsten onderzoek	Inrichting vervolgtoezicht
Voldoet ten minste aan basiskwaliteit	Geen vervolgtoezicht; regulier toezicht
Tekortkomingen bestuur	Monitoring voortgang herstel door inspectie <i>en/of</i> verantwoording herstel door bestuur <i>en</i> herstelonderzoek door inspectie
Tekortkomingen opleiding	Monitoring voortgang herstel door inspectie <i>en/of</i> verantwoording herstel door bestuur <i>en/of</i> herstelonderzoek door inspectie

7.5.2 Escaleren

Escaleren heeft betrekking op interventies om besturen aan te sporen de door ons noodzakelijk geachte verbeteringen door te voeren. Escalatie gaat stapsgewijs, waarbij steeds wordt gekeken welk middel nodig is. Dit zodat de verbeteringen plaatsvinden. Naarmate een bestuur of een opleiding daar minder goed in slaagt, intensiveren we het toezicht. Dit kan verder en verdiepend onderzoek inhouden, bijvoorbeeld een specifiek onderzoek naar het bestuurlijk handelen. In het uiterste geval, wanneer we zien dat verbetering uitblijft, kunnen we verschillende sancties inzetten of maatregelen nemen. Naarmate verbetering uitblijft en de risico's op kwaliteitsverlies groter worden, treedt een volgende fase van escalatie in werking. De escalatie sluit aan op de bevoegdheden van de inspectie en vervolgens op die van de minister. Een escalatietraject is bij elke toezichtssituatie anders. De volgorde van interventie- en escalatiestappen wordt per situatie bepaald.

Interventies kunnen verschillen van een herstelopdracht om tekortkomingen op te heffen op opleidingsniveau tot zeer ingrijpende maatregelen op het niveau van bekostiging van instellingen en op het niveau van besturen. Vanzelfsprekend wegen we in alle gevallen af wat de ernst en de langdurigheid van de risico's zijn en of het bestuur voldoende perspectief op verbetering van de situatie biedt.

8. Communicatie en rapportage

8.1. Inleiding

Als inspectie hebben we een publieke taak om ouders en de samenleving te informeren over onze bevindingen en oordelen over de kwaliteit van de (be)sturing en het onderwijs. Daarom geven we op verschillende manieren actief inzicht in onze onderzoeksresultaten en oordelen. Zo dragen we bij aan de informatie die over het onderwijsstelsel, de besturen en opleidingen beschikbaar is. Naast de informatie waarin de inspectie voorziet, leveren besturen, opleidingen en anderen, elk vanuit hun rol en (publieke) verantwoordelijkheid, een bijdrage aan de informatie die over de opleidingen en het onderwijs beschikbaar is.

Naast communicatie via het meldpunt van de inspectie, de website en 'De Staat van het Onderwijs' zijn er rapportages over themaonderzoeken en onderzoeken bij besturen en opleidingen beschikbaar. Al onze rapporten zijn in beginsel openbaar.²² We zijn daarmee transparant in onze werkwijze en onze oordelen en waarderingen. Onze website is de centrale plek waar onze rapporten terug te vinden zijn. In dit hoofdstuk beschrijven we hoe we communiceren en geven we een toelichting op de verschillende rapportagevormen.

8.2. Communicatie

Onze communicatie over de resultaten van onderzoeken kent meerdere vormen. We richten ons ten eerste op de vraag welke doelgroep het meest zou kunnen doen met onze toezichtsinformatie. We bepalen wie mogelijk betrokken is bij het verhogen van de onderwijskwaliteit of bij het oplossen van problemen. Vervolgens stemmen we de vorm van de communicatie daarop af. Naast de verschillende – meer formele – vormen van rapportage die hierna zijn beschreven, maken we gebruik van andere vormen van communicatie. Bijvoorbeeld van infographics of animaties. Ook de inzet van sociale media, bijdragen aan relevante congressen, het geven van lezingen en het zelf organiseren van conferenties of rondetafelgesprekken, maken deel uit van onze communicatie. Een belangrijke communicatievorm daarin is ons jaarlijkse congres, waar we 'De Staat van het Onderwijs' presenteren.

We communiceren over de uitkomsten van onze onderzoeken, maar hebben daarnaast ook een informatiefunctie. Via het meldpunt van de inspectie kunnen ouders, besturen en opleidingen bijvoorbeeld vragen stellen over het onderwijs, ons toezicht in het algemeen of specifieke opleidingen. Ook kunnen hier zorgen over het onderwijs worden gemeld. Vertrouwenskwesaties kunnen worden gemeld bij vertrouwensinspecteurs.

Meldingen over het onderwijs hebben voor ons een signaalfunctie en we nemen deze mee bij de jaarlijkse prestatieanalyse en de expertanalyse ter voorbereiding van het vierjaarlijks onderzoek. Soms is de signalering zo ernstig van aard dat deze meteen aanleiding voor onderzoek vormt.

8.3. Rapportage

We rapporteren op stelselniveau en op het niveau van besturen en opleidingen. In beginsel maken we onze rapporten over besturen en opleidingen in de vijfde week na vaststelling openbaar (artikel 21, eerste lid, WOT).²³

8.3.1. Stelselniveau

Onderzoeken op stelselniveau kennen de volgende rapportagevormen.

De Staat van het Onderwijs

Jaarlijks rapporteren we over het onderwijsstelsel als geheel in 'De Staat van het Onderwijs'. Dit rapport publiceren we elk voorjaar. Hierin beschrijven we hoe het staat met de realisatie van de kernfuncties van het onderwijsstelsel. Ook geven we een beeld van de kwaliteit van de besturen en instellingen, de

²² In artikel 15, tweede lid, WOT is bepaald dat rapporten van een specifiek onderzoek openbaar zijn, tenzij aard of omvang van het onderzoek zich tegen openbare rapportage verzet.

²³ In artikel 15, tweede lid, WOT is bepaald dat rapporten van een specifiek onderzoek openbaar zijn, tenzij aard of omvang van het onderzoek zich tegen openbare rapportage verzet.

positieve ontwikkelingen en de mogelijke zorgen. Voor 'De Staat van het Onderwijs' gebruiken we onder andere de onderzoeksgegevens uit onze vierjaarlijkse onderzoeken, themaonderzoeken en gegevens uit (internationaal) wetenschappelijk onderzoek. Zo geven we een actueel beeld van de prestaties van het stelsel als geheel (zie hoofdstuk 7).

Jaarlijks rapporteren we ook over de financiële toestand van de instellingen en het onderwijsstelsel. Wij baseren ons daarbij op financiële gegevens van de instellingen zelf en verder op toezichtactiviteiten en onderzoeken die wij uitvoeren rond het financieel beheer van instellingen. Daarbij geven we aan wat goed gaat en wijzen we op risico's.

Themarapporten

We rapporteren op diverse manieren over onze themaonderzoeken. Zo rapporteren we hierover in 'De Staat van het Onderwijs'. Vaak brengen we daarnaast een apart themarapport uit.

8.3.2. Bestuursniveau

Over onderzoeken op bestuursniveau rapporteren we in het rapport van het vierjaarlijks onderzoek. Dit rapport is gericht aan het bestuur en geeft een totaalbeeld van de bevindingen en oordelen op bestuursniveau en van de onderzoeksactiviteiten die in dit kader op opleidingen plaatsvonden. We rapporteren in dit rapport kort over verificatie-activiteiten en – wanneer uitgevoerd – kwaliteitsonderzoeken naar risico's en/of onderzoeken naar de waardering Goed en/of onderzoeken naar financiële risico's. Bij verificatie-activiteiten op opleidingsniveau geven we geen oordelen of waarderingen. De rapportage hierover is daarom beknopt.

In het rapport maken we onderscheid tussen enerzijds de beoordeling van de naleving van de deugdelijkheidseisen (voldoen het bestuur en zijn opleidingen aan de basiskwaliteit?) en anderzijds onze waardering van de ambities. Tot slot worden in beginsel in het rapport eventuele herstelopdrachten en -onderzoeken vastgelegd die betrekking hebben op het herstel van niet-naleving van de deugdelijkheidseisen. Dan leggen we ook de termijnen vast waarbinnen de tekortkoming(en) moet(en) zijn hersteld (zie paragraaf 7.5).

De oordelen op bestuursniveau presenteren we samen met het betreffende onderzoeksrapport op onze website. Het doel hiervan is om belanghebbenden over de resultaten van het toezicht te informeren. Als daarna uit herstelonderzoek blijkt dat een bestuur de aangetroffen tekortkomingen heeft hersteld, dan wordt dit nieuwe oordeel ook zichtbaar gemaakt op de website.

Specifieke onderzoeken

Als uit eerder onderzoek blijkt dat een bestuur niet in staat is noodzakelijke verbetermaatregelen te treffen of als uit signalen problemen naar voren komen die direct om onderzoek naar een specifiek knelpunt vragen, voert de inspectie een specifiek onderzoek uit. Deze onderzoeken worden uitgevoerd in het kader van artikel 15 van de Wet op het onderwijstoezicht (WOT). Over de bevindingen en conclusies wordt een rapport gemaakt dat in beginsel op de website van de inspectie openbaar wordt gemaakt.

Onderzoeken naar financieel beheer

We rapporteren apart op bestuursniveau over de onderzoeken die buiten een vierjaarlijks onderzoek vallen en uitgevoerd worden bij financiële risico's.

8.3.3. Opleidingsniveau

We rapporteren over onze bevindingen uit onderzoeken op opleidingen vaak als onderdeel van andere rapportages over besturen of het stelsel. In themaonderzoeken presenteren we een algemeen beeld, waardoor bevindingen van een individuele opleiding niet herkenbaar zijn in het rapport. Het rapport 'Vierjaarlijks onderzoek bij bestuur en opleidingen' bevat deelrapportages over onderzoeks- en verificatie-activiteiten die binnen het bestuursonderzoek op opleidingen plaatsvonden. We rapporteren afzonderlijk over onderzoeken die we op opleidingen uitvoeren, buiten de thema- en bestuursonderzoeken om. Zo kunnen ouders en andere belangstellenden, naast de informatie die vanuit het bestuur beschikbaar is, van onze toezichtsresultaten kennisnemen. Dat doen we in de volgende gevallen.

Kwaliteitsonderzoek naar risico's

Als we een kwaliteitsonderzoek naar risico's hebben uitgevoerd, rapporteren we over de uitkomsten in een rapport gericht aan het bestuur. Bij het oordeel Zeer zwak zenden we het bestuur ook een rapport toe dat bedoeld is voor ouders. Naast een beschrijving van de bevindingen worden de oordelen op de standaarden weergegeven. Ook wordt het eindoordeel toegevoegd. Het rapport van de opleiding plaatsen we op onze website.

Wanneer het bestuur in opdracht van de inspectie zelf een (herstel)onderzoek uitvoert, worden de resultaten na herstel op de inspectiewebsite in principe vermeld via een verwijzing naar de website van het bestuur.

Onderzoeken naar Goed

Ook over onderzoeken naar Goed brengen we een afzonderlijk rapport uit als deze buiten een vierjaarlijks onderzoek bij bestuur en opleidingen plaatsvinden. Naast een beschrijving van de bevindingen geven we hierin de waarderingen en oordelen op de standaarden weer. Ook voegen we het eindoordeel toe. Het rapport plaatsen we op onze website.

Specifieke onderzoeken

Net als bij besturen kunnen we ook op opleidingsniveau een specifiek onderzoek uitvoeren. Dit kan met het onderzoek op bestuursniveau samenhangen, maar ook afzonderlijk worden uitgevoerd. Dergelijke onderzoeken worden uitgevoerd in het kader van artikel 15, WOT. Over de bevindingen en conclusies schrijven we een rapport, dat op de website van de inspectie openbaar wordt gemaakt.

8.4. Openbaarmaking, zienswijze en bezwaar

Zoals in de inleiding van dit hoofdstuk staat, maken we al onze rapporten in beginsel openbaar.²⁴ Nadat we het bestuur gevraagd hebben op basis van het conceptrapport een (beleids)reactie op te stellen, voegen we deze aan het rapport toe en stellen we het rapport definitief vast.

Als met het bestuur geen overeenstemming is bereikt over de door het bestuur gewenste wijzigingen van het conceptrapport, heeft het bestuur een andere zienswijze op de oordelen en waarderingen. Deze zienswijze voegen we als bijlage toe aan het definitieve rapport.

Een bestuur kan bezwaar maken tegen de openbaarmaking van een rapport als het een onderzoek is dat wordt uitgevoerd op basis van artikel 15 van de WOT (specifiek onderzoek, paragraaf 5.3) en daarnaast kan een bestuur bezwaar maken tegen het eindoordeel Zeer zwak.

In bepaalde gevallen is het mogelijk om een klacht in te dienen over een gedraging van de inspectie. Wij verwijzen u voor de klachtenprocedure naar onze website (www.onderwijsinspectie.nl).

²⁴ In artikel 15, tweede lid, WOT is bepaald dat rapporten van een specifiek onderzoek openbaar zijn, tenzij aard of omvang van het onderzoek zich tegen openbare rapportage verzet.

9. Specifieke toepassingen van het onderzoekskader

9.1 Inleiding

In dit hoofdstuk beschrijven we enkele specifieke toepassingen van en uitzonderingen op het reguliere onderzoekskader. Het betreft onderwijssoorten en -voorzieningen waarvoor specifieke wet- en regelgeving geldt, zodat aanpassingen van het waarderingskader of de werkwijze nodig zijn.

Er zijn ook onderwijssoorten en -voorzieningen waar we wel toezicht op houden, maar niet op grond van de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT), bijvoorbeeld het Nederlands onderwijs in het buitenland (NOB) en niet-bekostigde instellingen (B3-scholen in primair en voortgezet onderwijs). Daarvoor zijn aparte waarderingskaders opgesteld. Hoe het toezicht op deze vormen eruit ziet, is te vinden op onze website.²⁵ Ook zijn er onderwijssoorten of -voorzieningen in de vorm van een pilot. In die gevallen is er wel sprake van inspectiebetrokkenheid, maar is de wet- en regelgeving nog niet volledig uitgekristalliseerd. Vanwege het tijdelijke karakter van pilots en experimenten zijn deze niet beschreven in dit onderzoekskader.

Het onderwijsstelsel laat de afgelopen jaren ontwikkelingen zien naar meer variatie in bijvoorbeeld onderwijsroutes, diplomering en samengestelde trajecten. Besturen hebben de verantwoordelijkheid voor al het onderwijs dat zij aanbieden. De beoordeling van de kwaliteit hiervan vindt in beginsel plaats binnen de reikwijdte van het vierjaarlijks onderzoek. Wij baseren ons hierbij op geldende wet- en regelgeving die voor deze routes van toepassing zijn.

Achtereenvolgens beschrijven we het toezicht op niet-bekostigde instellingen (paragraaf 9.2.), voortgezet algemeen volwassenonderwijs (vavo) en particuliere zelfstandige exameninstellingen (paragraaf 9.3), overige educatie (paragraaf 9.4), de leerroute vmbo-mbo (paragraaf 9.5), het toezicht op het middelbaar beroepsonderwijs in Caribisch Nederland (paragraaf 9.6), het samenwerkingscollege (paragraaf 9.7) en zelfstandige exameninstellingen (paragraaf 9.8).

In de tekst hieronder staat een overzicht van de standaarden uit het waarderingskader (hoofdstuk 4 en/of 5) die al dan niet, of met wijziging, van toepassing zijn op genoemde voorzieningen. De overige wettelijke vereisten (paragraaf 5.4) zijn ook van toepassing op de bijlagen. Verder zijn afwijkingen in de normering (hoofdstuk 6) en de werkwijze (hoofdstuk 7) opgenomen. Voor de leesbaarheid zijn de volledige waarderingskaders per onderwijssoort in de bijlagen opgenomen.

9.2 Niet-bekostigd mbo

9.2.1 Inleiding

Naast bekostigde instellingen kunnen ook niet-bekostigde instellingen mbo-opleidingen met een erkend diploma aanbieden. Om in aanmerking te (blijven) komen voor het recht op diploma-erkenning moeten opleidingen van niet-bekostigde instellingen aan de eisen genoemd in artikel 1.4.1 WEB voldoen.²⁶ De diploma-erkenning kan de beroepsopleidende leerweg (bol), beroepsbegeleidende leerweg (bbl), of de derde leerweg betreffen (overig onderwijs, ovo).

9.2.2 Aanpassingen waarderingskader en normering

Voor niet-bekostigde instellingen gelden enkele uitzonderingen op en afwijkingen van het waarderingskader mbo 2021 en de totstandkoming van het eindoordeel/waardering. Hieronder geven we voor niet-bekostigde instellingen uitgezonderde wettelijke bepalingen in een overzicht weer. Vervolgens

²⁵ Zie www.onderwijsinspectie.nl.

²⁶ Niet-bekostigde opleidingen kunnen ook worden verzorgd door bekostigde mbo-instellingen. In zo'n geval hanteren we op bestuursniveau de standaarden uit het waarderingskader middelbaar beroepsonderwijs (hoofdstuk 4) en op opleidingsniveau de standaarden uit het waarderingskader voor niet-bekostigd middelbaar beroepsonderwijs, zoals opgenomen in bijlage 2.

geven we de afwijkingen aan voor de beoordeling van het kwaliteitsgebied Onderwijsresultaten. De aanpassingen in de standaarden zijn gemaakt op basis van deze wettelijke bepalingen.

De volgende wettelijke bepalingen uit de verantwoording van de standaarden zijn niet van toepassing op niet-bekostigde instellingen.

Tabel 1: Uitgezonderde wettelijke bepalingen (uit de WEB) per standaard voor nbi

Standaarden uit het waarderingskader	Uitgezonderde wettelijke bepalingen
OP1 Onderwijsprogramma	Artikel 7.2.4a, derde lid, (voor derde leerweg: ook artikel 7.2.7, eerste en vijfde lid)
OP2 Ontwikkeling en begeleiding	Artikel 1.3.5, sub a, artikel 8.0.4, artikel 8.1.7a, vierde lid
OP3 Didactisch handelen	Artikel 7.2.7, vijfde lid, voor de derde leerweg
OR1 Studiesucces	Artikel 1.3.5 (voor derde leerweg ook artikel 7.2.7, vijfde en zesde lid)
SKA1 Visie, ambities en doelen	Artikel 4.1a.1, vierde lid, artikel 9.1.7, (voor derde leerweg ook artikel 7.2.7, vijfde lid)
SKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur	Artikel 1.3.6a, artikel 4.1a.1, (voor derde leerweg ook artikel 7.2.7, vijfde lid)
BKA1 Visie, ambities en doelen	Artikel 9.1.4, lid 3, sub e, artikel 9.1.7, artikel 2.5.3, artikel 2.2.1, derde en vierde lid, artikel 2.5.4, artikel 4, vierde lid, RJO
BKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur	Artikel 1.3.6a, artikel 4.1.3, artikel 4.1a.1, vierde lid, artikel 2.5.3, lid 2, artikel 9.1.4, artikel 9.1.8, artikel 9.1.7, artikel 8a.1.4, artikel 2.5.4, artikel 7.4.8a, artikel 2.2.1 RJO
BKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog	Artikel 2.5.4, artikel 2.5.3, artikel 8a.2.1, derde lid, artikel 8a.2.2, derde en vierde lid, artikel 9.1.4, achtste lid, RJO

Binnen het kwaliteitsgebied Onderwijsresultaten is de standaard Studiesucces voor niet-bekostigde mbo-instellingen dezelfde als die voor bekostigde mbo-instellingen, maar wordt deze beoordeeld aan de hand van een andere indicator, namelijk Cohortrendement. Cohortrendement wordt op basis van een norm beoordeeld. Zie voor de uitwerking bijlage 1. De standaard Vervolgsucces (OR3) is niet van toepassing voor niet-bekostigd mbo en is om die reden geschrapt. Het volledige waarderingskader niet-bekostigd mbo is opgenomen in bijlage 2.

Normering

De normering voor het niet-bekostigd mbo is deels vergelijkbaar met de normering voor het bekostigd mbo voor wat betreft de normering voor standaarden en voor het bestuursniveau. Bij niet-bekostigd onderwijs zien wij niet toe op het financieel beheer, dit is dus geen voorwaarde voor de waardering Goed.

Eindoordeel/waardering opleiding	Norm
Goed	Alle standaarden zijn minimaal Voldoende én de standaard Uitvoering en kwaliteitscultuur (SKA2) is Goed, evenals ten minste twee standaarden uit het totaal van de andere kwaliteitsgebieden van het waarderingskader voor opleidingen. Alle onderzochte overige wettelijke vereisten worden nageleefd.
Voldoende (basiskwaliteit)	De standaarden Studiesucces, Pedagogisch-didactisch handelen, Beroepspraktijkvorming en Veiligheid zijn Voldoende én niet meer dan één andere standaard binnen het totaal van de gebieden

	Onderwijsproces en Veiligheid en schoolklimaat is Onvoldoende. Ook is de standaard Borging diplomering als Voldoende beoordeeld.
Onvoldoende	Onvoldoende examenkwaliteit: de standaard Borging diplomering en/of Afsluiting is Onvoldoende.
Onvoldoende	De standaarden Studiesucces of Pedagogisch-didactisch handelen of Beroepspraktijkvorming of Veiligheid is Onvoldoende, óf meer dan één andere standaard binnen het totaal van de gebieden Onderwijsproces en Veiligheid en Schoolklimaat zijn Onvoldoende.
Zeer zwak	De standaard Studiesucces is Onvoldoende, én een of meer van de volgende standaarden zijn onvoldoende: Pedagogisch-didactisch handelen, Beroepspraktijkvorming, Veiligheid.

Normering als Studiesucces niet wordt beoordeeld

Eindoordeel/waardering opleiding	Norm
Goed	Alle standaarden zijn minimaal Voldoende én de standaard Uitvoering en kwaliteitscultuur (SKA2) is Goed, evenals ten minste twee standaarden uit het totaal van de andere kwaliteitsgebieden van het waarderingskader voor opleidingen. Alle onderzochte overige wettelijke vereisten worden nageleefd.
Voldoende (basiskwaliteit)	De standaarden Ontwikkeling en begeleiding, Pedagogisch-didactisch handelen, Beroepspraktijkvorming en Veiligheid zijn Voldoende én niet meer dan één andere standaard binnen het totaal van de gebieden Onderwijsproces en Veiligheid en schoolklimaat is Onvoldoende. Ook is de standaard Borging diplomering als Voldoende beoordeeld.
Onvoldoende	Onvoldoende examenkwaliteit: de standaard Borging diplomering en/of Afsluiting is Onvoldoende.
Onvoldoende	De standaard Ontwikkeling en begeleiding of Pedagogisch-didactisch handelen of Beroepspraktijkvorming of Veiligheid is Onvoldoende, óf meer dan één andere standaard binnen het totaal van de gebieden Onderwijsproces en Veiligheid en Schoolklimaat zijn Onvoldoende.
Zeer zwak	Twee of meer van de volgende standaarden zijn Onvoldoende: Ontwikkeling en begeleiding, Pedagogisch-didactisch handelen, Beroepspraktijkvorming, Veiligheid.

9.2.3 Werkwijze

De werkwijze van het toezicht is zoals beschreven in hoofdstuk 7. Bij nieuwe instellingen voeren we een Start kwaliteitsonderzoek uit.

Start kwaliteitsonderzoek

Bij nieuwe instellingen voeren we een kwaliteitsonderzoek uit op drie of vier kwaliteitsgebieden. Dit is het gebied Onderwijsproces, het gebied Veiligheid en, wanneer de instelling al studenten heeft gediplomeerd, het gebied Borging Diplomering. Ook onderzoeken we de stand van zaken op het gebied van Besturing, kwaliteitszorg en ambitie, maar geven geen oordeel. Het toezicht bestaat uit een kwaliteitsonderzoek bij één opleiding. De uitkomst van dit onderzoek bepaalt of de beschikking tot het verlenen van de voorlopige diploma-erkenning automatisch (van rechtswege) verlengd wordt in een beschikking voor onbepaalde tijd.

9.3 Toezicht op vavo en particuliere zelfstandige exameninstellingen (B2-scholen)

9.3.1 Inleiding

In deze paragraaf beschrijven wij het toezicht op voortgezet onderwijs dat wordt uitgevoerd door:

- bekostigde opleidingen voor voortgezet algemeen volwassenenonderwijs (vavo) op roc's;
- niet-bekostigde opleidingen vavo;
- niet-bekostigde/particuliere zelfstandige exameninstellingen.

De twee laatste soorten worden in samenhang verzorgd door particuliere instellingen.

Bekostigde (op grond van artikel 1.3.1, eerste en tweede lid, WEB) en niet-bekostigde vavo-opleidingen (op grond van artikel 1.4a.1, WEB) leiden op tot het behalen van een geheel diploma of een of meer certificaten.

Particuliere zelfstandige exameninstellingen, ook wel B2-scholen genoemd (op grond van artikel 56, WVO), leiden op tot het behalen van een geheel diploma voortgezet onderwijs. Deze opleidingen worden verzorgd door besturen die ook voor niet-bekostigde opleidingen vavo een diploma-erkenning hebben. De leerlingen van B2 en niet-bekostigd vavo zitten vaak in dezelfde klas en volgen hetzelfde onderwijs. Voor deze typen scholen zijn twee wetten van toepassing: de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) en de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB).

Vavo-opleidingen op roc's voldoen aan de eisen van de WEB voor zover die betrekking hebben op vavo. Niet-bekostigde (particuliere) opleidingen voldoen aan de WVO (op grond van artikel 56) en de WEB (op grond van artikel 1.4a.1).

Vanwege de grote overeenkomsten tussen deze vormen van onderwijs is één waarderingskader opgesteld. Onder basiskwaliteit wordt ten eerste beschreven aan welke basiskwaliteit beide onderwijsvormen moeten voldoen. Daaronder geven we, voor zover van toepassing, de aanvullende eisen voor de basiskwaliteit voor vavo dan wel de B2-scholen. Bij vavo kan er onderscheid gemaakt worden tussen de wettelijke eisen voor particuliere vavo-scholen en voor bekostigde vavo-scholen onder een roc-bestuur. Ook is in de wettelijke onderbouwing, waar van toepassing, onderscheid aangegeven.

Op bestuursniveau sluit het waarderingskader grotendeels aan op de kaders voor middelbaar beroepsonderwijs en voortgezet onderwijs; voor B2-instellingen sluit het waarderingskader grotendeels aan bij het waarderingskader voor niet-bekostigde instellingen in het middelbaar beroepsonderwijs. Dit laatste waarderingskader is opgenomen in bijlage 2.

9.3.2 Aanpassingen waarderingskader en normering

Vavo-opleidingen op roc's moeten voldoen aan de eisen van de WEB, voor zover die betrekking hebben op vavo, en niet bekostigde (particuliere) opleidingen moeten voldoen aan de WVO en de WEB.

De aanpassingen in het waarderingskader ten opzichte van het waarderingskader middelbaar beroepsonderwijs en voortgezet onderwijs betreffen alle standaarden. Voor vavo en B2-scholen zijn er geen wettelijke eisen rond burgerschapsvorming, achterstandsbestrijding, deelname aan een samenwerkingsverband passend onderwijs en medezeggenschap.

Enkele standaarden zijn niet in dit waarderingskader opgenomen, te weten Schoolklimaat en Sociale en maatschappelijke competenties. De standaard Stage/praktijkvorming geldt alleen voor B2-instellingen voor zover het de onderwijssoort vmbo-b, -k en -g betreft.

Ook zijn met deze scholen andere afspraken gemaakt over de leerresultaten. Voor de Resultaten (standaard OR1) zijn twee indicatoren vastgesteld, over de vakken die met een voldoende zijn afgesloten en het verschil tussen de cijfers voor het schoolexamen en het centraal examen. Bijlage 3 bevat het volledige waarderingskader.

Daarnaast is een aantal wettelijke bepalingen dat van toepassing is op vavo-opleidingen op roc's niet van toepassing op niet-bekostigde vavo-opleidingen. Deze artikelen staan in onderstaande tabel.

Tabel 2: Uitgezonderde wettelijke bepalingen (uit de WEB) per standaard voor niet-bekostigd vavo

Standaarden uit het waarderingskader	Uitgezonderde wettelijke bepalingen
OP1 Aanbod	Artikel 1.3.5, sub c
OP2 Ontwikkeling en begeleiding	Artikel 1.3.5, sub a
VS1 Veiligheid	Artikel 1.3.9; artikel 8a.2.2, derde lid, sub k
SKA1 Visie, doelen en ambities	Artikel 4.1a.1, vierde lid; artikel 9.1.7
SKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur	Artikel 1.3.6a; artikel 4.1a.1, lid 1, 3 en 4

Normering

Voor het bepalen van een oordeel over de kwaliteit van het onderwijs gelden de beslisregels uit paragraaf 6.5. B2-scholen en particulier vavo komen niet in aanmerking voor de waardering Goed.

Normering vavo

Eindoordeel/waardering opleiding	Norm
Goed	Alle standaarden zijn minimaal Voldoende én de standaard Uitvoering en kwaliteitscultuur (SKA2) is Goed, evenals ten minste twee standaarden uit de andere kwaliteitsgebieden van het waarderingskader voor opleidingen. Alle onderzochte overige wettelijke vereisten worden nageleefd.
Voldoende (basiskwaliteit)	De standaarden Resultaten, Pedagogisch-didactisch handelen en Veiligheid zijn Voldoende én niet meer dan één andere standaard in het gebied Onderwijsproces of Veiligheid en schoolklimaat is Onvoldoende. Ook is de standaard Borging diplomering als Voldoende beoordeeld.
Onvoldoende	Onvoldoende examenkwaliteit: de standaard Borging diplomering en/of Afsluiting is Onvoldoende.
Onvoldoende	De standaarden Resultaten of Pedagogisch-didactisch handelen of Veiligheid is Onvoldoende, óf twee of meer andere standaarden binnen het gebied Onderwijsproces en/of Veiligheid en schoolklimaat zijn Onvoldoende.
Zeer zwak	De standaard Resultaten is Onvoldoende, én Pedagogisch-didactisch handelen of Veiligheid zijn Onvoldoende.

Normering vavo, als de standaard Resultaten niet wordt beoordeeld

Eindoordeel/waardering opleiding	Norm
Goed	Alle standaarden zijn minimaal Voldoende én de standaard Uitvoering en kwaliteitscultuur (SKA2) is Goed, evenals ten minste twee standaarden uit de andere kwaliteitsgebieden van het waarderingskader voor opleidingen. Alle onderzochte overige wettelijke vereisten worden nageleefd.
Voldoende (basiskwaliteit)	De standaarden Ontwikkeling en begeleiding, Pedagogisch-didactisch handelen en Veiligheid zijn Voldoende én niet meer dan één andere standaard in de gebieden Onderwijsproces of Veiligheid en schoolklimaat is Onvoldoende. Ook is de standaard Borging diplomering als Voldoende beoordeeld.
Onvoldoende	Onvoldoende examenkwaliteit: de standaard Borging diplomering en/of Afsluiting is Onvoldoende.

Onvoldoende	De standaard Ontwikkeling en begeleiding of Pedagogisch-didactisch handelen of Veiligheid is Onvoldoende óf meer dan één van de andere standaarden binnen de gebieden Onderwijsproces of Veiligheid en schoolklimaat zijn Onvoldoende.
Zeer zwak	Twee van de volgende standaarden zijn Onvoldoende: Ontwikkeling en begeleiding, Pedagogisch-didactisch handelen, Veiligheid.

9.3.3 Werkwijze

De werkwijze van het toezicht is zoals beschreven in hoofdstuk 7. De maatregelen in het kader van herstel en verbetering zijn in voorkomende situaties ook van toepassing op deze scholen. Als escalatie van het toezicht noodzakelijk blijkt, kunnen bevoegdheden worden ingetrokken door de minister. Ten aanzien van bekostigd vavo geldt dat de examenlicentie bij onvoldoende examinering kan worden ingetrokken op basis van artikel 6a.2.1, WEB.

Ten aanzien van onbekostigd vavo geldt dat ook de diploma-erkenning kan worden ontnomen bij onderwijs van onvoldoende kwaliteit op basis van artikel 6a.1.2, WEB.

Daarnaast kan óók de examenlicentie worden ingetrokken bij onvoldoende examenkwaliteit op grond van 6a.2.1, WEB.

Voor onbekostigde scholen met examenlicentie kan de aanwijzing om diploma's te mogen uitreiken worden ingetrokken (artikel 59, WVO).

9.3.4 Werkwijze start kwaliteitsonderzoek

Bij nieuwe instellingen voeren we een kwaliteitsonderzoek uit op drie of vier kwaliteitsgebieden: het gebied Onderwijsproces, het gebied Veiligheid en schoolklimaat en, indien de instelling reeds deelnemers heeft gediplomeerd, het gebied Diplomerings. Tevens onderzoeken we de stand van zaken op het gebied van Besturing, kwaliteitszorg en ambitie. Het toezicht bestaat uit een kwaliteitsonderzoek bij één opleiding. De uitkomst van dit onderzoek bepaalt de planning van het vierjaarlijks onderzoek.

9.4 Overige educatie

9.4.1 Inleiding

Het waarderingskader overige educatie dat in het Onderzoekskader 2021 is opgenomen heeft een tijdelijk karakter, maar sluit wel aan bij de waarderingskaders voor de sector.

Alle vormen van overige educatie richten zich op de doelgroep van laaggeletterde volwassenen en anderstaligen zonder inburgeringsplicht en jonge anderstaligen met inburgeringsplicht. De inhoud van het onderwijs richt zich op taal (Nederlands), rekenen, digitale vaardigheden en aanbod op andere gebieden met als doel instroom in een mbo- of hbo-opleiding. Voor alle opleidingen zijn eindtermen vastgesteld. Het doel is divers, het kan deelnemers (beter) in staat stellen deel te nemen aan onderwijs, werk en samenleving.

Momenteel zijn er twee routes, diplomagericht (formeel) en niet-diploma gericht (non-formeel). Inhoudelijk zijn er geen verschillen, maar uitvoering en toezicht lopen uiteen. Daarnaast krijgt de inburgering een nieuwe vorm en inhoud met als een van de doelen dat een deel van de inburgering als een opleiding educatie benoemd zal worden.

Om op deze verschillende vormen passend toezicht te houden ontwikkelen betrokken instanties (ministeries en toezichthouders) een vorm van toezicht waardoor instellingen die één of meer van dergelijke opleidingen aanbieden met een meer integrale vorm van toezicht te maken gaan krijgen. Op een later moment zal die integrale vorm duidelijk zijn. Reden waarom het waarderingskader overige educatie op een later moment gewijzigd kan worden.

9.4.2 Aanpassingen waarderingskader en normering

Waarderingskader

Voor overige educatie gelden uitzonderingen op en afwijkingen van het waarderingskader niet-bekostigd mbo 2021 en de totstandkoming van het eindoordeel/waardering. Hieronder geven we voor overige educatie in een tabel uitgezonderde wettelijke bepalingen ten opzichte van het waarderingskader niet-

bekostigd mbo 2021 weer. De aanpassingen in deze standaarden zijn gemaakt op basis van deze wettelijke bepalingen.

Een deel van de wettelijke bepalingen die van toepassing zijn op overige educatie zijn anders dan voor beroepsopleidingen, omdat de inhoud van de opleidingen anders is. Het betreft bepalingen over de inrichting en examinering voor andere instellingen die een opleiding educatie verzorgen. Die wettelijke bepalingen zijn opgenomen in de bijlage waarderingskader overige educatie.

De volgende wettelijke bepalingen uit de verantwoording van de standaarden zijn niet van toepassing op overige educatie.

Tabel 2: Uitgezonderde wettelijke bepalingen per standaard

Standaard uit het waarderingskader	Uitgezonderde wettelijke bepalingen
OP1 Onderwijsprogramma	Artikel 7.2.7, eerste en vijfde lid
OP3 Didactisch handelen	Artikel 7.2.7, vijfde lid
VS1 Veiligheid	Artikel 1.3.8
SKA1 Visie, ambities en doelen	Artikel 7.2.7, vijfde lid
SKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur	Artikel 7.2.7, vijfde lid
BKA1 Visie, ambities en doelen	Artikel 2.2.1 derde en vierde lid; Artikel 2.5.3; Artikel 2.5.4 en artikel 4, vierde lid, RJO; Artikel 9.1.4, derde lid; Artikel 9.1.7; RJO, jo. artikel 2.5.3
BKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur	Artikel 1.3.6a; Artikel 1.3.6, eerste lid, jo. artikel 4.2.1; Artikel 2.2.1 derde en vierde lid; Artikel 2.5.3, tweede lid; Artikel 2.5.4, eerste lid; Artikel 4.1.3; Artikel 4.1a.1, vierde lid; Artikel 9.1.4, eerste tot en met vijfde lid; Artikel 9.1.7; Artikel 8a.1.4
BKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog	Artikel 2.5.3; Artikel 2.5.4, eerste lid; Artikel 2.5.4 en artikel 4, vierde lid, RJO; Artikel 8a.2.1, derde lid; Artikel 8a.2.2, vierde lid; Artikel 9.1.4, achtste lid; RJO, jo. artikel 2.5.3

Het volledige waarderingskader overige educatie is opgenomen in bijlage 4.

Normering

De normering voor overige educatie is deels vergelijkbaar met de normering voor het niet-bekostigd mbo voor wat betreft de normering voor standaarden en voor het bestuursniveau. Bij overige educatie zien wij niet toe op het financieel beheer, dit is dus geen voorwaarde voor de waardering Goed.

Eindoordeel/waardering opleiding	Norm
Goed	Alle standaarden zijn minimaal Voldoende én de standaard Uitvoering en kwaliteitscultuur (SKA2) is Goed, evenals ten minste twee standaarden binnen het totaal van de andere kwaliteitsgebieden van het waarderingskader voor opleidingen. Alle onderzochte overige wettelijke vereisten worden nageleefd.
Voldoende (basiskwaliteit)	De standaarden Ontwikkeling en begeleiding, Pedagogisch-didactisch handelen en Veiligheid zijn Voldoende én niet meer dan één andere standaard binnen het totaal van de gebieden Onderwijsproces en Veiligheid en schoolklimaat is Onvoldoende. Ook is de standaard Borging diplomering als Voldoende beoordeeld.

Onvoldoende	Onvoldoende examenkwaliteit: de standaard Borging diplomering en/of Afsluiting is Onvoldoende.
Onvoldoende	De standaard Ontwikkeling en begeleiding of Pedagogisch-didactisch of Veiligheid is Onvoldoende, óf meer dan één andere standaard binnen het totaal van de gebieden Onderwijsproces en Veiligheid en Schoolklimaat zijn Onvoldoende.
Zeer zwak	Twee of meer van de volgende standaarden zijn Onvoldoende: Ontwikkeling en begeleiding, Pedagogisch-didactisch handelen, Veiligheid.

De werkwijze van het toezicht is zoals beschreven in hoofdstuk 7. Bij nieuwe instellingen voeren we een Start kwaliteitsonderzoek uit.

9.4.3 Werkwijze start kwaliteitsonderzoek

Bij nieuwe instellingen voeren we een kwaliteitsonderzoek uit op drie of vier kwaliteitsgebieden. Dit is het gebied Onderwijsproces, het gebied Veiligheid en schoolklimaat en, indien de instelling reeds deelnemers heeft gediplomeerd, het gebied Diplomering. Tevens onderzoeken we de stand van zaken op het gebied van Besturing, kwaliteitszorg en ambitie. Het toezicht bestaat uit een kwaliteitsonderzoek bij één opleiding. De uitkomst van dit onderzoek bepaalt de planning van het vierjaarlijks onderzoek.

9.5 Doorlopende leerroutes vmbo-mbo

9.5.1 Inleiding

Een doorlopende of geïntegreerde leerroute is een gezamenlijk onderwijsprogramma vanaf het derde leerjaar van het vmbo tot en met een mbo-diploma (op niveau 2, 3 of 4).

Een doorlopende leerroute vmbo-mbo leidt uiteindelijk tot een mbo-diploma op niveau 2, 3 of 4. De leerling behaalt daarnaast ook een vmbo-diploma. De geïntegreerde leerroute die opleidt tot een diploma op niveau 2 kan afgerond worden zonder het behalen van een vmbo-diploma. De examenleerstof moet wel behandeld zijn.

Bij een doorlopende of geïntegreerde leerroute vmbo-mbo is de leerling in de eerste twee jaar van de leerroute (het derde en vierde leerjaar van het vmbo) ingeschreven bij de vmbo-school. Vanaf het derde jaar van de leerroute wordt de leerling ingeschreven bij de mbo-instelling.²⁷

De vmbo-school en de mbo-instelling werken samen op basis van een samenwerkingsovereenkomst en leggen daarin onder meer de inhoud van de leerroute vast en hoe de dagelijkse leiding over de leerroute is vormgegeven. Het onderwijs- en examenprogramma wordt vastgelegd in de gecombineerde PTA/OER.

9.5.2 Aanpassingen waarderingskader en normering

We beschouwen doorlopende leerroutes vmbo-mbo als een afzonderlijk object van toezicht, waarop de wetgeving van toepassing is die ook geldt voor de sectorale kaders voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs (zie hoofdstuk 1 van beide kaders).

Wanneer we een doorlopende leerroute onderzoeken, doen we dat met een speciaal daarvoor ontwikkeld waarderingskader dat kenmerken bevat van zowel het waarderingskader voor het voortgezet onderwijs als het waarderingskader voor het middelbaar beroepsonderwijs.

²⁷ De eerste twee jaar van de leerroute staat de leerling ingeschreven op de school voor voortgezet onderwijs, is de wet- en regelgeving voor voortgezet onderwijs van toepassing en is de school voor voortgezet onderwijs verantwoordelijk (met uitzondering van het onderwijs aan het middelbaar beroepsonderwijs en de examinering die in die periode worden aangeboden, daarvoor blijft de school voor middelbaar beroepsonderwijs verantwoordelijk). Na twee jaar wordt de jongere overgeschreven naar het middelbaar beroepsonderwijs; dan is de wet- en regelgeving voor het middelbaar beroepsonderwijs van toepassing (met uitzondering van het onderwijs, de examinering en de diplomering voortgezet onderwijs die in deze periode plaatsvinden, daarvoor blijft het vmbo verantwoordelijk).

Vanwege de verschillen in wetgeving zijn enkele standaarden en kwaliteitsgebieden specifiek aangepast op (wetgeving voor) de doorlopende leerroutes vmbo-mbo. Dit betreffen:

- Het kwaliteitsgebied Sturen, kwaliteitszorg en ambitie: op de onderliggende standaarden SKA1, SKA2 en SKA3 zijn wettelijke vereisten voor de samenwerkingsovereenkomst doorlopende leerroutes vmbo-mbo van toepassing. Daarom zijn die standaarden vanuit de sectorspecifieke waarderingskaders in het waarderingskader voor de doorlopende leerroutes vmbo-mbo uitgebreid met deze wettelijke vereisten.
- Zowel de standaard Afsluiting uit het sectorkader voor voortgezet onderwijs als het kwaliteitsgebied Borging en afsluiting uit het sectorkader voor het middelbaar beroepsonderwijs kunnen van toepassing zijn op de doorlopende leerroutes vmbo-mbo. In het waarderingskader zijn deze standaarden aangepast voor de leerroute vmbo-mbo voor wat betreft de gecombineerde PTA/OER. OP6 geldt voor het vmbo; BA1 en BA2 gelden voor het middelbaar beroepsonderwijs;
- Hetzelfde geldt voor de standaard Resultaten uit het sectorale kader voor voortgezet onderwijs en Studiesucces uit het sectorale kader voor middelbaar beroepsonderwijs. Ook hier zijn beide standaarden van toepassing op de doorlopende leerroutes vmbo-mbo. In het waarderingskader is specifiek aangegeven wanneer aan welke vereisten moet zijn voldaan.
- De doorlopende leerroute vmbo-mbo kent specifieke wettelijke vereisten voor de onderwijstijd. De leerroute kent dan ook een specifieke standaard Onderwijstijd.

De standaarden Aanbod, (Zicht op) Ontwikkeling en begeleiding, Pedagogisch-didactisch handelen, (Beroeps)Praktijkvorming, Veiligheid en Schoolklimaat kennen slechts nuanceverschillen tussen de sectorale kaders vo en mbo. De omschrijving van deze standaarden is – op basis van de sectorale kaders – aangepast aan de specifieke situaties van de doorlopende leerroutes vmbo-mbo.

De standaarden OR2 (Sociale en maatschappelijke competenties) en OR3 (Vervolgsucces) zijn beide opgenomen in het waarderingskader voor de doorlopende leerroutes vmbo-mbo, met dien verstande dat de standaard OR2 alleen van toepassing is in het voortgezet onderwijs en de standaard OR3 alleen in het middelbaar beroepsonderwijs.

Normering

Bij een onderzoek op niveau van de leerroute vmbo-mbo trekken we op basis van onze oordelen op de standaarden een conclusie over de kwaliteit van het onderwijs volgens de volgende beslisregels.

Eindoordeel/waardering opleiding	Norm
Goed	Alle standaarden zijn minimaal Voldoende én de standaard Uitvoering en kwaliteitscultuur (SKA2) is Goed, evenals ten minste twee standaarden uit de andere kwaliteitsgebieden van het waarderingskader voor opleidingen. Alle onderzochte overige wettelijke vereisten worden nageleefd én de financiële continuïteit op bestuursniveau is op orde.
Voldoende (basiskwaliteit)	De standaarden Ontwikkeling en begeleiding, Pedagogisch-didactisch handelen, Beroepspraktijkvorming en Veiligheid zijn Voldoende én niet meer dan één andere standaard in de gebieden Onderwijsproces of Veiligheid en schoolklimaat is Onvoldoende. Ook is de standaard Borging diplomering als Voldoende beoordeeld.
Onvoldoende ²⁸	Onvoldoende examenkwaliteit: de standaard Borging diplomering en/of Afsluiting is Onvoldoende.
Onvoldoende	De standaard Zicht op ontwikkeling en begeleiding of Pedagogisch-didactisch handelen of Veiligheid of Visie, ambities en doelen is Onvoldoende, óf twee andere standaarden in de

²⁸ Onvoldoende examenkwaliteit is alleen van toepassing op het mbo-deel.

	gebieden Onderwijsproces en/of Veiligheid en schoolklimaat zijn Onvoldoende.
--	--

Het oordeel Zeer zwak kunnen we – op basis van de huidige wetgeving (anno 2020) – niet vellen over de doorlopende leerroutes vmbo-mbo.

Bijlage 5 bevat het volledige waarderingskader voor de leerroutes vmbo-mbo.

9.5.3 Werkwijze

We beschouwen de doorlopende leerroutes als een eigenstandig object van toezicht, vergelijkbaar met een afdeling in het voortgezet onderwijs of een opleiding in het middelbaar beroepsonderwijs. De route wordt onderzocht of beoordeeld volgens het waarderingskader.

We onderzoeken een doorlopende leerroute in het kader van een vierjaarlijks onderzoek dat we bij een voortgezet onderwijs- of middelbaar beroepsonderwijsbestuur uitvoeren of in het kader van stelsel- of risico-onderzoeken of onderzoeken naar goed. We stellen beide besturen vooraf in kennis van het onderzoek van de doorlopende leerroute. We adresseren de oordelen met betrekking tot het onderzoek bij de doorlopende leerroute aan beide besturen, ook al wordt het vierjaarlijks onderzoek bij één van hen uitgevoerd.

De samenwerkingsovereenkomst die ten grondslag ligt aan de doorlopende leerroute en de gecombineerde PTA/OER vormen de basis voor ons toezicht. Hierin zijn de onderlinge afspraken en de verantwoordelijkheidsverdeling vastgelegd. We agenderen eventuele tekortkomingen in de doorlopende leerroute bij beide partijen. Bij concreet aantoonbare tekortkomingen die enkel en alleen onder verantwoordelijkheid van een van de twee partijen voorkomen, behouden we ons het recht voor om met het sectorspecifieke waarderingskader nader onderzoek bij het betreffende deel van de doorlopende leerroute vmbo-mbo uit te voeren.

9.6 Onderwijs in Caribisch Nederland

9.6.1 Inleiding

Sinds 10 oktober 2010 zijn Bonaire, Sint Eustatius en Saba (BES) bijzondere gemeenten van Nederland. De eilanden worden samen Caribisch Nederland genoemd. We houden toezicht op het onderwijs in Caribisch Nederland (primair onderwijs, voortgezet onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs, hoger onderwijs, sociale kanstrajecten jongeren en expertisecentra onderwijszorg). Ook hebben we de taak van vertrouwensinspecteur voor Caribisch Nederland.

9.6.2 Aanpassing waarderingskader en normering

Het onderwijs in Caribisch Nederland beoordelen wij zoveel mogelijk aan de hand van dezelfde onderzoekskaders als in Europees Nederland (zie hoofdstuk 1 tot en met 8). Er zijn echter enkele verschillen in het waarderingskader, de normering en de werkwijze. Dat is noodzakelijk, omdat voor Caribisch Nederland specifieke wet- en regelgeving geldt. Ook kunnen wij met een enigszins aangepaste werkwijze beter aansluiten op de onderwijskundige context in Caribisch Nederland. Zo is voor het overgrote deel van de leerlingen en studenten in Caribisch Nederland het Nederlands een vreemde taal.

Waarderingskader

Het waarderingskader voor Caribisch Nederland is gebaseerd op de Wet educatie en beroepsonderwijs BES. Deze wet wijkt af van de sectorwetten voor Europees Nederland. Bovendien zijn sommige wetsartikelen weliswaar in de wet opgenomen, maar nog niet van kracht.²⁹ Tot slot is er nog aanvullende regelgeving voor het voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs op Sint Eustatius en Saba als het gaat om het Engelstalige onderwijs op deze eilanden.³⁰ Het volledige waarderingskader is te vinden in bijlage

²⁹ Bepalingen die gebaseerd zijn op wetgeving die is aangenomen, maar nog niet in werking is getreden, staan tussen blokhaken ([]) in het waarderingskader.

³⁰ Op 18 maart 2021 is het besluit Saba Comprehensive School en Gwendoline van Puttenschool BES gepubliceerd, dat het Tijdelijk besluit Saba Comprehensive School en Gwendoline van Puttenschool BES vervangt. Dit treedt in werking met

6. Het bevat dezelfde standaarden als het waarderingskader voor Europees Nederland. Op enkele plaatsen is de beschrijving van de basiskwaliteit aangepast vanwege de afwijkende wet- en regelgeving.

Normering

Wij willen, zodra dat mogelijk is, voor Caribisch Nederland dezelfde normen hanteren in het waarderingskader als voor Europees Nederland. Voor de standaard Onderwijsresultaten kunnen wij echter nog geen oordeel uitspreken, omdat de basis voor deze standaard in de wet- en regelgeving voor Caribisch Nederland nog niet is geregeld: er zijn geen normen vastgesteld. Na herziening van de sectorwet- en regelgeving voor Caribisch Nederland en als het voorgaande daarmee wel is geregeld, zullen wij wel een oordeel uitspreken over de onderwijsresultaten. Dit zal gebeuren zodra de aangepaste wet- en regelgeving op dit punt van kracht is en er in overleg met alle betrokkenen wel eilandelijke normen voor de resultaten zijn afgesproken en in de wet- en regelgeving zijn vastgelegd.

Behalve op standaardniveau geeft de inspectie ook een eindoordeel op schoolniveau. We beperken ons voornamelijk tot het eindoordeel Voldoende of Onvoldoende. Dit oordeel komt tot stand op basis van aangepaste beslisregels, omdat wij de onderwijsresultaten nog niet kunnen beoordelen. In dit verband is ook het eindoordeel Zeer zwak in Caribisch Nederland nog niet wettelijk verankerd. Een dergelijk oordeel laten we achterwege. Zodra die verankering wel het geval is, zal ook het oordeel Zeer zwak door ons afgegeven kunnen worden. Wel geven we in dit waarderingskader de waardering Goed, onder dezelfde voorwaarden als in Europees Nederland. Tekortkomingen op de wettelijke eisen kunnen leiden tot een oordeel Onvoldoende op standaarden en eventueel ook op het eindoordeel over de school/opleiding. Een Onvoldoende op een standaard leidt tot een herstelopdracht, conform het toezicht in Europees Nederland (paragraaf 7.5).

9.6.3 Werkwijze

Het bestuursgerichte toezicht in Caribisch Nederland wijkt enigszins af van de reguliere aanpak. Wij beoordelen wel de kwaliteitszorg en het financieel beheer op het niveau van het bestuur en schrijven ook één rapport over alle onderzoeken die zijn uitgevoerd bij scholen van een bestuur, inclusief het vervolgtoezicht. We hanteren in dit stadium een tweejaarlijkse cyclus voor de kwaliteitsonderzoeken op school- of opleidingsniveau. Een oordeel voor de kwaliteitszorg op het niveau van de instelling, evenals het bestuur, geven we eens per vier jaar. Dit laatste is in overeenstemming met onze aanpak in Europees Nederland. Alle opleidingen worden elke twee jaar onderzocht om vast te stellen of het onderwijs nog voldoet aan de basiskwaliteit. Tijdens deze onderzoeken geven we dan ook een oordeel over de standaarden die nodig zijn voor het oordeel over basiskwaliteit. Het onderzoek naar deze standaarden kan proportioneel uitgevoerd worden. In het tussenliggende jaar wordt met elk bestuur en de betreffende schoolleiders of het management van de opleiding(en) een voortgangsgesprek/bestuursgesprek gevoerd.

9.7 Het samenwerkingscollege

9.7.1 Inleiding

Sinds 1 augustus 2018 kunnen instellingen onder gezamenlijke verantwoordelijkheid één of meer opleidingen verzorgen binnen een samenwerkingscollege. De eisen waaraan zo'n samenwerking moet voldoen, zijn opgenomen in de WEB. Zo moeten de deelnemende instellingen een samenwerkingsovereenkomst sluiten en daarin onder andere afspraken maken over de leiding van het samenwerkingscollege (artikel 8.6.1, WEB). Verder moet in BRON geregistreerd worden welke studenten van de deelnemende instellingen onderwijs volgen aan het samenwerkingscollege (artikel 2.3.6a, tweede lid, onder n, en 2.5.5a, tweede lid, onder t, WEB).³¹ Ook moet het feit dat een student onderwijs volgt binnen het samenwerkingscollege in de onderwijsovereenkomst tot uitdrukking komen (artikel 8.1.3, derde lid, onder b, WEB).

terugwerkende kracht op 1 augustus 2020. Het Besluit geeft aan dat de genoemde scholen vallen onder de eisen van de WVO BES, met een aantal uitzonderingen en ontheffingen (waaronder de instructietaal). De betreffende scholen worden vanaf dat moment beoordeeld met de versie voor het voortgezet onderwijs van het Waarderingskader onderwijs in Caribisch Nederland (zie: [wetten.nl - Regeling - Besluit Saba Comprehensive School en Gwendoline van Puttenschool BES - BWBR0045020 \(overheid.nl\)](#)).

³¹ Op dit moment is registratie op het niveau van het samenwerkingscollege in BRON nog niet mogelijk. Dit zal op korte termijn mogelijk worden gemaakt door DUO.

9.7.2 Aanpassing waarderingskader en normering

Waarderingskader

De opleidingen binnen een samenwerkingscollege moeten aan dezelfde eisen voldoen als alle andere opleidingen. De standaarden op opleidingsniveau worden dus ongewijzigd gehanteerd, maar de berekening van de onderwijsresultaten kan op een andere wijze plaatsvinden.³² Ook spreken we een oordeel uit over de standaarden uit het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie (BKA). Dan lezen wij bij de standaarden van het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie in plaats van 'het bestuur' 'het samenwerkingscollege'. Indien nodig bespreken we de bevindingen met het college van bestuur van de deelnemende instellingen. De uitkomst van het onderzoek kan worden neergelegd in een zelfstandig rapport dat wordt geadresseerd aan alle deelnemende besturen. Indien de uitkomst van het onderzoek naar het samenwerkingscollege daartoe aanleiding geeft, kan er een (specifiek) onderzoek worden gedaan bij de deelnemende instellingen.

Normering

De normering is gelijk aan de normering in hoofdstuk 6.5.

9.7.3 Werkwijze

Voor het toezicht op de samenwerkingscolleges kan een eigen toezichtcyclus worden gestart die los staat van het toezicht op de deelnemende instellingen.

9.8 Zelfstandige exameninstellingen

Voor exameninstellingen geldt dat zij moeten voldoen aan de eisen genoemd in artikel 1.6.1, WEB. De prestaties van de exameninstellingen maken deel uit van de jaarlijkse analyse van de inspectie en ten minste eens in de vier jaar vindt een onderzoek plaats. Het onderzoek heeft in navolging van artikel 1.6.1, WEB betrekking op de kwaliteit van de kwaliteitszorg van de examinering en op het verbeteren daarvan. Daarbij betrekken wij de standaarden Borging diplomering en Afsluiting. Daarnaast passen we een deel van standaarden op het niveau van het bestuur toe.

9.8.1 Aanpassing waarderingskader en normering

Waarderingskader

Het waarderingskader voor de exameninstellingen omvat de twee standaarden van het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie. Dit betreft de standaarden BKA1, Visie ambities en doelen en BKA3, Evaluatie, verantwoording en dialoog. Onderstaande wettelijke bepalingen zijn niet van toepassing op exameninstellingen.

Tabel 2: Uitgezonderde wettelijke bepalingen (uit de WEB) per standaard

Standaarden uit het waarderingskader	Uitgezonderde wettelijke bepalingen
BKA1 Visie, ambities en doelen	Artikel 2.2.1, derde en vierde lid; Artikel 2.5.3; Artikel 2.5.4, WEB en artikel 4, vierde lid, RJO; Artikel 9.1.4, derde lid, sub e; Artikel 9.1.7; RJO, jo. artikel 2.5.3.
BKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog	Artikel 2.5.3; Artikel 2.5.4, eerste lid; Artikel 2.5.4; en artikel 1 en artikel 3, sub f, RJO; Artikel 2.5.4 en artikel 4, vierde lid, RJO; Artikel 8a.2.1, derde lid; Artikel 8a.2.2, derde lid; Artikel 8a.2.2, vierde lid; Artikel 9.1.4, achtste lid; RJO, jo. artikel 2.5.3.

Daarnaast omvat het toezicht de standaarden Borging diplomering (BA1) en Afsluiting BA2. Deze twee standaarden zijn ongewijzigd van toepassing op exameninstellingen en zijn beschreven in hoofdstuk 5 van dit document.

³² Het is wenselijk om op het niveau van het samenwerkingscollege inzicht in de opbrengsten te hebben. De berekening van de onderwijsresultaten is namelijk mogelijk anders, omdat op de opleidingen van samenwerkingscolleges studenten van meerdere instellingen kunnen zitten. De berekening van de opbrengsten is maatwerk.

Normering

Indien een standaard als voldoende is beoordeeld, dan voldoet deze aan de basiskwaliteit. Indien een standaard als onvoldoende wordt beoordeeld, dan vindt vervolgtoezicht plaats.

9.8.2 Werkwijze

De werkwijze is zoals beschreven in hoofdstuk 7.

Bijlage 1 Normering en beoordeling onderwijsresultaten

Het kwaliteitsgebied Onderwijsresultaten bestaat voor het bekostigd beroepsonderwijs uit twee standaarden: Studiesucces en Vervolgsucces. In deze bijlage beschrijven we de normering, de oordeelsvorming en de specifieke uitzonderingen en/of toepassingen daarvan.

1. Standaard Studiesucces in bekostigd onderwijs

Bij opleidingen op niveau 2, 3 en 4 beoordelen we de standaard Studiesucces aan de hand van drie indicatoren: Jaarresultaat (JR), Diplomaresultaat (DR) en Startersresultaat (SR). We beschrijven verder de standaard aan de hand van de indicatoren Passende plaatsing, Passend diploma en Opstroom.

Voor de eerste drie indicatoren geldt een absolute norm, waarvan de hoogte na overleg met het onderwijsveld is vastgesteld. Voor deze indicatoren zijn er absolute normen voor de waardering Hoog. De resultaten leiden tot een waardering Goed of een oordeel Voldoende of Onvoldoende op standaardniveau.

Voor de drie overige indicatoren wordt geen norm vastgesteld. De resultaten op deze indicatoren geven een beeld van de prestaties van de instelling ten opzichte van haar eigen doelen en ambities en ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De resultaten leggen de relatie met het primaire onderwijsproces en vormen daarmee een aanleiding voor het gesprek met de onderwijsteams en de instelling.

Studiesucces niveau 2, 3 en 4: indicatoren, definities, norm en benchmark³³

Indicator	Definitie	Niveau	Norm Voldoende	Norm Hoog
Jaarresultaat	Het aantal gediplomeerden in een bepaald jaar (instellingsverlaters met diploma plus gediplomeerde doorstromers binnen de instelling), als percentage van hetzelfde aantal gediplomeerden plus de ongediplomeerde instellingsverlaters in hetzelfde jaar.	2	67	82
		3	68	85
		4	68	85
Diplomaresultaat	Het aantal gediplomeerde instellingsverlaters in een jaar als percentage van alle instellingsverlaters in hetzelfde jaar.	2	61	79
		3	70	89
		4	70	89
Startersresultaat	Het aandeel van nieuwe instromers in de instelling in een bepaald jaar dat in het eerste jaar gediplomeerd is uitgestroomd, of het volgend jaar nog binnen de instelling studeert.	2	79	79
		3	82	82
		4	82	82

³³ De berekeningswijze en de resultaten worden jaarlijks door de inspectie in het Internet Schooldossier (ISD) voorzien van een technische toelichting en beschikbaar gesteld aan instellingen en het veld.

Indicator	Definitie	Benchmark ³⁴
Passende plaatsing	De mate waarin de instelling nieuwe instromers plaatst op een opleidingsniveau dat op basis van hun vooropleiding mag worden verwacht.	Landelijk gemiddelde
Passend diploma	Het aandeel uitgestroomde studenten dat een diploma haalt op of boven een opleidingsniveau dat past bij de vooropleiding als percentage van het totaal aantal uitgestroomde studenten.	Landelijk gemiddelde
Opstroom	Het aandeel van de ingeschreven studenten in een bepaald jaar op niveau 2 en 3 dat het volgende jaar binnen de eigen instelling ingeschreven is op een hoger niveau, als percentage van de studenten die doorstromen in dat jaar.	Landelijk gemiddelde

2. Standaard Vervolgsucces in bekostigd onderwijs

Met de standaard Vervolgsucces beschouwen we het vervolg op het middelbaar beroepsonderwijs. Het vraagt van de instellingen om over gegevens te beschikken over het vervolg van de loopbaan van studenten die de opleiding voortijdig of met een diploma hebben verlaten, en om die gegevens voor zover mogelijk te relateren aan hun eigen doelstellingen of ambities op dat punt.

We willen de komende jaren met het veld evalueren in hoeverre deze informatie kan bijdragen aan de kwaliteit van het onderwijs en aan de sturing door het bestuur. In deze cyclus van vier jaar wordt deze indicator niet in de beoordeling betrokken. Na afloop van deze cyclus zal worden bepaald of en in hoeverre dat wel het geval zal zijn. In eerste instantie zullen we uitgaan van informatie die Duo aanlevert, Duo combineert gegevens van het CBS met haar eigen bestanden. Doel is echter om ons steeds meer te baseren op data die instellingen zelf verzamelen.

Vervolgsucces niveau 2, 3 en 4

Indicator ³⁵	Definitie
Doorstroom hbo	De ontwikkeling over drie jaar in het aandeel studenten dat de overstap maakt naar het hbo van de groep die in hetzelfde jaar een mbo-diploma heeft behaald.
Doorstroom mbo	De ontwikkeling over drie jaar in het aandeel studenten dat de overstap maakt naar een andere opleiding in het mbo van de groep die in hetzelfde jaar een mbo-diploma heeft behaald
Doorstroom naar de arbeidsmarkt	De ontwikkeling over drie jaar in het aandeel studenten dat de overstap maakt naar de arbeidsmarkt van de groep die in hetzelfde jaar een mbo-diploma heeft behaald
Doorstroom onbekend	De ontwikkeling over drie jaar in het aandeel studenten waarvan de bestemming niet tot bovenstaande drie categorieën behoort of onbekend is van de groep die in hetzelfde jaar een mbo-diploma heeft behaald

³⁴ Het betreft de benchmark van het landelijk gemiddelde van het specifieke domein, de specifieke subgroep of de specifieke opleiding. Bij beroepsbegeleidende leerweg (bbl)-opleidingen kan de beroepscontext een rol spelen in de plaatsing.

³⁵ De indicatoren voor Vervolgsucces worden berekend over alle studenten die een mbo-diploma hebben behaald. Deze groep wordt hieronder aangeduid als 'de populatie'. De percentages van de vier indicatoren tellen samen op tot 100.

3. Entreeopleidingen

We onderzoeken Studiesucces en Vervolgsucces van entreeopleidingen aan de hand van drie indicatoren: Onderwijsresultaat, Uitstroom naar werk en Bindend studieadvies. Voor Onderwijsresultaat en Uitstroom naar werk wordt de komende vier jaar geen norm vastgesteld. De resultaten op deze indicatoren geven een beeld van de prestaties van de instelling ten opzichte van hun eigen doelen en ambities en geven een vergelijking met het landelijk gemiddelde. Het aandeel studenten met een negatief bindend studieadvies zal onderwerp zijn van gesprek en zal kwalitatief en in samenhang met de andere indicatoren worden geduid.

Samen met de instellingen en het veld wil de inspectie de komende jaren hiermee verder kennis over de onderwijsresultaten van de entreeopleidingen opbouwen, om langs die weg te komen tot een goede en faire beschrijving van het niveau van de onderwijsresultaten van entreeopleidingen.

Studie- en vervolgsucces entreeopleiding: indicatoren, definities en benchmark

Indicator	Definitie	Benchmark
Onderwijsresultaat	Het aantal ingeschreven studenten in jaar T dat een jaar later een diploma heeft gehaald of doorstroomt, als percentage van het totaal aantal inschreven studenten in jaar T.	Landelijk gemiddelde
Uitstroom naar werk	Het aandeel ingeschreven studenten in jaar T dat een jaar later is uitgestroomd naar werk zonder diploma.	Landelijk gemiddelde ³⁶

4. Studiesucces: oordeelsvorming en werkwijze

De onderwijsresultaten zijn indien mogelijk gebaseerd op driejaarsgemiddelden, of ten minste op de resultaten van het meest recente onderwijsresultatenjaar en een ander jaar. Indien er te weinig informatie aanwezig is om indicatoren te berekenen, is het mogelijk dat het oordeel niet te bepalen is. Alle indicatoren worden op verschillende aggregatieniveaus berekend (bijv. branche of domein). Op basis hiervan gaan we met de instelling in gesprek over de ontwikkeling en het niveau van de onderwijsresultaten. De inspectie spreekt een oordeel uit op het aggregatieniveau 'opleiding' (i.e. bc-code x opleidingsniveau), op basis van de drie genormeerde indicatoren. Dit leidt tot een van de volgende oordelen en waardering:

Beoordeling standaard Studiesucces niveau 2, 3 en 4

Studiesucces	Norm
Goed	De opleiding voldoet aan de norm van alle drie de indicatoren én voor het niveau van jaarresultaat of diplomaresultaat geldt dat het hoog is.
Voldoende	De opleiding voldoet aan de norm als ten minste twee van de drie indicatoren voldoen.
Onvoldoende	De opleiding voldoet niet als minder dan twee van de drie indicatoren aan de norm voldoen.

Bij de beschrijving van de onderwijsresultaten betrekken we de overige indicatoren Passende plaatsing, Passend diploma en Opstroom.

5. Beschrijving resultaten niet-genormeerde indicatoren

De resultaten op de niet-genormeerde indicatoren kunnen in samenhang een beeld geven van de inspanningen die de opleiding en instelling leveren. Dit kan input voor het gesprek over de doelen en ambities van de opleiding en instelling zijn.

6. Studiesucces bij niet-bekostigde instellingen

De standaard Studiesucces wordt voor niet-bekostigde instellingen aan de hand van de indicator Cohortrendement berekend. Voor de indicator Cohortrendement hanteren we een indeling per doelgroep:

³⁶ Informatie van uitstroom naar werk voor entree zullen instellingen zelf moeten bijhouden.

- Opleidingen die overwegend studenten jonger dan 23 jaar hebben (tot en met 22 jaar).
- Opleidingen die overwegend studenten ouder dan 22 jaar (23 jaar en ouder) hebben.
- Opleidingen van de derde leerweg (overig onderwijs, ovo).

De hoogte van de genormeerde indicator is voor een periode van twee jaar na overleg met het onderwijsveld vastgesteld.³⁷ De norm dient fair te zijn. De norm zal voor de opleidingen met overwegend studenten jonger dan 23 jaar beoordelend zijn. Voor de andere groepen hanteren we de norm alleen beschrijvend.

Indicator studiesucces

Indicator	Definitie	Norm
Cohortrendement (opleidingsniveau)	Het aandeel geslaagde studenten van startjaar Y van het totaal aantal gestarte studenten in startjaar Y.	Percentiel 30

De normen voor de drie verschillende doelgroepen

	< 23 jaar	> 23 jaar	Derde leerweg
Toe te passen norm (Percentiel 30)	63%	Geen opbrengstenbeoordeling	Geen opbrengstenbeoordeling
Benchmark (Percentiel 30)	Geen benchmark	47%	11%

Om het instellingsbeeld over de onderwijsresultaten te bepalen zullen we op instellingsniveau het jaarrendement per jaar bepalen. We zullen met de instellingen over de ontwikkeling van dit rendement tijdens het vierjaarlijks onderzoek het gesprek aangaan.

Studiesucces: oordeelsvorming en werkwijze

We berekenen het cohortrendement als volgt: het aandeel geslaagde studenten van startjaar Y van het totaal aantal gestarte studenten in startjaar Y. Dit aandeel moet ten minste aan de norm voldoen. Deze norm betreft ingeschreven studenten die in het startjaar nog geen 23 jaar zijn.

Beoordeling Studiesucces voor opleidingen met overwegend studenten jonger dan 23 jaar

Studiesucces	Norm
Voldoende	De opleiding voldoet als het cohortrendement op of boven de norm ligt.
Onvoldoende	De opleiding voldoet niet als het cohortrendement onder de norm ligt.

7. Vavo en B2-scholen

Indicator ³⁸	Definitie	Norm
Verskil CE-SE-cijfer	Het gemiddelde verschil tussen het centraal examencijfer en het schoolexamencijfer over alle studenten en vakken mag niet te groot zijn. Het schoolexamencijfer mag gemiddeld niet te hoog zijn ten opzichte van het centraal examencijfer.	Maximaal 0,5 punt
Percentage voldoende vakken	Het percentage voldoende vakken is gelijk aan of hoger dan de norm.	65%

³⁷ De normen die worden vastgesteld gaan uit van de recentst bekende onderwijsresultaten op 1 augustus 2020. Er wordt bestuurlijk overleg met de Nederlandse Raad voor Training en Opleiding (NRTO) gepland om de norm te evalueren en eventueel bij te stellen.

³⁸ De indicatoren bestaan uit een gemiddelde over drie jaar.

Bijlage 2 Waarderingskader niet-bekostigd mbo

In deze bijlage is het waarderingskader voor het niet-bekostigd mbo opgenomen. De toelichting hierop is te vinden in paragraaf 9.2.

KWALITEITSGEBIED BESTURING, KWALITEITSZORG EN AMBITIE (BKA)

BKA1. Visie, ambities en doelen

Het bestuur heeft een visie op kwaliteit, heeft hiervoor ambities en doelen opgesteld en stuurt op het behalen daarvan.

Basiskwaliteit

Het bestuur heeft een visie op goed onderwijs en op de besturing daarvan. De visie is concreet en passend vertaald naar ambities, doelen en daarmee samenhangend beleid. Deze vertaling maakt sturing mogelijk op de kwaliteit en resultaten van het onderwijs en de voorwaarden. Daartoe is een stelsel van kwaliteitszorg ingericht dat het bestuur in staat stelt de basiskwaliteit van het onderwijs te waarborgen.

De doelen betreffen in elk geval het zorg dragen voor de kwaliteit van het onderwijs, waaronder de wettelijke vereisten voor het onderwijsaanbod, het onderwijsleerproces en de wijze van afsluiten en diplomeren. De visie, ambities en doelen omvatten uitwerkingen van eerdere evaluatieresultaten en resultaten van interne en externe dialoog.

Het bestuur zorgt er met betrokkenheid van de opleidingen voor dat de visie, ambities, doelen en het beleid sturend zijn voor de verbetering van het onderwijs aan studenten.

Het bestuur richt de voorwaarden in om de doelen te bereiken, waaronder het waarborgen van de kwaliteit van het onderwijsproces, de diplomering, het schoolklimaat en de resultaten.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities in relatie tot de visie en doelen en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: Het bestuur richt een stelsel van kwaliteitszorg in en beoordeelt aan de hand daarvan het onderwijs.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.

BKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur

Het bestuur realiseert samen met de opleidingen de doelen voor kwaliteit, bevordert een kwaliteitscultuur, zorgt voor randvoorwaarden en stuurt, waar nodig, tussentijds bij.

Basiskwaliteit

Het bestuur geeft als onderdeel van zijn stelsel van kwaliteitszorg met de opleidingen effectief uitvoering aan de visie en de doelen voor onderwijskwaliteit. Aan de transparante, integere kwaliteitscultuur is zichtbaar dat deze bijdraagt aan de gestelde doelen.

Het bestuur bevordert een op samenwerken, leren en verbeteren gerichte kwaliteitscultuur, zodat de doelen en ambities gerealiseerd kunnen worden. Het bestuur zorgt ervoor dat het onderwijskundig leiderschap op alle niveaus herkenbaar verankerd is in de organisatie. Ook bevordert het bestuur dat directie en teams gezamenlijk werken aan hun professionaliteit en aan een verbetercultuur.

Binnen de kwaliteitscultuur geeft het bestuur uitvoering aan kwaliteitszorg, gericht op de kwaliteit van het onderwijs en de naleving van wettelijke voorschriften. Het bestuur bewaakt en bevordert dat de

uitvoering in overeenstemming is met het beleid, zodat de (verbeter)doelen worden bereikt. Het bestuur houdt zicht op de uitvoering van het beleid en op de nagestreefde verbeteringen en stuurt daarop, zo nodig, tussentijds bij. Ook stelt het bestuur de examencommissie in en benoemt de leden.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de sturing op uitvoering en kwaliteitscultuur en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6 WEB: Het bestuur richt een stelsel van kwaliteitszorg in en beoordeelt aan de hand daarvan het onderwijs, en maakt regelmatig beleid openbaar in het licht van de beoordeling van de onderwijskwaliteit.
- Artikel 7.4.5 WEB: Het bestuur zorgt voor een examencommissie die voldoet aan de inrichtingsvereisten.
- Artikel 7.4.5, derde lid, WEB: Het bestuur waarborgt dat de examencommissie deugdelijk en onafhankelijk kan functioneren.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.

BKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog

Het bestuur evalueert en analyseert systematisch of het de doelen realiseert en verantwoordt zich hierover. Het stelt wanneer dat nodig is het beleid bij en betreft daartoe interne en externe belanghebbenden in een goed functionerende dialoog.

Basiskwaliteit

Het bestuur evalueert en beoordeelt als onderdeel van zijn stelsel van kwaliteitszorg in hoeverre de ambities, de doelen en het beleid worden gerealiseerd. Op deze manier krijgt het bestuur zicht op de gerealiseerde kwaliteit en de resultaten van het onderwijs aan studenten. Bij de evaluatie en beoordeling van het beleid en de onderwijskwaliteit betreft het bestuur interne en onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden en gebruikt deze informatie bij de evaluatie en beoordeling. Op basis van de evaluatie reageert het bestuur tijdig op kansen en bedreigingen, stelt wanneer nodig (verbeter)beleid op en treft passende maatregelen om de kwaliteit van het onderwijs op de opleidingen te borgen.

Het bestuur legt verantwoording af door middel van accurate, actuele en openbaar toegankelijke informatie over de gerealiseerde kwaliteit. Het brengt minimaal jaarlijks verslag (verslag van werkzaamheden) uit aan de minister over de werkzaamheden wat betreft de beroepsopleidingen. Daarnaast brengt het bestuur regelmatig (en voor zover het de examenkwaliteit betreft jaarlijks) verslag uit over zijn doelen en de resultaten van de opleidingen. Dit verslag is openbaar. De reflectie op de uitkomsten van de evaluatie geeft voldoende inzicht in de effectiviteit van de besturing en uitvoering. Het bestuur analyseert en beoordeelt de uitkomsten van de evaluatie en verantwoording. Vervolgens verwerkt het bestuur deze wanneer nodig voor bijstelling van ambities, (verbeter)doelen en beleid of nieuwe ambities, zodat de opbrengst van de dialoog bijdraagt aan de ontwikkeling en verbetering van het onderwijs en de sturing daarop.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de evaluatie, verantwoording en dialoog en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: Het bestuur betreft bij de beoordeling van de onderwijskwaliteit ten minste het oordeel van studenten en betreft daarbij ook onafhankelijke en deskundigen en belanghebbenden.
- Artikel 1.3.6, tweede lid, WEB: Het bestuur maakt regelmatig een openbaar verslag over de beoordeling van de uitkomsten van de beoordeling bedoeld in het eerste lid, en van het voorgenomen beleid in het licht van de uitkomsten.

- Artikel 1.3.6, tweede lid, WEB: Het verslag over de kwaliteit van de examens wordt jaarlijks openbaar gemaakt.
- Artikel 1.4.1, zevende lid, WEB: Het bestuur maakt jaarlijks een verslag omtrent de werkzaamheden van de instelling t.a.v. de beroepsopleidingen.

KWALITEITSGEBIEDEN EN STANDAARDEN OPLEIDINGSNIVEAU

OP ONDERWIJSPROCES

OP1 Aanbod

OP2 Ontwikkeling en begeleiding

OP3 Pedagogisch-didactisch handelen

OP5 Beroepspraktijkvorming

VS VEILIGHEID & SCHOOLKLIMAAT

VS1 Veiligheid

VS2 Schoolklimaat

BA BORGING EN AFSLUITING

BA1 Borging diplomering

BA2 Afsluiting

OR ONDERWIJSRESULTATEN

OR1 Studiesucces

SKA STUREN, KWALITEITSZORG EN AMBITIE

SKA1 Visie, ambities en doelen

SKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur

SKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog

KWALITEITSGEBIED ONDERWIJSPROCES (OP)³⁹

OP1. Aanbod

Het aangeboden onderwijsprogramma bereidt de studenten voor op de beroepspraktijk, het vervolgonderwijs en de samenleving.

Basiskwaliteit

De opleiding bereidt studenten voor op de beroepspraktijk, het vervolgonderwijs en de democratische samenleving. Het biedt een op het kwalificatiedossier gebaseerd programma aan, waarin ook de beroepspraktijkvorming, de keuzedelen en eventuele wettelijke beroepsvereisten zijn opgenomen en de opleidings- en vormingsdoelen die de opleiding zelf formuleert. Het programma is daarnaast gericht op het verwerven van generieke competenties, waaronder die voor loopbaan en burgerschap. Het programma kent samenhang met de toetsing en examinering op basis waarvan de opleiding kwalificeert en diplomeert. Onder het programma verstaan we alle lesinhouden, ook die digitaal zijn of online aangeboden worden.

³⁹ Artikel 7.2.7, eerste lid, WEB geldt niet voor de derde leerweg voor wat betreft de eisen met betrekking tot voldoende begeleidende onderwijsuren en uren beroepspraktijkvorming, maar wel voor wat betreft de eis dat het onderwijsprogramma evenwichtig en zodanig moet zijn ingericht dat de studenten de kwalificatie en de daarbij behorende keuzedelen binnen de vastgestelde studieduur kunnen bereiken. Artikel 7.2.7, tweede tot en met achtste lid, WEB geldt niet voor de derde leerweg.

Het onderwijsprogramma is afgestemd op de studentenpopulatie en sluit aan bij het niveau van het kwalificatiedossier en de onderwijsbehoeften van de studenten. Bovendien heeft de opleiding de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren verdeeld. De studenten worden tijdig geïnformeerd over de opbouw en de doelen van de opleiding.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor het aanbod en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 7.1.2, tweede lid, WEB: Een beroepsopleiding is een onderwijstraject dat voor een student is ingericht overeenkomstig de eisen van hoofdstuk 7, titel 2, onverminderd artikel 1.4.1, lid 1a, WEB en is gericht op het behalen van een kwalificatie in het beroepsonderwijs alsmede een of meer daarbij behorende keuzedelen, ten bewijze waarvan een diploma wordt uitgereikt.
- Artikel 7.2.6, tweede lid, WEB: Als er voor een beroepsopleiding wettelijke beroepsvereisten zijn vereist, worden studenten in de gelegenheid gesteld om hieraan te voldoen.
- Artikel 7.2.7, eerste lid, WEB: Het bestuur draagt er zorg voor dat beroepsopleidingen zodanig zijn ingericht dat studenten, ongeacht of zij eerst worden ingeschreven voor een opleidingsdomein of voor een kwalificatiedossier, de kwalificatie en daarbij behorende keuzedelen binnen de vastgestelde studieduur kunnen bereiken en dat het onderwijsprogramma evenwichtig is ingedeeld, alsmede voldoende begeleidende onderwijsuren en uren beroepspraktijkvorming omvat. (Deze bepaling geldt niet voor de derde leerweg.
- Artikel 7.2.7, vijfde lid, WEB: Het onderwijsprogramma, bedoeld in het derde en vierde lid, omvat alle onderwijsactiviteiten gericht op het bereiken van de onderwijs- en vormingsdoelen van de opleiding, waaraan door de student wordt deelgenomen onder verantwoordelijkheid en toezicht van het bestuur en bestaat uitsluitend uit begeleidende onderwijsuren en beroepspraktijkvorming. (Deze bepaling geldt slechts ten dele voor de derde leerweg.)
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB : Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Artikel 7.4.8, tweede lid, WEB: Studenten worden tijdig geïnformeerd over het onderwijsprogramma, de examens en het ondersteuningsaanbod voor gehandicapte studenten die extra ondersteuning behoeven.

OP2. Ontwikkeling en begeleiding

De opleiding zorgt voor een passende intake en plaatsing. De opleiding houdt de ontwikkeling en voortgang van de studenten in de gaten en biedt waar nodig passende begeleiding en extra ondersteuning.

Basiskwaliteit

Studenten worden voorafgaand aan de aanmelding zo voorgelicht dat zij in staat zijn een passende opleiding te kiezen. De opleiding stemt daartoe, wanneer van toepassing, af met voorafgaand onderwijs en/of de werkgever.

Gedurende de schoolloopbaan vindt er gestructureerde en zorgvuldige voortgangsbegeleiding plaats. Daarbij staat de behoefte van de student in combinatie met de vereiste competentieontwikkeling centraal.

Er is een ondersteuningsaanbod voor studenten met extra ondersteuningsbehoeften en de opleiding informeert studenten (en wanneer van toepassing ouders) volledig en tijdig over de mogelijkheden voor extra ondersteuning.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor zicht op ontwikkeling en begeleiding en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.4.1, negende lid, WEB: De opleiding hanteert de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Daarnaast komt het de verplichtingen na rond het melden, overleggen en aangifte doen van zedenmisdrijven.
- Artikel 6.1.3a, eerste lid, WEB: Het bestuur verstrekt aan aspirant-studenten zodanige informatie dat zij in staat zijn een passende opleiding te kiezen.
- Artikel 7.1.2, tweede lid, WEB: Een beroepsopleiding is een onderwijstraject dat voor een student is ingericht en dat is gericht op het behalen van een kwalificatie en een of meer keuzedelen.
- Artikel 7.2.7, eerste lid, WEB: Het bestuur draagt er zorg voor dat beroepsopleidingen zodanig zijn ingericht dat studenten de kwalificatie en daarbij behorende keuzedelen binnen de vastgestelde studieduur kunnen bereiken.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Artikel 8.1.3, tweede lid, sub g, WEB: Bij plaatsing van een gehandicapte student wordt de ondersteuning opgenomen in de onderwijsovereenkomst.
- Artikel 8.1.3 WEB: Het bestuur maakt schriftelijke afspraken met een student over extra ondersteuning in verband met zijn/haar handicap of chronische ziekte. Deze afspraken worden jaarlijks geëvalueerd.

OP3. Pedagogisch-didactisch handelen

Het pedagogisch-didactisch handelen van het onderwijsteam stelt studenten in staat om te leren en zich te ontwikkelen.

Basiskwaliteit

Het onderwijsteam zorgt voor effectieve leersituaties. Het team stemt de instructies, begeleiding, opdrachten en onderwijstijd doelgericht af op de onderwijsbehoeften van groepen en individuele studenten. De afstemming is zowel gericht op (pedagogische) ondersteuning als op uitdaging, afhankelijk van de onderwijsbehoeften van groepen en individuele studenten.

Het team plant en structureert zijn handelen met behulp van informatie die het over studenten heeft. Het maakt didactische keuzes waarbij het niveau en de complexiteit van het onderwijs in lijn is met het onderliggende kwalificatiedossier. Het team realiseert bovendien een evenwichtige verbinding tussen leren in de beroepspraktijkvorming en het leren binnen de instelling.

Het team creëert een pedagogisch en didactisch passend en stimulerend leerklimaat waardoor studenten actief en betrokken zijn. Met geschikte opdrachten en heldere uitleg structureert het team het onderwijsaanbod zo dat studenten zich het leerstofaanbod eigen kunnen maken. Het team heeft positieve verwachtingen van studenten en geeft hun gerichte feedback op hun leerproces.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor het pedagogisch-didactisch handelen en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 7.1.2, tweede lid, WEB: Een beroepsopleiding is een onderwijstraject dat voor een student is ingericht en dat is gericht op het behalen van een kwalificatie en een of meer keuzedelen.
- Artikel 7.2.7, eerste lid, jo. artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur dient te zorgen voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en dit onderwijsprogramma evenwichtig in te delen, zodat de studenten de kwalificatie binnen de vastgestelde studieduur kunnen bereiken.
- Artikel 7.2.7, vijfde lid, WEB: Het onderwijsprogramma omvat alle onderwijsactiviteiten, gericht op het bereiken van de onderwijs- en vormingsdoelen van de opleiding. De student neemt deel aan het onderwijsprogramma onder verantwoordelijkheid en toezicht van het bestuur en bestaat uitsluitend uit begeleide onderwijsuren en beroepspraktijk.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.

OP5. Beroepspraktijkvorming

De voorbereiding, uitvoering en begeleiding van de beroepspraktijkvorming zijn doeltreffend.

Basiskwaliteit

De opleiding maakt afspraken met de student over welke leeractiviteiten de student ontplooit in het kader van de beroepspraktijkvorming en hoe deze bijdragen aan de ontwikkeling van de benodigde competenties en vaardigheden van de student.

De opleiding begeleidt de student bij de voorbereiding en bij de keuze van een beroepspraktijkplaats en stelt hiervoor samen met de student en het leerbedrijf de vereiste praktijkovereenkomst op. De inhoud, de omvang, de periode en de organisatie van de beroepspraktijkvorming worden beschreven in de praktijkovereenkomst.

De opleiding zorgt dat het leerbedrijf de student op de afgesproken manier begeleidt. De opleiding is op de hoogte van het functioneren van de student op de beroepspraktijkplaats en stuurt zo nodig bij. Ook beoordeelt de opleiding of de student de beroepspraktijkvorming met een positieve beoordeling heeft afgerond.

De instelling draagt zorg voor erkende en adequate beroepspraktijkplaatsen.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de beroepspraktijkvorming en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 7.2.8, tweede lid, WEB: De beroepspraktijkvorming wordt verzorgd op grondslag van een overeenkomst, gesloten door student, de instelling en het leerbedrijf, waarin de rechten en verplichtingen van partijen worden geregeld en bevatten tenminste bepalingen over de wettelijk voorgeschreven onderwerpen.
- Artikel 7.2.8, derde lid, WEB: Het bedrijf dat, of de organisatie die de beroepspraktijkvorming verzorgt, draagt zorg voor de begeleiding van de studenten binnen het bedrijf. Het bestuur beoordeelt of de student de beroepspraktijkvorming met een positieve beoordeling heeft voltooid.
- Artikel 7.2.9, eerste lid, WEB: Het bestuur van de instelling draagt zorg voor de beschikbaarheid van de praktijkplaats en de totstandkoming van de in artikel 7.2.8 bedoelde overeenkomst.
- Artikel 7.2.9, tweede lid, WEB: Indien het bestuur en de Samenwerkingsorganisatie beroepsonderwijs bedrijfsleven na het sluiten van de in artikel 7.2.8 bedoelde overeenkomst vaststellen dat de praktijkplaats niet of niet volledig beschikbaar is, de begeleiding tekortschiet of ontbreekt, het bedrijf of de organisatie niet langer beschikt over een gunstige beoordeling als bedoeld in artikel 7.2.10, of sprake is van andere omstandigheden die maken dat de beroepspraktijkvorming niet naar behoren zal kunnen plaatsvinden, bevordert het bestuur, na overleg met het bestuur van de Samenwerkingsorganisatie beroepsonderwijs bedrijfsleven, dat een toereikende vervangende voorziening beschikbaar wordt gesteld.
- Artikel 7.2.10, tweede lid, WEB: Het bestuur van de Samenwerkingsorganisatie beroepsonderwijs bedrijfsleven erkent een bedrijf of organisatie als leerbedrijf voor de beroepspraktijkvorming, of handhaaft de erkenning bij een gunstige beoordeling op grond van het eerste lid.
- Artikel 7.2.10, zevende lid, WEB: Tot het verzorgen van beroepspraktijkvorming voor een opleiding of groep van opleidingen zijn uitsluitend de bedrijven en organisaties met een erkenning op grond van het tweede lid, eerste volzin bevoegd.

KWALITEITSGEBIED VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT (VS)⁴⁰

VS1. Veiligheid

De opleiding zorgt voor een veilige omgeving voor studenten.

⁴⁰ Artikel 7.2.7, vijfde en zesde lid, WEB gelden in zijn geheel niet voor de derde leerweg.

Basiskwaliteit

De opleiding zorgt voor een veilig leer- en werkklimaat. Er is aandacht voor burgerschapsvorming en vitaal burgerschap in het aanbod en het onderwijsproces. Het biedt veiligheid bij incidenten en zorgt voor fysieke veiligheid. Van de opleiding mag worden verwacht dat zij inzicht heeft in de fysieke en sociale veiligheids(beleving) van de studenten, hier beleid op voert en effectief handelt bij signalen die de sociale en/of fysieke veiligheid bedreigen, zodat de studenten kunnen profiteren van het geboden onderwijs.

De opleiding hanteert de meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling. Daarnaast komt het de verplichtingen na rond het melden, overleggen en aangifte doen van zedenmisdrijven.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de veiligheid en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6 WEB: De instelling dient een stelsel van kwaliteitszorg in te richten en daarbij onder andere het oordeel van de studenten te betrekken.
- Artikel 1.3.8 WEB: Het bestuur houdt zich aan de wettelijke verplichtingen ten aanzien van het melden, overleggen en aangifte doen in het geval van een (redelijk vermoeden van een) zedenmisdrijf. Het bestuur treedt hierbij onverwijld in contact met de vertrouwensinspecteur.
- Artikel 1.3.9 WEB: Het bestuur stelt voor het personeel een meldcode vast die aangeeft hoe met signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling wordt omgegaan. Daarnaast moet het bestuur de kennis en het gebruik van de meldcode bevorderen.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, jo. artikel 7.2.7, vijfde en zesde lid, WEB: Het bestuur is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijsprogramma. De begeleidende onderwijstijd vindt plaats onder verantwoordelijkheid en met actieve betrokkenheid van het onderwijspersoneel.

VS2. Schoolklimaat

De opleiding geeft in denken en doen uiting aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

Basiskwaliteit

Het personeel geeft in denken en doen uiting aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

Het personeel van de opleiding is in zijn gedrag een voorbeeld voor de studenten: personeelsleden leven de basiswaarden zichtbaar na. Ook signaleert en corrigeert het personeel van de opleiding uitingen van studenten die met de basiswaarden in strijd zijn.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor het schoolklimaat en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 7.1.2, tweede lid, WEB: Een beroepsopleiding is een onderwijstraject dat voor een student is ingericht en dat is gericht op het behalen van een kwalificatie en een of meer keuzedelen, waaronder ook de generieke eisen met betrekking tot burgerschap.

KWALITEITSGEBIED BORGING EN AFSLUITING (BA)

BA1. Borging diplomering

De examencommissie borgt deugdelijke diplomering.

Basiskwaliteit

Het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie is voldoende gewaarborgd door het bestuur.

De examencommissie stelt op objectieve en deskundige wijze vast of een student voldoet aan de voorwaarden voor het verkrijgen van een diploma of een certificaat. Zij bewaakt, monitort en

analyseert de kwaliteit van de processen die hieraan ten grondslag liggen. Hierdoor zijn het niveau, de complexiteit en de inhoud van de door de student geleverde prestaties, afgestemd op de kwalificatievereisten of het certificaat, geborgd.

De examencommissie borgt in alle fasen van de examinering en diplomering de deskundigheid van de betrokken personen.

De examencommissie bewaakt op een cyclische manier haar eigen werkwijze en eigen kwaliteit met betrekking tot de borging van de examinering en diplomering en certificering voor de opleidingen waarvoor zij verantwoordelijk is. Zij geeft betekenis aan de uitkomsten hiervan en acteert hierop. Hierbij betreft zij eventueel onafhankelijke deskundigen. In voorkomende gevallen worden verbetermaatregelen genomen en wordt toegezien op de realisatie ervan. Hierover wordt jaarlijks verslag gedaan.

De examencommissie geeft op deugdelijke gronden instellingsverklaringen af. Tevens geeft zij vrijstellingen voor examenonderdelen op deugdelijke gronden.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de borging van de diplomering en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- De twee standaarden op het gebied van diplomering en afsluiting en de bijbehorende normering in dit waarderingskader komen overeen met de standaarden en normering in de Regeling standaarden examenkwaliteit mbo 2021.⁴¹

BA2. Afsluiting

De opleiding⁴² onderbouwt dat de student voldaan heeft aan de voorwaarden voor het diploma, een certificaat of een instellingsverklaring.

Basiskwaliteit

De opbouw en inrichting van de afsluiting voldoen aan de eigen vastgestelde kwaliteitseisen voor een betrouwbare diplomering en certificering. Dit sluit aan op de visie op het onderwijs van het team. De examinering is afgestemd op de kwalificatie-eisen wanneer het gaat om diplomering. Dit is inclusief de keuzedelen en de eisen ten aanzien van generieke examenonderdelen.

De examinering is valide en betrouwbaar en zorgt ervoor dat de student voldoet aan de voorwaarden tot diplomering of certificering. De afnamecondities en beoordelingen zijn voor studenten gelijkwaardig. De opleiding betreft de beroepspraktijk bij de examinering. De opleiding beoordeelt de bewijzen ten behoeve van de examinering onafhankelijk en deskundig. Deze bewijzen laten in samenhang een passende balans zien tussen vereiste kennis, houding en vaardigheden, waarbij onderdelen van de examinering in de reële beroepspraktijk plaatsvinden. Op basis van de bewijzen stelt de opleiding vast of een student de kwalificatie-eisen in voldoende mate beheerst.

De student is volledig en tijdig geïnformeerd over de kwalificatie-eisen en eisen die de opleiding stelt aan de examinering en diplomering. Deze informatie is voor alle betrokkenen transparant en eenduidig.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de borging van de diplomering en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- De twee standaarden op het gebied van diplomering en afsluiting en de bijbehorende normering in dit waarderingskader komen overeen met de standaarden en normering in de Regeling standaarden examenkwaliteit mbo 2021.

⁴¹ Deze regeling wordt per 1 augustus 2021 van kracht

⁴² Waar we opleiding schrijven, kan ook team worden gelezen.

KWALITEITSGEBIED ONDERWIJSRESULTATEN (OR)

OR1. Studiesucces

De instelling behaalt met haar studenten leerresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.⁴³

Basiskwaliteit

De onderwijsresultaten laten zien dat de opleiding studenten voldoende in staat stelt een diploma op het gewenste niveau te behalen. De opleiding zorgt ervoor dat studenten een succesvolle start maken en de studie binnen de door de instelling vastgestelde studieduur doorlopen. De resultaten laten ook zien dat er doorstroom is naar hogere opleidingsniveaus.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de onderwijsresultaten en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6 WEB: Gezien de relatie tussen studiesucces en de onderwijskwaliteit mag in het kader van de kwaliteitszorg van de instelling worden verwacht dat zij hier inzicht in heeft en beleid op voert. Ook dient de instelling in het kader van de kwaliteitszorg oorzaken van achterblijvende resultaten te analyseren en zich hierover te verantwoorden.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB, jo. Artikel 7.2.7, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt ervoor dat beroepsopleidingen zo zodanig zijn ingericht dat studenten de kwalificatie en de daarbij behorende keuzedelen binnen de (door de instelling) vastgestelde studieduur kunnen behalen. Daarnaast zorgt het bestuur voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma.

KWALITEITSGEBIED STUREN, KWALITEITSZORG EN AMBITIE OPLEIDINGEN (SKA)⁴⁴

SKA1. Visie, ambities en doelen

De opleiding heeft een gedragen visie op goed onderwijs, heeft daarvoor ambities en doelen en stuurt op het behalen daarvan.

Basiskwaliteit

De opleiding heeft, als onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg, een gedragen visie, ambities en doelen gericht op goed onderwijs. De opleiding stuurt systematisch op de doelen om de beoogde resultaten te behalen.

De opleiding sluit haar visie, ambities en doelen aan op die van het bestuur, op de resultaten van eerdere evaluaties en op bevindingen uit de interne en externe dialoog. De opleiding richt voorwaarden in om de onderwijskundige ambities en doelen te bereiken. Daarbij is de interne verantwoordelijkheidsverdeling duidelijk.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities in relatie tot de visie en doelen en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: Het bestuur richt een stelsel van kwaliteitszorg in en verbetert aan de hand daarvan het onderwijs.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.

⁴³ De norm voor studiesucces wordt voor vier jaar vastgesteld, zoals uitgewerkt in bijlage 1 van dit onderzoekskader. We beoordelen het studiesucces aan de hand van deze norm op het niveau van het kwalificatiedossier.

⁴⁴ Artikel 7.2.7, vijfde lid, WEB geldt in zijn geheel niet voor de derde leerweg.

- Artikel 7.4.8, derde lid, jo. artikel 7.2.7, vijfde lid, WEB: Het bestuur zorgt ervoor dat opleidingen aantoonbaar voldoen aan enkele eisen, waaronder artikel 7.2.7, vijfde lid, waaruit blijkt dat het onderwijsprogramma moet zijn gericht op het bereiken van onderwijs- en vormingsdoelen van de beroepsopleiding.

SKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur

De opleiding realiseert de doelen voor goed onderwijs, bevordert een kwaliteitscultuur, zorgt voor randvoorwaarden en stuurt, waar nodig, tussentijds bij.

Basiskwaliteit

De opleiding geeft als onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg effectief uitvoering aan de onderwijskundige ambities en doelen en schept de daarvoor benodigde voorwaarden.

De opleiding zorgt op basis van de interne verantwoordelijkheidsverdeling voor een op samenwerken, leren en verbeteren gerichte kwaliteitscultuur, waarin doelen en ambities gerealiseerd kunnen worden. Daarbij is onderwijskundig leiderschap herkenbaar.

Binnen deze kwaliteitscultuur geeft de opleiding uitvoering aan het stelsel van kwaliteitszorg, zodat gericht wordt gewerkt aan de kwaliteit van het onderwijs en de naleving van wettelijke voorschriften. De opleiding stuurt, waar nodig, tussentijds bij.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de sturing op uitvoering en kwaliteitscultuur en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: Het bestuur richt een stelsel van kwaliteitszorg in en verbetert aan de hand daarvan het onderwijs. De kwaliteit van het onderwijs wordt regelmatig beoordeeld, er worden maatregelen en instrumenten gebruikt om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid onderhoudt.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Artikel 7.4.8, derde lid, jo. artikel 7.2.7, vijfde lid (deze bepaling geldt niet voor de derde leerweg), WEB: Het bestuur zorgt ervoor dat opleidingen aantoonbaar voldoen aan enkele eisen, waaronder artikel 7.2.7, vijfde lid, waaruit blijkt dat het onderwijsprogramma moet zijn gericht op het bereiken van onderwijs- en vormingsdoelen van de beroepsopleiding.

SKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog

De opleiding evalueert en analyseert systematisch of het de doelen realiseert en verantwoordt zich daarover. Ze stelt, wanneer nodig, het beleid bij en betreft interne en externe belanghebbenden in een goed functionerende dialoog.

Basiskwaliteit

De opleiding monitort, evalueert, analyseert en beoordeelt als onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg in hoeverre de doelen en het beleid worden gerealiseerd en informeert het bestuur daarover. Het haalt intern en extern actief informatie op om zicht te krijgen op de uitvoering, de resultaten van het onderwijs voor de studenten en de kansen en bedreigingen voor de verdere ontwikkeling van het onderwijs. Bij de beoordeling van de kwaliteit betreft de opleiding het oordeel van de studenten, onafhankelijke deskundigen en andere hiervoor relevante betrokkenen.

De opleiding analyseert en beoordeelt de uitkomsten van de evaluatie en verwerkt deze wanneer nodig in het (verbeter)beleid, zodat dit bijdraagt aan de ontwikkeling en verbetering van het onderwijs. Daarnaast gebruikt de opleiding de uitkomsten van de evaluatie om de sturing te verbeteren.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de evaluatie, verantwoording en dialoog en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: Het bestuur richt een stelsel van kwaliteitszorg in en verbetert aan de hand daarvan het onderwijs. De kwaliteit van het onderwijs wordt regelmatig beoordeeld. De beoordeling geschiedt mede aan de hand van het oordeel van studenten en met betrokkenheid van onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden.
- Artikel 1.3.6, tweede lid, WEB: Het bestuur verantwoordt zich over de beoordeling en het voorgenomen beleid in het licht van de beoordeling.

Bijlage 3 Waarderingskader vavo en particuliere zelfstandige exameninstellingen (B2)

In deze bijlage is het waarderingskader voor voortgezet algemeen volwassenenonderwijs (vavo) en particuliere zelfstandige exameninstellingen (B2) opgenomen. De toelichting hierop is te vinden in paragraaf 9.3.

KWALITEITSGEBIED BESTURING, KWALITEITZORG EN AMBITIE (BKA)

BKA1. Visie, ambities en doelen

Het bestuur heeft een visie op kwaliteit, heeft hiervoor ambities en doelen opgesteld en stuurt op het behalen daarvan.

Basiskwaliteit

Het bestuur heeft een visie op goed onderwijs en op de besturing daarvan. De visie is concreet en passend vertaald naar ambities, doelen en daarmee samenhangend beleid en is gericht op de ononderbroken ontwikkeling van leerlingen. Deze vertaling maakt sturing mogelijk op de kwaliteit en resultaten van het onderwijs en de voorwaarden. Daartoe is een stelsel van kwaliteitszorg ingericht dat het bestuur in staat stelt de basiskwaliteit van het onderwijs te waarborgen.

De doelen betreffen in elk geval het zorg dragen voor de kwaliteit van het onderwijs, waaronder de wettelijke vereisten voor het onderwijsaanbod, het onderwijsleerproces en de wijze van afsluiten en diplomeren. De visie, ambities en doelen omvatten uitwerkingen van eerdere evaluatieresultaten en resultaten van interne en externe dialoog.

Het bestuur zorgt er met betrokkenheid van de scholen voor dat de visie, ambities, doelen en het beleid sturend zijn voor de verbetering van het onderwijs aan leerlingen.

Het bestuur richt de voorwaarden in om de doelen te bereiken voor het waarborgen van de kwaliteit van het onderwijsproces, de diplomering, het schoolklimaat en de resultaten.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities in relatie tot de visie en doelen en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: Het bestuur richt een stelsel van kwaliteitszorg in en verbetert aan de hand daarvan het onderwijs.
- Artikel 1.3.6, tweede lid, WEB: Het bestuur maakt jaarlijks een verslag openbaar waarin in ieder geval de kwaliteit van de examens is opgenomen.
- Artikel 2, tweede lid, WVO: Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen en wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.
- Artikel 23a WVO: Het bestuur moet zorgen voor de kwaliteit van het onderwijs op een school. Onder 'zorg dragen voor' wordt in elk geval verstaan: het naleven van de wet en het uitvoeren van het stelsel van kwaliteitszorg.
- Artikel 23a en artikel 24, vierde lid, WVO: Het bestuur zorgt voor de kwaliteit van het onderwijs op de scholen via een stelsel van kwaliteitszorg. Dat houdt onder andere in dat er toetsbare doelen zijn geformuleerd.
- Artikel 24, eerste, tweede en derde lid, WVO: Het bestuur zorgt ervoor dat alle scholen een schoolplan hebben. Het schoolplan omvat in elk geval het onderwijskundig beleid, het personeelsbeleid en het stelsel van kwaliteitszorg. Bij de beschrijving van het onderwijskundig beleid wordt het schoolondersteuningsprofiel betrokken. Dit bevat een beschrijving van de voorzieningen die zijn getroffen voor leerlingen die extra ondersteuning behoeven.

BKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur

Het bestuur realiseert samen met de opleidingen de doelen voor kwaliteit, bevordert een kwaliteitscultuur, zorgt voor randvoorwaarden en stuurt, waar nodig, tussentijds bij.

Basiskwaliteit

Het bestuur geeft als onderdeel van zijn stelsel van kwaliteitszorg met de opleidingen effectief uitvoering aan de visie en de doelen voor onderwijskwaliteit. Aan de transparante, integere kwaliteitscultuur is zichtbaar dat deze bijdraagt aan de gestelde doelen.

Het bestuur bevordert een op samenwerken, leren en verbeteren gerichte kwaliteitscultuur, zodat de doelen en ambities gerealiseerd kunnen worden. Het bestuur zorgt ervoor dat het onderwijskundig leiderschap op alle niveaus herkenbaar verankerd is in de organisatie.

Binnen de kwaliteitscultuur geeft het bestuur uitvoering aan kwaliteitszorg, gericht op de kwaliteit van het onderwijs en de naleving van wettelijke voorschriften. Het bestuur bewaakt en bevordert dat de uitvoering in overeenstemming is met het beleid, zodat de (verbeter)doelen worden bereikt. Het bestuur houdt zicht op en stuurt daarop, zo nodig, tussentijds bij.

Het bestuur zorgt voor een doeltreffende verwerking van interne en externe signalen en klachten. Ook stelt het bestuur de examencommissie in en benoemt de leden.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de sturing op uitvoering en kwaliteitscultuur en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: De kwaliteit van het onderwijs wordt regelmatig beoordeeld, er worden maatregelen en instrumenten gebruikt om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid onderhoudt.
- Artikel 7.4.5 WEB: Het bestuur zorgt voor een examencommissie die voldoet aan de inrichtingsvereisten.
- Artikel 7.4.8, vierde lid, WEB: Het bestuur zorgt ervoor dat de instelling beschikt over een studentenstatuut waarin de rechten en plichten van de studenten en studenten zijn opgenomen.
- Artikel 7.4.8a WEB: Het bestuur heeft een klachtenregeling die leidt tot deugdelijke klachtbehandeling
- Artikel 23a en artikel 24, vierde lid, WVO: Bestuur en schoolleiding zorgen ervoor dat de wet wordt nageleefd en dat er wanneer nodig verbetermaatregelen komen voor de kwaliteit. Dat houdt onder andere in dat het bestuur en de scholen zicht hebben op de kwaliteit van het onderwijs. Daarbij moet het functioneren van de kwaliteitscyclus centraal staan.
- Artikel 24, eerste en derde lid, en artikel 33 WVO: Het bestuur zorgt voor bevoegd personeel en maakt het onderhouden en uitbreiden van de bekwaamheid mogelijk.
- [Artikel 35d Eindexamenbesluit VO: Het bestuur stelt een onafhankelijke en deskundige examencommissie in.]

BKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog

Het bestuur evalueert en analyseert systematisch of het de doelen realiseert en verantwoordt zich hierover. Het stelt indien nodig het beleid bij en betreft daartoe interne en externe belanghebbenden in een goed functionerende dialoog.

Basiskwaliteit

Het bestuur evalueert en beoordeelt als onderdeel van zijn stelsel van kwaliteitszorg in hoeverre de ambities, de doelen en het beleid worden gerealiseerd. Op deze manier krijgt het bestuur zicht op de gerealiseerde (financiële) kwaliteit en de resultaten van het onderwijs aan leerlingen. Bij de evaluatie en beoordeling van het beleid en de onderwijskwaliteit betreft het bestuur interne en externe belanghebbenden en deskundigen en gebruikt deze informatie bij de evaluatie en beoordeling. Op basis van de evaluatie reageert het bestuur tijdig op kansen en bedreigingen, stelt wanneer nodig (verbeter)beleid op en treft passende maatregelen om de kwaliteit van het onderwijs op de opleidingen te borgen.

Het bestuur verantwoordt zich in het jaarverslag dat betrouwbaar is en dat voldoet aan de wettelijke vereisten.

Het bestuur verantwoordt zich daarbij ten minste over het onderwijsaanbod, het onderwijsleerproces, de wijze van afsluiten en diplomeren. De reflectie op de uitkomsten van de evaluatie geeft voldoende inzicht in de effectiviteit van de besturing en uitvoering. Het bestuur analyseert en beoordeelt de uitkomsten van de evaluatie en verantwoording. Vervolgens verwerkt het bestuur deze wanneer nodig in bijstelling van ambities, (verbeter)doelen en beleid of nieuwe ambities zodat de opbrengst van de dialoog bijdraagt aan ontwikkeling en verbetering van het onderwijs en de sturing daarop.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de evaluatie, verantwoording en dialoog en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: Het bestuur betreft bij de beoordeling van de onderwijskwaliteit ten minste het oordeel van studenten en betreft daarbij ook onafhankelijke en deskundigen en belanghebbenden.
- Artikel 1.3.6, tweede lid, WEB: Het bestuur maakt regelmatig een openbaar verslag over de beoordeling van de uitkomsten van de beoordeling bedoeld in lid 1, en van het voorgenomen beleid in het licht van de uitkomsten.
- Artikel 1.3.6, tweede lid, WEB: Het verslag over de kwaliteit van de examens wordt jaarlijks openbaar gemaakt.

KWALITEITSGEBIEDEN EN STANDAARDEN SCHOOLNIVEAU

OP ONDERWIJSPROCES

OP1	Aanbod
OP2	Ontwikkeling en begeleiding
OP3	Pedagogisch-didactisch handelen
OP4	Onderwijstijd (alleen voor B2)
OP6	Afsluiting (alleen voor B2)

VS VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT

VS1	Veiligheid
-----	------------

BA BORGING EN AFSLUITING

BA1	Borging diplomering (alleen voor vavo)
BA2	Afsluiting (alleen voor vavo)

OR ONDERWIJSRESULTATEN

OR1	Resultaten
-----	------------

SKA STUREN, KWALITEITZORG EN AMBITIE

SKA1	Visie, ambities en doelen
SKA2	Uitvoering en kwaliteitscultuur
SKA3	Evaluatie, verantwoording en dialoog

KWALITEITSGEBIED ONDERWIJSPROCES (OP)

OP1. Aanbod

Het aanbod bereidt de leerlingen⁴⁵ voor op vervolgonderwijs en de samenleving.

Basiskwaliteit

De school biedt een onderwijsprogramma dat is toegespitst op de doelgroep en het diploma waartoe de school⁴⁶ opleidt. Het aanbod is dekkend voor examenprogramma's. Het aanbod bereidt de leerlingen inhoudelijk goed voor op het vervolgonderwijs en kent een evenwichtige opbouw en samenhang. Het aanbod is zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen. Onder aanbod verstaan we alle lesinhouden, ook die digitaal zijn of online aangeboden worden. Dit aanbod omvat mede activiteiten op het gebied van loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB). Het aanbod sluit aan bij het (taal)niveau en de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Het aanbod biedt mogelijkheden voor maatwerk waaronder verdieping en verbreding. De school legt de lesdoelen en de opbouw van het aanbod vast (in het schoolplan) en de leerlingen en ouders worden daarover tijdig geïnformeerd.

B2-instellingen dienen ook aan het volgende te voldoen voor het voldoen aan basiskwaliteit:

De school biedt een breed en op de kerndoelen gebaseerd aanbod dat ook de referentieniveaus taal en rekenen omvat.

Stages kunnen, met name in het vmbo, onderdeel uitmaken van het aanbod. Wanneer een school stages aanbiedt, zorgt ze ervoor dat de inhoud en vormgeving van de stage bijdragen aan de voorbereiding van de leerling op het vervolgonderwijs en de samenleving.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor het aanbod en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.5, sub c, WEB: De instelling biedt mogelijkheden voor loopbaanoriëntatie en – begeleiding.
- Artikel 2 en artikel 3, Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen: Het onderwijs neemt de referentieniveaus van taal en rekenen als uitgangspunt.
- Artikel 2, tweede lid, WVO: Het onderwijs is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen en zij kunnen een ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen.
- Artikel 6f WVO: Het onderwijsprogramma in het voortgezet onderwijs kan een maatschappelijke stage omvatten.
- Artikel 7.1.2, derde lid, WEB: Een opleiding is een samenhangend geheel van onderwijseenheden gericht op de verwezenlijking van eindtermen of het behalen van een diploma of onderdelen daarvan. Zie voor de inhoud van de examenprogramma's artikel 7, 11, 12, 13, 22 en 24.
- Artikel 7.3.4, eerste lid, WEB: Opleidingen vavo omvatten het onderwijs dat noodzakelijk is voor het behalen van het diploma atheneum, gymnasium, havo of vmbo-t.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, jo. artikel 7.4.11, zesde lid, WEB: Het bestuur dient te zorgen voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Artikel 9 Eindexamenbesluit VO: Kandidaten die zijn ingeschreven bij het vavo kunnen voor vrijstellingen in aanmerking komen.
- Artikel 11b en artikel 11c, eerste lid, WVO: Het onderwijsaanbod voor de eerste twee leerjaren voldoet aan de kerndoelen en is samenhangend ingericht.
- Artikel 24, tweede lid, 2 sub a, WVO: Het schoolplan bevat de uitwerking van de wettelijke opdrachten voor de uitgangspunten, doelstellingen en inhoud van het onderwijs.
- Bijlage 3, Regeling examenprogramma's voortgezet onderwijs: De kandidaat is in staat zijn eigen loopbaanontwikkeling vorm te geven. Hij doet dat met een oriëntatie op een toekomstige opleiding en (loop)baan door middel van reflectie op het eigen handelen en reflectie op ervaringen.

⁴⁵ In plaats van leerlingen kan hier ook studenten worden gelezen.

⁴⁶ In plaats van 'scholen' kan ook 'afdelingen vavo' gelezen worden.

OP2. Ontwikkeling en begeleiding

De school zorgt voor een passende intake en plaatsing. De opleiding houdt de ontwikkeling en voortgang van de leerlingen in de gaten en biedt waar nodig passende begeleiding en extra ondersteuning.

Basiskwaliteit

Leerlingen worden voorafgaand aan de aanmelding zo voorgelicht dat zij in staat zijn een passende opleiding te kiezen. De opleiding stemt daartoe, indien van toepassing, af met voorafgaand onderwijs. De school verzamelt vanaf binnenkomst informatie over de kennis en vaardigheden van haar leerlingen. Het verzamelen van (toets)informatie gebeurt systematisch en zorgvuldig. De school vergelijkt de informatie met de verwachte ontwikkeling van de leerling. Dit maakt het mogelijk om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoefte van zowel groepen als individuele leerlingen, zodat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doormaken.

Wanneer individuele of groepen leerlingen niet genoeg lijken te profiteren van het onderwijs, analyseert de school waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. Vervolgens bepaalt zij wat er nodig is om op eventuele achterstanden of voorsprongen in de ontwikkeling van leerlingen in te spelen. De school biedt de begeleiding vervolgens gestructureerd aan.

De leerlingen krijgen daarmee de begeleiding die zij nodig hebben om het onderwijsprogramma beter te kunnen doorlopen. Gedurende de schoolloopbaan vindt er gestructureerde en zorgvuldige voortgangsbegeleiding plaats. Daarbij staat de behoefte van de leerling in combinatie met de eindtermen centraal.

De opleiding informeert leerlingen (en indien van toepassing ouders/verzorgers) volledig en tijdig over de mogelijkheden voor extra ondersteuning.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor zicht op ontwikkeling en begeleiding en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.5, sub a, WEB: De instelling zorgt voor toegankelijkheid van het onderwijs in het bijzonder voor kansarme groepen.
- Artikel 2, tweede lid, WVO: Het onderwijs is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen en zij kunnen een ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen.
- Artikel 7.4.8 eerste lid, jo. artikel 7.4.11, zesde lid, WEB: Het bestuur dient te zorgen voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, jo. artikel 7.4.11 zesde lid jo. artikel 7.1.2 derde lid, jo. artikel 7.3.4 eerste lid WEB: Het bestuur moet zorgen voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en examinering en dit programma zo in te richten dat studenten in staat worden gesteld een diploma mavo, havo of vwo (of onderdelen daarvan) te behalen.
- Artikel 7.4.8, tweede lid, jo. artikel 7.4.11, zesde lid, WEB: Het bestuur zorgt ervoor dat de studenten tijdig worden geïnformeerd over het onderwijsprogramma, de regels met betrekking tot de examens door middel van de OER, het programma van toetsing en afsluiting en de extra ondersteuningsmogelijkheden.
- Artikel 24, tweede lid WVO: De school heeft in het schoolplan beschreven op welke wijze het schoolondersteuningsprofiel wordt betrokken bij het onderwijskundig beleid.
- Artikel 24, vierde lid, sub a, WVO: De school heeft de wijze waarop het onderwijs wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen in het schoolplan beschreven.

OP3. Pedagogisch-didactisch handelen

Het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren⁴⁷ stelt leerlingen in staat om te leren en zich te ontwikkelen.

⁴⁷ In plaats van leraren kan ook docenten worden gelezen.

Basiskwaliteit

De beoogde pedagogisch-didactische visie van de school is zichtbaar in het dagelijks handelen van de leraren. De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van informatie die zij over leerlingen hebben. Zij maken pedagogische en didactische keuzes en stemmen daarbij het niveau van hun onderwijs af op het beoogde eindniveau van de leerlingen. De leerstof omvat kennis, vaardigheden en attitudes en wordt in een logische opbouw aangeboden.

De leraren creëren een pedagogisch en didactisch passend en stimulerend leerklimaat, waardoor leerlingen actief en betrokken zijn. Met geschikte opdrachten en heldere uitleg structureren de leraren het onderwijsaanbod zo dat leerlingen zich het leerstofaanbod eigen kunnen maken. Leraren hebben hoge verwachtingen van leerlingen en geven leerlingen feedback op hun leerproces.

De leraren stemmen de instructies, begeleiding, opdrachten en onderwijstijd doelgericht af op de onderwijsbehoeften van groepen en individuele leerlingen, inclusief op de sociale en maatschappelijke competenties. De afstemming is zowel gericht op (pedagogische) ondersteuning als op uitdaging, afhankelijk van de onderwijsbehoeften van leerlingen.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor het pedagogisch-didactisch handelen en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 2, tweede lid WVO: Het onderwijs is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen en zij kunnen een ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen.
- Artikel 7.1.2, derde lid, WEB: Een opleiding is een samenhangend geheel van onderwijseenheden gericht op de verwezenlijking van eindtermen of het behalen van een diploma of onderdelen daarvan.
- Artikel 7.3.4 eerste lid, WEB: Opleidingen vavo omvatten het onderwijs dat noodzakelijk is voor het behalen van het diploma mavo, havo of vwo.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB, jo. artikel 7.4.11, zesde lid, WEB : De instelling dient te zorgen voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Artikel 17, eerste lid, WVO: Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie (kennis van en respect voor basiswaarden en de ontwikkeling van sociale en maatschappelijke competenties).
- Artikel 24, tweede en derde lid, WVO: De school heeft haar beleid over het pedagogisch-didactisch handelen in het schoolplan geformuleerd.

OP4 Onderwijstijd (alleen voor B2)

De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het aanbod eigen te maken.

Basiskwaliteit

De school biedt een programma aan dat voldoet aan de wettelijk verplichte onderwijstijd. De school stelt daartoe vast welke activiteiten onder de onderwijstijd vallen. De school plant de onderwijsactiviteiten weloverwogen over het schooljaar en deze worden uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van bevoegde leraren.

De school verdeelt de tijd zodanig over de vakken dat leerlingen in staat zijn het verplichte onderwijsprogramma tot zich te nemen. De school heeft beleid om ongeoorloofd verzuim en voortijdig schoolverlaten van leerlingen tegen te gaan, zodat ook op leerling niveau gestreefd wordt om de onderwijstijd te behalen.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de realisatie van onderwijstijd en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 6g WVO: De school verzorgt minimaal het wettelijk verplichte aantal uren en dagen onderwijs.
- Artikel 6g, vijfde lid, WVO: De onderwijstijd wordt ingevuld met activiteiten die worden verzorgd in het onderwijsprogramma.

- Artikel 6g, zevende lid, WVO: Voor het afwijken van de onderwijstijd vraagt het bestuur in bepaalde gevallen instemming van de inspectie.
- Artikel 33 WVO: Bij onderwijstijd moet het gaan om (onderwijs)activiteiten die worden verzorgd onder verantwoordelijkheid van diegenen die op grond van artikel 33 WVO onderwijs mogen verzorgen.

OP6. Afsluiting (alleen voor B2)

De opleiding onderbouwt dat de leerling voldaan heeft aan de voorwaarden voor het diploma of een certificaat.

Basiskwaliteit

De opbouw en inrichting van de afsluiting kent samenhang met het onderwijsprogramma en voldoen aan de voorwaarden voor een betrouwbare diplomering en certificering en sluiten aan op de onderwijsvisie van het team.

De school zorgt ervoor dat alle leerlingen goed worden voorbereid op de afsluiting van het onderwijs. De school heeft een Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) en een examenreglement, die beide voldoen aan de eisen van de wetgeving. Met deze documenten maakt de school tijdig aan leerlingen en ouders duidelijk hoe het schoolexamen en het centraal examen georganiseerd zijn, welke regels daarbij gelden en welke maatregelen de school hanteert bij leerlingen die zich niet aan de regels houden. Ook moet duidelijk zijn welke examens leerlingen op welke manier kunnen herkansen, welke stof wanneer wordt geëxamineerd, hoe het examen meeweegt en welke vrijstellingen gelden. De examinering verloopt volgens het PTA en het examenreglement.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de afsluiting en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 3, Eindexamenbesluit VO: De directeur en de examinatoren van de school nemen onder verantwoordelijkheid van het bestuur het (deel)eindexamen af. De directeur van de school wijst een personeelslid aan als secretaris van het eindexamen; deze is ook secretaris van de deeleindexamens.
- Artikel 7.4.11, WEB: Het bestuur dient te zorgen voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Artikel 31, eerste en tweede lid, Eindexamenbesluit VO: Het bestuur stelt een examenreglement en een PTA vast waarin in elk geval de voorgeschreven onderdelen moeten zijn opgenomen.
- Artikel 31, derde lid, Eindexamenbesluit VO: Deze beide documenten moeten voor 1 oktober worden toegezonden aan de inspectie en verstrekt aan de examenkandidaten.

KWALITEITSGBIED VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT (VS)

VS1. Veiligheid

De opleiding zorgt voor een veilige omgeving voor leerlingen.

Basiskwaliteit

De school zorgt voor een veilig leer- en werkklimaat. Ze biedt veiligheid bij incidenten en zorgt voor fysieke veiligheid. Van de school mag worden verwacht dat zij inzicht heeft in de fysieke en sociale veiligheids(beleving) van de leerlingen, hier beleid op voert en effectief handelt bij signalen die de sociale en/of fysieke veiligheid bedreigen.

De school hanteert de meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling. Daarnaast komt het de verplichtingen na rond het melden, overleggen en aangifte doen van zedenmisdrijven.

B2-instellingen dienen ook aan het volgende te voldoen voor het voldoen aan basiskwaliteit:

De school monitort de veiligheidsbeleving en het welbevinden van de leerlingen ten minste jaarlijks met een gestandaardiseerd instrument. De school heeft een veiligheidsbeleid beschreven, dat bestaat uit een samenhangende set van maatregelen. Het beleid is gericht op het voorkomen, afhandelen, registreren en evalueren van incidenten, en de school voert dat beleid ook uit. Als de uitkomsten van de monitoring daartoe aanleiding geven, treft de school maatregelen om de situatie te verbeteren. De

school voorkomt (digitaal)pesten, agressie en geweld in elke vorm en treedt zo nodig snel en adequaat op. Dat geldt ook bij uitingen die strijdig zijn met basiswaarden van de democratische rechtsstaat, zoals discriminatie en onverdraagzaamheid. De school heeft een persoon aangesteld die voor ouders en leerlingen het aanspreekpunt is in geval van pesten en die het beleid tegen pesten coördineert.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de veiligheid en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6 WEB: De instelling dient een stelsel van kwaliteitszorg in te richten en daarbij onder andere het oordeel van de studenten te betrekken.
- Artikel 1.3.9 WEB: Het bestuur stelt voor het personeel een meldcode vast die aangeeft hoe met signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling wordt omgegaan.
- Artikel 3 WVO: Het bestuur houdt zich aan de wettelijke verplichtingen ten aanzien van het melden, overleggen en aangifte doen in het geval van een (redelijk vermoeden van een) zedenmisdrif. Het bestuur treedt hierbij onverwijld in contact met de vertrouwensinspecteur.
- Artikel 3a WVO: Het bestuur stelt voor het personeel een meldcode vast die aangeeft hoe met signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling wordt omgegaan. Daarnaast moet het bestuur de kennis en het gebruik van de meldcode bevorderen.
- Artikel 3b, eerste lid, sub a, WVO: Het bestuur heeft beleid ten aanzien van de veiligheid van leerlingen en voert dat ook uit.
- Artikel 3b, eerste lid, sub b, WVO: Het bestuur monitort de veiligheid van leerlingen met een instrument dat een representatief en actueel beeld geeft.
- Artikel 3b, eerste lid, onder c, WVO: Het bestuur heeft de volgende taken belegd bij een persoon:
 - coördinatie van het beleid in het kader van het tegengaan van pesten op school;
 - fungeren als aanspreekpunt in het kader van pesten.
- Artikel 3b, tweede lid, WVO: Onder veiligheid, bedoeld in artikel 3b, eerste lid, wordt verstaan de sociale, psychische en fysieke veiligheid van leerlingen.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB, jo. artikel 7.4.11, zesde lid, WEB : Het bestuur dient te zorgen voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Artikel 8a.2.2, derde lid, sub k, WEB: De deelnemersraad heeft instemmingsbevoegdheid met betrekking tot voorgenomen beslissingen van het bestuur ten aanzien van regels op het gebied van veiligheid, gezondheid en welzijn voor zover deze de deelnemers betreffen.

KWALITEITSGEBIED BORGING EN AFSLUITING (BA)

BA1. Borging diplomering (alleen voor vavo)

De examencommissie borgt deugdelijke diplomering.

Basiskwaliteit

Het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie is voldoende gewaarborgd door het bestuur.

De examencommissie stelt op objectieve en deskundige wijze vast of een leerling voldoet aan de voorwaarden voor het verkrijgen van een diploma of een certificaat. Zij bewaakt, monitort en analyseert de kwaliteit van de processen die hieraan ten grondslag liggen. Hierdoor zijn het niveau, de complexiteit en de inhoud van de door de leerling geleverde prestaties, afgestemd op de examenprogramma's geborgd.

De examencommissie borgt in alle fasen van de afsluiting en diplomering de deskundigheid van de betrokken personen.

De examencommissie bewaakt op cyclische wijze haar eigen werkwijze en kwaliteit met betrekking tot de borging van de afsluiting en diplomering en certificering voor de opleidingen waarvoor zij

verantwoordelijk is. Zij geeft betekenis aan de uitkomsten hiervan en acteert hierop. Hierbij betreft zij eventueel onafhankelijke deskundigen. In voorkomende gevallen worden verbetermaatregelen genomen en wordt toegezien op de realisatie ervan. Hierover wordt jaarlijks verslag gedaan.

De examencommissie borgt de kwaliteit van het PTA en van het examenreglement. Ook geeft zij vrijstellingen voor examens op deugdelijke gronden.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de borging van de diplomering en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6, tweede lid, WEB: Openbaarmaking van een jaarverslag waarin de beoordeling en het voorgenomen beleid op grond van die beoordeling omtrent de kwaliteit van de examinering zijn opgenomen.
- Artikel 3 Eindexamenbesluit VO: De directeur en de examinatoren van de school nemen onder verantwoordelijkheid van het bestuur het (deel)eindexamen af. De directeur van de school wijst een personeelslid aan als secretaris van het eindexamen; deze is ook secretaris van de deeleindexamens.
- Artikel 7 Eindexamenbesluit VO: De minister stelt examenprogramma's vast waarin de examenstof voor het schoolexamen en het centraal examen is vastgelegd.
- Artikel 7, artikel 9, artikel 11, artikel 12, artikel 13, artikel 22, artikel 24 en artikel 48, Eindexamenbesluit VO: De examencommissie gaat pas over tot het afgeven van vrijstellingen en/of diploma's of certificaten, als de student voldoet aan de vereisten.
- Artikel 7.4.5, derde lid, jo. artikel 7.4.11, tweede lid, WEB: Het bestuur zorgt ervoor dat het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie is geborgd.
- Artikel 7.4.5a WEB: De examencommissie heeft minimaal een aantal taken, waaronder het op een objectieve en deskundige manier vaststellen of een deelnemer voldoet aan de voorwaarden voor een diploma.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, jo. artikel 7.4.11, zesde lid, WEB: Het bestuur dient te zorgen voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Artikel 31, eerste en tweede lid, Eindexamenbesluit VO: Het bestuur stelt een examenreglement en een PTA vast, waarin in elk geval de voorgeschreven onderdelen moeten zijn opgenomen.
- Artikel 31, derde lid, Eindexamenbesluit VO: Deze beide documenten moeten voor 1 oktober worden toegezonden aan de inspectie en verstrekt aan de examenkandidaten.
- Artikel 35c Examenbesluit VO: Het schoolexamen bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door het bestuur gekozen vorm.
- [Artikel 35d Eindexamenbesluit VO: Het bestuur stelt een onafhankelijke en deskundige examencommissie in.]
- [Artikel 35e Eindexamenbesluit VO: De examencommissie borgt de kwaliteit van de toetsing en examinering.]

BA2. Afsluiting (alleen voor vavo)

De opleiding⁴⁸ onderbouwt dat de leerling voldaan heeft aan de voorwaarden voor het diploma of een certificaat.

Basiskwaliteit

De opbouw en inrichting van de afsluiting kent samenhang met het onderwijsprogramma en voldoet aan de voorwaarden voor een betrouwbare diplomering, certificering en sluit aan op de onderwijsvisie van het team.

De school zorgt ervoor dat alle leerlingen goed worden voorbereid op de afsluiting van het onderwijs. De school heeft een Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) en een examenreglement die beide voldoen aan de eisen van de wetgeving. Met deze documenten maakt de school tijdig aan leerlingen en ouders duidelijk hoe het schoolexamen en het centraal examen georganiseerd zijn, welke regels daarbij gelden en welke maatregelen de school hanteert bij leerlingen die zich niet aan de regels houden. Ook moet duidelijk zijn welke examens leerlingen op welke manier kunnen herkansen, welke

⁴⁸ Waar we opleiding schrijven, kan ook team worden gelezen.

stof wanneer wordt geëxamineerd, hoe het examen meeweegt en welke vrijstellingen gelden. De examinering verloopt volgens het PTA en het examenreglement.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de afsluiting en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 3 Eindexamenbesluit VO: De directeur en de examinatoren van de school nemen onder verantwoordelijkheid van het bestuur het (deel)eindexamen af.
- [Artikel 3a, eerste lid, Eindexamenbesluit VO: De directeur van de school wijst een personeelslid aan als secretaris van het eindexamen; deze is ook secretaris van de deeleindexamens.]
- [Artikel 3a, derde lid, Eindexamenbesluit VO: De examensecretaris ondersteunt de directeur bij het organiseren en afnemen van het eindexamen of deeleindexamen. Ook ondersteunt de examensecretaris de directeur bij de correcte uitvoering van het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting.]
- [Artikel 3a, vierde lid, Eindexamenbesluit VO: De directeur moet een duidelijke taakomschrijving voor de examensecretaris vaststellen.]
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur heeft de plicht om te zorgen voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Artikel 7.4.8, tweede lid, WEB: Studenten worden tijdig geïnformeerd over het onderwijsprogramma en de examens.
- Artikel 7.4.11 WEB: Het bestuur dient te zorgen voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Artikel 31, eerste en tweede lid, Eindexamenbesluit VO: Het bestuur stelt een examenreglement en een PTA vast, waarin in elk geval de voorgeschreven onderdelen moeten zijn opgenomen.
- Artikel 31, derde lid, Eindexamenbesluit VO: Deze beide documenten moeten voor 1 oktober worden toegezonden aan de inspectie en verstrekt aan de examenkandidaten.

KWALITEITSGBIED ONDERWIJSRESULTATEN (OR)

OR1. Resultaten

De school behaalt met haar leerlingen leerresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.⁴⁹

Basiskwaliteit

De leerresultaten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht. Dit betekent dat de gemiddelde eindexamenresultaten op of boven de normering liggen die daarvoor geldt. Daarbij is het verschil (op opleidingsniveau) tussen het cijfer voor het schoolexamen en het centraal examen op een aanvaardbaar niveau.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de onderwijsresultaten en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6 WEB: Het bestuur richt een stelsel voor kwaliteitszorg in, analyseert in dit kader de oorzaken van achterblijvende resultaten en verantwoordt dit.
- Artikel 7.1.2, derde lid, jo. artikel 7.3.4, eerste lid, WEB: Een vavo-opleiding is een samenhangend geheel van onderwijsseenheden en bevat het onderwijs dat noodzakelijk is voor het behalen van een diploma mavo, havo of vwo.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, jo. artikel 7.4.11, zesde lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma.
- Artikel 23a1 WVO: Er is sprake van voldoende leerresultaten indien de gemiddelde eindexamenresultaten[...], gemeten over een periode van drie schooljaren, liggen op of boven de normering [...].

⁴⁹ De norm voor Resultaten is uitgewerkt in bijlage 1 van dit onderzoekskader.

- Artikel 29, lid 1a, WVO: Ten aanzien van een schoolsoort of leerweg mag het gemiddelde verschil tussen de cijfers van het centraal examen en het schoolexamen over een periode van drie jaar niet meer dan een half punt bedragen.

KWALITEITSGEBIED STUREN, KWALITEITSZORG EN AMBITIE (SKA)

SKA1. Visie, ambities en doelen

De school heeft een gedragen visie op goed onderwijs, heeft daarvoor ambities en doelen en stuurt op het behalen daarvan.

Basiskwaliteit

De school heeft, als onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg, een gedragen visie, ambities en doelen gericht op goed onderwijs. De school stuurt systematisch op de doelen om de beoogde resultaten te behalen.

De school sluit haar visie, ambities en doelen aan op die van het bestuur, op de resultaten van eerdere evaluaties en op bevindingen uit de interne en externe dialoog. De school richt voorwaarden in om de onderwijskundige ambities en doelen te bereiken waaronder het personeelsbeleid en de organisatie van het onderwijs. Daarbij is de interne verantwoordelijkheidsverdeling duidelijk.

B2-instellingen dienen ook aan het volgende te voldoen voor het voldoen aan basiskwaliteit:

De doelen zijn gericht op goed onderwijs dat zorgt voor een ononderbroken ontwikkeling van leerlingen. De school vertaalt haar visie, ambities en doelen in onderwijskundig beleid. De school beschrijft op welke wijze ze zorgt voor het realiseren, borgen en verbeteren van de onderwijskwaliteit en hoe we ze naleving van de wettelijke eisen realiseert.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities in relatie tot de visie en doelen en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: Het bestuur richt een stelsel van kwaliteitszorg in en verbetert aan de hand daarvan het onderwijs.
- Artikel 4.1a.1, vierde lid, WEB: Het bestuur maakt met de docenten afspraken over de wijze waarop de zeggenschap van docenten wordt georganiseerd, waarbij de professionele standaard van de beroepsgroep in acht wordt genomen.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, jo. artikel 7.4.11, zesde lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma.
- Artikel 7.4.8, derde lid, jo. artikel 7.2.7, vijfde lid, WEB: Het bestuur zorgt ervoor dat opleidingen aantoonbaar voldoen aan enkele eisen, waaronder artikel 7.2.7, vijfde lid, waaruit blijkt dat het onderwijsprogramma moet zijn gericht op het bereiken van onderwijs- en vormingsdoelen van de beroepsopleiding.
- Artikel 9.1.7 WEB: Er is een bestuursreglement waarin de verantwoordelijkheidsverdeling wordt beschreven.

SKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur

De school realiseert de doelen voor goed onderwijs, bevordert een kwaliteitscultuur, zorgt voor randvoorwaarden en stuurt, waar nodig, tussentijds bij.

Basiskwaliteit

De school geeft als onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg effectief uitvoering aan de onderwijskundige ambities en doelen en schept de daarvoor benodigde voorwaarden.

De school zorgt op basis van de interne verantwoordelijkheidsverdeling voor een op samenwerken, leren en verbeteren gerichte kwaliteitscultuur, waarin doelen en ambities gerealiseerd kunnen worden. Daarbij is onderwijskundig leiderschap herkenbaar. Leraren(teams) oefenen daarbij de eigen verantwoordelijkheid bij het inrichten van hun onderwijs uit.

Binnen deze kwaliteitscultuur geeft de school uitvoering aan het stelsel van kwaliteitszorg, zodat gericht wordt gewerkt aan de kwaliteit van het onderwijs en de naleving van wettelijke voorschriften. Waar nodig stuurt de school tussentijds bij.

De school zorgt ervoor dat de deskundigheidsbevordering van het personeel binnen de gestelde doelen gestalte krijgt.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de sturing op uitvoering en kwaliteitscultuur en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: Het bestuur richt een stelsel van kwaliteitszorg in en verbetert aan de hand daarvan het onderwijs.
- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: De kwaliteit van het onderwijs wordt regelmatig beoordeeld. Er worden maatregelen en instrumenten gebruikt om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid onderhoudt.
- Artikel 1.3.6a WEB: Het bestuur zorgt voor personeelsbeleid, voor zover het de duurzame borging van de kwaliteit van het onderwijspersoneel betreft.
- Artikel 4.1a.1, eerste lid, WEB: Docenten zijn binnen het onderwijskundig beleid verantwoordelijk voor het vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogische proces van de instelling.
- Artikel 4.1a.1, derde lid, WEB: Docenten beschikken over voldoende zeggenschap, waaronder de zeggenschap over de inhoud van de lesstof en de wijze waarop de lesstof wordt aangeboden.
- Artikel 4.1a.1, vierde lid, WEB: Het bestuur maakt met de docenten afspraken over de wijze waarop de zeggenschap van docenten wordt georganiseerd, waarbij de professionele standaard van de beroepsgroep in acht wordt genomen.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Artikel 7.4.8, derde lid, jo. artikel 7.2.7, vijfde lid, WEB: Het bestuur zorgt ervoor dat opleidingen aantoonbaar voldoen aan enkele eisen, waaronder artikel 7.2.7, vijfde lid, waaruit blijkt dat het onderwijsprogramma moet zijn gericht op het bereiken van onderwijs- en vormingsdoelen van de beroepsopleiding.
- Artikel 24, derde lid, WVO: Het schoolplan bevat een beschrijving van het personeelsbeleid. Dit personeelsbeleid gaat in elk geval over hoe wordt voldaan aan de eisen van bevoegdheid en onderhoud van bekwaamheid, de bijdrage van het personeel aan het onderwijskundig beleid, het pedagogisch-didactisch handelen, de evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding, bedoeld in artikel 32d, en de wijze waarop rekening wordt gehouden met de inbreng van leerlingen op het beleid.
- Artikel 33 WVO: Daar waar nog niet bevoegd wordt lesgegeven, moet het bestuur afspraken maken die ertoe leiden dat de leraar de juiste bevoegdheid behaalt.
- Artikel 37a, WVO: Het bestuur beschikt bij elk personeelslid waarvoor bekwaamheidseisen gelden, over geordende gegevens over de bekwaamheid en het onderhouden daarvan.

SKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog

De opleiding evalueert en analyseert systematisch of het de doelen realiseert en verantwoordt zich daarover. Ze stelt, wanneer nodig, het beleid bij en betreft interne en externe belanghebbenden in een goed functionerende dialoog.

Basiskwaliteit

De opleiding monitort, evalueert, analyseert en beoordeelt als onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg in hoeverre de doelen en het beleid worden gerealiseerd en informeert het bestuur daarover. Zij haalt intern en extern actief informatie op om zicht te krijgen op de uitvoering, de resultaten van het onderwijs voor de studenten en de kansen en bedreigingen voor de verdere ontwikkeling van het onderwijs.

Bij de beoordeling van de kwaliteit betreft de opleiding het oordeel van de studenten, onafhankelijk deskundigen en andere hiervoor relevante betrokkenen.

De opleiding analyseert en beoordeelt de uitkomsten van de evaluatie en verwerkt deze indien nodig in het (verbeter)beleid, zodat dit bijdraagt aan ontwikkeling en verbetering van het onderwijs. Daarnaast gebruikt de opleiding de uitkomsten van de evaluatie om de sturing te verbeteren.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de evaluatie, verantwoording en dialoog en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: Het bestuur richt een stelsel van kwaliteitszorg in en verbetert aan de hand daarvan het onderwijs.
- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: De kwaliteit van het onderwijs wordt regelmatig beoordeeld. De beoordeling geschiedt mede aan de hand van het oordeel van studenten en met betrokkenheid van onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden.
- Artikel 1.3.6, tweede lid, WEB: Het bestuur verantwoordt zich over de beoordeling en het voorgenomen beleid in het licht van de beoordeling.
- Artikel 2, tweede lid, WVO: Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen.
- Artikel 24a WVO: De school maakt in de schoolgids duidelijk wat de doelen van het onderwijs zijn en welke resultaten met het onderwijsleerproces worden bereikt. Ook de bevindingen ten aanzien van het stelsel van kwaliteitszorg, evenals de maatregelen die naar aanleiding daarvan zijn getroffen. Ook leerlingen worden betrokken bij de besluitvorming.

Bijlage 4 Waarderingskader overige educatie

In deze bijlage is het waarderingskader voor overige educatie opgenomen. De toelichting hierop is te vinden in paragraaf 9.4.

KWALITEITSGEBIED BESTURING, KWALITEITZORG EN AMBITIE (BKA)

BKA1. Visie, ambities en doelen

Het bestuur heeft een visie op kwaliteit, heeft hiervoor ambities en doelen opgesteld en stuurt op het behalen daarvan.

Basiskwaliteit

Het bestuur heeft een visie op goed onderwijs en op de besturing daarvan. De visie is concreet en passend vertaald naar ambities, doelen en daarmee samenhangend beleid. Deze vertaling maakt sturing mogelijk op de kwaliteit en resultaten van het onderwijs en de voorwaarden. Daartoe is een stelsel van kwaliteitszorg ingericht dat het bestuur in staat stelt de basiskwaliteit van het onderwijs te waarborgen.

De doelen betreffen in elk geval de naleving van wettelijke eisen, waaronder de wettelijke vereisten voor het onderwijsaanbod, het onderwijsleerproces, de manier van afsluiten en diplomeren en de beoogde resultaten van de deelnemers. De visie, ambities en doelen omvatten uitwerkingen van eerdere evaluatieresultaten en resultaten van interne en externe dialoog.

Het bestuur zorgt er met betrokkenheid van de opleidingen voor dat de visie, ambities, doelen en het beleid sturend zijn voor de verbetering van het onderwijs aan studenten.

Het bestuur richt de voorwaarden in om de doelen te bereiken, waaronder het waarborgen van de kwaliteit van het onderwijsproces, de diplomering, het schoolklimaat en de resultaten. Er is voor de sturing op kwaliteit een functionerende verantwoordelijkheidsverdeling tussen het bestuur en de opleidingen afgesproken, op basis van de geldende wet- en regelgeving.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities in relatie tot de visie en doelen en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: Het bestuur richt een stelsel van kwaliteitszorg in en verbetert aan de hand daarvan het onderwijs.
- Artikel 7.4.5 WEB: Het bestuur zorgt voor een examencommissie die voldoet aan de inrichtingsvereisten.
- Artikel 7.4.5, derde lid, WEB: Het bestuur waarborgt dat de examencommissie deugdelijk en onafhankelijk kan functioneren.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.

BKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur

Het bestuur realiseert samen met de opleidingen de doelen voor kwaliteit, bevordert een kwaliteitscultuur, zorgt voor randvoorwaarden en stuurt, waar nodig, tussentijds bij.

Basiskwaliteit

Het bestuur geeft als onderdeel van zijn stelsel van kwaliteitszorg met de opleidingen effectief uitvoering aan de visie en de doelen voor onderwijskwaliteit. Aan de transparante, integere kwaliteitscultuur is zichtbaar dat deze bijdraagt aan de gestelde doelen.

Het bestuur bevordert een op samenwerken, leren en verbeteren gerichte kwaliteitscultuur, zodat de doelen en ambities gerealiseerd kunnen worden. Het bestuur zorgt ervoor dat het onderwijskundig

leiderschap op alle niveaus herkenbaar verankerd is in de organisatie. Ook bevordert het bestuur dat directie en teams gezamenlijk werken aan hun professionaliteit en aan een verbetercultuur.

Binnen de kwaliteitscultuur geeft het bestuur uitvoering aan kwaliteitszorg gericht op de kwaliteit van het onderwijs en de naleving van wettelijke voorschriften. Het bestuur bewaakt en bevordert dat de uitvoering in overeenstemming is met het beleid, zodat de (verbeter)doelen worden bereikt. Het bestuur houdt zicht op de uitvoering en stuurt daarop, zo nodig, tussentijds bij. Ook stelt het bestuur de examencommissie in en benoemt de leden.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de sturing op uitvoering en kwaliteitscultuur en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: De kwaliteit van het onderwijs wordt regelmatig beoordeeld, er worden maatregelen en instrumenten gebruikt om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid onderhoudt.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Artikel 7.4.5 WEB: Het bestuur zorgt voor een examencommissie die voldoet aan de inrichtingsvereisten.

BKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog

Het bestuur evalueert en analyseert systematisch of het de beoogde doelen realiseert en verantwoordt zich hierover. Het stelt wanneer dat nodig is het beleid bij en betreft daartoe interne en externe belanghebbenden in een goed functionerende dialoog.

Basiskwaliteit

Het bestuur evalueert en beoordeelt als onderdeel van zijn stelsel van kwaliteitszorg in hoeverre de ambities, de doelen en het beleid worden gerealiseerd. Op deze manier krijgt het bestuur zicht op de gerealiseerde kwaliteit en de resultaten van het onderwijs aan studenten. Bij de evaluatie en beoordeling van het beleid en de onderwijskwaliteit betreft het bestuur interne en externe belanghebbenden en deskundigen en gebruikt deze informatie bij de evaluatie en beoordeling. Op basis van de evaluatie reageert het bestuur tijdig op kansen en bedreigingen, stelt wanneer nodig (verbeter)beleid op en treft passende maatregelen om de kwaliteit van het onderwijs op de opleidingen te borgen.

Het bestuur legt verantwoording af door middel van accurate, actuele en openbaar toegankelijke informatie over de gerealiseerde kwaliteit. Het verstrekt jaarlijks een opgave van aangeboden opleidingen aan de minister. Daarnaast brengt het bestuur regelmatig (en voor zover het de examenkwaliteit betreft jaarlijks) verslag uit over zijn doelen en de resultaten van de opleidingen. De reflectie op de uitkomsten van de evaluatie geeft voldoende inzicht in de effectiviteit van de besturing en uitvoering. Het bestuur analyseert en beoordeelt de uitkomsten van de evaluatie en verantwoording. Vervolgens verwerkt het bestuur deze wanneer nodig in bijstelling van ambities, (verbeter)doelen en beleid of nieuwe ambities, zodat de opbrengst van de dialoog bijdraagt aan de ontwikkeling en verbetering van het onderwijs en de sturing daarop.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de evaluatie, verantwoording en dialoog en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: Het bestuur betreft bij de beoordeling van de onderwijskwaliteit ten minste het oordeel van studenten en betreft daarbij ook onafhankelijke en deskundigen en belanghebbenden.

- Artikel 1.3.6, tweede lid, WEB: Het bestuur maakt regelmatig een openbaar verslag over de beoordeling van de uitkomsten van de beoordeling bedoeld in het eerste lid, en van het voorgenomen beleid in het licht van de uitkomsten.
- Artikel 1.3.6, tweede lid, WEB: Het verslag over de kwaliteit van de examens wordt jaarlijks openbaar gemaakt.
- Artikel 1.4a.1, zesde lid, WEB: Het bestuur verstrekt jaarlijks een opgave van de opleidingen educatie in het lopende en voorgaande studiejaar.
- Artikel 7.1.2, derde lid, WEB: Een opleiding educatie is een samenhangend geheel van onderwijseenheden, gericht op de verwezenlijking van eindtermen of het behalen van een diploma.

KWALITEITSGEBIEDEN EN STANDAARDEN OPLEIDINGSNIVEAU

OP ONDERWIJSPROCES

OP1 Aanbod

OP2 Ontwikkeling en begeleiding

OP3 Pedagogisch-didactisch handelen

VS VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT

VS1 Veiligheid

BA BORGING EN AFSLUITING

BA1 Borging diplomering

BA2 Afsluiting

SKA STUREN, KWALITEITSZORG EN AMBITIE

SKA1 Visie, ambities en doelen

SKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur

SKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog

KWALITEITSGEBIED ONDERWIJSPROCES (OP)

OP1. Aanbod

Het aanbod bereidt de studenten voor op vervolgonderwijs en de samenleving.

Basiskwaliteit

De opleiding biedt een onderwijsprogramma dat is toegespitst op de doelgroep. Het programma is afgestemd op de eindtermen, kent een duidelijke opbouw en samenhang, is passend bij de opleidingsduur, en er zijn voldoende begeleide onderwijsuren. Onder programma verstaan we alle lesinhouden, ook die digitaal zijn of online aangeboden worden. Het aanbod sluit aan bij het (taal)niveau en de leervragen van de studenten.

Het aanbod biedt mogelijkheden voor maatwerk. De studenten worden tijdig geïnformeerd over de opbouw en de doelen van het aanbod.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor het aanbod en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 7.1.2, derde lid, WEB: Opleidingen educatie kunnen worden afgesloten met een examen.
- Artikel 7.1.2, vierde lid, WEB: Opleidingen educatie zijn gericht op verwezenlijking van de eindtermen of op het behalen van een diploma.
- Artikel 7.1.2, vierde lid, WEB: Opleidingen educatie kunnen worden afgesloten met een examen.

- Artikel 7.4.8, eerste en tweede lid, jo. artikel 7.4.11, zesde lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering en legt beschrijving van onderwijsprogramma en onderwijsuren vast in de onderwijs- en examenregeling.

OP2. Ontwikkeling en begeleiding

De opleiding zorgt voor een passende intake en plaatsing. De opleiding houdt de ontwikkeling en voortgang van de studenten in de gaten en biedt waar nodig passende begeleiding en extra ondersteuning.

Basiskwaliteit

Studenten worden na aanmelding passend geplaatst en begeleid. De voortgangsbegeleiding is gestructureerd en zorgvuldig en is afgestemd op de behoeften van de student en het beoogde doel. De opleiding stelt de student in staat de opleiding op het gewenste niveau en zo mogelijk binnen de geprogrammeerde tijd te behalen. Docenten gaan regelmatig na in welke mate de studenten profiteren van het geboden onderwijs en hoe hun ontwikkeling verloopt. Zij analyseren de oorzaken bij afwijkende prestaties. Er is een ondersteuningsaanbod voor studenten met extra ondersteuningsbehoeften en de opleiding informeert studenten volledig en tijdig over de mogelijkheden voor extra ondersteuning.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor zicht op ontwikkeling en begeleiding en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 7.1.2, derde lid, WEB: Een opleiding educatie is een samenhangend geheel van onderwijsseenheden, gericht op de verwezenlijking van eindtermen of het behalen van een diploma.
- Artikel 7.4.8, eerste en tweede lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering en studenten worden tijdig geïnformeerd over het onderwijsprogramma, de examens en het ondersteuningsaanbod voor gehandicapte deelnemers die extra ondersteuning behoeven.

OP3. Pedagogisch-didactisch handelen

Het pedagogisch-didactisch handelen van het docententeam stelt studenten in staat tot leren en ontwikkeling.

Basiskwaliteit

Het onderwijsteam zorgt voor effectieve leersituaties. Het team stemt de instructies, begeleiding, opdrachten en onderwijstijd doelgericht af op de onderwijsbehoeften en leervragen van groepen en individuele studenten. De afstemming is zowel gericht op (pedagogische) ondersteuning als op uitdaging, afhankelijk van de onderwijsbehoeften van groepen en individuele studenten.

Het team plant en structureert zijn handelen met behulp van informatie die het over studenten heeft. Het maakt didactische keuzes waarbij het niveau en de complexiteit van het onderwijs in lijn is met de eindtermen. Het team creëert een pedagogisch en didactisch passend en stimulerend leerklimaat waardoor studenten actief en betrokken zijn. Leerdoelen en gestructureerde leeractiviteiten zijn gericht op de ontwikkeling van de studenten. Het team heeft positieve verwachtingen van studenten en geeft hun gerichte feedback op hun leerproces.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor het pedagogisch-didactisch handelen en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 7.1.2, eerste en derde lid, WEB: De instelling biedt het onderwijs aan in de vorm van opleidingen educatie; een opleiding is een samenhangend geheel van onderwijsseenheden gericht op de verwezenlijking van eindtermen of het behalen van een diploma, of onderdelen daarvan.
- Artikel 7.3.1, lid 1b tot en met f, tweede lid, WEB: Opleidingen overige educatie zijn gericht op het beheersen van het eindniveau en op het maatschappelijk functioneren van de student.

- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB, jo. artikel 7.4.11, zesde lid, WEB: Het bestuur heeft de plicht om te zorgen voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.

KWALITEITSGEBIED VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT (VS)

VS1. Veiligheid

De opleiding zorgt voor een veilige omgeving voor studenten.

Basiskwaliteit

De opleiding zorgt voor een veilig leer- en werkklimaat. Ze biedt veiligheid bij incidenten en zorgt voor fysieke veiligheid. Van de opleiding mag worden verwacht dat zij inzicht heeft in de fysieke en sociale veiligheids(beleving) van de studenten, hier beleid op voert en effectief handelt bij signalen die de sociale en/of fysieke veiligheid bedreigen, zodat de studenten kunnen profiteren van het geboden onderwijs.

De opleiding hanteert de meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de veiligheid en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6 WEB: De instelling dient een stelsel van kwaliteitszorg in te richten en daarbij onder andere het oordeel van de studenten te betrekken. Van de instelling mag worden verwacht dat zij inzicht heeft in de fysieke en sociale veiligheid(beleving) van de studenten, hier beleid op voert en effectief handelt bij signalen die de sociale en/of fysieke veiligheid bedreigen.
- Artikel 1.3.9 WEB: Het bestuur stelt een meldcode vast waarin wordt aangegeven hoe met signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling wordt omgegaan en dat er snel en adequaat hulp kan worden geboden.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijsprogramma.

KWALITEITSGEBIED BORGING EN AFSLUITING (BA)

BA1. Borging diplomering

De examencommissie borgt deugdelijke diplomering.

Basiskwaliteit

Het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie is voldoende gewaarborgd door het bestuur.

De examencommissie stelt op objectieve en deskundige wijze vast of een deelnemer voldoet aan de voorwaarden voor het verkrijgen van een diploma of certificaat. Zij bewaakt, monitort en analyseert de kwaliteit van de processen die hieraan ten grondslag liggen. Hierdoor zijn het niveau, de complexiteit en de inhoud van de door de deelnemer geleverde prestaties, afgestemd op de eindtermen, geborgd.

De examencommissie borgt in alle fasen van de examinering en diplomering de deskundigheid van de betrokken personen.

De examencommissie bewaakt op cyclische wijze haar eigen werkwijze en kwaliteit met betrekking tot de borging van de afsluiting en diplomering voor de opleidingen waarvoor zij verantwoordelijk is. Zij geeft betekenis aan de uitkomsten hiervan en acteert hierop. Hierbij betreft zij eventueel onafhankelijke deskundigen. In voorkomende gevallen worden verbetermaatregelen genomen en wordt toegezien op de realisatie ervan. Hierover wordt jaarlijks verslag gedaan.

De examencommissie borgt de kwaliteit van het examenreglement. De examencommissie geeft op deugdelijke gronden instellingsverklaringen af. Tevens geeft zij vrijstellingen voor examenonderdelen op deugdelijke gronden.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de borging van de diplomering en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke onderbouwing

- Artikel 1.3.6, tweede lid, WEB: Het bestuur maakt het jaarverslag, waarin de beoordeling en voorgenomen beleid op grond van die beoordeling omtrent de kwaliteit van de examinering is opgenomen, openbaar.
- Artikel 7.4.5, derde lid, WEB: Het bestuur zorgt ervoor dat het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie is geborgd.
- Artikel 7.4.5a WEB: De examencommissie heeft minimaal een aantal taken, waaronder het op een objectieve en deskundige manier vaststellen of een deelnemer voldoet aan de voorwaarden voor een diploma.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur dient te zorgen voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering

BA2. Afsluiting

De opleiding⁵⁰ onderbouwt dat de deelnemer voldaan heeft aan de voorwaarden voor het diploma of een certificaat.

Basiskwaliteit

De opbouw en inrichting van de afsluiting kent samenhang met het onderwijsprogramma en voldoen aan de voorwaarden voor een betrouwbare diplomering, certificering en sluit aan op de onderwijsvisie van het team. De examinering is afgestemd op de eindtermen.

De examinering is valide en betrouwbaar en zorgt ervoor dat de deelnemer voldoet aan de voorwaarden tot diplomering of certificering. De afnamecondities en beoordelingen zijn voor deelnemers gelijkwaardig. De opleiding beoordeelt de bewijzen ten behoeve van de examinering onafhankelijk en deskundig. Deze bewijzen laten in samenhang een passende balans zien tussen vereiste kennis, inzicht en vaardigheden. Op basis van de bewijzen besluit de opleiding of een deelnemer de eindtermen in voldoende mate beheerst, zodat het onderwijsproces afgesloten kan worden.

De deelnemer is volledig en tijdig geïnformeerd over de eindtermen en eisen die de opleiding stelt aan de examinering en diplomering. Deze informatie is voor alle betrokkenen transparant en eenduidig.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de afsluiting en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke onderbouwing

- Artikel 7.1.2, derde lid, WEB: Een opleiding educatie is gericht op eindtermen, of het behalen van een diploma of delen daarvan.
- Artikel 7.3.3 WEB, Regeling eindtermen 2013 en de Regeling digitale vaardigheden educatie 2018: Een opleiding houdt zich aan de inhoud van de eindtermen.
- Artikel 7.4.6a WEB: Er kan een instellingsverklaring worden uitgereikt.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur heeft de plicht om te zorgen voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Artikel 7.4.8, tweede lid, WEB: Deelnemers worden tijdig geïnformeerd over het onderwijsprogramma en de examens.
- Artikel 7.4.11 WEB: Het bestuur dient te zorgen voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.

⁵⁰ Waar we opleiding schrijven, kan ook team worden gelezen.

KWALITEITSGEBIED STUREN, KWALITEITZORG EN AMBITIE (SKA)

SKA1. Visie, ambities en doelen

De opleiding heeft een gedragen visie op goed onderwijs, heeft daarvoor ambities en doelen en stuurt op het behalen daarvan.

Basiskwaliteit

De opleiding heeft, als onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg, een gedragen visie, ambities en doelen gericht op goed onderwijs. De doelen betreffen in elk geval de naleving van wettelijke eisen, waaronder de wettelijke vereisten voor het onderwijsaanbod, het onderwijsleerproces, de wijze van toetsen en examineren en de beoogde resultaten van studenten. De opleiding stuurt systematisch op de doelen om de beoogde resultaten te behalen.

De opleiding sluit haar visie, ambities en doelen aan op die van het bestuur, op de resultaten van eerdere evaluaties en op bevindingen uit de interne en externe dialoog. De opleiding richt voorwaarden in om de onderwijskundige ambities en doelen te bereiken. Daarbij is de interne verantwoordelijkheidsverdeling duidelijk.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities in relatie tot de visie en doelen en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: Het bestuur richt een stelsel van kwaliteitszorg in en verbetert aan de hand daarvan het onderwijs.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.

SKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur

De opleiding realiseert de doelen voor goed onderwijs, bevordert een kwaliteitscultuur, zorgt voor randvoorwaarden en stuurt, waar nodig, tussentijds bij.

Basiskwaliteit

De opleiding geeft als onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg effectief uitvoering aan de onderwijskundige ambities en doelen en schept de daarvoor benodigde voorwaarden.

Binnen deze kwaliteitscultuur geeft de opleiding uitvoering aan het stelsel van kwaliteitszorg, zodat gericht wordt gewerkt aan de kwaliteit van het onderwijs en de naleving van wettelijke voorschriften. De opleiding stuurt, waar nodig, tussentijds bij.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de sturing op uitvoering en kwaliteitscultuur en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: De kwaliteit van het onderwijs wordt regelmatig beoordeeld, er worden maatregelen en instrumenten gebruikt om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid onderhoudt.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.

SKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog

De opleiding evalueert en analyseert systematisch of zij de doelen realiseert en verantwoordt zich daarover. Ze stelt, wanneer nodig, het beleid bij en betreft interne en externe belanghebbenden in een goed functionerende dialoog.

Basiskwaliteit

De opleiding monitort, evalueert, analyseert en beoordeelt als onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg in hoeverre de doelen en het beleid worden gerealiseerd en informeert het bestuur daarover. Zij haalt intern en extern actief informatie op om zicht te krijgen op de uitvoering, de resultaten van het onderwijs voor de studenten en de kansen en bedreigingen voor de verdere ontwikkeling van het onderwijs.

Bij de beoordeling van de kwaliteit betreft de opleiding het oordeel van de studenten, onafhankelijke deskundigen en andere hiervoor relevante betrokkenen.

De opleiding analyseert en beoordeelt de uitkomsten van de evaluatie en verwerkt deze wanneer nodig in het (verbeter)beleid, zodat dit bijdraagt aan de ontwikkeling en verbetering van het onderwijs. Daarnaast gebruikt de opleiding de uitkomsten van de evaluatie om de sturing te verbeteren.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de evaluatie, verantwoording en dialoog en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: De kwaliteit van het onderwijs wordt regelmatig beoordeeld. De beoordeling geschiedt mede aan de hand van het oordeel van studenten en met betrokkenheid van onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden.
- Artikel 1.3.6, tweede lid, WEB: Het bestuur verantwoordt zich over de beoordeling en het voorgenomen beleid in het licht van de beoordeling.

Bijlage 5 Waarderingskader doorlopende leerroutes vmbo-mbo

In deze bijlage is het waarderingskader voor de leerroutes vmbo-mbo opgenomen. De toelichting hierop is te vinden in paragraaf 9.5.

KWALITEITSGEBIEDEN EN STANDAARDEN SCHOOLNIVEAU	
OP ONDERWIJSPROCES	
OP1	Aanbod
OP2	Ontwikkeling en begeleiding
OP3	Pedagogisch-didactisch handelen
OP4	Onderwijstijd
OP5	Beroepspraktijkvorming
OP6	Afsluiting (van toepassing op afsluiting voortgezet onderwijs)
VS VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT	
VS1	Veiligheid
VS2	Schoolklimaat
BA BORGING EN AFSLUITING (van toepassing op diploma, certificaat of verklaring middelbaar beroepsonderwijs)	
BA1	Borging diplomering
BA2	Afsluiting
OR ONDERWIJSRESULTATEN	
OR1	Resultaten en studiesucces
OR2	Sociale en maatschappelijke competenties
OR3	Vervolgsucces
SKA STUREN, KWALITEITSZORG EN AMBITIE	
SKA1	Visie, ambities en doelen
SKA2	Uitvoering en kwaliteitscultuur
SKA3	Evaluatie, verantwoording en dialoog

KWALITEITSGEBIED ONDERWIJSPROCES (OP)
<p>OP1. Aanbod</p> <p>Het aangeboden onderwijsprogramma van de leerroute bereidt de leerlingen⁵¹ voor op de beroepspraktijk, het vervolgonderwijs en de samenleving.</p>
<p>Basiskwaliteit</p> <p>De leerroute bereidt de leerlingen voor op de beroepspraktijk, het vervolgonderwijs en de samenleving. Ze biedt een breed en op het kwalificatiedossier gebaseerd programma aan, waarin ook</p>

⁵¹ In plaats van leerlingen kan hier ook studenten worden gelezen.

de beroepspraktijkvorming, de keuzedelen, eventuele wettelijke beroepsvereisten en de opleidings- en vormingsdoelen die de opleiding zelf formuleert zijn opgenomen. Het programma is daarnaast gericht op het verwerven van generieke competenties, waaronder die voor loopbaan en burgerschap. Het programma kent samenhang met de toetsing en examinering op basis waarvan de opleiding kwalificeert en diplomeert. Onder het programma verstaan we alle lesinhouden, ook die digitaal zijn of online aangeboden worden. Het aanbod omvat ook de referentieniveaus taal en rekenen.

Het onderwijsprogramma is afgestemd op de leerlingpopulatie, sluit aan bij het (taal)niveau van leerlingen en bij het niveau van het kwalificatiedossier en de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Het onderwijsprogramma wordt waar nodig gedurende de schoolloopbaan verdiept en verbreed, zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen. Bovendien heeft de leerroute de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren verdeeld. De leerlingen worden tijdig geïnformeerd over de opbouw en de doelen van de opleiding.

Het programma draagt bij aan het bijbrengen van respect voor en kennis van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat en aan het ontwikkelen van de sociale en maatschappelijke competenties die leerlingen in staat stellen deel uit te maken en bij te dragen aan de pluriforme, democratische samenleving.⁵²

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor het aanbod en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.2.1, tweede lid, WEB: Het beroepsonderwijs bevordert de algemene vorming en de persoonlijke ontplooiing van de studenten en draagt bij aan het maatschappelijk functioneren.
- Artikel 2 en artikel 3, Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen: Het onderwijs neemt de referentieniveaus van taal en rekenen als uitgangspunt.
- Artikel 2, tweede lid, WVO: Het onderwijs is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen en zij kunnen een ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen.
- Artikel 7.1.2, tweede lid, WEB: Een beroepsopleiding is een onderwijstraject dat voor een deelnemer is ingericht overeenkomstig de eisen van hoofdstuk 7, titel 2, en dat is gericht op het behalen van een kwalificatie in het beroepsonderwijs alsmede een of meer daarbij behorende keuzedelen, ten bewijze waarvan een diploma wordt uitgereikt.
- Artikel 7.2.6, tweede lid, WEB: Als er voor een beroepsopleiding wettelijke beroepsvereisten zijn vastgesteld, worden studenten in de gelegenheid gesteld om hieraan te voldoen.
- Artikel 7.2.7, eerste lid, WEB: Beroepsopleidingen zijn zodanig ingericht dat deelnemers de kwalificatie en daarbij behorende keuzedelen binnen de vastgestelde studieduur kunnen behalen, en dat het onderwijsprogramma evenwichtig is ingedeeld alsmede voldoende begeleide onderwijsuren en uren beroepspraktijkvorming omvat.
- Artikel 7.2.7, vijfde lid, WEB: Het onderwijsprogramma omvat alle onderwijsactiviteiten, gericht op het bereiken van de onderwijs- en vormingsdoelen van de opleiding, waaraan door de deelnemer wordt deelgenomen onder verantwoordelijkheid en toezicht van het bestuur en bestaat uitsluitend uit voldoende begeleide onderwijsuren en beroepspraktijkvorming.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering van het mbo-diploma.
- Artikel: 7.4.8, tweede lid, jo. artikel 8.5a.9, eerste lid, WEB: Studenten worden tijdig geïnformeerd over het onderwijsprogramma, de examens en het ondersteuningsaanbod voor gehandicapte deelnemers die extra ondersteuning behoeven.
- Artikel 8.5a.8, eerste lid, sub a en b, WEB: Het bestuur van de instelling is verantwoordelijk voor de uitvoering van de delen van het onderwijsprogramma die behoren tot de beroepsopleiding, waaronder ook de beroepspraktijkvorming en de examinering.

⁵² Bij burgerschap gaan de standaarden uit van het wetsvoorstel voor verduidelijking van de burgerschapsopdracht. Dat is op 19 november 2020 door de Tweede Kamer aangenomen en ligt ter behandeling voor in de Eerste Kamer (Eerste Kamer, vergaderjaar 2020-2021, 35 352, A). In de eindnoot is een overzicht opgenomen waarin de onderdelen over burgerschap in samenhang worden gepresenteerd en toegelicht. Als het wetsvoorstel niet door de Eerste Kamer wordt aangenomen, blijven de huidige deugdelijkheidseisen uitgangspunt in het toezicht en worden deze in het overzicht weergegeven.

- Artikel 8.5a.10, eerste lid, WEB: De studieduur van een doorlopende leerroute vmbo-mbo bedraagt vanaf het derde (school)jaar, afhankelijk van het niveau van de opleiding, minimaal twee jaar en maximaal zes jaar.
- Artikel 9 tot en met artikel 10d, WVO: De school bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs.
- Artikel 10b13, tweede lid, WVO en artikel 8.5a.9, eerste lid, WEB: Het bestuur van de school en het bestuur van de instelling voor beroepsonderwijs beschrijven voor de gehele doorlopende leerroute vmbo-mbo het onderwijsprogramma en de examinering per leerjaar. Daarbij wordt vermeld welke delen van het onderwijsprogramma en van het examen (a) voortgezet onderwijs betreffen en welk deel daarbinnen vakoverstijgend is; (b) beroepsonderwijs betreffen; (c) een combinatie van voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs betreffen en welk deel daarbinnen voortgezet onderwijs onderscheidenlijk beroepsonderwijs betreft.
- Artikel 10b15, eerste lid, sub a en b, WVO: Het bestuur van de school draagt zorg voor het onderwijsprogramma en de examinering van die onderdelen van de doorlopende leerroute die tot het voortgezet onderwijs behoren.
- Artikel 17, eerste lid, WVO: Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie (kennis van en respect voor basiswaarden en de ontwikkeling van sociale en maatschappelijke competenties).
- Bijlage 3 Regeling examenprogramma's VO: De kandidaat is in staat zijn eigen loopbaanontwikkeling vorm te geven. Hij doet dat met een oriëntatie op een toekomstige opleiding en (loop)baan door middel van reflectie op het eigen handelen en reflectie op ervaringen.

OP2. Ontwikkeling en begeleiding

In de leerroute wordt gezorgd voor een passende intake en plaatsing. Tijdens de leerroute wordt de ontwikkeling van de leerlingen gevolgd en worden waar nodig passende begeleiding en extra ondersteuning geboden.

Basiskwaliteit

Vanaf binnenkomst van de leerlingen in de leerroute wordt informatie verzameld over de kennis en vaardigheden van leerlingen op alle voor het onderwijs belangrijke domeinen. Het verzamelen van (toets)informatie gebeurt systematisch en zorgvuldig. De informatie wordt vergeleken met de verwachte ontwikkeling van de leerling. Daarbij staat de behoefte van de leerling in combinatie met de vereiste competentieontwikkeling centraal. Dit maakt het mogelijk om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen als individuele leerlingen. Het stelt de school en de instelling in staat zorg te dragen voor de ontwikkeling en begeleiding van de leerling tijdens de leerroute. De school en de instelling waarborgen daarmee tijdens de leerroute voor leerlingen de ononderbroken ontwikkeling en voortgang daarin en hebben daarbij oog voor de bevordering van gelijke kansen.

Wanneer individuele of groepen leerlingen niet genoeg lijken te profiteren van het onderwijs, wordt binnen de leerroute geanalyseerd waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. Vervolgens bepalen de school en de instelling wat er nodig is om in te spelen op eventuele achterstanden of voorsprongen in de ontwikkeling van leerlingen. De school en de instelling bieden de begeleiding vervolgens gestructureerd aan tijdens de leerroute. De leerlingen krijgen daarmee de begeleiding die zij nodig hebben om het onderwijsprogramma beter te kunnen doorlopen. In de leerroute wordt op structurele en herkenbare manier aandacht besteed aan het bestrijden van (taal)achterstanden.

Er is een aanvullend ondersteuningsaanbod voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften en leerlingen (en ouders) zijn volledig en tijdig geïnformeerd over de mogelijkheden voor extra ondersteuning. Voor de leerlingen die deze extra ondersteuning nodig hebben in de eerste twee jaar, legt de leerroute in het ontwikkelingsperspectief vast hoe zij het onderwijs afstemt op de behoefte van de leerling. De geplande ondersteuning wordt binnen de leerroute uitgevoerd. De inhoud en uitvoering van dit plan wordt minimaal eenmaal per schooljaar met de ouders geëvalueerd. De leerroute vervult de zorgplicht passend onderwijs. Wanneer binnen de leerroute de extra ondersteuning voor de

leerlingen niet kan worden geboden, zoeken de school en de instelling in samenwerking met de ouders en het samenwerkingsverband een passende onderwijsplek.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor zicht op ontwikkeling en begeleiding en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1 WVO: In het schoolondersteuningsprofiel is vastgelegd welke voorzieningen zijn getroffen voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.
- Artikel 1.3.5, sub a, WEB: Instellingen dragen mede zorg voor de toegankelijkheid van het onderwijs, met name voor kansarme groepen.
- Artikel 2, tweede lid, WVO: Het onderwijs is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen en zij kunnen een ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen.
- Artikel 6c WVO: De school werkt herkenbaar en gestructureerd aan de bestrijding van achterstanden.
- Artikel 6.1.3a, eerste lid, WEB: Het bestuur verstrekt aan aspirant-studenten zodanige informatie dat zij in staat zijn een passende opleiding te kiezen.
- Artikel 7.1.2, tweede lid, WEB: Een beroepsopleiding is een onderwijstraject dat voor een student is ingericht en dat is gericht op het behalen van een kwalificatie en een of meer keuzedelen.
- [Artikel 7.1.5 WEB: Het bestuur rapporteert over de vorderingen van de studenten aan hun ouders, voogden of verzorgers, dan wel aan de studenten zelf wanneer zij meerderjarig en handelingsbekwaam zijn.]
- Artikel 7.2.7, eerste lid en artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en dient dit programma zodanig in te richten dat leerlingen de kwalificatie en de daarbij behorende keuzedelen binnen de vastgestelde studieduur kunnen behalen.
- Artikel 7.4.8, tweede lid, WEB: Het bestuur legt de beschrijving van het onderwijsprogramma, met vermelding van het aantal begeleidde onderwijsuren (als bedoeld in artikel 7.2.7, WEB) per programmaonderdeel per studiejaar en het aantal klokuren beroepspraktijkvorming per studiejaar, en de regels met betrekking tot het examen tijdig voor aanvang van de opleiding vast in de onderwijs- en examenregeling van de instelling, en zorgt ervoor dat studenten volledig en tijdig worden geïnformeerd over het onderwijsprogramma, de examens en het ondersteuningsaanbod voor gehandicapte studenten die extra ondersteuning behoeven.
- Artikel 8.0.1, eerste lid, WEB: Leerlingen melden zich uiterlijk op 1 april aan, maar de aanmelding kan na 1 april nog gewijzigd worden.
- Artikel 8.0.4, eerste lid, WEB: Als de leerling zich uiterlijk op 1 april aanmeldt en deelneemt aan de intake-activiteiten, dan heeft hij recht op een studiekeuzeadvies. Dit advies is niet bindend.
- Artikel 8.1.3, sub g, jo. artikel 1.3.5, sub a, jo. artikel 8.5a.6, WEB: Het bestuur maakt schriftelijke afspraken met een student over extra ondersteuning in verband met handicap of chronische ziekte. Deze afspraken worden jaarlijks geëvalueerd.
- Artikel 8.1.3, tweede lid, sub g, jo. artikel 8.5a.6, WEB: Bij plaatsing van een gehandicapte student wordt de ondersteuning opgenomen in de onderwijsovereenkomst.
- Artikel 10b11, tweede lid, sub f, jo. artikel 10b20, WVO en artikel 8.5a.3, tweede lid, jo. artikel 8.5a.15, WEB: In de samenwerkingsovereenkomst moet worden vastgelegd hoe inhoud wordt gegeven aan de overstapoptie.
- Artikel 10b19, zesde lid, WVO: Wanneer een deelnemer aan een doorlopende leerroute niet wordt bevorderd naar het volgende leerjaar, maar wel het centraal examen voor een aantal vakken heeft afgerond, treedt de overstapoptie in werking.
- Artikel 15c Inrichtingsbesluit WVO: In het ontwikkelingsperspectief is informatie opgenomen over de begeleiding die de leerling wordt geboden, in welke onderwijssoort in het voortgezet onderwijs de leerling naar verwachting het examen zal halen en over de belemmerende en de bevorderende factoren die van invloed zijn op het onderwijs aan de leerling.
- Artikel 17, eerste lid, WVO: Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie op doelgerichte en samenhangende wijze. Dat omvat onder meer regelmatig monitoren van de ontwikkeling van burgerschapscompetenties, om het onderwijs af te stemmen op de actuele leerbehoefte van leerlingen.

- Artikel 17b, eerste lid, WVO: De school biedt individuele begeleiding die is afgestemd op de behoeften van de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.
- Artikel 24, vierde lid, sub a, WVO: De school heeft de wijze waarop het onderwijs wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen in het schoolplan beschreven.
- Artikel 26, eerste en derde lid, WVO: Het bestuur stelt, na op overeenstemming gericht overleg met de ouders, een ontwikkelingsperspectief vast voor een leerling die extra ondersteuning nodig heeft.
- Artikel 26, tweede lid, WVO: Over het handelingsdeel van het ontwikkelperspectief dient door het bestuur overeenstemming met de ouders te worden bereikt.
- Artikel 26, vierde lid, WVO: Het bestuur evalueert het ontwikkelingsperspectief minimaal eens per schooljaar met de ouders.
- Artikel 26, vijfde lid, WVO: Het bestuur kan het ontwikkelingsperspectief bijstellen.
- Artikel 27, lid 2c, WVO: De school houdt zich aan de zorgplicht passend onderwijs.
- Artikel 27, lid 2b, WVO: De school beoordeelt of de leerling extra ondersteuning nodig heeft.

OP3. Pedagogisch-didactisch handelen

Het pedagogisch-didactisch handelen van het onderwijsteam stelt leerlingen in staat om te leren en zich te ontwikkelen.

Basiskwaliteit

De pedagogisch-didactische visie die van toepassing is voor de leerroute is zichtbaar in het dagelijks handelen van het onderwijsteam.

Het onderwijsteam zorgt voor effectieve leersituaties. Het team plant en structureert zijn handelen met behulp van informatie die het over leerlingen heeft. Het team maakt didactische keuzes waarbij het niveau en de complexiteit van het onderwijs in lijn zijn met het onderliggende kwalificatiedossier. De leerstof omvat kennis, vaardigheden en attitudes en wordt in een logische opbouw aangeboden. Het team realiseert bovendien een evenwichtige verbinding tussen het leren in de beroepspraktijkvorming en het leren op de school of instelling.

Het team creëert een pedagogisch en didactisch passend en stimulerend leerklimaat, waardoor leerlingen actief en betrokken zijn. Met geschikte opdrachten en heldere uitleg structureert het team het onderwijsaanbod zo dat leerlingen zich het leerstofaanbod eigen kunnen maken. Het team heeft hoge verwachtingen van leerlingen en geeft hun gerichte feedback op hun leerproces.

Het team stemt de instructies, begeleiding, opdrachten en onderwijstijd doelgericht af op de onderwijsbehoeften van groepen en individuele leerlingen. De afstemming is zowel gericht op (pedagogische) ondersteuning als op uitdaging, afhankelijk van de onderwijsbehoeften van groepen en individuele leerlingen.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor het pedagogisch-didactisch handelen en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 2, tweede lid, WVO: Het onderwijs is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen en zij kunnen een ononderbroken ontwikkelingsproces doorlopen.
- Artikel 7.1.2, tweede lid, WEB: Een beroepsopleiding is een onderwijstraject dat voor een student is ingericht en dat is gericht op het behalen van een kwalificatie en een of meer keuzedelen.
- Artikel 7.2.7, eerste lid, jo. 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en zorgt ervoor dat dit onderwijsprogramma evenwichtig is ingedeeld, zodat de studenten de kwalificatie binnen de vastgestelde studieduur kunnen behalen.
- Artikel 7.2.7, vijfde lid, WEB: Het onderwijsprogramma omvat alle onderwijsactiviteiten gericht op het bereiken van de onderwijs- en vormingsdoelen van de opleiding. De student neemt deel aan het onderwijsprogramma onder verantwoordelijkheid en toezicht van het bestuur. Dit onderwijsprogramma bestaat uitsluitend uit begeleide onderwijsuren en beroepspraktijk.

- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Artikel 10b10, derde lid, WVO en 8a.5a.2, derde lid, Eindexamenbesluit VO: Als een doorlopende leerroute wordt aangeboden, moet die uiteindelijk leiden tot een diploma waarbij de in de wet opgesomde onderdelen tot één onderwijsprogramma worden geïntegreerd.
- Artikel 17, eerste lid, WVO: Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie (kennis van en respect voor basiswaarden en de ontwikkeling van sociale en maatschappelijke competenties).
- Artikel 24, tweede en derde lid, WVO: De school heeft haar beleid over het pedagogisch-didactisch handelen in het schoolplan geformuleerd.

OP4. Onderwijstijd

De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het aanbod eigen te maken, zowel op de school of instelling als in de praktijk.

Basiskwaliteit

De leerroute biedt een programma aan dat voldoet aan de wettelijk verplichte onderwijstijd.

Voor de leerroute is vastgesteld welke activiteiten onder de onderwijstijd vallen, met instemming van de medezeggenschaps- en de studentenraad. Binnen de leerroute zijn de onderwijsactiviteiten weloverwogen gepland over het schooljaar en deze worden uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van een bevoegd onderwijsteam.

In de leerroute is de tijd zo verdeeld over theorie en praktijkvorming dat leerlingen in staat zijn het verplichte onderwijsprogramma tot zich te nemen. Er is in de leerroute (vooral in de eerste twee jaar) beleid om ongeoorloofd verzuim en voortijdig schoolverlaten van leerlingen tegen te gaan, zodat ook op leerlingniveau gestreefd wordt om de onderwijstijd te behalen.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de onderwijstijd en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 10b17, eerste lid, WVO en artikel 8.5a.11, eerste lid, WEB: Er is een wettelijk vastgestelde onderwijstijd voor de onderwijstijd van de doorlopende leerroute vmbo-mbo (beroepsopleidende leerweg (BOL)).
- Artikel 10b17, tweede lid, WVO en artikel 8.5a.11, tweede lid, WEB: Het bestuur van de instelling en het bestuur van de school kunnen gezamenlijk een onderwijsprogramma (BOL) verzorgen dat minder uren omvat, mits de opleiding aantoonbaar van voldoende kwaliteit is en verantwoording wordt afgelegd in het bestuursverslag, dan wel in het schoolplan/de schoolgids.
- Artikel 10b18, eerste lid, WVO en artikel 8.5a.12, eerste lid, WEB: Er is een wettelijk vastgestelde onderwijstijd voor de doorlopende leerroute vmbo-mbo (beroepsbegeleidende leerweg (BBL)).
- Artikel 10b18, tweede lid, WVO en artikel 8.5a.12, tweede lid, WEB: Het bestuur van de instelling en het bestuur van de school kunnen gezamenlijk een onderwijsprogramma (BBL) verzorgen dat minder uren omvat, mits de opleiding aantoonbaar van voldoende kwaliteit is en verantwoording wordt afgelegd in het bestuursverslag, dan wel in het schoolplan/de schoolgids.

OP5. Beroepspraktijkvorming

De voorbereiding, uitvoering en begeleiding van de beroepspraktijkvorming zijn doeltreffend.

Basiskwaliteit

In de leerroute zijn afspraken gemaakt met de leerling over welke leeractiviteiten de leerling ontplooit in het kader van de beroepspraktijkvorming en hoe deze bijdragen aan de ontwikkeling van de benodigde competenties en vaardigheden van de leerling.

Binnen de leerroute krijgt de leerlingbegeleiding bij de voorbereiding en bij de keuze van een beroepspraktijkplaats en stelt hiervoor samen met de leerling en het leerbedrijf de vereiste stage- en praktijkovereenkomst op.

Tijdens de leerroute wordt ervoor gezorgd dat het leerbedrijf de leerling op de afgesproken manier begeleidt. De school en de instelling zijn op de hoogte van het functioneren van de leerling op de beroepspraktijkplaats en sturen zo nodig bij. Ook wordt beoordeeld of de leerling de beroepspraktijkvorming met een positieve beoordeling heeft afgerond.

De school en de instelling dragen zorg voor erkende en adequate stageplekken/praktijkplaatsen.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de praktijkvorming en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 7.1.2, tweede lid, jo. artikel 7.2.8, tweede lid, sub c, WEB: Een deel van de opleiding vindt plaats in de beroepspraktijk.
- Artikel 7.2.7, eerste lid, jo. artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma, en zorgt ervoor dat het programma evenwichtig is ingedeeld, zodat studenten de kwalificatie binnen de vastgestelde studieduur kunnen behalen.
- Artikel 7.2.8, tweede lid, WEB: De beroepspraktijkvorming wordt verzorgd op grondslag van een overeenkomst, gesloten door de student, de instelling en het leerbedrijf, waarin de rechten en verplichtingen van partijen worden geregeld, en bevat ten minste de wettelijk voorgeschreven onderwerpen.
- Artikel 7.2.8, derde lid, WEB: Het bedrijf dat of de organisatie die de beroepspraktijkvorming verzorgt, draagt zorg voor de begeleiding van de studenten binnen het bedrijf. Het bestuur beoordeelt of de studenten de beroepspraktijkvorming met een positieve beoordeling hebben voltooid.
- Artikel 7.2.9, eerste lid, WEB: Het bestuur van de instelling draagt zorg voor de beschikbaarheid van de praktijkplaats en de totstandkoming van de in artikel 7.2.8 bedoelde overeenkomst.
- Artikel 7.4.8, tweede lid, WEB: Het bestuur dient de student te informeren over de inrichting van de beroepspraktijkvorming.
- Artikel 7.2.9, tweede lid, WEB: Het bestuur bevordert in overleg met de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) een toereikende vervangende voorziening, als er omstandigheden zijn waardoor de beroepspraktijkvorming (bpv) niet naar behoren zal kunnen plaatsvinden.
- Artikel 8.5a.8, eerste lid, sub a, WEB: Het bestuur van de instelling is verantwoordelijk voor de beroepspraktijkvorming.
- Artikel 10b10, tweede en derde lid, WVO en artikel 8a.5a.2, derde lid, WEB: Als een doorlopende leerroute wordt aangeboden, moet die uiteindelijk leiden tot een diploma waarbij de in de wet opgesomde onderdelen tot één onderwijsprogramma worden geïntegreerd.
- Artikel 31 en artikel 32, Inrichtingsbesluit WVO: De school kan in het derde en vierde leerjaar van de basisberoepsgerichte, kaderberoepsgerichte of gemengde leerweg in het vmbo én voor praktijkonderwijsleerlingen lessen besteden aan stage.
- Artikel 33 Inrichtingsbesluit WVO: De school omschrijft doel, inhoud, omvang, opbouw en organisatie van de stage in een stageplan.
- Artikel 35 Inrichtingsbesluit WVO: Het bestuur sluit met de leerling en de stagegever gezamenlijk een schriftelijke stageovereenkomst waarin onder andere de begeleiding en de wijze van beoordeling aan bod komen.

OP6. Afsluiting⁵³ (van toepassing op afsluiting voortgezet onderwijs)

De afsluiting van het voortgezet onderwijs verloopt, indien van toepassing, zorgvuldig.

⁵³ Er is regelgeving in voorbereiding (Besluit tot wijziging van het Eindexamenbesluit VO en het Eindexamenbesluit VO BES in verband met versterking van de kwaliteit van de schoolexamenorganisatie in het voortgezet onderwijs en het voortgezet algemeen volwassenenonderwijs) waarin besturen in het voortgezet onderwijs onder andere verplicht worden om een examencommissie in te stellen. De hiermee samenhangende passages worden alleen meegenomen in de beoordeling als bovengenoemd wetsvoorstel is aangenomen en in werking is getreden.

Basiskwaliteit

Binnen de leerroute worden alle leerlingen goed voorbereid op de afsluiting van het onderwijs. De examinering van de leerroute is duidelijk. Hierbij wordt vermeld welke delen de afsluiting van het voortgezet onderwijs betreffen, welke delen de afsluiting van het beroepsonderwijs en welke delen een gecombineerde afsluiting.

Afsluiting voortgezet onderwijs

De leerroute zorgt ervoor dat alle leerlingen goed worden voorbereid op de afsluiting van het onderwijs. De leerroute heeft een gecombineerd Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) en Onderwijs- en Examenregeling (OER), die beide voldoen aan de eisen van de wetgeving. Dit document maakt leerlingen en ouders tijdig duidelijk hoe het schoolexamen, het centraal examen en het examen van de beroepsopleiding georganiseerd zijn, welke regels daarbij gelden en welke maatregelen de school hanteert bij leerlingen die zich niet aan de regels houden. Ook moet duidelijk zijn welke examens leerlingen op welke manier kunnen herkansen, welke stof wanneer wordt geëxamineerd, hoe het examen meeweegt en welke vrijstellingen gelden. De examinering verloopt volgens het gecombineerde PTA/OER. [Een onafhankelijke en deskundige examencommissie borgt de kwaliteit van de toetsing en de examinering.]

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de afsluiting en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 3 Eindexamenbesluit VO: De directeur en de examinatoren van de school nemen onder verantwoordelijkheid van het bestuur het (deel)eindexamen af.
- [Artikel 3a, eerste lid, Eindexamenbesluit VO: De directeur van de school wijst een personeelslid aan als secretaris van het eindexamen; deze is ook secretaris van de deeleindexamens.] Artikel 6c, WVO: De school werkt herkenbaar en gestructureerd aan de bestrijding van achterstanden.
- Artikel 7.4.8, tweede lid, WEB: Het bestuur legt regels met betrekking tot het examen tijdig voor aanvang van de opleiding vast in de onderwijs- en examenregeling van de instelling en zorgt ervoor dat deelnemers volledig en tijdig worden geïnformeerd.
- Artikel 10b13, tweede lid, WVO: De beschrijving van het onderwijsprogramma en de examinering van het voortgezet onderwijsdeel en het mbo-deel van de doorlopende leerroute vmbo-mbo wordt niet in afzonderlijke documenten opgenomen, maar in één document.
- Artikel 10b15, eerste lid, sub b, WVO en 8.5a.8, eerste lid, sub b, WEB: Het bestuur van de school draagt zorg voor het onderwijsprogramma en de examinering van die onderdelen van de doorlopende leerroute die tot het voortgezet onderwijs behoren. Het bestuur van de instelling zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering van het mbo-diploma.
- Artikel 31, eerste en tweede lid, Eindexamenbesluit VO: Het bestuur stelt een examenreglement en een PTA vast, waarin in elk geval de voorgeschreven onderdelen moeten zijn opgenomen.
- Artikel 31, derde lid, Eindexamenbesluit VO: Deze beide documenten moeten voor 1 oktober worden toegezonden aan de inspectie en worden verstrekt aan de examenkandidaten.
- [Artikel 35d Eindexamenbesluit VO: Het bestuur stelt een of meerdere onafhankelijke en deskundig functionerende examencommissie(s) in ten behoeve van de kwaliteit van de toetsing en de examinering op de school, waarbij voldaan wordt aan de specifieke vereisten die dit artikel noemt.]
- [Artikel 35e Eindexamenbesluit VO: De examencommissie heeft tot doel het borgen van de kwaliteit van de toetsing en de examinering en van het afsluitend karakter van het schoolexamen.]

KWALITEITSGBIED VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT (VS)

VS1. Veiligheid

Binnen de leerroute is sprake van een veilige omgeving voor leerlingen.

Basiskwaliteit

Er is een veilig leer- en werkklimaat binnen de leerroute. Een leerroute is veilig als de psychische, sociale en fysieke veiligheid van leerlingen niet door handelingen van anderen wordt aangetast.

Van de leerroute mag worden verwacht dat er inzicht is in de fysieke en sociale veiligheids(beleving) van de leerlingen, hier beleid op voert en effectief handelt bij signalen die de sociale en/of fysieke veiligheid bedreigen, zodat de leerlingen kunnen profiteren van het geboden onderwijs. In de eerste twee jaar wordt ten minste jaarlijks met een gestandaardiseerd instrument gemonitord wat de beleving van de veiligheid en het welbevinden van de leerlingen is.

Voor de leerroute is (in elk geval voor de eerste twee jaar) een veiligheidsbeleid beschreven, dat bestaat uit een samenhangende set van maatregelen. Het beleid is gericht op het voorkomen, afhandelen, registreren en evalueren van incidenten, en de leerroute voert dat beleid ook uit. Binnen de leerroute worden (digitaal) pesten, agressie en geweld in elke vorm voorkomen en wordt zo nodig snel en adequaat opgetreden. Binnen de leerroute is voor de eerste twee jaar een persoon aangesteld die voor ouders en leerlingen het aanspreekpunt is in geval van pesten en die het beleid tegen pesten coördineert.

Tijdens de leerroute wordt de meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling gehanteerd. Daarnaast worden de verplichtingen nagekomen rond het melden, overleggen en aangifte doen van zedenmisdrijven.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de veiligheid en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6 WEB: De instelling dient een stelsel van kwaliteitszorg in te richten en te beoordelen en daarbij onder andere het oordeel van de studenten te betrekken.
- Artikel 1.3.8 WEB: Het bestuur houdt zich aan de wettelijke verplichtingen ten aanzien van het melden, overleggen en aangifte doen in het geval van een (redelijk vermoeden van een) zedenmisdrijf. Het bestuur treedt hierbij onverwijld in contact met de vertrouwensinspecteur.
- Artikel 3 WVO: Het bestuur houdt zich aan de wettelijke verplichtingen ten aanzien van het melden, overleggen en aangifte doen in het geval van een (redelijk vermoeden van een) zedenmisdrijf.
- Artikel 3a WVO: Het bestuur stelt voor het personeel een meldcode vast die aangeeft hoe met signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling wordt omgegaan. Daarnaast moet het bestuur de kennis en het gebruik van de meldcode bevorderen.
- Artikel 3b, eerste lid, sub a, WVO: Het bestuur heeft beleid ten aanzien van de veiligheid van leerlingen en voert dat ook uit.
- Artikel 3b, eerste lid, sub b, WVO: Het bestuur monitort de veiligheid van leerlingen met een instrument dat een representatief en actueel beeld geeft.
- Artikel 3b, eerste lid sub c, WVO: Het bestuur heeft de volgende taken belegd bij een persoon:
 - coördinatie van het beleid in het kader van het tegengaan van pesten op school;
 - fungeren als aanspreekpunt in het kader van pesten.
- Artikel 3b, tweede lid, WVO: Onder veiligheid, bedoeld in artikel 3b, eerste lid, wordt de sociale, psychische en fysieke veiligheid van leerlingen verstaan.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, jo. artikel 7.2.7, vijfde en zesde lid, WEB: Het bestuur is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijsprogramma. De begeleide onderwijstijd vindt plaats onder verantwoordelijkheid en met actieve betrokkenheid van het onderwijspersoneel.
- Artikel 8a.2.2, derde lid, sub k, WEB: De studentenraad heeft instemmingsrecht met betrekking tot voorgenomen beslissingen van het bestuur ten aanzien van de regels op het gebied van veiligheid, gezondheid en welzijn van studenten.
- Artikel 1.3.9, WEB: Het bestuur stelt voor het personeel een meldcode vast die aangeeft hoe met signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling wordt omgegaan. Daarnaast moet het bestuur de kennis en het gebruik van de meldcode bevorderen.
- Artikel 17, eerste lid, WVO: Het onderwijs richt zich op het bijbrengen van respect voor en kennis van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat. Dat omvat onder meer dat de school actie

onderneemt als er onvoldoende sprake is van een cultuur die in overeenstemming is met basiswaarden.

VS2. Schoolklimaat

Binnen de leerroute is er een schoolklimaat dat bijdraagt aan het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties. Het schoolklimaat geeft in denken en doen uiting aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

Basiskwaliteit

De leerroute bereidt de leerlingen voor op het leven in de maatschappij. De leerroute is daarbij een oefenplaats die leerlingen ondersteunt bij het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties. Tijdens de leerroute doen leerlingen ervaring op met de omgang met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

Het personeel van de school is in zijn gedrag een voorbeeld voor de leerlingen: personeelsleden leven de basiswaarden zichtbaar na. De leerroute signaleert en corrigeert uitingen van leerlingen die met de basiswaarden in strijd zijn.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor het schoolklimaat en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 7.1.2, tweede lid, WEB: Een beroepsopleiding is een onderwijstraject dat voor een student is ingericht en dat is gericht op het behalen van een kwalificatie en een of meer keuzedelen, waaronder ook de generieke eisen met betrekking tot burgerschap.
- Artikel 7.2.7, vijfde en zesde lid, WEB: Het onderwijsprogramma omvat uitsluitend begeleide onderwijsuren en beroepspraktijkvorming onder verantwoordelijkheid en toezicht van het bestuur, en met actieve betrokkenheid van het onderwijspersoneel.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur van de instelling zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering van het mbo-diploma.
- Artikel 17, eerste lid, WVO: Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie op doelgerichte en samenhangende wijze, richt zich onder andere op het bijbrengen van respect voor en kennis van de basiswaarden (zie hieronder) en het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties.
- Artikel 17, tweede lid, WVO: Het bestuur draagt zorg voor een schoolcultuur die in overeenstemming is met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat en creëert een omgeving waarin leerlingen worden gestimuleerd actief te oefenen met de omgang met deze waarden.

KWALITEITSGEBIED BORGING EN AFLUITING (BA) (van toepassing op diploma, certificaat of verklaring middelbaar beroepsonderwijs)

BA1. Borging diplomering

De examencommissie borgt deugdelijke diplomering.

Basiskwaliteit

Het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie is voldoende gewaarborgd door het bestuur.

De examencommissie stelt op objectieve en deskundige wijze vast of een student voldoet aan de voorwaarden voor het verkrijgen van een diploma of een certificaat. Zij bewaakt, monitort en analyseert de kwaliteit van de processen die hieraan ten grondslag liggen. Hierdoor zijn het niveau, de complexiteit en de inhoud van de door de student geleverde prestaties, afgestemd op de kwalificatievereisten of het certificaat, geborgd.

De examencommissie borgt in alle fasen van de examinering en diplomering de deskundigheid van de betrokken personen.

De examencommissie bewaakt op een cyclische manier haar eigen werkwijze en eigen kwaliteit met betrekking tot de borging van de examinering en diplomering, certificering voor de opleidingen waarvoor zij verantwoordelijk is. Zij geeft betekenis aan de uitkomsten hiervan en acteert hierop. Hierbij betreft zij eventueel onafhankelijke deskundigen. In voorkomende gevallen worden verbetermaatregelen genomen en wordt toegezien op de realisatie ervan. Hierover wordt jaarlijks verslag gedaan.

De examencommissie geeft op deugdelijke gronden mbo-verklaringen af. Tevens geeft zij vrijstellingen voor examenonderdelen op deugdelijke gronden.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de borging van de diplomering en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- De twee standaarden op het gebied van diplomering en afsluiting en de bijbehorende normering in dit waarderingskader komen overeen met de standaarden en normering in de Regeling standaarden examenkwaliteit mbo 2021.

BA2. Afsluiting

De leerroute onderbouwt dat de leerling⁵⁴ voldaan heeft aan de voorwaarden voor het diploma, een certificaat of een verklaring middelbaar beroepsonderwijs.

Basiskwaliteit

De leerroute heeft een gecombineerd Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) en Onderwijs- en Examenregeling (OER) dat voldoet aan de eisen van de wetgeving.

Binnen de leerroute worden alle leerlingen goed voorbereid op de afsluiting van het onderwijs. De examinering van de leerroute is duidelijk. Hierbij wordt vermeld welke delen de afsluiting van het voortgezet onderwijs betreffen, welke de afsluiting van het beroepsonderwijs en welke delen een gecombineerde afsluiting betreffen.

Voor de afsluiting van het mbo-deel geldt het volgende:

De opbouw en inrichting van de afsluiting voldoen aan de eigen vastgestelde kwaliteitseisen voor een betrouwbare diplomering en certificering. Dit sluit aan op de visie op het onderwijs van het team. De examinering is afgestemd op de kwalificatie-eisen wanneer het gaat om diplomering. Dit is inclusief de keuzedelen en de eisen ten aanzien van generieke examenonderdelen.

De examinering is valide en betrouwbaar en zorgt ervoor dat de student voldoet aan de voorwaarden tot diplomering of certificering. De afnamecondities en de beoordelingen zijn voor studenten gelijkwaardig. De opleiding betreft de beroepspraktijk bij de examinering. De opleiding beoordeelt de bewijzen ten behoeve van de examinering onafhankelijk en deskundig. Deze bewijzen laten in samenhang een passende balans zien tussen vereiste kennis, houding en vaardigheden, waarbij onderdelen van de examinering in de reële beroepspraktijk plaatsvinden. Op basis van de bewijzen stelt de opleiding vast of een student de kwalificatie-eisen in voldoende mate behaald beheerst.

De student is volledig en tijdig geïnformeerd over de kwalificatie-eisen en de eisen die de opleiding stelt aan de examinering en diplomering. Deze informatie is voor alle betrokkenen transparant en eenduidig.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de afsluiting en (hoe) worden deze gerealiseerd?

⁵⁴ Waar leerling staat, kan ook student worden gelezen.

Wettelijke vereisten

- De twee standaarden op het gebied van borging en afsluiting en de bijbehorende normering in dit waarderingskader komen overeen met de standaarden en normering in de Regeling standaarden examenkwaliteit mbo 2021.

KWALITEITSGEBIED ONDERWIJSRESULTATEN (OR)

OR1. Resultaten en studiesucces⁵⁵

De leerlingen behalen in deze leerroute leerresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.⁵⁶

Basiskwaliteit

De resultaten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.

Dit betekent dat de doorstroom in de eerste twee jaren van de leerroute (vergelijkbaar met de bovenbouw in een regulier vmbo) en, indien van toepassing, de gemiddelde eindexamenresultaten op of boven de normering liggen die daarvoor geldt.

Daarnaast laten de onderwijsresultaten over de afgelopen drie jaar zien dat de leerroute leerlingen voldoende in staat stelt een diploma op het gewenste niveau te behalen. De leerroute zorgt ervoor dat leerlingen de leerroute binnen de vastgestelde studieduur doorlopen. De resultaten laten ook zien dat er doorstroom is naar hogere opleidingsniveaus.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de onderwijsresultaten en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6, jo. artikel 1.3.5, sub b, WEB: Instellingen dienen voorts zorg te dragen voor het aanbieden van doelmatige leerwegen, onder andere door ervoor te zorgen dat de opleiding aansluit op het voorafgaand onderwijs en vervolgonderwijs.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, jo. artikel 7.2.7, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt ervoor dat beroepsopleidingen zo zijn ingericht dat studenten de kwalificatie en de daarbij behorende keuzedelen binnen de vastgestelde studieduur kunnen behalen en zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma.
- Artikel 23a1 WVO en Regeling leerresultaten VO: Er is sprake van voldoende leerresultaten wanneer de gemiddelde eindexamenresultaten en het doorstroomrendement, gemeten over een periode van drie schooljaren, op of boven de normering zoals vastgelegd in de Regeling leerresultaten VO liggen.

OR2. Sociale en maatschappelijke competenties

De leerlingen behalen sociale en maatschappelijke competenties op het niveau dat ten minste in overeenstemming is met de verwachtingen van het vervolgonderwijs en de maatschappij.

Basiskwaliteit

Tijdens de leerroute is er een goed beeld van de kenmerken van de leerlingenpopulatie en zijn er ambitieuze verwachtingen over het niveau dat de leerlingen voor de sociale en maatschappelijke competenties kunnen bereiken. De aansluiting op het vervolgonderwijs en de maatschappij is het uitgangspunt voor de competenties voor leerlingen.

⁵⁵ Voorlopig beoordelen we deze standaard niet. De komende tijd gebruiken we om expertise op te bouwen over de resultaten van de doorlopende leerroutes vmbo-mbo en het veld te consulteren over welke normen en beslisregels we in de toekomst zouden willen hanteren.

⁵⁶ De norm voor studiesucces wordt voor vier jaar vastgesteld, zoals uitgewerkt in bijlage 1 van het onderzoekskader voor het middelbaar beroepsonderwijs. We beoordelen het studiesucces aan de hand van deze norm op het niveau van het kwalificatiedossier.

Binnen de leerroute wordt onderbouwd welke resultaten de school op dit gebied wil bereiken. De school spant zich zichtbaar in om ervoor te zorgen dat leerlingen die de leerroute verlaten daaraan voldoen. Daarmee laat de school zien dat zij haar doelstellingen voor deze competenties binnen deze leerroute behaald heeft.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de sociale en maatschappelijke competenties en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 7 tot en met artikel 10, WVO: De school bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs.
- Artikel 17, eerste lid, WVO: Het onderwijs richt zich herkenbaar op het ontwikkelen van de sociale en maatschappelijke competenties die de leerling in staat stellen deel uit te maken van en bij te dragen aan de pluriforme, democratische Nederlandse samenleving.

OR3. Vervolgsucces⁵⁷

De bestemming van de leerlingen na het (gediplomeerd) verlaten van de opleiding is bekend en voldoet ten minste aan de verwachtingen van de opleiding.

Basiskwaliteit

De instelling betreft de ontwikkelingen op de (regionale) arbeidsmarkt bij het beleid en de uitvoering daarvan. Zij beschikt over gegevens over het vervolg van de loopbaan van leerlingen die de opleiding (voortijdig of) met een diploma hebben verlaten. Daarbij kan het gaan om de overstap naar vervolgonderwijs (mbo of hbo), een plek op de arbeidsmarkt, dan wel een passend vervolg voor leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte.

Gezien de relatie tussen vervolgsucces en de onderwijskwaliteit mag in het kader van de kwaliteitszorg verder van de instelling worden verwacht dat zij hier inzicht in heeft en beleid op voert.

Het vervolgsucces voldoet ten minste aan de verwachtingen van de leerroute in relatie tot de gemiddelde landelijke resultaten van vergelijkbare leerroutes en de situatie op de regionale arbeidsmarkt.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor vervolgsucces en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.5, sub c, jo. artikel 6.1.3a, eerste lid, sub c, jo. artikel 7.1.2, tweede lid, WEB: Kennis van de (regionale) arbeidsmarkt is noodzakelijk om aspirant-studenten over het arbeidsmarktperspectief van de opleiding te kunnen informeren en loopbaanoriëntatie en -begeleiding te kunnen bieden.
- Artikel 1.3.6 WEB: Het bestuur richt een stelsel van kwaliteitszorg voor de instelling in en draagt er in dat verband zorg voor dat zo veel mogelijk in samenwerking met andere instellingen wordt voorzien in een regelmatige beoordeling van de kwaliteit van het onderwijs.
- Artikel 6.1.3, eerste lid, jo. artikel 1.3.5, sub b, WEB: Het bestuur zorgt voor doelmatige leerwegen en zorgt dat een beroepsopleiding alleen wordt aangeboden als er na beëindiging van de opleiding voldoende arbeidsmarktperspectief is voor de deelnemers. Onder arbeidsmarktperspectief wordt in ieder geval verstaan het perspectief voor gediplomeerde schoolverlaters op het binnen een redelijke termijn vinden van werk op het niveau van de gevolgde opleiding.

⁵⁷ Deze standaard is nieuw; we doen er van 2021 tot 2025 ervaring mee op. Tijdens deze periode zullen we niet oordelen op deze standaard. Bij de doorontwikkeling van deze standaard en het gebruik van de data zullen we aansluiten bij de ontwikkelingen in de sector.

- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur dient te zorgen voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.

KWALITEITSGEBIED STUREN, KWALITEITSZORG EN AMBITIE (SKA)

SKA1. Visie, ambities en doelen

De voor de leerroute verantwoordelijke school en instelling hebben een visie op goed onderwijs in de leerroute, hebben daarvoor ambities en doelen opgesteld en sturen op het behalen daarvan.

Basiskwaliteit

De school en de instelling hebben afspraken over de organisatie en de vormgeving van de leerroute vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst.

De school en de instelling laten zien dat hun visie, ambities en doelen voor de leerroute aansluiten op die van hun bestuur en op de kenmerken van de leerlingenpopulatie. Dit doen zij onder meer door aan te geven hoe ze rekening houden met (taal)achterstanden en specifieke leerbehoeften om bij te dragen aan gelijke kansen voor alle leerlingen. Resultaten van eerdere evaluaties en interne en externe dialoog zijn zichtbaar in de doelen voor het onderwijskundig beleid.

De opleiding richt voorwaarden in om de onderwijskundige ambities en doelen te bereiken. Daarbij is de interne verantwoordelijkheidsverdeling duidelijk.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities in relatie tot de visie en doelen en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: Het bestuur richt een stelsel van kwaliteitszorg in en verbetert aan de hand daarvan het onderwijs.
- Artikel 4.1a.1, vierde lid, WEB: Het bestuur maakt met de docenten afspraken over de wijze waarop de zeggenschap van docenten wordt georganiseerd, waarbij de professionele standaard van de beroepsgroep in acht wordt genomen.
- Artikel 6c WVO: Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat daarbij op structurele en herkenbare wijze aandacht wordt besteed aan het bestrijden van achterstanden, in het bijzonder in de beheersing van de Nederlandse taal.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Artikel 7.4.8, derde lid, jo. artikel 7.2.7, vijfde lid, WEB: Het bestuur zorgt ervoor dat opleidingen aantoonbaar voldoen aan enkele eisen, waaronder artikel 7.2.7, vijfde lid, waaruit blijkt dat het onderwijsprogramma moet zijn gericht op het bereiken van onderwijs- en vormingsdoelen van de beroepsopleiding.
- Artikel 9.1.7 WEB: Er is een bestuursreglement waarin de verantwoordelijkheidsverdeling wordt beschreven.
- Artikel 10b12, eerste lid, WVO: Het bestuur van een school en het bestuur van een instelling voor beroepsonderwijs melden gezamenlijk dat zij een doorlopende route vmbo-mbo aanbieden.
- Artikel 10b11, tweede lid, WVO: In de samenwerkingsovereenkomst is een aantal afspraken opgenomen.
- Artikel 23a WVO: Het bestuur moet zorgen voor de kwaliteit van het onderwijs op een school. Onder 'zorg dragen voor' wordt in elk geval verstaan: het naleven van de wet en het uitvoeren van het stelsel van kwaliteitszorg.
- Artikel 24, eerste lid, WVO: Het schoolplan bevat een beschrijving van het beleid met betrekking tot de kwaliteit van het onderwijs dat binnen de school wordt gevoerd en omvat in elk geval het onderwijskundig beleid, het personeelsbeleid en het stelsel van kwaliteitszorg.
- Artikel 24, tweede lid, WVO: De beschrijving van het onderwijskundig beleid omvat in elk geval de inhoud van het onderwijs, de eigen opdrachten voor het onderwijs, het pedagogisch-didactisch klimaat en de veiligheid. Daarbij betreft de school het schoolondersteuningsprofiel.

- Artikel 24, vierde lid, WVO: De school moet door haar stelsel van kwaliteitszorg zorg dragen voor de ononderbroken ontwikkeling van leerlingen en de afstemming van het onderwijs op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen. Ook moet worden vastgesteld waar verbetermaatregelen nodig zijn.
- Artikel 32c WVO: De verantwoordelijkheidsverdeling wordt beschreven in het managementstatuut.

SKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur

De school en de instelling realiseren binnen de leerroute de doelen voor goed onderwijs, bevorderen randvoorwaarden en sturen, waar nodig, tussentijds bij.

Basiskwaliteit

De school en de instelling geven uitvoering aan de afspraken in de samenwerkingsovereenkomst over de organisatie en de vormgeving van de leerroute.

De school en de instelling realiseren de doelen voor goed onderwijs, die voortkomen uit hun visie en ambities, binnen de leerroute. De school en instelling zorgen daartoe voor een professionele en veilige leer- en verbetercultuur in de leerroute. Binnen deze kwaliteitscultuur geven de leiding en het onderwijsteam samen uitvoering aan het stelsel van kwaliteitszorg, zodat binnen de leerroute als geheel gericht wordt gewerkt aan het bereiken van de onderwijskundige doelen. Waar nodig sturen de school en de instelling tussentijds bij.

De school en de instelling zorgen ervoor dat de deskundigheidsbevordering van het onderwijsteam van de leerroute binnen de gestelde doelen gestalte krijgt. Het onderwijsteam oefent daarbij zijn eigen verantwoordelijkheid bij het inrichten van het onderwijs in de leerroute uit.

De school en de instelling tonen in hun sturing onderwijskundig leiderschap en zorgen voor een doelmatige inzet van middelen om gestelde doelen in de leerroute te realiseren.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de sturing op uitvoering en kwaliteitscultuur en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: Het bestuur richt een stelsel van kwaliteitszorg in en verbetert aan de hand daarvan het onderwijs.
- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: De kwaliteit van het onderwijs wordt regelmatig beoordeeld, er worden maatregelen en instrumenten gebruikt om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid onderhoudt.
- Artikel 1.3.6a WEB: Het bestuur zorgt voor personeelsbeleid voor zover het de duurzame borging van de kwaliteit van het onderwijspersoneel betreft.
- Artikel 4.1.a1, eerste lid, WEB: Docenten zijn binnen het onderwijskundig beleid verantwoordelijk voor het vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogische proces van de instelling.
- Artikel 4.1.a1, derde lid, WEB: Docenten beschikken over voldoende zeggenschap, waaronder de zeggenschap over de inhoud van de lesstof en de wijze waarop de lesstof wordt aangeboden.
- Artikel 4.1a.1, vierde lid, WEB: Het bestuur maakt met de docenten afspraken over de wijze waarop de zeggenschap van docenten wordt georganiseerd, waarbij de professionele standaard van de beroepsgroep in acht wordt genomen.
- Artikel 7.4.8, eerste lid, WEB: Het bestuur zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Artikel 7.4.8, derde lid, jo. artikel 7.2.7, vijfde lid, WEB: Het bestuur zorgt ervoor dat opleidingen aantoonbaar voldoen aan enkele eisen, waaronder artikel 7.2.7, vijfde lid, waaruit blijkt dat het onderwijsprogramma moet zijn gericht op het bereiken van onderwijs- en vormingsdoelen van de beroepsopleiding.
- Artikel 7.13a eerste tot en met vierde lid, WVO (Werken in teams bij vak- en sectoroverstijgende programmaonderdelen in doorlopende leerroutes vmbo-mbo): Indien in het onderwijsprogramma van een doorlopende leerroute vmbo-mbo, als bedoeld in artikel 2.107a, of de geïntegreerde route

vmbo-basisberoepsopleiding, als bedoeld in artikel 2.107l sprake is van vak- en sectoroverstijgende programmaonderdelen, als bedoeld in artikel 2.107d, tweede lid, onderdeel a, respectievelijk c, kan worden gewerkt met teams die verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit van het onderwijsprogramma voor die vak- en sectoroverstijgende programmaonderdelen.

- Artikel 10b11, tweede lid, WVO: In de samenwerkingsovereenkomst zijn afspraken opgenomen over de verantwoordelijkheidsverdeling tussen school en instelling over de vormgeving en uitvoering van de doorlopende leerroute.
- Artikel 17a en artikel 17b, WVO: Voor leerlingen met extra ondersteuning werkt de school samen met het samenwerkingsverband passend onderwijs en partners in de zorg.
- Artikel 17b, tweede lid, WVO: Het bestuur stelt ten minste eenmaal in de vier jaar het schoolondersteuningsprofiel vast.
- Artikel 23a WVO: Het bestuur moet zorgen voor de kwaliteit van het onderwijs op een school. Onder 'zorg dragen voor' wordt in elk geval verstaan: het naleven van de wet en het uitvoeren van het stelsel van kwaliteitszorg.
- Artikel 24, derde lid, WVO: Het schoolplan bevat een beschrijving van het personeelsbeleid. Dit personeelsbeleid gaat in elk geval over hoe wordt voldaan aan de eisen van bevoegdheid en onderhoud van bekwaamheid, de bijdrage van het personeel aan het onderwijskundig beleid, het pedagogisch-didactisch handelen, de evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding, als bedoeld in artikel 32d, en de wijze waarop rekening wordt gehouden met de inbreng van leerlingen op het beleid.
- Artikel 32e, eerste tot en met derde lid, WVO: De school dient leraren een zelfstandige verantwoordelijkheid te geven bij de beoordeling van de onderwijsprestaties van leerlingen en voldoende zeggenschap waar het gaat om het vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogische proces in de school.
- Artikel 33 WVO: Daar waar nog niet bevoegd wordt lesgegeven, moet het bestuur afspraken maken die ertoe leiden dat de leraar de juiste bevoegdheid behaalt.
- Artikel 37a WVO: Het bestuur beschikt bij elk personeelslid waarvoor bekwaamheidseisen gelden over geordende gegevens over de bekwaamheid en het onderhouden daarvan

SKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog

De school en de instelling evalueren en analyseren systematisch of zij de beoogde doelen realiseren en verantwoorden zich daarover. Zij stellen, wanneer nodig, het beleid bij en betrekken interne en externe belanghebbenden in een goed functionerende dialoog.

Basiskwaliteit

De leerroute is door de school en de instelling gemeld bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO).

De school en de instelling evalueren, analyseren en beoordelen als onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg in hoeverre de doelen en het beleid in de leerroute worden gerealiseerd en informeren het bestuur (of de besturen) daarover. Zij halen daarvoor intern en extern actief informatie op om zicht te krijgen op de uitvoering, de resultaten van het onderwijs in de leerroute voor de leerlingen en kansen en bedreigingen voor de verdere ontwikkeling van het onderwijs.

De school en de instelling organiseren tegenspraak over de leerroute. Daarvoor gaan zij actief een dialoog aan met in ieder geval ouders, personeel, de betreffende medezeggenschapsorganen en, wanneer van toepassing, leerlingen, gemeenten en (regionale)werkgevers. De school en de instelling informeren belanghebbenden minimaal jaarlijks op een toegankelijke manier over doelen en werkwijze en over de resultaten die zij behaald hebben met de leerroute.

De school en de instelling analyseren en beoordelen de uitkomsten van de evaluatie en verwerken deze wanneer nodig in het (verbeter)beleid, zodat dit bijdraagt aan ontwikkeling en verbetering van het onderwijs. Zij maken daarbij duidelijk welk effect de inbreng van belanghebbenden heeft op het borgen en bijstellen van het beleid.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de evaluatie, verantwoording en dialoog en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: Het bestuur richt een stelsel van kwaliteitszorg in en verbetert aan de hand daarvan het onderwijs.
- Artikel 1.3.6, eerste lid, WEB: De kwaliteit van het onderwijs wordt regelmatig beoordeeld. De beoordeling vindt ook plaats aan de hand van het oordeel van studenten en met betrokkenheid van onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden.
- Artikel 1.3.6, tweede lid, WEB: Het bestuur verantwoordt zich over de beoordeling en het voorgenomen beleid in het licht van de beoordeling.
- Artikel 2, tweede lid, WVO: Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen.
- Artikel 8 WMS: De (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad ((G)MR) ontvangt tijdig alle inlichtingen van het bestuur die redelijkerwijs nodig zijn om zijn taak te kunnen vervullen en ontvangt in elk geval bepaalde in de wet beschreven informatie.
- Artikel 10 WMS: Het bestuur heeft in bepaalde gevallen voorafgaande instemming nodig van de (G)MR voor elk besluit in dat geval, bijvoorbeeld bij verandering van de onderwijskundige doelstellingen van de school.
- Artikel 10b11, tweede lid, WVO: In de samenwerkingsovereenkomst zijn afspraken opgenomen over de verantwoordelijkheidsverdeling tussen school en instelling over de vormgeving en uitvoering van de doorlopende leerroute.
- Artikel 11 WMS: Het bestuur moet de (G)MR vooraf in de gelegenheid stellen om te adviseren over besluiten bij bepaalde aangelegenheden, bijvoorbeeld bij vaststelling of wijziging van het lesrooster in het voortgezet onderwijs.
- Artikel 12 WMS: Het bestuur heeft voorafgaande instemming nodig van het personeelsdeel van de (G)MR bij besluiten bij bepaalde aangelegenheden, bijvoorbeeld bij de vaststelling of wijziging van de samenstelling van de formatie.
- Artikel 14 WMS: Het bestuur heeft voorafgaande instemming nodig van het ouder- en leerlingdeel van de (G)MR bij bepaalde besluiten, bijvoorbeeld bij de vaststelling van de schoolgids.
- Artikel 24a WVO: De school maakt in de schoolgids duidelijk wat de doelen van het onderwijs zijn en welke resultaten met het onderwijsleerproces worden bereikt. Ook de bevindingen ten aanzien van het stelsel van kwaliteitszorg, evenals de maatregelen die naar aanleiding daarvan zijn getroffen, worden hierin opgenomen. Ook leerlingen worden betrokken bij de besluitvorming.
- Artikel 118a WVO: De besturen van de scholen voeren jaarlijks overleg met elkaar en met de gemeente over het voorkomen van segregatie, het bevorderen van integratie en het bestrijden van achterstanden.

Bijlage 6 Waarderingskader middelbaar beroepsonderwijs Caribisch Nederland

In deze bijlage is het waarderingskader voor het middelbaar beroepsonderwijs in Caribisch Nederland opgenomen. De toelichting hierop is te vinden in paragraaf 9.6.

KWALITEITSGEBIED BESTURING, KWALITEITSZORG EN AMBITIE (BKA)

BKA1. Visie, ambities en doelen

Het bestuur heeft een visie op kwaliteit, heeft hiervoor ambities en doelen opgesteld en stuurt op het behalen daarvan.

Basiskwaliteit

Het bestuur heeft een visie op goed onderwijs en op de besturing daarvan. De visie is concreet en passend vertaald naar ambities, doelen en daarmee samenhangend beleid. Deze vertaling maakt sturing mogelijk op de kwaliteit en de resultaten van het onderwijs en de voorwaarden. Daartoe is een stelsel van kwaliteitszorg ingericht dat het bestuur in staat stelt de basiskwaliteit van het onderwijs te waarborgen.

De doelen betreffen in elk geval het zorg dragen voor de kwaliteit van het onderwijs, waaronder de wettelijke vereisten voor het onderwijsaanbod, het onderwijsleerproces en de manier van afsluiten en diplomeren.

De visie, ambities en doelen omvatten uitwerkingen van eerdere evaluatieresultaten en resultaten van interne en externe dialoog.

Het bestuur zorgt er met betrokkenheid van de opleidingen voor dat de visie, ambities, doelen en het beleid sturend zijn voor de verbetering van het onderwijs aan studenten.

Het bestuur richt de voorwaarden in om de doelen te bereiken, waaronder de inzet en het beheer van de (financiële) middelen voor het waarborgen van de kwaliteit van het onderwijsproces, de diplomering, het schoolklimaat en de resultaten. Het bestuur heeft daartoe een meerjarenbegroting waarin de relatie met het beleid en de doelen duidelijk zijn toegelicht. Er is voor de sturing op (financiële) kwaliteit een functionerende verantwoordelijkheidsverdeling tussen de interne toezichthouder, het bestuur en de opleidingen afgesproken, op basis van de geldende wet- en regelgeving.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities in relatie tot de visie en doelen en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.1.2, tweede lid, WEB BES: Beroepsonderwijs is gericht op de theoretische en praktische voorbereiding voor de uitoefening van beroepen waarvoor een beroepskwalificerende opleiding is vereist of dienstig kan zijn. Het beroepsonderwijs bevordert tevens de algemene vorming en de persoonlijke ontplooiing van de studenten en draagt bij tot het maatschappelijk functioneren.
- Artikel 1.3.2, eerste lid, WEB BES: Het bestuur draagt er zorg voor dat het onderwijs van voldoende kwaliteit is.
- Artikel 1.3.2, tweede lid, WEB BES: Het bestuur richt een stelsel van kwaliteitszorg voor de instelling in en draagt er in dat verband zorg voor dat er zo veel mogelijk in samenwerking met andere instellingen wordt voorzien in een regelmatige beoordeling van de kwaliteit van het onderwijs, waaronder maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid onderhoudt. Het bestuur draagt er zorg voor dat de in de eerste volzin van dit lid bedoelde beoordeling geschiedt met betrokkenheid van onafhankelijke belanghebbenden en deskundigen, niet zijnde de deskundigen bedoeld in artikel 1.1.1. De uitkomsten van de beoordeling zijn openbaar.

- Artikel 1.3.2a WEB BES: Het bestuur zorgt voor personeelsbeleid, voor zover het de duurzame borging van de kwaliteit van het onderwijspersoneel betreft.
- Artikel 1.4.1, zevende lid, WEB BES: Het bestuur verstrekt Onze Minister op diens verzoek de nodige inlichtingen omtrent de instelling. Het bestuur doet Onze Minister en, indien het op grond van artikel 2.1.1 bekostigde opleidingen betreft, de desbetreffende eilandsraad jaarlijks vóór 1 februari een verslag toekomen omtrent de werkzaamheden van de instelling voor zover betrekking hebbend op opleidingen. Het verslag bevat tevens het aantal studenten per opleiding en het aantal uitgereikte certificaten en diploma's, bedoeld in artikel 7.4.8.
- Artikel 2.3.1, tweede lid, WEB BES: In de jaarrekening legt het bestuur verantwoording af over het financiële beheer van de instelling voor zover het de ingevolge deze wet uit 's Rijks kas ontvangen middelen betreft. Uit de jaarrekening dient te blijken dat sprake is van een rechtmatige en doelmatige aanwending van de rijksbijdrage.
- Artikel 2.3.2, eerste lid, WEB BES: Het bestuur stelt jaarlijks een jaarverslag over het afgelopen jaar vast en maakt het openbaar. Het jaarverslag bevat ten minste het verslag, bedoeld in artikel 1.3.2, derde lid, voor zover dat in het desbetreffende jaar is uitgebracht, dan wel de hoofdpunten van laatstgenoemd verslag, alsmede de hoofdpunten van de bevindingen van de inspectie met betrekking tot de examens.
- RJO BES, jo. artikel 2.3.1, WEB BES: De wijze waarop door het bestuur verslag wordt gedaan van het financieel beheer gebeurt overeenkomstig de daarvoor in de RJO BES gestelde regels.
- Artikel 3, achtste lid, RJO BES: Het bestuur zorgt voor een continuïteitsparagraaf in het jaarverslag.

BKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur

Het bestuur realiseert samen met de opleidingen de doelen voor kwaliteit, bevordert een kwaliteitscultuur, zorgt voor randvoorwaarden en stuurt, waar nodig, tussentijds bij.

Basiskwaliteit

Het bestuur geeft als onderdeel van zijn stelsel van kwaliteitszorg met de opleidingen effectief uitvoering aan de visie en de doelen voor onderwijskwaliteit. Aan de transparante, integere kwaliteitscultuur is zichtbaar dat deze bijdraagt aan de gestelde doelen.

Het bestuur bevordert een op samenwerken, leren en verbeteren gerichte kwaliteitscultuur, zodat de doelen en ambities gerealiseerd kunnen worden. Het bestuur zorgt ervoor dat het onderwijskundig leiderschap op alle niveaus herkenbaar verankerd is in de organisatie. Ook bevordert het bestuur dat directie en teams gezamenlijk werken aan hun professionaliteit in relatie tot de bekwaamheidseisen en aan een verbetercultuur.

Binnen de kwaliteitscultuur geeft het bestuur uitvoering aan kwaliteitszorg, gericht op de kwaliteit van het onderwijs en de naleving van wettelijke voorschriften. Het bestuur bewaakt en bevordert dat de uitvoering in overeenstemming is met het beleid, zodat de doelen worden bereikt. Het bestuur houdt zicht op de uitvoering van het beleid en op de nagestreefde verbeteringen en stuurt daarop, zo nodig, tussentijds bij.

De beschikbare (financiële) middelen dragen bij aan de realisatie van de door het bestuur gestelde doelen en worden doelmatig en rechtmatig aangewend. Als onderdeel van zijn taak ziet de interne toezichthouder daarop toe. Het bestuur stuurt op effectief financieel beheer, zodat de continuïteit van het onderwijs gewaarborgd is en bekostiging rechtmatig verkregen wordt.

Het bestuur zorgt voor het goed functioneren van de medezeggenschap. Ook stelt het bestuur de examencommissie in en benoemt de leden. Als laatste zorgt het bestuur voor een doeltreffende verwerking van interne en externe signalen en klachten.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de sturing op uitvoering en kwaliteitscultuur en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.2, eerste lid, WEB BES: Het bestuur draagt er zorg voor dat het onderwijs van voldoende kwaliteit is.
- Artikel 1.3.2, tweede lid, WEB BES: Het bestuur richt een stelsel van kwaliteitszorg voor de instelling in en draagt er in dat verband zorg voor dat er zo veel mogelijk in samenwerking met andere instellingen wordt voorzien in een regelmatige beoordeling van de kwaliteit van het onderwijs, waaronder maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid onderhoudt. Het bestuur draagt er zorg voor dat de in de eerste volzin van dit lid bedoelde beoordeling geschiedt met betrokkenheid van onafhankelijke belanghebbenden en deskundigen, niet zijnde de deskundigen bedoeld in artikel 1.1.1. De uitkomsten van de beoordeling zijn openbaar.
- Artikel 1.3.2a WEB BES: Het bestuur zorgt voor personeelsbeleid, voor zover het de duurzame borging van de kwaliteit van het onderwijspersoneel betreft.
- Artikel 2.3.1, tweede lid, WEB BES: Uit de jaarrekening dient te blijken dat er sprake is van een rechtmatige aanwending van de rijksbijdrage.
- Artikel 2.5.2 WEB BES: Het bestuur beheert de middelen van de instelling op zodanige wijze dat een behoorlijke exploitatie en het voortbestaan van de instelling zijn verzekerd.
- Artikel 3, achtste lid, RJO BES: Het bestuur zorgt voor een continuïteitsparagraaf in het jaarverslag.
- Artikel 5.1 WEB BES: Het bestuur stelt een representatief te achten vertegenwoordiging van ouders, leerlingen en personeel ten minste tweemaal per jaar in de gelegenheid de algemene gang van zaken in de instelling met hem te bespreken.
- Artikel 5.1, eerste lid, WEB BES: Het bestuur stelt een representatief te achten vertegenwoordiging van ouders, studenten, vavostudenten en personeel ten minste twee maal per jaar in de gelegenheid de algemene gang van zaken in de instelling met hem te bespreken.
- Artikel 7.4.7, eerste lid WEB BES: Het bestuur van een instelling of exameninstelling stelt, al dan niet in samenwerking met een of meer bevoegde gezagsorganen van andere instellingen, een examencommissie in ten behoeve van de organisatie en het afnemen van de examens voor elke door de instelling verzorgde opleiding, of voor groepen van opleidingen.
- Artikel 7.4.10 WEB BES: Treedt in werking op een nader te bepalen tijdstip.
- Artikel 7.4.10a, tweede lid, WEB BES: Het bestuur treft een regeling voor de behandeling van klachten.
- Artikel 7.4.10a, zesde lid, WEB BES: De klachtencommissie vormt zich een oordeel over de gegrondheid van de klacht en deelt dit oordeel, al dan niet vergezeld van aanbevelingen, schriftelijk mede aan de klager, degene over wie is geklaagd en het bestuur.

BKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog

Het bestuur evalueert en analyseert systematisch of het de doelen realiseert en verantwoordt zich hierover. Het stelt wanneer dat nodig is het beleid bij en betreft daartoe interne en externe belanghebbenden in een goed functionerende dialoog.

Basiskwaliteit

Het bestuur evalueert en beoordeelt als onderdeel van zijn stelsel van kwaliteitszorg in hoeverre de ambities, de doelen en het beleid worden gerealiseerd. Op deze manier krijgt het bestuur zicht op de gerealiseerde (financiële) kwaliteit en de resultaten van het onderwijs aan studenten. Bij de evaluatie en beoordeling van het beleid en de onderwijskwaliteit betreft het bestuur interne en onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden en gebruikt deze informatie bij de evaluatie en beoordeling. Op basis van de evaluatie reageert het bestuur tijdig op kansen en bedreigingen, stelt wanneer nodig (verbeter)beleid op en treft passende maatregelen om de kwaliteit van het onderwijs op de opleidingen te borgen.

Het bestuur legt verantwoording af door middel van accurate, actuele en openbaar toegankelijke informatie over de gerealiseerde kwaliteit. Het brengt minimaal jaarlijks verslag uit aan zijn in- en externe belanghebbenden over zijn doelen en de resultaten van de opleidingen. De verantwoording in het jaarverslag is betrouwbaar en (de inhoud van) het jaarverslag voldoet aan de wettelijke vereisten.

Het bestuur verantwoordt zich daarbij tenminste over het onderwijsaanbod, het onderwijsleerproces, de manier van afsluiten en diplomeren en het financieel beheer. De reflectie op de uitkomsten van de evaluatie geeft alle lagen van de organisatie, intern toezicht en de medezeggenschap voldoende inzicht in de effectiviteit van de besturing en uitvoering. Het bestuur analyseert en beoordeelt de uitkomsten van de evaluatie en verantwoording. Vervolgens verwerkt het bestuur deze wanneer nodig in bijstelling van ambities, (verbeter)doelen en beleid of nieuwe ambities, zodat de opbrengst van de dialoog bijdraagt aan ontwikkeling en verbetering van het onderwijs en de sturing daarop. Het bestuur organiseert ook de dialoog hierover met interne en externe belanghebbenden, waarbij in elk geval studenten, personeel en het regionale bedrijfsleven zijn betrokken. Het bestuur werkt bovendien actief samen met andere partijen aan doelen die het bestuurlijk belang overstijgen en de kernfuncties raken.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de evaluatie, verantwoording en dialoog en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.2, eerste lid, WEB BES: Het bestuur draagt er zorg voor dat het onderwijs van voldoende kwaliteit is.
- Artikel 1.3.2, tweede lid, WEB BES: Het bestuur richt een stelsel van kwaliteitszorg voor de instelling in en draagt er in dat verband zorg voor dat er zo veel mogelijk in samenwerking met andere instellingen wordt voorzien in een regelmatige beoordeling van de kwaliteit van het onderwijs, waaronder maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid onderhoudt. Het bestuur draagt er zorg voor dat de in de eerste volzin van dit lid bedoelde beoordeling geschiedt met betrokkenheid van onafhankelijke belanghebbenden en deskundigen, niet zijnde de deskundigen bedoeld in artikel 1.1.1. De uitkomsten van de beoordeling zijn openbaar.
- Artikel 1.3.2, derde lid, WEB BES: Het bestuur maakt regelmatig, en voor zover het de examens betreft jaarlijks, een verslag openbaar omtrent de beoordeling, de uitkomsten van die beoordeling en het voorgenomen beleid in het licht van die uitkomsten.
- Artikel 2.3.1, vijfde lid, WEB BES: Het bestuur maakt de jaarrekening, vergezeld van de verklaring van de getrouwheid van de jaarrekening, openbaar.
- Artikel 2.3.2, eerste lid, WEB BES: Het bestuur stelt jaarlijks een jaarverslag over het afgelopen jaar vast en maakt het openbaar. Het jaarverslag bevat ten minste het verslag, bedoeld in artikel 1.3.2, derde lid, voor zover dat in het desbetreffende jaar is uitgebracht, dan wel de hoofdpunten van laatstgenoemd verslag, alsmede de hoofdpunten van de bevindingen van de inspectie met betrekking tot de examens.
- RJO BES, jo. artikel 2.3.1, WEB BES: De wijze waarop door het bestuur verslag wordt gedaan van het financieel beheer gebeurt overeenkomstig de daarvoor in de RJO BES gestelde regels.

KWALITEITSGEBIEDEN EN STANDAARDEN OPLEIDINGSNIVEAU

OP ONDERWIJSPROCES

OP1	Aanbod
OP2	Ontwikkeling en begeleiding
OP3	Pedagogisch-didactisch handelen
OP5	Beroepspraktijkvorming

VS VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT

VS1	Veiligheid
VS2	Schoolklimaat

BA BORGING EN AFSLUITING

BA1	Borging diplomering
BA2	Afsluiting

OR ONDERWIJSRESULTATEN	
OR1	Studiesucces
OR3	Vervolgsucces
SKA STUREN, KWALITEITZORG EN AMBITIE	
SKA1	Visie, ambities en doelen
SKA2	Uitvoering en kwaliteitscultuur
SKA3	Evaluatie, verantwoording en dialoog

KWALITEITSGEBIED ONDERWIJSPROCES (OP)

OP1. Aanbod

Het aangeboden onderwijsprogramma bereidt de studenten voor op de beroepspraktijk, het vervolgonderwijs en de samenleving.

Basiskwaliteit

De opleiding bereidt studenten voor op de beroepspraktijk, het vervolgonderwijs en de democratische samenleving. Het biedt een breed en op het kwalificatiedossier gebaseerd programma aan, waarin ook de beroepspraktijkvorming, en eventuele wettelijke beroepsvereisten zijn opgenomen en de opleidings- en vormingsdoelen die de opleiding zelf formuleert. Het programma is daarnaast gericht op het verwerven van generieke competenties, waaronder die voor loopbaan en burgerschap. Het programma kent samenhang met de toetsing en examinering op basis waarvan de opleiding kwalificeert en diplomeert. Onder het programma verstaan we alle lesinhouden, ook die digitaal zijn of online aangeboden worden.

Het onderwijsprogramma is afgestemd op de studentenpopulatie en sluit aan bij het niveau van het kwalificatiedossier en de onderwijsbehoeften van de studenten. Bovendien heeft de opleiding de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren verdeeld. De studenten worden tijdig geïnformeerd over de opbouw en de doelen van de opleiding.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor het aanbod en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.2 eerste lid, WEB BES: Het bestuur zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit.
- Artikel 1.4.1, jo. artikel 7.1.2, tweede lid, jo. artikel 7.2.5, sub b, WEB BES: Een beroepsopleiding is gebaseerd op een kwalificatie en bevat ook eventuele wettelijke beroepsvereisten.
- Artikel 7.1.2, tweede lid, WEB BES: Een beroepsopleiding is een onderwijstraject dat voor een student is ingericht overeenkomstig de eisen van hoofdstuk 7, titel 2, en dat is gericht op het behalen van een kwalificatie in het beroepsonderwijs.
- Artikel 7.2.6, eerste lid, WEB BES: Beroepsopleidingen zijn zodanig ingericht dat studenten de kwalificatie binnen de vastgestelde studieduur kunnen bereiken.
- Artikel 7.2.6, derde lid, WEB BES: Het onderwijsprogramma dient voldoende onderwijsuren te bevatten.
- Artikel 7.2.6, vierde lid, WEB BES: Het onderwijsprogramma omvat alle onderwijsactiviteiten, gericht op het bereiken van de onderwijs- en vormingsdoelen van de opleiding.
- Artikel 7.2.7, eerste lid, WEB BES: Van elke opleiding maakt onderricht in de praktijk van het beroep deel uit.
- Artikel 7.4.9, eerste lid, WEB BES: Het bestuur informeert de studenten uiterlijk op 1 mei voorafgaand aan het studiejaar middels het vaststellen van een Onderwijs- en Examenregeling (OER).

OP2. Ontwikkeling en begeleiding

De opleiding zorgt voor een passende intake en plaatsing. De opleiding houdt de ontwikkeling en voortgang van de studenten in de gaten en biedt waar nodig passende begeleiding en extra ondersteuning.

Basiskwaliteit

Studenten worden voorafgaand aan de aanmelding zo voorgelicht dat zij in staat zijn een passende opleiding te kiezen. Het bestuur stelt verdere regels vast voor de intake.

Wanneer zij zich tijdig hebben aangemeld, hebben studenten recht op een studiekeuzeadvies. De opleiding stemt daartoe, wanneer van toepassing, af met voorafgaand onderwijs.

Gedurende de schoolloopbaan vindt er gestructureerde en zorgvuldige voortgangsbegeleiding plaats. Die stelt de student in staat de opleiding op het vereiste niveau en binnen de gestelde tijd te behalen. Daarbij staat de behoefte van de student in combinatie met de vereiste competentieontwikkeling centraal. De opleiding toont daarbij oog te hebben voor de bevordering van gelijke kansen.

Er is een ondersteuningsaanbod voor studenten met extra ondersteuningsbehoeften en de opleiding informeert studenten (en ouders) volledig en tijdig over de mogelijkheden voor extra ondersteuning.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor zicht op ontwikkeling en begeleiding en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.2, eerste lid, jo. artikel 1.3.1, sub b, WEB BES: Het bestuur zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit en voor het aanbieden van doelmatige leerwegen.
- Artikel 1.3.2, eerste lid, jo. artikel 7.2.6, eerste lid, WEB BES: Het bestuur heeft een zorgplicht voor onderwijs van goede kwaliteit en dient beroepsopleidingen zodanig in te richten dat studenten de kwalificatie binnen de vastgestelde studieduur kunnen bereiken.
- Artikel 1.3.2, eerste lid, WEB BES: Het bestuur zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit.
- Artikel 3.1 WEB BES: Het bestuur stelt in overleg een handelingsplan op voor studenten met specifieke onderwijsbehoeften. Dit plan wordt jaarlijks geëvalueerd.
- Artikel 3.4, derde lid, WEB BES: Studenten met specifieke onderwijsbehoeften waarin de instelling redelijkerwijs niet kan voorzien en studenten die worden begeleid binnen een expertisecentrum onderwijszorg blijven ingeschreven bij de instelling. Het bestuur blijft verantwoordelijk voor die studenten voor in ieder geval het bieden van adequaat onderwijs.
- [Artikel 7.1.5 WEB: Het bestuur rapporteert over de vorderingen van de studenten aan hun ouders, voogden of verzorgers, dan wel aan de studenten zelf indien zij meerderjarig en handelingsbekwaam zijn.]
- Artikel 7.1.2, tweede lid, WEB BES: Een beroepsopleiding is een onderwijstraject dat voor een student is ingericht en dat is gericht op het behalen van een kwalificatie.
- Artikel 7.4.9, eerste lid, sub h, WEB BES, jo. artikel 3.3, WEB BES, jo. artikel 1.3.1, sub a, WEB BES: Het bestuur geeft in de Onderwijs- en Examenregeling (OER) aan op welke wijze hij zijn aandeel vormgeeft in het eilandelijk zorgplan.
- Artikel 7.4.11 WEB BES: Het bestuur maakt een studiegids openbaar zodat studenten zich een goed beeld kunnen vormen van het onderwijs.
- Artikel 8.1.5, derde lid, WEB BES: De onderwijsovereenkomst regelt de rechten en plichten van partijen welke voortkomen uit de wet.

OP3. Pedagogisch-didactisch handelen

Het pedagogisch-didactisch handelen van het onderwijsteam stelt studenten in staat om te leren en zich te ontwikkelen.

Basiskwaliteit

Uit het pedagogisch en didactisch handelen van het team blijkt dat er sprake is van een gedeelde visie, dan wel uitgangspunten.

Het onderwijsteam zorgt voor effectieve leersituaties. Het team stemt de instructies, begeleiding, opdrachten en onderwijstijd doelgericht af op de onderwijsbehoeften van groepen en individuele studenten. De afstemming is zowel gericht op (pedagogische) ondersteuning als op uitdaging, afhankelijk van de onderwijsbehoeften van groepen en individuele studenten.

Het team plant en structureert zijn handelen met behulp van informatie die het over studenten heeft. Het maakt didactische keuzes waarbij het niveau en de complexiteit van het onderwijs in lijn is met het onderliggende kwalificatiedossier. Het team realiseert bovendien een evenwichtige verbinding tussen leren in de beroepspraktijkvorming en het leren binnen de instelling. Het team creëert een pedagogisch en didactisch passend en stimulerend leerklimaat, waardoor studenten actief en betrokken zijn. Met geschikte opdrachten en heldere uitleg structureert het team het onderwijsaanbod zo, dat studenten zich het leerstofaanbod eigen kunnen maken. Het team heeft positieve verwachtingen van studenten en geeft hun gerichte feedback op hun leerproces.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor het pedagogisch-didactisch handelen en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 7.1.2, tweede lid, WEB BES: Een beroepsopleiding is een onderwijstraject dat voor een student is ingericht en dat is gericht op het behalen van een kwalificatie.
- Artikel 7.2.6, eerste lid, jo. artikel 1.3.2, eerste lid, WEB BES: Het bestuur dient te zorgen voor onderwijs van voldoende kwaliteit en dient het onderwijsprogramma evenwichtig in te delen, zodat studenten de kwalificatie binnen de vastgestelde studieduur kunnen bereiken.
- Artikel 7.2.6, vierde lid, jo. artikel 7.1.2, tweede lid, WEB BES: Een beroepsopleiding is gericht op het behalen van een kwalificatie van een beroepsopleiding. Het onderwijsprogramma van een beroepsopleiding omvat alle onderwijsactiviteiten gericht op het bereiken van de onderwijs- en vormingsdoelen van de opleiding en wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van het bestuur.

OP5. Beroepspraktijkvorming

De voorbereiding, uitvoering en begeleiding van de beroepspraktijkvorming zijn doeltreffend.

Basiskwaliteit

De opleiding maakt afspraken met de student over welke leeractiviteiten de student ontplooit in het kader van de beroepspraktijkvorming en hoe deze bijdragen aan de ontwikkeling van de benodigde competenties en vaardigheden van de student.

De opleiding begeleidt de student bij de voorbereiding en bij de keuze van een beroepspraktijkplaats en stelt hiervoor samen met de student en het leerbedrijf de vereiste praktijkovereenkomst op. De inhoud, de omvang, de periode en de organisatie van de beroepspraktijkvorming worden beschreven in de praktijkovereenkomst.

De opleiding zorgt dat het leerbedrijf de student op de afgesproken manier begeleidt. De opleiding is op de hoogte van het functioneren en de vorderingen van de student op de beroepspraktijkplaats en stuurt zo nodig bij.

Ook beoordeelt de opleiding of de student de beroepspraktijkvorming met een positieve beoordeling heeft afgerond.

De instelling draagt zorg voor erkende en adequate stageplekken of praktijkplaatsen. Op de werkplek is sprake van passende en gestructureerde leeractiviteiten. Voor 1 mei informeert de instelling de student in de onderwijs- en examenovereenkomst over de inhoud en de inrichting van de beroepspraktijkvorming.

De opleiding initieert en onderhoudt contacten met het (regionale) bedrijfsleven met als doel de beroepspraktijk in de opleiding te verankeren. De instelling werkt samen met de Raad Onderwijs Arbeidsmarkt Caribisch Nederland om ervoor te zorgen dat de praktijkplaatsen adequaat zijn.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de praktijkvorming/ en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.2, eerste lid, WEB BES: Het bestuur zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit.
- Artikel 7.2.6, eerste lid, WEB BES: Het bestuur draagt er zorg voor dat beroepsopleidingen zodanig zijn ingericht dat studenten de kwalificatie binnen de vastgestelde studieduur kunnen bereiken.
- Artikel 7.2.7, tweede lid, WEB BES: De beroepspraktijkvorming wordt verzorgd op grondslag van een overeenkomst, gesloten door de student, de instelling en het leerbedrijf, waarin de rechten en verplichtingen van partijen worden geregeld, en bevat ten minste de bij wet bepaalde bepalingen.
- Artikel 7.2.7, tweede lid, sub c, jo. artikel 7.1.2, tweede lid, WEB BES: Een deel van de kwalificatie wordt in het kader van de beroepspraktijkvorming behaald. Dit wordt in de praktijkovereenkomst vastgelegd.
- Artikel 7.2.7, derde lid, WEB BES: Het bedrijf dat, of de organisatie die de beroepspraktijkvorming verzorgt, draagt zorg voor de begeleiding van de studenten binnen het bedrijf. Het bestuur beoordeelt of de student de beroepspraktijkvorming met een positieve beoordeling heeft voltooid.
- Artikel 7.2.8, eerste en tweede lid, WEB BES: Het bestuur van de instelling draagt zorg voor de beschikbaarheid van de praktijkplaats en de totstandkoming van de in artikel 7.2.7 bedoelde overeenkomst.
- Artikel 7.2.8, tweede lid, WEB BES: Het bestuur bevordert in overleg met Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA) een toereikende vervangende voorziening, als er omstandigheden zijn waardoor de beroepspraktijkvorming (bpv) niet naar behoren zal kunnen plaatsvinden.
- Artikel 7.4.9, eerste lid, sub c, WEB BES: Studenten worden door middel van een Onderwijs- en Examenregeling (OER) voor 1 mei geïnformeerd over de inhoud en inrichting van de beroepspraktijkvorming.

KWALITEITSGEBIED VEILIGHEID & SCHOOLKLIMAAT (VS)

VS1. Veiligheid

De opleiding zorgt voor een veilige omgeving voor studenten.

Basiskwaliteit

De opleiding zorgt voor een veilig leer- en werkklimaat. Er is aandacht voor burgerschapsvorming en vitaal burgerschap in het onderwijsproces. Het biedt veiligheid bij incidenten en zorgt voor fysieke veiligheid. Van de opleiding mag worden verwacht dat zij inzicht heeft in de fysieke en sociale veiligheids(beleving) van de studenten, hier beleid op voert en effectief handelt bij signalen die de sociale en/of fysieke veiligheid bedreigen, zodat de studenten kunnen profiteren van het geboden onderwijs.

De opleiding komt de verplichtingen na rond het melden, overleggen en aangifte doen van zedenmisdrijven.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de veiligheid en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.2, eerste lid, WEB BES: Het bestuur zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit.
- Artikel 1.3.2, eerste lid, jo. artikel 7.2.6, vierde lid, WEB BES: Het bestuur is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs. De instellingstijd vindt plaats onder verantwoordelijkheid van het bestuur.
- Artikel 1.3.5 WEB BES: Het bestuur houdt zich aan de wettelijke verplichtingen ten aanzien van het melden, overleggen en aangifte doen in het geval van een (redelijk vermoeden van een) zedenmisdrijf. Het bestuur treedt hierbij onverwijld in contact met de vertrouwensinspecteur.

- Artikel 1.3.2, tweede en derde lid, WEB BES: De instelling dient een stelsel van kwaliteitszorg in te richten en te beoordelen.
- Artikel 5.1, eerste lid, WEB BES: Het bestuur stelt een representatief te achten vertegenwoordiging van ouders, leerlingen en personeel ten minste tweemaal per jaar in de gelegenheid de algemene gang van zaken in de instelling met hem te bespreken.
- Artikel 7.1.2, tweede lid, WEB BES: Een beroepsopleiding is een onderwijstraject dat voor een student is ingericht en dat is gericht op het behalen van een kwalificatie, waaronder ook de competenties met betrekking tot burgerschap.

VS2. Schoolklimaat

De opleiding geeft in denken en doen uiting aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

Basiskwaliteit

Het personeel geeft in denken en doen uiting aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

Het personeel van de opleiding is in zijn gedrag een voorbeeld voor de studenten: personeelsleden leven de basiswaarden zichtbaar na. Ook signaleert en corrigeert het personeel van de opleiding uitingen van studenten die met de basiswaarden in strijd zijn.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor het schoolklimaat en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.2, eerste lid, WEB BES: Het bestuur zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit.
- Artikel 7.1.2, tweede lid, WEB: Een beroepsopleiding is een onderwijstraject dat voor een student is ingericht en dat is gericht op het behalen van een kwalificatie, waaronder ook de competenties met betrekking tot burgerschap
- Artikel 7.2.6, vierde lid, WEB BES: Het onderwijsprogramma van een beroepsopleiding omvat alle onderwijsactiviteiten, gericht op het bereiken van de onderwijs- en vormingsdoelen van de opleiding en wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van het bestuur.

KWALITEITSGEBIED BORGING EN AFSLUTING (BA)

BA1. Borging diplomering

De examencommissie borgt deugdelijke diplomering.

Basiskwaliteit

Het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie is voldoende gewaarborgd door het bestuur.

De examencommissie stelt op objectieve en deskundige wijze vast of een student voldoet aan de voorwaarden voor het verkrijgen van een diploma of een certificaat. Zij bewaakt, monitort en analyseert de kwaliteit van de processen die hieraan ten grondslag liggen. Hierdoor zijn het niveau, de complexiteit en de inhoud van de door de student geleverde prestaties, afgestemd op de kwalificatievereisten of het certificaat, geborgd.

De examencommissie borgt in alle fasen van de examinering en diplomering de deskundigheid van de betrokken personen.

De examencommissie bewaakt op een cyclische manier haar eigen werkwijze en eigen kwaliteit met betrekking tot de borging van de examinering en diplomering en certificering voor de opleidingen waarvoor zij verantwoordelijk is. Zij geeft betekenis aan de uitkomsten hiervan en acteert hierop. Hierbij betreft zij eventueel onafhankelijke deskundigen. In voorkomende gevallen worden verbetermaatregelen genomen en wordt toegezien op de realisatie ervan. Hierover wordt jaarlijks verslag gedaan.

De examencommissie geeft op deugdelijke gronden mbo-verklaringen af. Tevens geeft zij vrijstellingen voor examenonderdelen op deugdelijke gronden.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de borging van de diplomering en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- De twee standaarden op het gebied van diplomering en afsluiting en de bijbehorende normering in dit waarderingskader komen overeen met de standaard en de normering in de Regeling standaarden examenkwaliteit mbo 2021.

BA2. Afsluiting

De opleiding⁵⁸ onderbouwt dat de student voldaan heeft aan de voorwaarden voor het diploma, een certificaat of een mbo-verklaring.

Basiskwaliteit

De opbouw en inrichting van de afsluiting voldoen aan de eigen vastgestelde kwaliteitseisen voor een betrouwbare diplomering en certificering. Dit sluit aan op de visie op het onderwijs van het team. De examinering is afgestemd op de kwalificatievereisten wanneer het gaat om diplomering. Dit is inclusief de keuzedelen, de eisen ten aanzien van taal en rekenen en loopbaan en burgerschap.

De examinering is valide en betrouwbaar en zorgt ervoor dat de student voldoet aan de voorwaarden tot diplomering en certificering. De opleiding betreft de beroepspraktijk bij de examinering. De opleiding beoordeelt de bewijzen ten behoeve van de examinering onafhankelijk en deskundig. Deze bewijzen laten in samenhang een passende balans zien tussen vereiste kennis, houding en vaardigheden, waarbij onderdelen van de examinering in de reële beroepspraktijk plaatsvinden. Op basis van de bewijzen besluit de opleiding of een student de kwalificatie-eisen in voldoende mate behaald heeft

De student is volledig en tijdig geïnformeerd over kwalificatie-eisen en eisen die de opleiding stelt aan de examinering en diplomering. Deze informatie is voor alle betrokkenen transparant en eenduidig.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de borging van de diplomering en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- De twee standaarden op het gebied van diplomering en afsluiting en de bijbehorende normering in dit waarderingskader komen overeen met de standaard en de normering in de Regeling standaarden examenkwaliteit mbo 2021.

KWALITEITSGEBIED ONDERWIJSRESULTATEN (OR)

OR1. Studiesucces

De instelling behaalt met haar studenten resultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de verwachtingen van de opleiding.

Beschrijving

De onderwijsresultaten laten zien dat de opleiding studenten voldoende in staat stelt een diploma op het gewenste niveau te behalen. De opleiding zorgt ervoor dat studenten een succesvolle start maken en de studie binnen de vastgestelde studieduur doorlopen. De resultaten laten tevens zien dat er relevante doorstroom is naar hogere opleidingsniveaus.

⁵⁸ Waar we opleiding schrijven, kan ook team worden gelezen.

Eisen die samenhangen met (aanvullende) ambities

- Artikel 1.3.1, sub b, WEB BES: Instellingen dienen zorg te dragen voor doelmatige leerwegen.
- Artikel 1.3.2, eerste lid, jo. artikel 7.2.6, eerste lid, WEB BES: Het bestuur zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit en zorgt ervoor dat beroepsopleidingen zodanig zijn ingericht dat studenten de kwalificatie en de daarbij behorende keuzedelen binnen de vastgestelde studieduur kunnen behalen.
- Artikel 1.3.2, tweede en derde lid, WEB BES: De instelling dient een stelsel van kwaliteitszorg in te richten en de kwaliteit van het onderwijs te beoordelen.

OR3. Vervolgsucces⁵⁹

De bestemming van de studenten na het (gediplomeerd) verlaten van de opleiding is bekend en voldoet ten minste aan de verwachtingen van de opleiding.

Basiskwaliteit

De opleiding betreft de ontwikkelingen op de (regionale) arbeidsmarkt bij het beleid en de uitvoering daarvan. Het beschikt over gegevens over het vervolg van de loopbaan van studenten die de opleiding (voortijdig of) met een diploma hebben verlaten. Daarbij kan het gaan om de overstap naar vervolgonderwijs (mbo of hbo), een plek op de arbeidsmarkt dan wel een passend vervolg voor studenten met een specifieke onderwijsbehoefte.

Gezien de relatie tussen vervolgsucces en de onderwijskwaliteit mag in het kader van de kwaliteitszorg verder van de opleiding worden verwacht dat het hier inzicht in heeft en beleid op voert.

Het vervolgsucces voldoet ten minste aan de verwachtingen van de opleiding in relatie tot de gemiddelde landelijke resultaten van vergelijkbare opleidingen en de situatie op de regionale arbeidsmarkt.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor het vervolgsucces en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.1, sub c, WEB BES, jo. artikel 7.1.2, tweede lid, WEB: Kennis van de (regionale) arbeidsmarkt is noodzakelijk om aspirant-studenten over het arbeidsmarktperspectief van de opleiding te kunnen informeren en loopbaanoriëntatie en -begeleiding te kunnen bieden.
- Artikel 1.3.2, eerste lid, WEB BES: Het bestuur zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit.
- Artikel 1.3.2, eerste lid, artikel 2.1.1, tweede lid, sub d, artikel 1.3.1, sub b, WEB BES: Het bestuur zorgt voor doelmatige leerwegen en zorgt ervoor dat een beroepsopleiding alleen wordt aangeboden als er na beëindiging van de opleiding voldoende arbeidsmarktperspectief is voor de studenten.
- Artikel 1.3.2, tweede en derde lid, WEB BES: Het bestuur richt een stelsel van kwaliteitszorg voor de instelling in en draagt er in dat verband zorg voor dat zo veel mogelijk in samenwerking met andere instellingen wordt voorzien in een regelmatige beoordeling van de kwaliteit van het onderwijs.

KWALITEITSGEBIED STUREN, KWALITEITSZORG EN AMBITIE (SKA)

SKA1. Visie, ambities en doelen

De opleiding heeft een gedragen visie op goed onderwijs, heeft daarvoor ambities en doelen en stuurt op het behalen daarvan.

Basiskwaliteit

⁵⁹ Deze standaard is nieuw, we doen er in 2021 tot 2025 ervaring mee op. Tijdens deze periode zullen we niet oordelen op deze standaard. Bij de doorontwikkeling van deze standaard en het gebruik van data zullen we aansluiten bij de ontwikkelingen in de sector.

De opleiding heeft, als onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg, een gedragen visie, ambities en doelen gericht op goed onderwijs. De opleiding stuurt systematisch op de doelen om de beoogde resultaten te behalen.

De opleiding sluit haar visie, ambities en doelen aan op die van het bestuur, op de resultaten van eerdere evaluaties en op bevindingen uit de interne en externe dialoog. De opleiding richt voorwaarden in om de onderwijskundige ambities en doelen te bereiken. Daarbij is de interne verantwoordelijkheidsverdeling duidelijk.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities in relatie tot de visie en doelen en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.2, eerste lid, WEB BES: Het bestuur draagt er zorg voor dat het onderwijs van voldoende kwaliteit is.
- Artikel 1.3.2, tweede lid, WEB BES: Het bestuur richt een stelsel van kwaliteitszorg voor de instelling in en draagt er in dat verband zorg voor dat er zo veel mogelijk in samenwerking met andere instellingen wordt voorzien in een regelmatige beoordeling van de kwaliteit van het onderwijs, waaronder maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid onderhoudt. Het bestuur draagt er zorg voor dat de in de eerste volzin van dit lid bedoelde beoordeling geschiedt met betrokkenheid van onafhankelijke belanghebbenden en deskundigen, niet zijnde de deskundigen bedoeld in artikel 1.1.1. De uitkomsten van de beoordeling zijn openbaar.
- Artikel 1.3.2a WEB BES: Het bestuur zorgt voor personeelsbeleid, voor zover het de duurzame borging van de kwaliteit van het onderwijspersoneel betreft.
- Artikel 2.1.2, tweede lid, WEB BES: Beroepsonderwijs is gericht op de theoretische en praktische voorbereiding voor de uitoefening van beroepen waarvoor een beroepskwalificerende opleiding is vereist of dienstig kan zijn. Het beroepsonderwijs bevordert tevens de algemene vorming en de persoonlijke ontplooiing van de studenten en draagt bij tot het maatschappelijk functioneren.
- Artikel 4.2.3, derde lid, WEB BES: De in het eerste lid bedoelde bekwaamheidseisen zijn gericht op het handelen in het onderwijsleerproces, het algemeen professioneel handelen en het werken binnen een onderwijsorganisatie. Zij omvatten in elk geval eisen ten aanzien van: a. pedagogisch-didactische kennis, inzicht en vaardigheden, en b. vakbekwaamheid.
- Artikel 5.1, eerste lid, WEB BES: Het bestuur stelt een representatief te achten vertegenwoordiging van ouders, leerlingen en personeel ten minste tweemaal per jaar in de gelegenheid de algemene gang van zaken in de instelling met hem te bespreken.
- Artikel 5.1, tweede lid, WEB BES: Het bestuur en de vertegenwoordigers van ouders, leerlingen en personeel komen bijeen indien daarom onder opgave van redenen door het bestuur, de vertegenwoordigers van ouders of de vertegenwoordigers van personeel wordt verzocht. De besprekingen kunnen namens het bestuur worden gevoerd.
- Artikel 5.1, derde lid, WEB BES: Indien een beroepsopleiding wordt verzorgd aan een scholengemeenschap als bedoeld in artikel 123 van de Wet voortgezet onderwijs BES, is artikel 57 van die wet van toepassing.
- Artikel 7.2.6, vierde lid, WEB BES: Het in instellingstijd verzorgde onderwijsprogramma, bedoeld in het derde lid, omvat alle onderwijsactiviteiten, gericht op het bereiken van de onderwijs- en vormingsdoelen van de opleiding waaraan door de student wordt deelgenomen onder verantwoordelijkheid en toezicht van het bestuur.

SKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur

De opleiding realiseert de doelen voor goed onderwijs, bevordert een kwaliteitscultuur, zorgt voor randvoorwaarden en stuurt, waar nodig, tussentijds bij.

Basiskwaliteit

De opleiding geeft als onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg effectief uitvoering aan de onderwijskundige ambities en doelen en schept de daarvoor benodigde voorwaarden.

De opleiding zorgt op basis van de interne verantwoordelijkheidsverdeling voor een op samenwerken, leren en verbeteren gerichte kwaliteitscultuur, waarin doelen en ambities gerealiseerd kunnen worden. Daarbij is onderwijskundig leiderschap herkenbaar.

Docenten(teams) oefenen daarbij de eigen verantwoordelijkheid bij het inrichten van hun onderwijs uit.

Binnen deze kwaliteitscultuur geeft de opleiding uitvoering aan het stelsel van kwaliteitszorg, zodat gericht wordt gewerkt aan de kwaliteit van het onderwijs en de naleving van wettelijke voorschriften. De opleiding stuurt, waar nodig, tussentijds bij.

De opleiding zorgt ervoor dat de deskundigheidsbevordering van het personeel binnen de gestelde doelen gestalte krijgt.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de sturing op uitvoering en kwaliteitscultuur en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.2, eerste lid, WEB BES: Het bestuur draagt er zorg voor dat het onderwijs van voldoende kwaliteit is.
- Artikel 1.3.2, tweede lid, WEB BES: Het bestuur richt een stelsel van kwaliteitszorg voor de instelling in en draagt er in dat verband zorg voor dat er zo veel mogelijk in samenwerking met andere instellingen wordt voorzien in een regelmatige beoordeling van de kwaliteit van het onderwijs, waaronder maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid onderhoudt. Het bestuur draagt er zorg voor dat de in de eerste volzin van dit lid bedoelde beoordeling geschiedt met betrokkenheid van onafhankelijke belanghebbenden en deskundigen, niet zijnde de deskundigen bedoeld in artikel 1.1.1. De uitkomsten van de beoordeling zijn openbaar.
- Artikel 1.3.2a WEB BES: Het bestuur zorgt voor personeelsbeleid, voor zover het de duurzame borging van de kwaliteit van het onderwijspersoneel betreft.
- Artikel 5.1 WEB BES: Het bestuur stelt een representatief te achten vertegenwoordiging van ouders, leerlingen en personeel ten minste tweemaal per jaar in de gelegenheid de algemene gang van zaken in de instelling met hem te bespreken.
- Artikel 7.2.6, vierde lid, WEB BES: Het in instellingstijd verzorgde onderwijsprogramma, bedoeld in het derde lid, omvat alle onderwijsactiviteiten, gericht op het bereiken van de onderwijs- en vormingsdoelen van de opleiding, waaraan door de student wordt deelgenomen onder verantwoordelijkheid en toezicht van het bestuur.
- Artikel 7.4.10 WEB BES: Treedt in werking op een nader te bepalen tijdstip.
- Artikel 8a.1.5 WEB: Het bestuur stelt de studentenraad, de ondernemingsraad en, in voorkomende gevallen, de ouderraad ten minste eenmaal per jaar in de gelegenheid gezamenlijk de algemene gang van zaken in de instelling met hem te bespreken.

SKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog

De opleiding evalueert en analyseert systematisch of het de doelen realiseert en verantwoordt zich daarover. Ze stelt, wanneer nodig, het beleid bij en betreft interne en externe belanghebbenden in een goed functionerende dialoog.

Basiskwaliteit

De opleiding monitort, evalueert, analyseert en beoordeelt als onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg in hoeverre de doelen en het beleid worden gerealiseerd en informeert het bestuur daarover. Het haalt intern en extern actief informatie op om zicht te krijgen op de uitvoering, de resultaten van het onderwijs voor de studenten en de kansen en bedreigingen voor de verdere ontwikkeling van het onderwijs.

Bij de beoordeling van de kwaliteit betreft de opleiding het oordeel van de studenten, onafhankelijke deskundigen en andere hiervoor relevante betrokkenen.

De opleiding analyseert en beoordeelt de uitkomsten van de evaluatie en verwerkt deze wanneer nodig in het (verbeter)beleid, zodat dit bijdraagt aan de ontwikkeling en verbetering van het onderwijs. Daarnaast gebruikt de opleiding de uitkomsten van de evaluatie om de sturing te verbeteren.

Aanvullende ambities

- Zijn er aanvullende ambities voor de evaluatie, verantwoording en dialoog en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Wettelijke vereisten

- Artikel 1.3.2, tweede lid, WEB BES: Het bestuur richt een stelsel van kwaliteitszorg voor de instelling in en draagt er in dat verband zorg voor dat zo veel mogelijk in samenwerking met andere instellingen wordt voorzien in een regelmatige beoordeling van de kwaliteit van het onderwijs, waaronder maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid onderhoudt. Het bestuur draagt er zorg voor dat de in de eerste volzin van dit lid bedoelde beoordeling geschiedt met betrokkenheid van onafhankelijke belanghebbenden en deskundigen, niet zijnde de deskundigen bedoeld in artikel 1.1.1. De uitkomsten van de beoordeling zijn openbaar.
- Artikel 1.3.2, derde lid, WEB BES: Het bestuur maakt regelmatig, en voor zover het de examens betreft jaarlijks, een verslag openbaar omtrent:
 - de beoordeling, bedoeld in het tweede lid;
 - de uitkomsten van die beoordeling;
 - het voorgenomen beleid in het licht van die uitkomsten.

i Basiswaarden van de democratische rechtsstaat

Bevordering van basiswaarden vormt een belangrijk aspect van de wettelijke burgerschapsopdracht. Basiswaarden van de democratische rechtsstaat (hierna: basiswaarden) weerspiegelen de algemene, breed erkende essentiële waarden waarop onze democratische manier van samenleven is gebaseerd. Ze zijn breed gelegitimeerd, verankerd in de nationale en internationale rechtsorde en neergelegd in onder meer de Nederlandse Grondwet en de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Basiswaarden zijn kort gezegd basale, minimale en breed onderschreven waarden die de democratische rechtsstaat schragen.

Basiswaarden van de democratische rechtsstaat

Het respect voor de menselijke waardigheid zonder onderscheid des persoons staat aan de basis van de drie basiswaarden van de democratische, pluriforme en Nederlandse rechtsstaat: vrijheid, gelijkwaardigheid en solidariteit. De basiswaarde vrijheid wordt bevorderd door aandacht voor vrijheid van meningsuiting en autonomie. Gelijkwaardigheid wordt bevorderd in de vorm van het gelijkheidsbeginsel en het afwijzen van discriminatie. Solidariteit wordt bevorderd door verdraagzaamheid, begrip en verantwoordelijkheidsbesef en het afwijzen van onverdraagzaamheid.

Dit betekent dat opleidingen aandacht besteden aan vrijheid van meningsuiting, het gelijkheidsbeginsel, begrip, verdraagzaamheid, het afwijzen van onverdraagzaamheid en discriminatie, en autonomie en verantwoordelijkheidsbesef.

In het inspectietoezicht wordt in de op de praktijk gerichte operationalisering uitgegaan van de volgende uitwerkingen. Deze uitwerkingen zijn gericht op concrete toepassing in de dagelijkse praktijk en geformuleerd op voor alle betrokkenen toegankelijke wijze:

- Vrijheid van meningsuiting betekent dat je mag zeggen of schrijven wat je denkt of tegen de opvatting van anderen in mag gaan. Iedereen mag dus ook zijn of haar geloof uitdragen, of zijn of haar mening aan anderen voorhouden. Daarbij moet je je wel houden aan de wet.
- Het gelijkheidsbeginsel (ook wel gelijkheid of gelijkwaardigheid genoemd) betekent dat mensen van gelijke waarde zijn. Daarbij maakt het niet uit wat je denkbeelden zijn of wat je gelooft. Je hoeft niet te vinden dat die denkbeelden of gebruiken zelf waardevol zijn, maar wel dat mensen met andere denkbeelden en gebruiken niet minder waard zijn dan jij of dan jouw groep.
- Begrip voor anderen betekent dat je probeert te begrijpen waarom mensen of groepen bepaalde denkbeelden of gebruiken hebben: wat is de achtergrond daarvan en waarom is dat belangrijk voor een ander?
- Verdraagzaamheid (ook wel tolerantie genoemd) betekent dat je de mening of het gedrag van een ander accepteert, ook al ben je het er helemaal niet mee eens. En het betekent ook dat je iedereen de ruimte wilt geven om zo'n mening of zulk gedrag te hebben. Natuurlijk moet iedereen zich daarbij wel houden aan de wet.
- Afwijzen van onverdraagzaamheid: onverdraagzaamheid (ook wel intolerantie genoemd) is het tegenovergestelde van tolerantie. Het betekent dat je vindt dat andere mensen of groepen, dingen waar jij het niet mee eens bent niet zouden mogen denken of doen; en dat je het niet nodig vindt dat ieder de ruimte krijgt om zo'n mening of zulk gedrag te hebben.
- Afwijzen van discriminatie: discriminatie betekent dat mensen of groepen bij anderen achtergesteld worden of dat je vindt dat er voor mensen met andere denkbeelden of gebruiken niet zoveel ruimte hoeft te zijn of dat die denkbeelden of gebruiken misschien zelfs verboden moeten worden.
- Autonomie betekent dat iedereen zelf kan bepalen wie hij/zij wil zijn en hoe hij/zij zijn/haar leven wil leiden. Iedereen is dus bijvoorbeeld vrij om zelf te bepalen welke denkbeelden of welk geloof voor hem/haar belangrijk zijn/is. Daarbij moet je je wel houden aan de wet.
- Verantwoordelijkheidsbesef betekent dat mensen verantwoordelijkheid willen nemen voor wat ze zeggen en doen (en wat ze niet zeggen en doen) en dat ze daarbij rekening willen houden met wat dat voor anderen betekent. Daarbij is vooral belangrijk dat je probeert anderen niet te schaden en dat je de samenleving en de democratie wilt helpen om goed te functioneren. Hoe je dat doet, mag iedereen zelf weten.

Reikwijdte

Actieve bevordering van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat neemt binnen de wettelijke opdracht een centrale plaats in. Van opleidingen wordt verwacht dat zij werken aan borging en overdracht van de basiswaarden. Ten overvloede zij daarbij opgemerkt dat uit deze opdracht ook volgt dat onderwijs of handelen van de opleiding niet in strijd met basiswaarden kan zijn. Goed burgerschapsonderwijs sluit aan bij de leefwereld van studenten en de interesses, problemen en risico's die hiermee gepaard gaan. Uitgangspunt bij het toezicht is dat opleidingen blijf geven van inzicht in hun studentenpopulatie en hun leefwereld en dit, indien nodig, vertalen naar het onderwijs. Verder is van belang dat basiswaarden structureel onderdeel zijn van de schoolcultuur en dat deze daarmee in overeenstemming is. De inspectie ziet toe op de naleving daarvan via de zorg van het bestuur voor een schoolcultuur waarin alle betrokkenen basiswaarden als centrale spelregels hanteren en voorleven en voor een omgeving waarin studenten worden gestimuleerd actief te oefenen met de omgang met basiswaarden.